

สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

**โครงการเสนอแนะปรับปรุงสถาปัตยกรรมภายใน
พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ปราจีนบุรี**

**(INTERIOR ARCHITECTURE DESIGN RENOVATE
OF PRAJINBURI NATIONAL MUSEUM)**

รณกฤต เจริญวานิช

RONNAKIT CHAROENWANICH

รหัส 46035145

รับ
ร 122
2548

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน.....**75953**.....
วัน,เดือน,ปี.....**13 พ.ย. 2550**.....

b. 11841564
i. ....

ปริญญานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตร ครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต
สาขาวิชาสถาปัตยกรรมภายใน /ภาควิชาครุศาสตร์สถาปัตยกรรม
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ประจำปีการศึกษา 2548

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปริญญาานิพนธ์เรื่อง

โครงการเสนอแนะปรับปรุงสถาปัตยกรรมภายใน

พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ปราจีนบุรี

ชื่อนักศึกษา

นาย รณกฤต เจริญวานิช

อาจารย์ที่ปรึกษา

อาจารย์ สรรวดี เจริญศาสตร์

ปริญญาานิพนธ์ฉบับนี้ได้ กรรมการการตรวจปริญญาานิพนธ์ได้ตรวจพิจารณาและเห็นชอบแล้ว จึงอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาศึกษาศาสตร์ ประจำปีการศึกษา 2549

(รศ.ดร. รวีวรรณ ชินะตระกูล)

คณบดี คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อปริญญาโท

โครงการ เสนอแนะปรับปรุงสถาปัตยกรรมภายใน
พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ปราจีนบุรี
(INTERIOR ARCHITECTURE DESIGN RENOVATE
OF PRAJINBURI NATIONAL MUSEUM)

ชื่อนักศึกษา

นาย รณกฤต เจริญวานิช

รหัสประจำตัว

46035145

สาขาวิชา

สถาปัตยกรรมภายใน

ปีการศึกษา

2549

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

อาจารย์ สรรวดี เจริญชาติศรี

บทคัดย่อ

ความมุ่งหมาย

ความมุ่งหมายในการศึกษา เพื่อการเสนอแนะปรับปรุงสถาปัตยกรรมภายในพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ปราจีนบุรี เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ใช้อาคารให้เหมาะสมกับการใช้งาน และเกิดประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของการทำปริญญาโท

1. เพื่อศึกษาการทำขั้นตอนต่างๆ ในการทำวิทยานิพนธ์
2. เพื่อศึกษาศิลปะโบราณคดีในภูมิภาคตะวันออก และศิลปะโบราณคดีในประเทศไทย มาประยุกต์ใช้ในการเสนอแนะปรับปรุงสถาปัตยกรรมภายในให้เหมาะสมกับโครงการ
3. เพื่อศึกษาวิเคราะห์ปัญหา และแนวทางแก้ไขปัญหาในการเสนอแนะปรับปรุงสถาปัตยกรรมภายในพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ปราจีนบุรี รวมทั้งศึกษาเทคโนโลยีใหม่เข้ามาประกอบเพื่อดึงดูดความสนใจของผู้เข้าชมพิพิธภัณฑ

วิธีการดำเนินการวิจัย

เพื่อให้สามารถทำการเสนอแนะปรับปรุงสถาปัตยกรรมภายในพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ปราจีนบุรี ได้ ถูกต้องสอดคล้องกับพฤติกรรมของผู้ให้บริการ ผู้รับบริการ และวัตถุประสงค์ จึงได้ทำการศึกษาวิเคราะห์ส่วนต่างๆ ดังนี้

1. กำหนดหัวข้อเรื่องให้สอดคล้องกับโครงการงานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ที่มาของปัญหา และแนวทางแก้ไขปัญหา

- วิธีดำเนินการวิจัย

- ขอบเขตของการออกแบบ

- ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

2. ศึกษาข้อมูลพื้นฐานด้านการออกแบบ

- หลักการจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์

- ระบบทางสัญจรภายในอาคาร

- พฤติกรรม และลักษณะของผู้ใช้อาคาร

- ระบบ อุปกรณ์ในการอำนวยความสะดวก

3. ศึกษารายละเอียดของโครงการ

- รวบรวมปัญหาที่เกิดขึ้น นำมาวิเคราะห์ปัญหา

- ความเป็นมาของโครงการ

- สถานที่ตั้งของโครงการ

- วัตถุประสงค์ของการจัดตั้งพิพิธภัณฑ์

- สภาพแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อโครงการ

- สายงานบริหารของหน่วยงานต่างๆ

4. วิเคราะห์ถึงปัญหาต่างๆเกี่ยวกับโครงการ และศึกษาโครงการประเภทเดียวกันเพื่อหาข้อดีข้อเสีย รวมถึงเทคนิคการจัดแสดงต่างๆแล้วนำมาประยุกต์ปรับปรุงให้เหมาะกับโครงการ

5. นำผลการวิเคราะห์ และข้อมูลที่ได้จากแหล่งต่างๆที่เกี่ยวข้องมาศึกษาเพื่อนำผลสรุปมาสู่แนวทางการเสนอแนะปรับปรุง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิตติกรรมประกาศ

ปริญญาานิพนธ์ โครงการเสนอแนะปรับปรุงสถาปัตยกรรมภายในพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ปราจีนบุรี ซึ่งข้าพเจ้าได้จัดทำขึ้นนั้นเป็นระยะเวลาานพอสมควร ข้าพเจ้าได้รับความอนุเคราะห์ และความร่วมมือในด้านข้อมูลข่าวสาร รายละเอียดต่างๆที่สำคัญ ตลอดจนคำแนะนำ และคำปรึกษาเป็นอย่างดีจากบุคคลหลายฝ่าย จึงทำให้ปริญญาานิพนธ์ ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ จึงขอกราบขอบพระคุณทุกท่านที่ช่วยเหลือเป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้ด้วย

ตลอดจนผู้เกี่ยวข้อง และอาจารย์ทุกท่านที่ให้ความรู้ และคำแนะนำต่างๆ คุณพ่อ คุณแม่ ที่ทำให้ข้าพเจ้าได้ลืมตาเกิดขึ้นมา คุณอา คุณย่า ที่ช่วยให้การสนับสนุนทั้งด้านการเงิน และกำลังใจด้วยดีเสมอมา เพื่อนๆ พี่ๆ น้องๆ ทุกท่าน ที่ทำให้ข้าพเจ้าได้รับความรู้ ความช่วยเหลือในด้านต่างๆ ต้องขอขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูง

นาย รัตนฤต เจริญวานิช
ผู้จัดทำปริญญาานิพนธ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อ

กตตกรรมบรรณาค

คำนำ

สารบัญ

สารบัญภาพประกอบ

สารบัญตาราง และแผนภูมิ

บทที่ 1 บทนำ

1.1	ความเป็นมาของโครงการ	1
1.2	วัตถุประสงค์ของโครงการ	1
1.3	เหตุผลในการนำเสนอปริญญาโท	2
1.4	การวิเคราะห์โครงการเสนอแนะปรับปรุง พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติปราจีนบุรี	2
1.5	วิธีการดำเนินการวิจัย	19
1.6	ขอบเขตของโครงการ	20
1.7	ขอบเขตงานออกแบบ	21
1.8	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับในการทำปริญญาโท	23

บทที่ 2 การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน

2.1	ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับพิพิธภัณฑ์สถาน	24
2.1.1	ประวัติศาสตร์ความเป็นมา และพัฒนาการของพิพิธภัณฑ์สถาน	24
2.1.2	ประเภทของพิพิธภัณฑ์สถาน	24
2.1.3	หน้าที่ของพิพิธภัณฑ์สถาน	26
2.1.4	พิพิธภัณฑ์สถานขนาดเล็ก	28
2.1.5	คลังพิพิธภัณฑ์	35
2.1.6	องค์ประกอบอาคารพิพิธภัณฑ์ และสถานที่	35
2.1.7	องค์ประกอบหลักของการจัดนิทรรศการ	37
2.1.8	การจัดเตรียมแวนนิทรรศการ	38

ไม่ว่าการณ์ใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.1.9 เทคนิคการจัดนิทรรศการในพิพิธภัณฑ์สถาน	40
2.1.10 มาตรฐานการจัดแสดงในพิพิธภัณฑ์สถาน	47
2.2 ข้อมูลพื้นฐานของการออกแบบ	70
2.2.1 การจัดสำนักงาน	70
2.2.2 การจัดห้องสัมมนา,บรรยาย (โสตทัศนศึกษา)	73
2.2.3 ระบบรักษาความปลอดภัย	76
2.3 ข้อมูลที่มีอิทธิพลต่อการออกแบบ	78
2.3.1 ระบบแสงสว่าง	78
2.3.2 ระบบเสียงและการควบคุม	88
2.3.3 ระบบปรับอากาศ	92
2.3.4 การใช้สีในการตกแต่ง	93
2.3.5 วัสดุตกแต่ง	96
2.4 การศึกษาโครงการเปรียบเทียบ (Case Study)	97
2.4.1 พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ พิมาย จังหวัดนครราชสีมา	98
2.4.2 พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ บ้านเชียง	108
2.4.3 พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ร้อยเอ็ด	117
บทที่ 3 การศึกษารายละเอียดของโครงการ	
3.1 การศึกษาสภาพแวดล้อมโครงการ	133
3.1.1 ลักษณะทางกายภาพของจังหวัดปราจีนบุรี	133
3.1.2 สถานที่ตั้งโครงการ	136
3.1.3 สภาพแวดล้อมโครงการ	137
3.2 การศึกษาลักษณะทางสถาปัตยกรรมภายนอกภายใน	137
3.3 จุดประสงค์และองค์ประกอบของโครงการ	140
3.3.1 จุดประสงค์ของโครงการ	140
3.3.2 องค์ประกอบเสริมโครงการ	140
3.3.3 หัวข้อนิทรรศการในการจัดแสดง	147
3.4 การศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับผู้ใช้โครงการ	149
3.4.1 ประเภทผู้ใช้โครงการ	149
3.4.2 พฤติกรรมผู้บริโภค	150
3.4.3 เวลาทำการโครงการ	151

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการออกแบบ	
4.1 วิเคราะห์สภาพแวดล้อมโครงการ	152
4.1.1 วิเคราะห์สถานที่ตั้งและสภาพแวดล้อมโครงการ	152
4.1.2 วิเคราะห์อิทธิพลสภาพภูมิอากาศ	153
4.2 วิเคราะห์ลักษณะทางสถาปัตยกรรม	154
4.2.1 วิเคราะห์ผลกระทบของแสงแดดต่อโครงการ	156
4.3 การวิเคราะห์ทางสถาปัตยกรรมภายใน	157
4.3.1. ส่วนประชาสัมพันธ์และบริการข้อมูล	157
4.3.2. ส่วนนำเสนอข้อมูลวีดิทัศน์	159
4.3.3. ห้องจัดแสดง เมืองดงละคร	161
4.3.4. ส่วนจัดแสดง โบราณวัตถุปราสาทเขาน้อย จ.สระแก้ว	163
4.3.5. ห้องจัดแสดงศิลปะโบราณคดีภาคตะวันออก	165
4.3.6. ห้องจัดแสดงนิทรรศการชั่วคราว	167
4.3.7. ส่วนสำนักงาน	169
4.3.8. ห้องจัดแสดง แหล่งโบราณคดีหนองโน	171
4.3.9. ส่วนจัดแสดง แหล่งโบราณคดีโคกพนมดี	173
4.3.10. ห้องจัดแสดง ศิลปะโบราณวัตถุในประเทศไทย	175
4.3.11. ส่วนจัดแสดง โบราณคดีไดโนเสาร์	177
4.4 วิเคราะห์พฤติกรรมผู้ใช้โครงการ	179
4.4.1 ประเภทของผู้ใช้โครงการ	179
4.4.2 ลักษณะพฤติกรรมของผู้ใช้บริการ	179
4.4.3 ลักษณะพฤติกรรมของผู้รับบริการ	179
4.5 วิเคราะห์เวลาทำการของโครงการ	181
4.6 การวิเคราะห์เวลาสำหรับการชมนิทรรศการ	181
4.7 การวิเคราะห์ค่าความสัมพันธ์ขององค์ประกอบโครงการ	182
4.8 การวิเคราะห์เนื้อเรื่องการจัดแสดง	186
4.9 วิเคราะห์พื้นที่ใช้สอยส่วนต่างๆของโครงการ	194
4.9.1 รูปแบบการคำนวณพื้นที่ใช้สอย	194
4.10 การแบ่งพื้นที่ใช้สอยภายในโครงการ	232

บทที่ 5 สรุปแนวทางการออกแบบ

5.1 แนวความคิดในการออกแบบ	237
---------------------------	-----

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก

บรรณานุกรม

สารบัญภาพประกอบ

รูปที่ 1	SPACE ORGANIZATION DIAGRAM	30
รูปที่ 2	แผนภูมิแสดงการจำแนกส่วนการจัดแสดง	38
รูปที่ 3	ภาพไดโอรามาแสดงแบบธรรมชาติของหอศิลป์วัฒนธรรมเชียงใหม่	41
รูปที่ 4	ภาพการแสดงตามอิริยาบถของสัตว์ ของพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติเชียงใหม่	41
รูปที่ 5	ภาพการแสดงตามสภาพแวดล้อมทางนิเวศวิทยาของพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติเชียงใหม่	42
รูปที่ 6	การจัดแสดงตามความเป็นจริงของพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติร้อยเอ็ด	42
รูปที่ 7	ภาพแสดงการจัดผังห้องแสดง	46
รูปที่ 8	ตัวอย่างการวางผังห้องแสดง	47
รูปที่ 9	วัฏจักรของการจัดนิทรรศการ	48
รูปที่ 10	แสดงขอบเขตมุมมองของมนุษย์	54
รูปที่ 11	แสดงมุมมองทางด้านตั้งของมนุษย์	54
รูปที่ 12	ขนาดของผู้เข้าชมต่อวัตถุจัดแสดง	55
รูปที่ 13	อุปสรรคที่พบของผู้เข้าชมต่อวัตถุจัดแสดงในขณะชมนิทรรศการ	55
รูปที่ 14	การติดตั้งและแขวนต่าง ๆ	57
รูปที่ 15	ตู้สำหรับบรรจุวัตถุจัดแสดง	58
รูปที่ 16	ตัวอย่างแบบที่แสดงแบบต่าง ๆ ในพิพิธภัณฑ	59
รูปที่ 17	มุมมองแบบต่าง ๆ	64
รูปที่ 18	แสดงการติดตั้งบนพื้นห้องแสดง	64
รูปที่ 19	แสดงการติดตั้งแท่นโชว์ ระบบติดผนังห้องแสดง	65
รูปที่ 20	แสดงการติดตั้งแท่นโชว์ระบบห้อยจากเพดาน	65
รูปที่ 21	แสดงการติดตั้งแท่นโชว์ระบบ	65
รูปที่ 22	แสดงการติดตั้งแท่นโชว์ระบบซึ่งระหว่างพื้นเพดานและผนัง	66
รูปที่ 23	ขนาดสัดส่วนการจัดพื้นที่สำหรับทางเดินร่วม	70
รูปที่ 24	ภาพแสดงมิติของสถานที่เก็บแฟ้มและรับ-ส่งเอกสาร พิพิธภัณฑ	70
รูปที่ 25	ขนาดความสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่และตู้เอกสาร	71
รูปที่ 26	การวางผังการจัดส่วนต่าง ๆ ในห้องประชุม (โสตทัศนศึกษา)	71

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 27 ลักษณะการออกแบบผนังด้านข้างเพื่อสะท้อนเสียงเหมาะสม	88
รูปที่ 28 ลักษณะสถาปัตยกรรมของโครงการ	98
รูปที่ 29 ผังภายในพิพิธภัณฑ์ ชั้น 1	99
รูปที่ 30 ผังภายในพิพิธภัณฑ์ ชั้น 2	100
รูปที่ 31 ลักษณะทางสัญจร ชั้นที่ 1	101
รูปที่ 31 ลักษณะทางสัญจร ชั้นที่ 2	102
รูปที่ 32 จัดแสดงเรื่องพิมาย	104
รูปที่ 33 จัดแสดงเรื่อง ทับหลัง	104
รูปที่ 34 จัดแสดงเรื่อง สังคมวัฒนธรรมในอดีต	105
รูปที่ 35 จัดแสดงเรื่อง การอนุรักษ์วัฒนธรรมอีสาน	105
รูปที่ 36 จัดแสดงเรื่อง รากฐานวัฒนธรรม	106
รูปที่ 37 จัดแสดงเรื่อง ชุมชนแรกเริ่ม	106
รูปที่ 38 ลักษณะสถาปัตยกรรมของโครงการ	108
รูปที่ 39 ผังพิพิธภัณฑ์ ชั้นที่ 1	110
รูปที่ 40 ผังพิพิธภัณฑ์ ชั้นที่ 2	111
รูปที่ 41 ลักษณะทางสัญจร ชั้นที่ 1	112
รูปที่ 42 ลักษณะทางสัญจร ชั้นที่ 2	113
รูปที่ 43 สีและระนาบของฉากตู้จัดแสดงช่วยเน้นให้วัตถุในตู้จัดแสดงดูเด่นขึ้น	114
รูปที่ 44 รูปแบบการใช้ฉากหลังเป็นภาพลายเส้นช่วยอธิบายให้เข้าใจวัตถุจัดแสดงเพิ่มขึ้น	115
รูปที่ 45 สามารถมองเห็นวัตถุได้โดยรอบตู้จัดแสดง	115
รูปที่ 46 ลักษณะสถาปัตยกรรม	117
รูปที่ 47 แปลนชั้นที่ 1	119
รูปที่ 48 แปลนชั้นที่ 2	119
รูปที่ 49 แปลนชั้นที่ 3	120
รูปที่ 50 แนะนำจังหวัดร้อยเอ็ด	120
รูปที่ 51 ภูมิศาสตร์ – ทรัพยากรธรณี	121
รูปที่ 52 โบราณคดี - ประวัติศาสตร์	121
รูปที่ 53 วิถีชีวิต – ประเพณี	122
รูปที่ 54 ผ้าและวิถีชีวิต	122
รูปที่ 55 ประวัติบุคคลสำคัญ	123
รูปที่ 56 ลักษณะทางสถาปัตยกรรม	

รูปที่ 57	แผนผังพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ เชียงใหม่ ชั้นที่ 1	125
รูปที่ 58	แผนผังพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ เชียงใหม่ ชั้นที่ 2	126
รูปที่ 59	ลักษณะทางสัญจรภายในชั้นที่ 1	127
รูปที่ 60	ลักษณะทางสัญจรภายในชั้นที่ 2	128
รูปที่ 61	หัวข้อการจัดแสดงภูมิหลังแผ่นดินล้านนา	129
รูปที่ 62	จัดแสดงเรื่องราวประวัติศาสตร์อาณาจักรล้านนา	130
รูปที่ 63	แสดงเรื่องราวนครเชียงใหม่ได้รับอาณาจักรสยามตั้งแต่การกอบกู้เอกราชจากพม่า	130
รูปที่ 64	แสดงเรื่องการค้าและเศรษฐกิจระยะแรก	131
รูปที่ 65	แสดงเรื่องราวการค้าขีวิตและพัฒนาการทางสังคม	131
รูปที่ 66	จัดแสดงวิวัฒนาการของศิลปกรรมล้านนาและศิลปะในประเทศไทย	132
รูปที่ 67	การจัดนิทรรศการชั่วคราว	132
รูปที่ 68	แผนผังสถานที่ตั้งโครงการ	136
รูปที่ 69	ลักษณะทางเข้าสู่พื้นที่โครงการ	137
รูปที่ 70	รูปด้านทิศตะวันตก	138
รูปที่ 71	รูปด้านทิศตะวันออก	138
รูปที่ 72	รูปด้านทิศเหนือ	138
รูปที่ 73	รูปด้านทิศใต้	139
รูปที่ 74	แปลนชั้นที่ 1	139
รูปที่ 75	แปลนชั้นที่ 2	139
รูปที่ 76	แผนผังสถานที่ตั้งโครงการ	152
รูปที่ 77	วิเคราะห์สถานที่ตั้งโครงการ	153
รูปที่ 78	ทิศเหนือ	154
รูปที่ 79	ทิศใต้	154
รูปที่ 80	ทิศตะวันออก	155
รูปที่ 81	ทิศตะวันตก	155
รูปที่ 82	แปลนชั้นที่ 1	156
รูปที่ 83	แปลนชั้นที่ 2	156
รูปที่ 84	ส่วนจัดแสดงชั้นล่างของอาคาร	186
รูปที่ 85	ส่วนจัดแสดงชั้นบนของอาคาร	185

สารบัญตาราง และแผนภูมิ

ตารางที่ 1 สถานที่และชื่อแตกต่างระหว่างพิพิธภัณฑ์สถานต่าง ๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเจ้าหน้าที่และสถานที่	31
ตารางที่ 3 กระบวนการจัดนิทรรศการที่บรรลุนิติบุคคล	40
ตารางที่ 4 เปรียบเทียบลักษณะการจัดภายในและประโยชน์ใช้สอย	71
ตารางที่ 5 การเปรียบเทียบคุณสมบัติของแสงธรรมชาติและแสงประดิษฐ์	81
ตารางที่ 6 แสดงชนิดของอุปกรณ์และความส่องสว่าง	82
ตารางที่ 7 ตารางแสดงอัตรากำลังและหน้าที่ของพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ปราจีนบุรี	144
ตารางที่ 8 ตารางแสดงผังบริหารพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ปราจีนบุรี	146
ตารางที่ 9 แผนภูมิแบ่งส่วนราชการกรมศิลปากร	147
ตารางที่ 10 ตารางแสดงพฤติกรรมผู้ใช้โครงการ	150
ตารางที่ 11 ตารางแสดงเวลาในการเข้าใช้โครงการ	151

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาของโครงการ

พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ปราจีนบุรี เริ่มก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ.2508 กองโบราณคดีได้ทำการสำรวจขุดแต่งโบราณสถาน ในจังหวัดปราจีนบุรีและจังหวัดใกล้เคียงหลายแห่ง พบศิลปโบราณวัตถุที่สำคัญ เป็นจำนวนมากซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาประวัติศาสตร์ และโบราณคดีกรมศิลปากรจึงได้มีดำริให้จัดสร้าง พิพิธภัณฑสถานขึ้นเป็นพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติปราจีนบุรี ประจำภูมิภาคตะวันออกเฉียงใต้โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ เป็นที่รวบรวมและจัดแสดงศิลปโบราณวัตถุต่างๆที่ได้ค้นพบ ในภูมิภาคนี้เริ่มก่อตั้งในปีพ.ศ. 2515 ในที่ดินราชพัสดุติดกับศาลจังหวัดปราจีนบุรี พื้นที่ให้ 5 ไร่ 3 งาน 78

ตารางวา งบประมาณการก่อสร้างอาคารและจัดแสดงรวมเป็นเงินทั้งสิ้น 7,766,568 บาท

มีการดำเนินงานตามโครงการออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ระหว่าง พ.ศ. 2518 - 2520 เป็นการถมดินและก่อสร้างอาคารคอนกรีตเสริมเหล็กสูง 2 ชั้น ขนาดกว้าง 18 x 18 เมตร ใช้งบประมาณ 2,000,000 บาท

ระยะที่ 2 ระหว่าง พ.ศ. 2522 - 2525 สร้างอาคารบ้านพักข้าราชการ บ้านพักเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย ติดตั้งระบบสาธารณูปโภคครุภัณฑ์สำหรับการจัดแสดง ใช้งบประมาณ 1,543,068 บาท

ระยะที่ 3 ระหว่าง พ.ศ. 2526 - 2528 ก่อสร้างอาคารเพิ่มเติมมีห้องบรรยายและห้องอเนกประสงค์ ปรับปรุงบริเวณลานจอดรถ ใช้งบประมาณ 4,223,500 บาท

พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติปราจีนบุรีได้ทำการเปิดอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 22 เมษายน พ.ศ. 2528 โดยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินเป็นองค์ประธานในการประกอบพิธีเปิดอาคารพิพิธภัณฑสถาน

1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อดำเนินการเกี่ยวกับการศึกษา ค้นคว้า วิจัย หลักฐานทางโบราณคดี เพื่อศึกษางานด้านโบราณคดี การพิพิธภัณฑสถาน และด้านศิลปวัฒนธรรมที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชาติ
2. ศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์วิจัยโบราณวัตถุ ชิ้นส่วนของโบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และโบราณสถานเพื่อการอนุรักษ์ซ่อม การสงวนรักษาด้วยกรรมวิธีทางวิทยาศาสตร์
3. สำรวจขุดค้นขึ้นทะเบียนควบคุมดูแลรักษา และอนุรักษ์โบราณสถานโบราณวัตถุ การขออนุญาตให้ส่งหรือนำวัตถุโบราณ ศิลปวัตถุ ออกนอกราชอาณาจักรรวมทั้งปฏิบัติการให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. ดำเนินการอนุรักษ์ และบูรณปฏิสังขรณ์โบราณสถานรวมทั้งอาคาร และสถานที่ที่มีคุณค่าทางโบราณคดี ประวัติศาสตร์ สถาปัตยกรรม และศิลปกรรมที่ยังมีประโยชน์ รวมถึงโบราณสถาน เพื่อรักษาไว้เป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชาติรวมทั้งการควบคุมงานบูรณะปฏิสังขรณ์
5. รวบรวมเก็บรักษา จัดทำทะเบียนหลักฐานวิเคราะห์ ตรวจสอบพิสูจน์ให้การศึกษาเผยแพร่ และจัดแสดงโบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ

1.3 เหตุผลในการนำเสนอปฏิญญานิพนธ์

พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ปราจีนบุรี ได้ทำการเปิดอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 22 เมษายน พ.ศ. 2528 เป็นพิพิธภัณฑสถานประเภทประวัติศาสตร์ และโบราณคดี โดยมีวัตถุประสงค์การจัดตั้งเพื่อให้ เป็นที่รวบรวมและจัดแสดงศิลปะโบราณวัตถุต่างๆที่ได้ค้นพบ ในภูมิภาคตะวันออก มีเนื้อหาสาระสำคัญของการจัดแสดงอยู่ที่ ศิลปะโบราณวัตถุที่ขุดพบในจังหวัดปราจีนบุรี เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่น และผู้ชมที่ไม่มีพื้นฐานในเรื่องศิลปะในประเทศไทยมาก่อนได้มีความรู้ และความเข้าใจในศิลปะโบราณวัตถุในภูมิภาคตะวันออกมากยิ่งขึ้น จึงได้เพิ่มเนื้อหาการจัดแสดงในหัวข้อศิลปะโบราณคดีในประเทศไทยเพิ่มเติมเข้ามาด้วย เป็นการจัดแสดงศิลปวัตถุที่มีคุณค่าแก่ประชาชน และผู้สนใจ จึงควรมีการปรับปรุงตกแต่งภายในอาคารพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ปราจีนบุรีด้วยมูลเหตุดังนี้

1. เพื่อปรับปรุงอาคารพิพิธภัณฑสถาน เนื่องจากสภาพอาคารเสื่อมโทรม
2. เพื่อปรับปรุงการจัดหัวข้อจัดแสดงที่ขาดความต่อเนื่องของเนื้อหาจัดแสดง
3. เพื่อปรับปรุงรูปแบบการจัดแสดงที่ขาดความน่าสนใจ และไม่มีการออกแบบบรรยากาศภายในห้องจัดแสดง
4. เพื่อปรับปรุงการจัดวางวัตถุจัดแสดง และผู้จัดแสดงให้มีความเหมาะสมกับวัตถุจัดแสดง
5. เพื่อปรับปรุงงานระบบ และการจัดแสงภายในห้องจัดแสดงที่ไม่ได้มีการออกแบบในงานระบบ และการจัดแสงอยู่เลย

1.4 การวิเคราะห์โครงการเสนอแนะปรับปรุง พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติปราจีนบุรี

เนื่องจากตัวอาคารจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑสถานมีความชำรุดทรุดโทรมเป็นอย่างมาก วัตถุจัดแสดงบางหัวข้อมีน้อย และรูปแบบการจัดแสดงไม่น่าสนใจ ขาดความต่อเนื่องทำให้การจัดแสดงในพิพิธภัณฑสถานไม่น่าสนใจ การวิเคราะห์ โครงการเสนอแนะปรับปรุง พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ปราจีนบุรี ได้จำแนกเป็นหัวข้อ ดังนี้

1.4.1 ส่วนอาคารจัดแสดง

สภาพของอาคาร

อาคารจัดแสดงพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ปราจีนบุรี

1. เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก 2ชั้น ภายนอกอาคารมีการปลูกต้นไม้บังแสงแดดให้กับตัว อาคาร
2. ตัวอาคารแบ่งพื้นที่ในการจัดแสดงออกเป็น 2 ส่วน คือ
  - ชั้นล่างของอาคารจัดแสดงในส่วนของ หิวข้อศิลปโบราณคดีในภูมิภาคตะวันออก
  - ชั้นบนของอาคารจัดแสดงในส่วนของ หิวข้อศิลปโบราณคดีในประเทศไทย
3. ภายในอาคารปิดทึบ มีบันไดทางขึ้น 1ทาง
4. ห้องจัดนิทรรศการชั่วคราวบางครั้งอาจใช้จัดเป็นห้องประชุม

ปัญหาของอาคาร

1. เนื่องจากตัวอาคารมีลักษณะปิดทึบจึงต้องใช้แสงประดิษฐ์ตลอดเวลา
2. เนื่องจากบันไดทางขึ้นให้ความรู้สึกไม่ปลอดภัยเนื่องจากสร้างห่างจากผนังเกิดระยะห่างค่อนข้างมาก
3. เนื่องจากเป็นอาคารเก่าใช้งานมานานจึงควร ปรับปรุงซ่อมแซม เกี่ยวกับงานระบบไฟฟ้า และระบบปรับอากาศ
4. เนื่องจากรูปแบบการนำเสนอเนื้อเรื่องยังไม่น่าสนใจ แทนวางวัตถุประสงค์แสดงไม่เหมาะสม

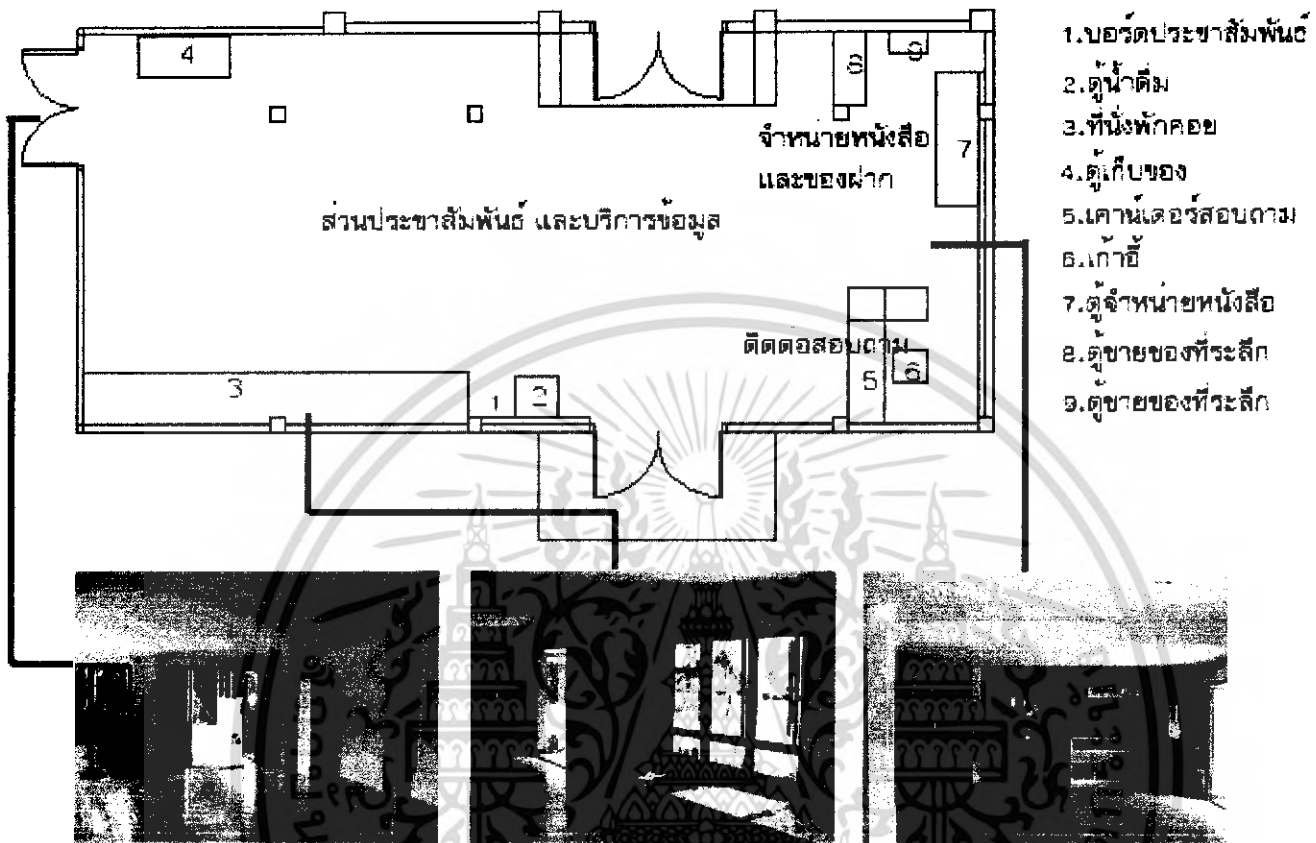
แนวทางแก้ปัญหา

1. ศึกษารูปแบบของตัวอาคารทั้งภายใน และภายนอกอาคารเพื่อกำหนดช่องแสงให้เหมาะสมกับรูปแบบอาคาร และการใช้งานภายใน
2. ศึกษาระบบโครงสร้างทางสถาปัตยกรรม และทำการออกแบบปรับปรุงส่วนบันได
3. ศึกษาการทำงานของระบบไฟฟ้า ปรับอากาศ และระบบงานเทคนิคต่างๆในการจัดแสดง
4. ศึกษารูปแบบการนำเสนอเรื่องราว ของหิวข้อจัดแสดงให้มีความต่อเนื่อง และน่าสนใจมากยิ่งขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.4.2 การจัดแสดงภายในอาคารชั้นล่าง

1. ส่วนประชาสัมพันธ์ และบริการข้อมูล

ลักษณะภายในห้องส่วนประชาสัมพันธ์ และบริการข้อมูล

สภาพของห้องส่วนประชาสัมพันธ์ และบริการข้อมูล

1. สภาพห้องส่วนประชาสัมพันธ์ และบริการข้อมูลมีขนาดใหญ่
2. การติดตั้งบอร์ดประชาสัมพันธ์อยู่สูงติดเพดาน
3. เป็นลักษณะรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า มีทางออก 2 ทางผนังในบางส่วนปล่อยว่าง

ปัญหาของห้องส่วนประชาสัมพันธ์ และบริการข้อมูล

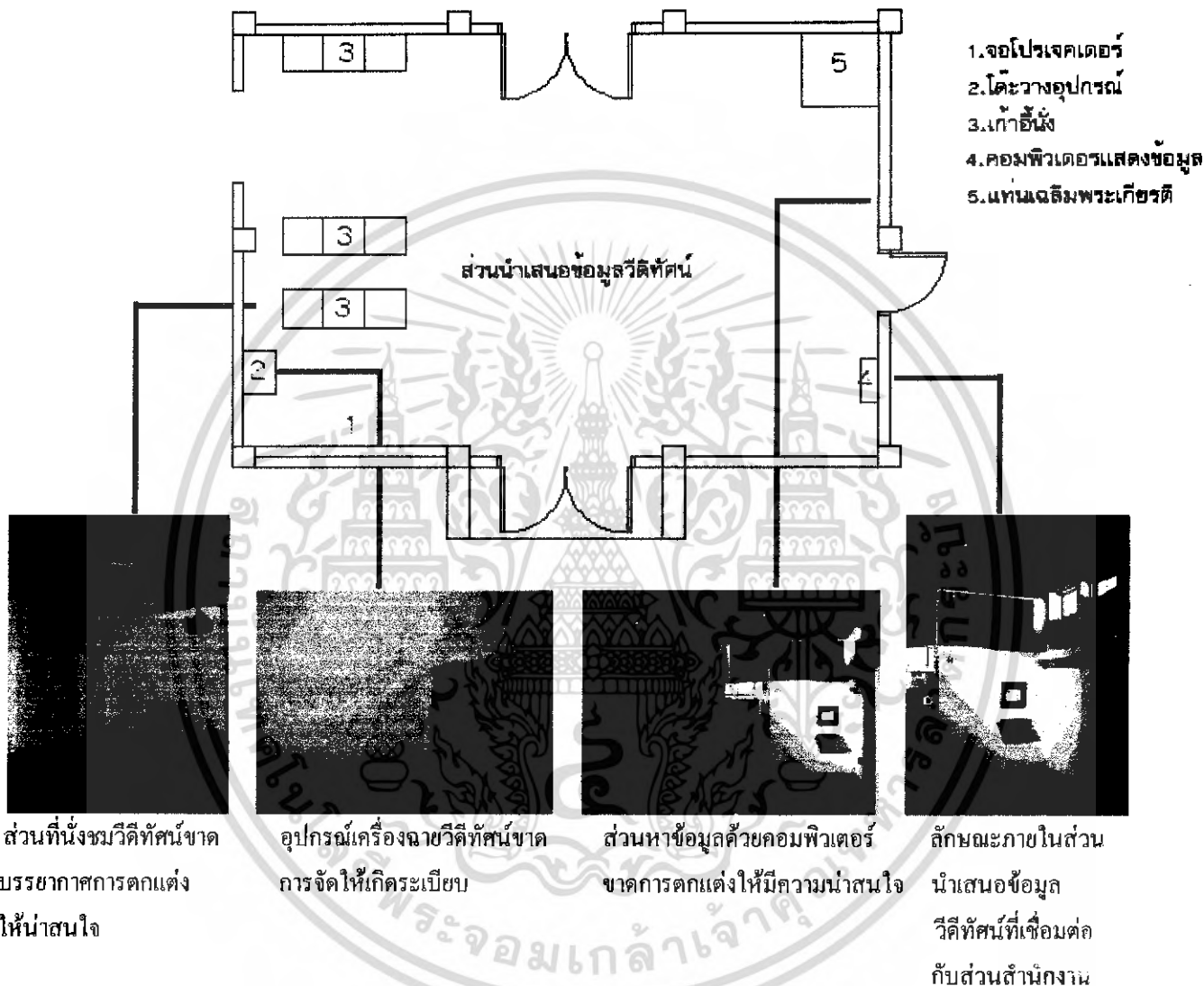
1. เนื่องจากห้องส่วนประชาสัมพันธ์ และบริการข้อมูลมีขนาดใหญ่เกินความจำเป็นทำให้กินพื้นที่การจัดแสดงในส่วนอื่นๆ
2. เนื่องจากบอร์ดประชาสัมพันธ์มีการติดตั้งสูงจรดเพดานทำให้พื้นที่การใช้งานบางส่วนถูกทิ้งว่างไว้ทำให้ใช้งานได้ไม่เต็มที่
3. เนื่องจากผนังบางส่วนภายในตัวห้องถูกปล่อยว่างทำให้รู้สึกขาดความต่อเนื่องของส่วนจัดแสดง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แนวทางการแก้ปัญหา

1. ศึกษารูปแบบโครงสร้างทางสถาปัตยกรรม และพื้นที่การจัดแสดงในส่วนประชาสัมพันธ์ และบริการข้อมูล
2. ศึกษารูปแบบขนาด และระยะการมองบอร์ดประชาสัมพันธ์
3. ศึกษารูปแบบการจัดแสดง และสร้างบรรยากาศภายในส่วนประชาสัมพันธ์ และบริการข้อมูล

2. ส่วนนำเสนอข้อมูลวิดิทัศน์

สภาพของห้องจัดแสดง

1. เป็นส่วนนำเสนอข้อมูลวิดิทัศน์ เพื่อสร้างความเข้าใจก่อนชมเนื้อหาการจัดแสดงแก่ผู้เข้าชม
2. เป็นส่วนจัดแสดงในส่วนของวิดิทัศน์
3. เป็นส่วนที่เชื่อมต่อกับส่วนสำนักงาน

ปัญหาของส่วนจัดแสดง

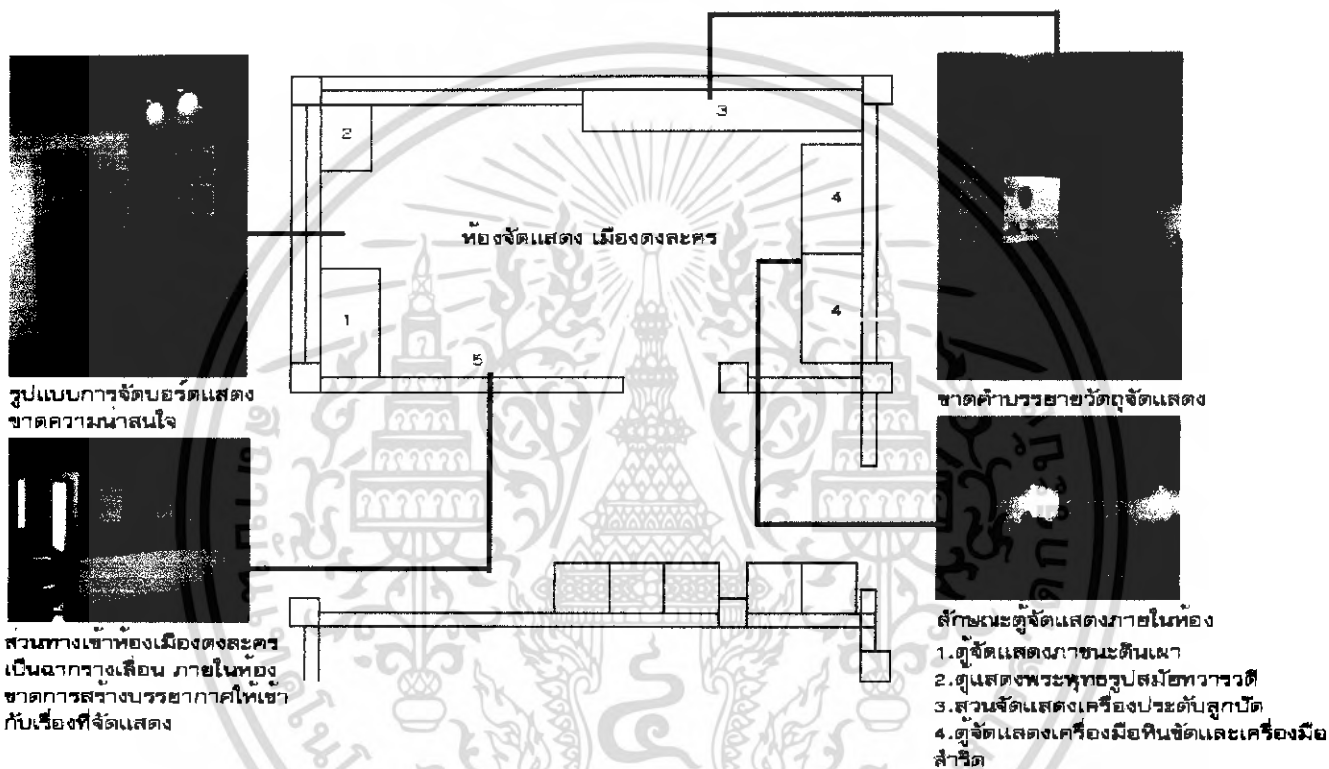
1. เนื่องจากไม่มีการตกแต่งในส่วนฉายวิดิทัศน์ จึงทำให้ไม่ค่อยมีความสนใจในการเข้าชม
2. เนื่องจากอุปกรณ์เครื่องฉายวิดิทัศน์ไม่มีการจัดเก็บให้เป็นระเบียบจึงขาดความน่าสนใจ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- เนื่องจากขาดการออกแบบงานระบบไฟที่ดี ทำให้แสงสว่างที่ออกมาไม่ได้สร้างบรรยากาศที่เหมาะสมกับส่วนจัดแสดง

แนวทางการแก้ปัญหา

- ศึกษารูปแบบ และสร้างบรรยากาศห้องฉายวีดีทัศน์ให้มีความน่าสนใจ
- ศึกษาเทคนิคต่างๆของการจัดแสดงให้มีความน่าสนใจ
- ศึกษางานระบบไฟฟ้าแสงสว่างที่ดีในการออกแบบพิพิธภัณฑ์

3. ห้องจัดแสดง เมืองดงละคร

สภาพห้องจัดแสดง

- เป็นห้องจัดแสดงโบราณวัตถุที่ค้นพบในเมืองดงละคร จังหวัดนครนายก
- เป็นห้องจัดแสดงเกี่ยวกับเครื่องมือ เครื่องใช้ในสมัยโบราณที่ค้นพบในเมืองดงละคร
- เป็นห้องประวัติเมืองดงละคร

ปัญหาของห้องจัดแสดง

- เนื่องจากรูปแบบการจัดแสดงไม่น่าสนใจ ทำให้การเดินทางชมขาดการกระตุ้นผู้ชม เกิดความรู้สึกเบื่อหน่าย
- เนื่องจากรูปแบบของตู้จัดแสดงไม่มีความน่าสนใจ และเหมาะสม ไม่ได้รับการออกแบบด้านระบบแสงไฟภายในตู้ ทำให้ไม่ส่งเสริมวัตถุจัดแสดง
- เนื่องจากไม่มีคำอธิบายรายละเอียดของตัววัตถุจัดแสดง ทำให้ผู้ชมขาดความเข้าใจในตัววัตถุจัดแสดง เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. เนื่องจากบอร์ดขาดเทคนิคการออกแบบ ทำให้รูปแบบออกมาไม่ดี และอานยาก
5. เนื่องจากขาดการออกแบบงานระบบไฟที่ดี ทำให้แสงสว่างที่ออกมาไม่ได้สร้างบรรยากาศที่เหมาะสมกับห้องจัดแสดง

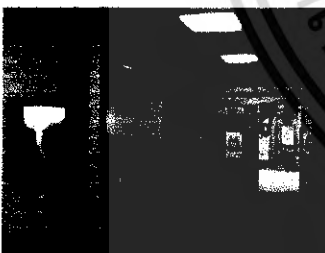
แนวการแก้ปัญหา

1. ศึกษารูปแบบการจัดวางวัตถุจัดแสดง การสร้างบรรยากาศภายในห้องจัดแสดง ให้มีความน่าชม
2. ศึกษารูปแบบการออกแบบตู้จัดแสดง เทคนิคการสร้างบรรยากาศภายในตู้จัดแสดง
3. ศึกษาการจัดวางตัววัตถุจัดแสดงให้มีความน่าสนใจมากขึ้น
4. ศึกษารูปแบบบอร์ดจัดแสดงให้มีรูปแบบสวยงาม เหมาะสมกับหัวข้อการจัดแสดง
5. ศึกษางานระบบไฟฟ้าแสงสว่างที่ดีในการออกแบบพิพิธภัณฑ์

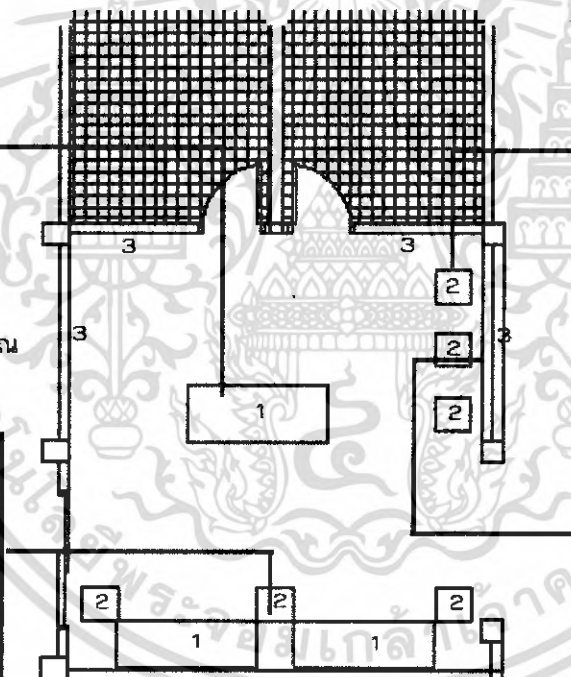
4. ส่วนจัดแสดง โบราณวัตถุปราสาทเขาน้อย จ.สระแก้ว

ลักษณะการจัดแสดงโบราณวัตถุ

บรรยากาศภายในส่วนจัดแสดง

พื้นที่จัดแสดงอยู่ติดกับประตูเข้าห้องน้ำ

ลักษณะบอร์ดจัดแสดงขาดความน่าสนใจ

1. ส่วนจัดแสดงทับหลัง
2. แท่นแสดงชิ้นส่วนปราสาทหิน
3. บอร์ดจัดแสดง

สภาพส่วนจัดแสดง

1. เป็นห้องจัดแสดงโบราณวัตถุที่พบจากปราสาทเขาน้อย
2. เป็นห้องจัดแสดงเกี่ยวกับทับหลังปราสาทหิน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปัญหาของห้องจัดแสดง

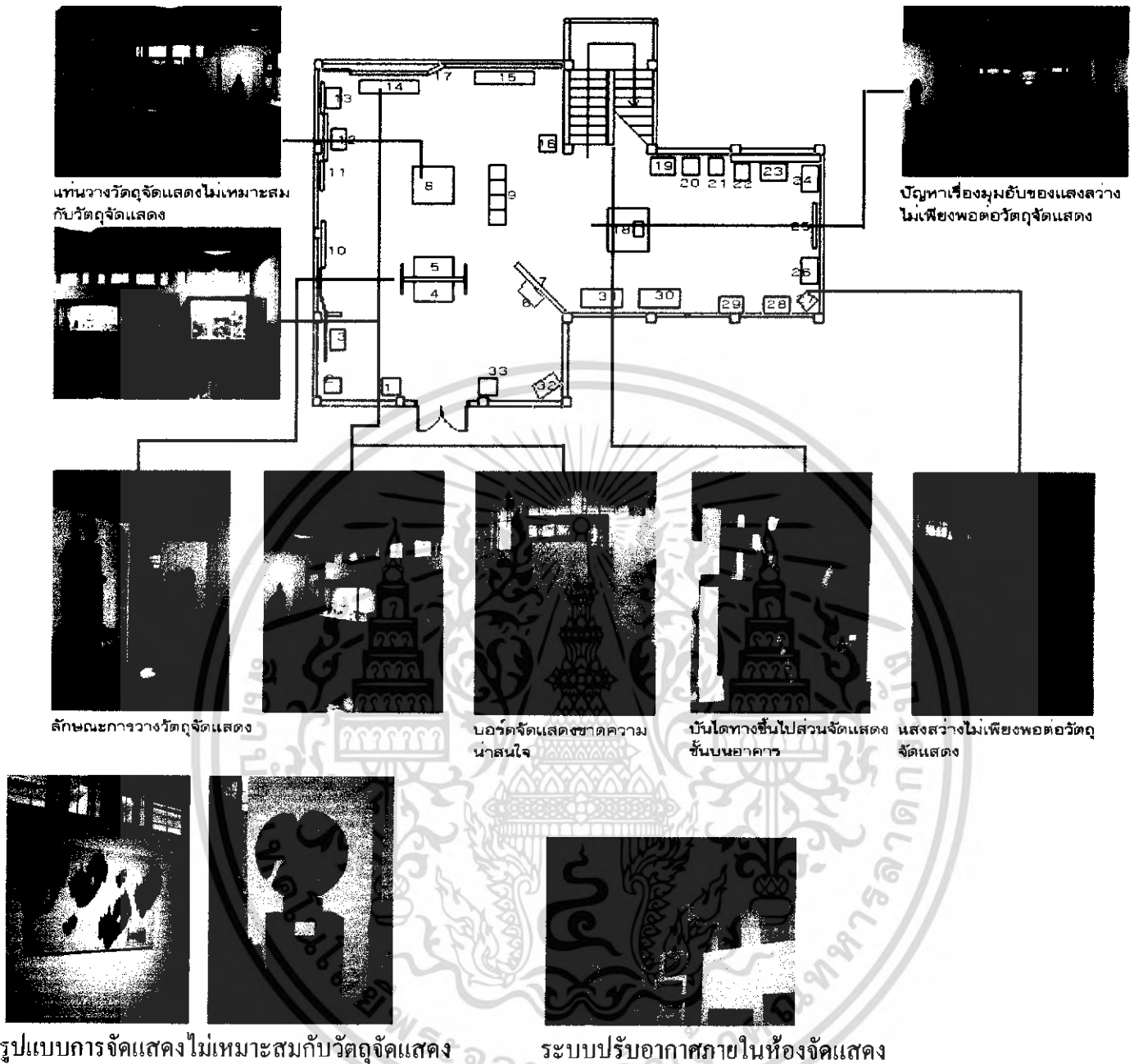
1. เนื่องจากรูปแบบการจัดแสดงไม่น่าสนใจ ทำให้การเดินชมขาดการกระตุ้นผู้ชม เกิดความรู้สึกเบื่อง่าย
2. เนื่องจากการวางตู้จัดแสดงไม่มีการคิดพื้นที่ที่เหมาะสมทำให้ส่วนจัดแสดงอยู่ติดกับประตูห้องน้ำ
3. เนื่องจากบอร์ดขาดเทคนิคการออกแบบ ทำให้รูปแบบออกมาไม่ดี และขาดความน่าสนใจ
4. เนื่องจากแท่นจัดแสดงไม่เหมาะสม และขาดการออกแบบที่ดี ทำให้ขาดความน่าสนใจในตัววัตถุจัดแสดง
5. เนื่องจากขาดการออกแบบงานระบบไฟที่ดี ทำให้แสงสว่างที่ออกมาไม่ได้สร้างบรรยากาศที่เหมาะสมกับส่วนจัดแสดง

แนวทางการแก้ปัญหา

1. ศึกษารูปแบบการจัดวางวัตถุจัดแสดง การสร้างบรรยากาศภายในห้องจัดแสดง ให้มีความน่าชม
2. ศึกษาจำนวนของตัววัตถุจัดแสดง และการออกแบบตู้จัดแสดงให้มีความเหมาะสมกับวัตถุจัดแสดง
3. ศึกษารูปแบบบอร์ดจัดแสดงให้มีรูปแบบสวยงาม เหมาะสมกับหัวข้อการจัดแสดง
4. ศึกษาแบบของแท่นจัดแสดง ขนาดสัดส่วนของแท่นจัดแสดงให้มีรูปแบบสวยงามเหมาะสมกับหัวข้อการจัดแสดง
5. ศึกษางานระบบไฟฟ้า ลักษณะการจัดแสงที่เหมาะสมกับวัตถุจัดแสดง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. ห้องจัดแสดงศิลปะโบราณคดีภาคตะวันออก

สภาพของห้องจัดแสดง

1. เป็นห้องจัดแสดงเกี่ยวกับเรื่องศิลปะโบราณคดีภาคตะวันออก
2. เป็นห้องจัดแสดงเกี่ยวกับประติมากรรมทางศาสนาตามรูปแบบวัฒนธรรมแต่ละยุคสมัย
3. เป็นห้องจัดแสดงเกี่ยวกับทับหลังของปราสาทหินเมืองพะเนียด(เมืองกาไว)

ปัญหาของห้องจัดแสดง

1. เนื่องจากการวางวัตถุจัดแสดงไม่มีความต่อเนื่องในเนื้อหา ทำให้ผู้ชมไม่รู้จะเดินชมด้านใดก่อน

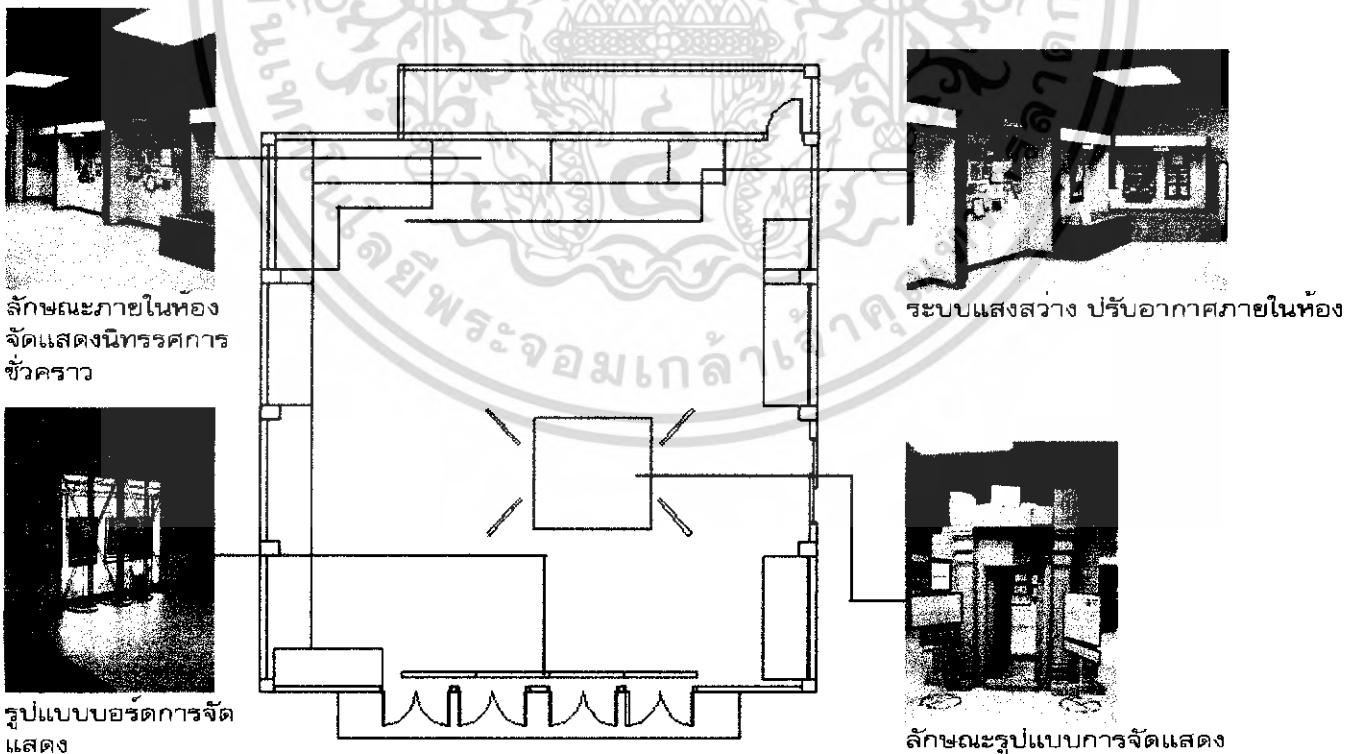
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. เนื่องจากขาดการสร้างบรรยากาศในหัวข้อจัดแสดง ทำให้ขาดความน่าสนใจในการชมเนื้อหาการจัดแสดง
3. เนื่องจากบอร์ดขาดเทคนิคการออกแบบ ทำให้รูปแบบออกมาไม่ดี และขาดความน่าสนใจ
4. เนื่องจากแท่นจัดแสดงไม่เหมาะสม และขาดการออกแบบที่ดี ทำให้ขาดความน่าสนใจในตัววัตถุจัดแสดง
5. เนื่องจากขาดการออกแบบงานระบบไฟที่ดี ทำให้แสงสว่างที่ออกมาไม่ได้สร้างบรรยากาศที่เหมาะสมกับส่วนจัดแสดง

แนวทางการแก้ปัญหา

1. ศึกษาหัวข้อการจัดแสดง และการจัดวางรูปแบบให้มีความต่อเนื่องกับเนื้อหาที่จัดแสดง
2. ศึกษาเทคนิคการสร้างบรรยากาศของห้องจัดแสดงให้มีความน่าสนใจ และดึงดูดผู้ชมให้สามารถเดินได้ทั่วพื้นที่จัดแสดง
3. ศึกษารูปแบบบอร์ดจัดแสดงให้มีรูปแบบสวยงาม เหมาะสมกับหัวข้อการจัดแสดง
4. ศึกษารูปแบบของแท่นจัดแสดง ขนาดสัดส่วนของแท่นจัดแสดงให้มีรูปแบบสวยงามเหมาะสมกับหัวข้อการจัดแสดง
5. ศึกษาระบบแสงสว่างภายในพิพิธภัณฑ์ ลักษณะการจัดแสงที่เหมาะสมกับวัตถุจัดแสดง

6. ห้องจัดแสดงนิทรรศการชั่วคราว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บางครั้งห้องจัดแสดงนิทรรศการชั่วคราวก็ใช้เป็นห้องประชุม-บรรยาย

สภาพของห้องจัดแสดง

1. เป็นห้องจัดแสดงนิทรรศการชั่วคราว ซึ่งในบางครั้งก็ใช้เป็นห้องประชุม ห้องบรรยาย
2. ผังห้องมีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า

ปัญหาของห้องจัดแสดง

1. เนื่องจากการวางวัตถุจัดแสดงไม่มีความต่อเนื่องในเนื้อหา ทำให้ผู้ชมไม่รู้จะเดินชมด้านใดก่อน
2. เนื่องจากขาดการสร้างบรรยากาศในหัวข้อจัดแสดง ทำให้ขาดความน่าสนใจในการชมเนื้อหาการจัดแสดง
3. เนื่องจากขาดการออกแบบงานระบบไฟที่ดี ทำให้แสงสว่างที่ออกมาไม่ได้สร้างบรรยากาศที่เหมาะสมกับส่วนจัดแสดง

แนวทางการแก้ปัญหา

1. ศึกษารูปแบบการจัดแสดงนิทรรศการ และการจัดวางรูปแบบให้มีความต่อเนื่องกับเนื้อหาที่จัดแสดง
2. ศึกษาเทคนิคการสร้างบรรยากาศของห้องจัดแสดงให้มีความน่าสนใจ และดึงดูดผู้ชมให้สามารถเดินได้ทั่วพื้นที่จัดแสดง
3. ศึกษาระบบแสงสว่างภายในพิพิธภัณฑ์ ลักษณะการจัดแสงที่เหมาะสมกับวัตถุจัดแสดง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

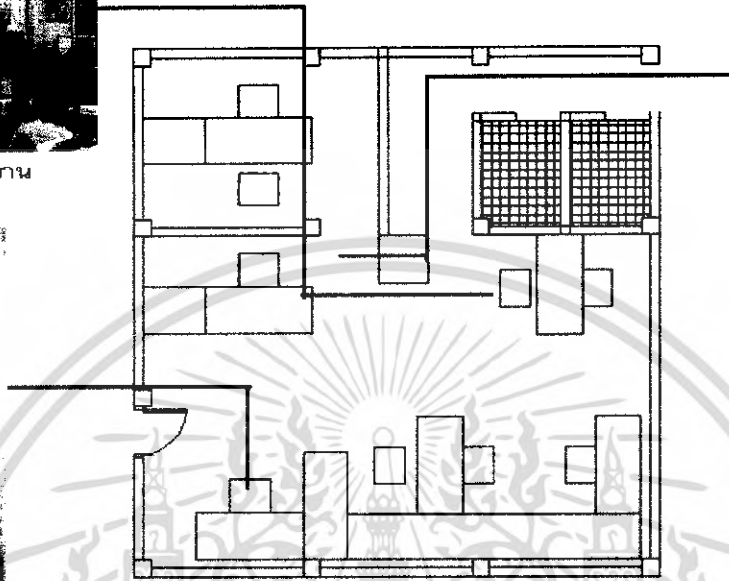
7. ส่วนสำนักงาน

ลักษณะภายในห้องสำนักงาน

รูปแบบการจัดวางครุภัณฑ์ไม่เหมาะสมต่อการใช้สอย

รูปแบบการจัดวางไม่เป็นสัดส่วนที่ชัดเจน

สภาพของส่วนสำนักงาน

1. เป็นส่วนสำนักงานของพิพิธภัณฑ์
2. ผังห้องมีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า
3. มีทางเชื่อมต่อกับส่วนคลังพิพิธภัณฑ์

ปัญหาของส่วนสำนักงาน

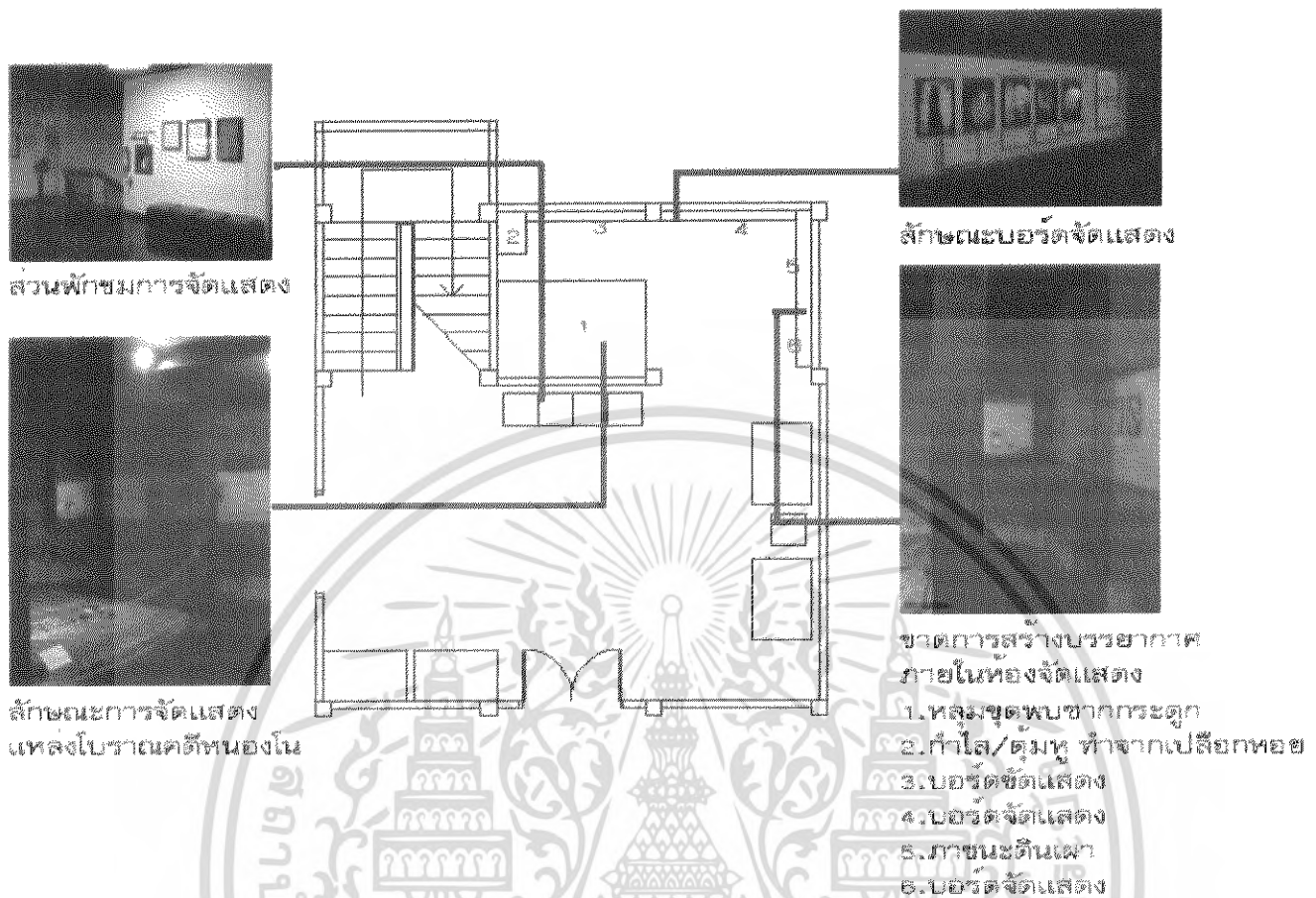
1. เนื่องจากการจัดวางพื้นที่ใช้สอยไม่ได้รับการออกแบบภายใน ทำให้เกิดปัญหาการวางเฟอร์นิเจอร์ภายในสำนักงาน
2. เนื่องจากรูปแบบเฟอร์นิเจอร์ไม่เหมาะสม และใช้ประโยชน์ได้น้อย จึงควรได้รับการออกแบบอย่างมาก
3. เนื่องจากเป็นอาคารเก่าจึงมีปัญหาในเรื่องงานระบบไฟฟ้า และปรับอากาศ

แนวทางการแก้ปัญหา

1. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างหน้าที่ต่างๆภายในสำนักงานเพื่อเป็นประโยชน์ในการออกแบบสถาปัตยกรรมภายใน
2. ศึกษารูปแบบครุภัณฑ์ที่เหมาะสมกับสำนักงานเพื่อเป็นแนวทางแก้ปัญหา และจัดวางสายงานบริหารให้เหมาะสมกับพื้นที่
3. ศึกษาการปรับปรุงระบบไฟฟ้า และปรับอากาศภายในสำนักงาน ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.4.3 การจัดแสดงภายในอาคารชั้นบน

1. ห้องจัดแสดง แหล่งโบราณคดีหนองโน

สภาพของห้องจัดแสดง

1. เป็นห้องจัดแสดงเกี่ยวกับเครื่องมือเครื่องใช้ในการดำรงชีวิตของมนุษย์สมัยก่อนประวัติศาสตร์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
2. เป็นห้องจัดแสดงเกี่ยวกับแหล่งโบราณคดีชายฝั่งทะเลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
3. ผังห้องมีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า

ปัญหาของห้องจัดแสดง

1. เนื่องจากห้องมีขนาดเล็ก และมีวัตถุจัดแสดงชิ้นใหญ่ทำให้การเดินชมรู้สึกอึดอัด
2. เนื่องจากขาดการสร้างบรรยากาศในหัวข้อจัดแสดง ทำให้ขาดความน่าสนใจในการชมเนื้อหาการจัดแสดง
3. เนื่องจากขาดการออกแบบงานระบบไฟที่ดี ทำให้แสงสว่างที่ออกมาไม่ได้สร้างบรรยากาศที่เหมาะสมกับส่วนจัดแสดง
4. เนื่องจากบอร์ดขาดเทคนิคการออกแบบ ทำให้รูปแบบออกมาไม่ดี และขาดความน่าสนใจ
5. เนื่องจากแท่นจัดแสดงไม่เหมาะสม และขาดการออกแบบที่ดี ทำให้ขาดความน่าสนใจ

ในตัววัตถุจัดแสดง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แนวทางการแก้ปัญหา

1. ศึกษาวิเคราะห์ทางสัญจรให้เดินชมวัตถุจัดแสดงได้ทั่วถึง และไม่แออัดจนเกินไป
2. ศึกษาเทคนิคการสร้างบรรยากาศของห้องจัดแสดงให้มีความน่าสนใจ และดึงดูดผู้ชมให้สามารถเดินได้ทั่วพื้นที่จัดแสดง
3. ศึกษาระบบแสงสว่างภายในพิพิธภัณฑ์ ลักษณะการจัดแสงที่เหมาะสมกับวัตถุจัดแสดง
4. ศึกษารูปแบบบอร์ดจัดแสดงให้มีรูปแบบสวยงาม เหมาะสมกับหัวข้อการจัดแสดง
5. ศึกษารูปแบบของแท่นจัดแสดง ขนาดสัดส่วนของแท่นจัดแสดงให้มีรูปแบบสวยงามเหมาะสมกับหัวข้อการจัดแสดง

2. ส่วนจัดแสดง แหล่งโบราณคดีโคกพนมดี

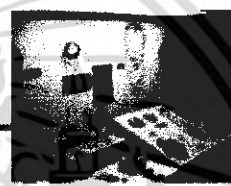
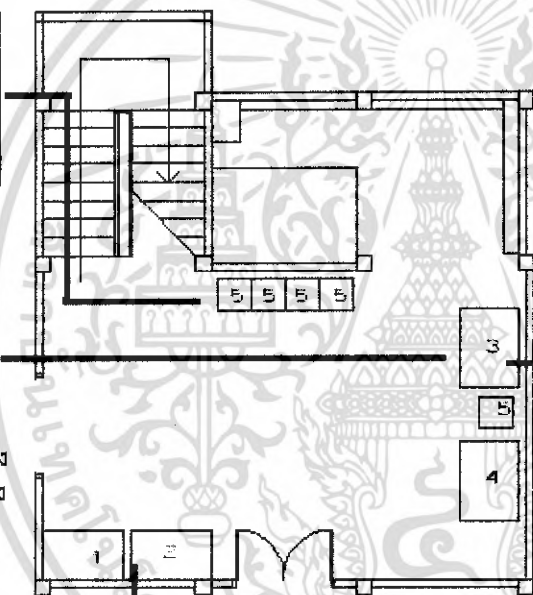
ส่วนนั่งพัก

ลักษณะของช่องแสงภายในส่วนจัดแสดง

การลักษณะการจัดแสดง

การจัดเรียงวัตถุภายในตู้จัดแสดงไม่เหมาะสม

1. ก๊าซ/ตุ้มหู/สร้อยลูกปัด เปลือกหอย
2. ก๊าซ/ตุ้มหู หินอ่อน หินเซอเพนไทน์
3. ภาชนะดินเผาหลายชิ้นกทาบ
4. ภาชนะดินเผาดินสีนวล
5. ที่นั่ง

สภาพของส่วนจัดแสดง

1. เป็นส่วนจัดแสดงเกี่ยวกับเครื่องมือเครื่องประเภทหินขัด และกระดูกสัตว์ป่า สัตว์ทะเล
2. เป็นส่วนจัดแสดงเกี่ยวกับแหล่งโบราณคดีชายฝั่งทะเลในภาคตะวันออก
3. เป็นส่วนจัดแสดงเกี่ยวกับวิวัฒนาการดำรงชีพของมนุษย์แถบชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก

ปัญหาของส่วนจัดแสดง

1. เนื่องจากกรวางวัตถุจัดแสดงไม่มีความต่อเนื่องในเนื้อหา ทำให้ผู้ชมไม่รู้จะเดินชมด้านใดก่อน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. เนื่องจากขาดการสร้างบรรยากาศในหัวข้อจัดแสดง ทำให้ขาดความน่าสนใจในการชมเนื้อหาการจัดแสดง
3. เนื่องจากรูปแบบของตู้จัดแสดงไม่มีความเหมาะสม และรูปแบบไม่น่าสนใจ
4. เนื่องจากขาดการออกแบบงานระบบไฟที่ดี ทำให้แสงสว่างที่ออกมาไม่ได้สร้างบรรยากาศที่เหมาะสมกับส่วนจัดแสดง

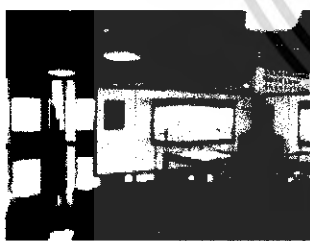
แนวทางการแก้ปัญหา

1. ศึกษารูปแบบการจัดแสดง และการจัดวางรูปแบบให้มีความต่อเนื่องกับเนื้อหาที่จัดแสดง
2. ศึกษาเทคนิคการสร้างบรรยากาศของส่วนจัดแสดงให้มีความน่าสนใจ และดึงดูดผู้ชมให้สามารถเดินได้ทั่วพื้นที่จัดแสดง
3. ศึกษารูปแบบของตู้จัดแสดง ขนาดสัดส่วนของตู้จัดแสดงให้มีรูปแบบสวยงามเหมาะสมกับหัวข้อการจัดแสดง
4. ศึกษางานระบบไฟฟ้า ลักษณะการจัดแสงที่เหมาะสมกับวัตถุจัดแสดง

3. ห้องจัดแสดง ศิลปะโบราณวัตถุในประเทศไทย

ลักษณะการจัดแสดงภายใน

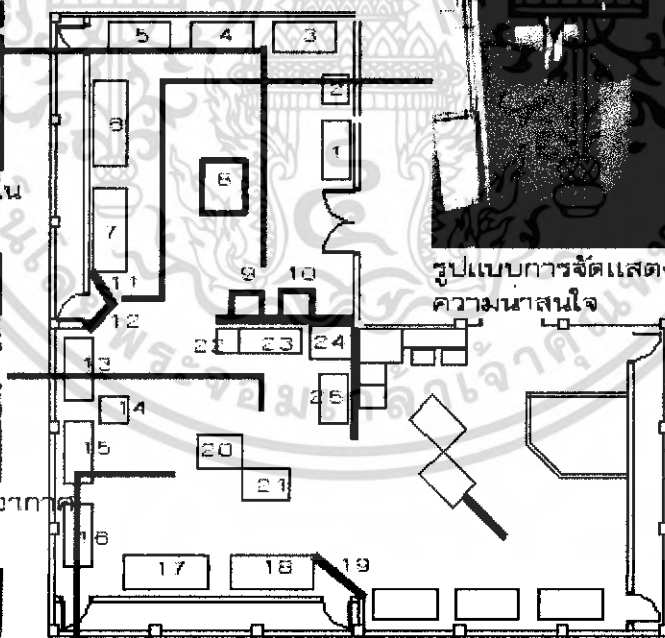
ระบบแสงสว่าง และปรับอากาศภายในห้องจัดแสดง

ขาดการสร้างบรรยากาศภายใน

รูปแบบการจัดแสดงขาดความน่าสนใจ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สภาพของห้องจัดแสดง

1. เป็นส่วนจัดแสดงเกี่ยวกับศิลปะโบราณวัตถุในประเทศไทย
2. เป็นส่วนจัดแสดงเกี่ยวกับประติมากรรมทางศาสนา และเครื่องถ้วยรูปแบบต่างๆ
3. เป็นส่วนจัดแสดงเกี่ยวกับประวัติศิลปะโบราณวัตถุของประเทศไทย

ปัญหาของส่วนจัดแสดง

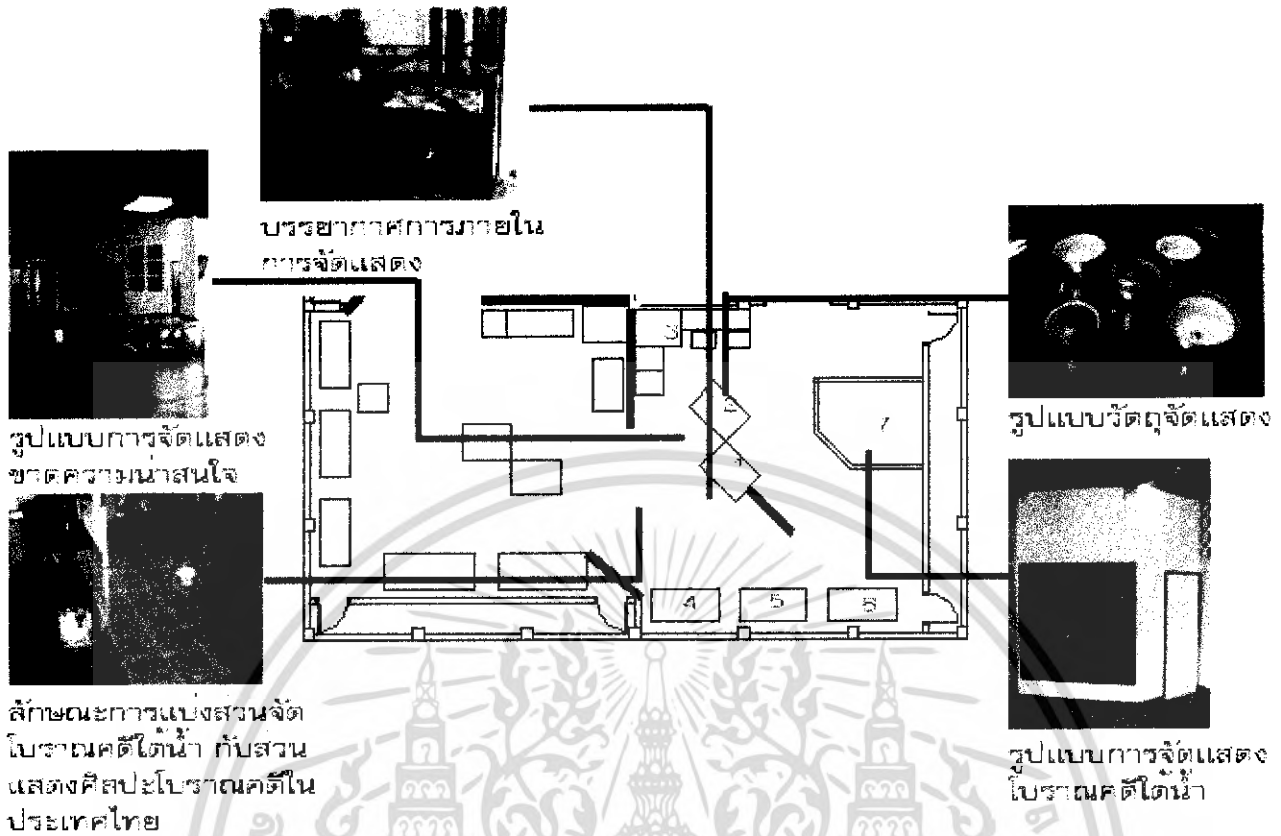
1. เนื่องจากการวางวัตถุจัดแสดงไม่มีความต่อเนื่องในเนื้อหา ทำให้ผู้ชมไม่รู้จะเดินชมด้านใดก่อน
2. เนื่องจากขาดการสร้างบรรยากาศในหัวข้อจัดแสดง ทำให้ขาดความน่าสนใจในการชมเนื้อหาการจัดแสดง
3. เนื่องจากรูปแบบของตู้จัดแสดงไม่มีความเหมาะสม และรูปแบบไม่น่าสนใจ
4. เนื่องจากขาดการออกแบบงานระบบไฟที่ดี ทำให้แสงสว่างที่ออกมาไม่ได้สร้างบรรยากาศที่เหมาะสมกับส่วนจัดแสดง

แนวทางการแก้ปัญหา

1. ศึกษารูปแบบการจัดแสดง และการจัดวางรูปแบบให้มีความต่อเนื่องกับเนื้อหาที่จัดแสดงโดยแบ่งหมวดหมู่ และจัดลำดับก่อนหลัง
2. ศึกษาเทคนิคการสร้างบรรยากาศของส่วนจัดแสดงให้มีความน่าสนใจ และดึงดูดผู้ชมให้สามารถเดินได้ทั่วพื้นที่จัดแสดง
3. ศึกษารูปแบบของตู้จัดแสดง ขนาดสัดส่วนของตู้จัดแสดงให้มีรูปแบบสวยงามเหมาะสมกับหัวข้อการจัดแสดง
4. ศึกษางานระบบไฟฟ้า ลักษณะการจัดแสงที่เหมาะสมกับวัตถุจัดแสดง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. ส่วนจัดแสดง โบราณคดีได้นำ

สภาพของส่วนจัดแสดง

1. เป็นส่วนจัดแสดงเกี่ยวกับโบราณคดีได้นำในทะเลอ่าวไทย
2. เป็นส่วนจัดแสดงเกี่ยวกับโบราณวัตถุที่ค้นพบจากใต้ทะเล

ปัญหาของห้องจัดแสดง

1. เนื่องจากรูปแบบการจัดแสดงไม่น่าสนใจ ทำให้การเดินชมขาดการกระตุ้นผู้ชม เกิดความรู้สึกเบื่อง่าย
2. เนื่องจากรูปแบบของตู้จัดแสดงไม่มีความน่าสนใจ และเหมาะสม ไม่ได้รับการออกแบบด้านระบบแสงไฟภายในตู้ ทำให้ไม่ส่งเสริมวัตถุจัดแสดง
3. เนื่องจากไม่มีคำอธิบายรายละเอียดของตัววัตถุจัดแสดง ทำให้ผู้ชมขาดความเข้าใจในตัววัตถุจัดแสดง
4. เนื่องจากบอร์ดขาดเทคนิคการออกแบบ ทำให้รูปแบบออกมาไม่ดี และอ่านยาก
5. เนื่องจากขาดการออกแบบงานระบบไฟที่ดี ทำให้แสงสว่างที่ออกมาไม่ได้สร้างบรรยากาศที่เหมาะสมกับห้องจัดแสดง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แนวทางการแก้ปัญหา

1. ศึกษารูปแบบการจัดวางวัตถุจัดแสดง การสร้างบรรยากาศภายในห้องจัดแสดง ให้มีความน่าชม
2. ศึกษารูปแบบการออกแบบตู้จัดแสดง เทคนิคการสร้างบรรยากาศภายในตู้จัดแสดง
3. ศึกษาการจัดวางตัววัตถุจัดแสดง ให้มีความน่าสนใจมากขึ้น
4. ศึกษารูปแบบบอร์ดจัดแสดงให้มีรูปแบบสวยงาม เหมาะสมกับหัวข้อการจัดแสดง
5. ศึกษางานระบบไฟฟ้าแสงสว่างที่ดีในการออกแบบพิพิธภัณฑ์

1.5 วิธีการดำเนินการวิจัย

การจัดทำบริษฏานิพนธ์โครงการออกแบบปรับปรุงพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ปราจีนบุรี เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปตามขั้นตอน และเป็นไปตามระบบของแผนงานจึงต้องมีแนวทางในการค้นคว้าวิจัย เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนต่างๆดังต่อไปนี้

1. ศึกษารายละเอียดของโครงการที่เกี่ยวข้องจากหน่วยงานที่รับผิดชอบโครงการ
  - ความเป็นมาของโครงการ
  - วัตถุประสงค์ของโครงการ
  - สภาพภูมิประเทศที่ตั้งของโครงการ
  - ประเพณีศิลปวัฒนธรรม และวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่น
  - สภาพแวดล้อมภายนอก และสภาพแวดล้อมภายในของโครงการ
  - ระบบการทำงานของโครงการ
2. ศึกษารวบรวมข้อมูลรายละเอียดต่างๆที่ทำการวิจัย เพื่อนำมาวิเคราะห์สรุปผลแนวทางการแก้ไขปัญหา
3. ศึกษาโครงการเปรียบเทียบที่มีลักษณะการให้บริการในแนวทางเดียวกัน เพื่อนำมาเปรียบเทียบข้อดีข้อเสียเป็นข้อมูลที่ใช้ในการอ้างอิงทางการออกแบบ
4. ศึกษาข้อมูลพื้นฐานทางการออกแบบสถาปัตยกรรมภายใน
5. นำข้อมูลที่ได้ทำการรวบรวมมาวิเคราะห์สรุปแนวทางการแก้ไขปัญหา และทำการออกแบบให้เหมาะสมกับพฤติกรรมผู้ใช้งาน การกำหนดสภาพแวดล้อมภายนอก และสภาพแวดล้อมภายในให้มีความเหมาะสมกับการใช้งานของโครงการ

1.6 ขอบเขตของโครงการ

1. ศึกษาหาข้อมูลเบื้องต้น
  - ความเป็นมาของโครงการ
  - ที่ตั้งและสภาพแวดล้อมโครงการ
  - วัตถุประสงค์ของโครงการ

2. ศึกษาข้อมูลพื้นฐานของโครงการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ส่วนพิพิธภัณฑ์
- ส่วนบริหารงานศึกษา
- ส่วนบริการสาธารณะ
- ส่วนจัดนิทรรศการ

3. ศึกษารายละเอียดและองค์ประกอบของโครงการ

- พื้นที่ใช้สอยของโครงการ
- สายงานการบริหารของโครงการ
- ความสัมพันธ์ของหน่วยงานแต่ละหน่วยงาน
- อัตรากำลังเจ้าหน้าที่ในโครงการ

4. ศึกษาผู้ใช้โครงการ

- ประเภทผู้ใช้โครงการ
- พฤติกรรมผู้ใช้โครงการ

5. ศึกษาโครงการเปรียบเทียบ

- พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ เชียงใหม่
- พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ร้อยเอ็ด
- พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ บ้านเชียง
- พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ พิมาย

6. ศึกษาระบบเทคนิคต่างๆและสภาพแวดล้อมภายใน

- ระบบไฟฟ้าปรับอากาศ
- ระบบคอมพิวเตอร์
- ระบบรักษาความปลอดภัย
- ระบบป้องกันอัคคีภัย
- วัสดุตกแต่ง

7. ศึกษาวิเคราะห์โครงการ

- วิเคราะห์สถานที่ตั้งสภาพแวดล้อม
- วิเคราะห์ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบโครงการ
- วิเคราะห์พฤติกรรมผู้ใช้โครงการ
- วิเคราะห์พื้นที่ใช้สอยของโครงการ

1.7 ขอบเขตงานออกแบบ

พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ปราจินบุรี เป็นอาคารจัดแสดง 2 ชั้นซึ่งประกอบไปด้วยส่วนต่างๆดังนี้
ชั้นล่างประกอบด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. ประชาสัมพันธ์และบริการข้อมูลติดต่อสอบถาม จำหน่ายบัตรเข้าชม และของที่ระลึก/หนังสือ

ขนาดห้อง = 6.00 x 12.00 เมตร

พื้นที่รวม = 72.00 ตารางเมตร

ลักษณะห้อง = ผังเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าโครงสร้างผนังรับน้ำหนักหนา 10 เซนติเมตร

2. ห้องนำเสนอมูลนิธิวีรกรรม

ขนาดห้อง = 6.00 x 8.00 เมตร

พื้นที่รวม = 48.00 ตารางเมตร

ลักษณะห้อง = ผังเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าโครงสร้างผนังรับน้ำหนักหนา 10 เซนติเมตร

3. ห้องจัดแสดงศิลปโบราณคดีในจังหวัดปราจีนบุรีและแหล่งใกล้เคียง

ขนาดห้อง = 12.00 x 9.00 เมตร + 9.00 x 9.00 เมตร

พื้นที่รวม = 108.00 + 81.00 = 189.00 ตารางเมตร

ลักษณะห้อง = ผังเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าโครงสร้างผนังรับน้ำหนักหนา 10 เซนติเมตร

4. ห้องจัดแสดงศิลปะโบราณคดีเมืองนครนายก

ขนาดห้อง = 6.00 x 3.00 เมตร

พื้นที่รวม = 18.00 ตารางเมตร

ลักษณะห้อง = ผังเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าโครงสร้างผนังรับน้ำหนักหนา 10 เซนติเมตร

5. ส่วนจัดแสดงโบราณวัตถุปราสาทเขาน้อย

ขนาดห้อง = 6.00 x 6.00 เมตร

พื้นที่รวม = 36.00 ตารางเมตร

ลักษณะห้อง = ผังเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสโครงสร้างผนังรับน้ำหนักหนา 10 เซนติเมตร

6. ห้องทำงานเจ้าหน้าที่

ขนาดห้อง = 9.00 x 9.00 เมตร

พื้นที่รวม = 81.00 ตารางเมตร

ลักษณะห้อง = ผังเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสโครงสร้างผนังรับน้ำหนักหนา 10 เซนติเมตร

7. ห้องนิทรรศการชั่วคราว/ห้องประชุม

ขนาดห้อง = 12.00 x 12.00 เมตร

พื้นที่รวม = 144.00 ตารางเมตร

ลักษณะห้อง = ผังเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสโครงสร้างผนังรับน้ำหนักหนา 10 เซนติเมตร

8. ห้องน้ำชาย

ขนาดห้อง = 4.50 x 3.00 เมตร

พื้นที่รวม = 13.50 ตารางเมตร

ลักษณะห้อง = ผังเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าโครงสร้างผนังรับน้ำหนักหนา 10 เซนติเมตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

9. ห้องน้ำหญิง

ขนาดห้อง = 4.50 x 3.00 เมตร

พื้นที่รวม = 13.50 ตารางเมตร

ลักษณะห้อง = ผังเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าโครงสร้างผนังรับน้ำหนักหนา 10 เซนติเมตร

รวมพื้นที่จัดแสดงชั้นล่าง = 615.00 ตารางเมตร

ชั้นบนประกอบด้วย

1. ห้องจัดแสดงศิลปะในประเทศไทย

ขนาดห้อง = 9.00 x 9.00 เมตร

พื้นที่รวม = 81.00 ตารางเมตร

ลักษณะห้อง = ผังเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสโครงสร้างผนังรับน้ำหนักหนา 10 เซนติเมตร

2. ห้องจัดแสดงภาพขณะดินเผาในจังหวัดปราจีนบุรีและแหล่งใกล้เคียง

ขนาดห้อง = 9.00 x 9.00 เมตร

พื้นที่รวม = 81.00 ตารางเมตร

ลักษณะห้อง = ผังเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสโครงสร้างผนังรับน้ำหนักหนา 10 เซนติเมตร

3. ห้องจัดแสดงศิลปะโบราณคดีทางภาคตะวันออก

ขนาดห้อง = 9.00 x 6.00 เมตร

พื้นที่รวม = 54.00 ตารางเมตร

ลักษณะห้อง = ผังเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าโครงสร้างผนังรับน้ำหนักหนา 10 เซนติเมตร

4. ส่วนจัดแสดงโบราณคดีใต้น้ำ

ขนาดห้อง = 9.00 x 9.00 เมตร

พื้นที่รวม = 81.00 ตารางเมตร

ลักษณะห้อง = ผังเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสโครงสร้างผนังรับน้ำหนักหนา 10 เซนติเมตร

5. ห้องจำลองหลุมขุดค้นก่อนประวัติศาสตร์

ขนาดห้อง = 3.00 x 6.00 เมตร

พื้นที่รวม = 18.00 ตารางเมตร

ลักษณะห้อง = ผังเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าโครงสร้างผนังรับน้ำหนักหนา 10 เซนติเมตร

รวมพื้นที่จัดแสดงชั้นบน = 315.00 ตารางเมตร

รวมพื้นที่ทั้งหมด = 930.00 ตารางเมตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.8 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับในการทำปริญญานิพนธ์

1. ได้รับความรู้ในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ และแนวทางที่ถูกต้องในการออกแบบภายในพิพิธภัณฑ์
2. ได้รับความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้ใช้อาคาร และศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับพื้นที่ใช้สอยของพิพิธภัณฑ์ตลอดจนระบบการทำงานของหน่วยงานประเภทโครงการพิพิธภัณฑ์
3. ได้รับความรู้เกี่ยวกับแนวทางในการออกแบบภายในพิพิธภัณฑ์ให้มีเทคโนโลยีใหม่ๆเข้ามา ประกอบ
4. เข้าใจกระบวนการวิเคราะห์ขั้นตอนการออกแบบที่ถูกต้อง และสามารถวิเคราะห์และ แก้ไขปัญหาเกิดขึ้นได้
5. เข้าใจกระบวนการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในให้มีความสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมภายนอก และรู้จักพึ่งพาประโยชน์จากแสงธรรมชาติ
6. ได้รับความรู้เกี่ยวกับวัสดุแต่ละชนิดว่ามีคุณสมบัติอย่างไรสามารถเลือกวัสดุแต่ละชนิดให้เหมาะสมกับการใช้งานได้
7. ได้รับความรู้เกี่ยวกับการนำหลักจิตวิทยาของสี และแสงสว่างมาช่วยในการสร้างบรรยากาศในการออกแบบสถาปัตยกรรมภายใน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อาณาเขต

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ จังหวัดนครนายก และจังหวัดนครราชสีมา
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ จังหวัดสระแก้ว และจังหวัดนครราชสีมา
ทิศใต้	ติดต่อกับ จังหวัดฉะเชิงเทรา และจังหวัดสระแก้ว
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ จังหวัดนครนายก และจังหวัดฉะเชิงเทรา

ลักษณะภูมิประเทศ

ลักษณะภูมิประเทศ จังหวัดปราจีนบุรี มีสภาพพื้นที่แบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ ตอนบน บริเวณเขตอำเภอที่อยู่ลึกเข้าไปจากพื้นที่จังหวัดปราจีนบุรีตอนล่าง มีลักษณะเป็นภูเขา ที่ราบสูง และป่าที่ซับซ้อน มีเขตติดต่อกับเทือกเขาตงพญาเย็น ซึ่งบริเวณยอดเขามีความสูง 1,326 เมตร และบริเวณเชิงเขามีความสูง 474 เมตร มีลักษณะเป็นที่ราบสูงคล้ายภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และเป็นแหล่งกำเนิดน้ำหลายสาย ได้แก่ พื้นที่อำเภอประจันตคาม อำเภอนาดี และบางส่วนของอำเภอกบินทร์บุรี ตอนล่าง พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่มแม่น้ำ ได้แก่ ที่ราบลุ่มแม่น้ำปราจีนบุรี สูงกว่าระดับน้ำทะเล 5 เมตร ซึ่งเกิดจากแควหनुมานและแควพระปรังไหลมาบรรจบกัน ไหลผ่านอำเภอกบินทร์บุรี อำเภอประจันตคาม อำเภอศรีมหาโพธิ์ อำเภอเมืองและอำเภอบ้านสร้าง แล้วไหลเข้าสู่จังหวัดฉะเชิงเทราใช้ชื่อว่า แม่น้ำบางปะกง ไหลลงสู่อ่าวไทยที่อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา เป็นพื้นที่ราบเหมาะสมแก่การเพาะปลูก

ลักษณะภูมิอากาศ

ลักษณะภูมิอากาศโดยทั่วไป สามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ฤดู คือ ฤดูร้อน ฤดูฝนและฤดูหนาว .โดยทั่วไปได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่ตั้งอยู่ใกล้อ่าวไทยฝั่งตะวันออก มีภูมิอากาศที่เป็นจุดเด่น คือ มีอากาศร้อนจัดในฤดูร้อน และค่อนข้างหนาวจัดในฤดูหนาว อุณหภูมิเฉลี่ยทั้งปีประมาณ 28.1 องศาเซลเซียส ซึ่งเป็นอุณหภูมิเฉลี่ยโดยทั่วไปของภาคกลาง มีฝนตกตั้งแต่เดือนเมษายนถึงตุลาคม โดยจะตกหนักในพื้นที่ตอนล่างของจังหวัด ส่วนในพื้นที่ทางตอนบนมีปริมาณฝนตกน้อย ในปีหนึ่งๆ มีฝนตกประมาณ 129 วัน ปริมาณน้ำฝนวัดได้ประมาณ 1,598 มิลลิเมตรต่อปี เดือนสิงหาคมถึงเดือนกันยายน มีฝนตกเฉลี่ยมากที่สุด 403.3 มิลลิเมตร มีความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ย 75.72% สูงสุด 97% และต่ำสุด 42% ความชื้นสัมพัทธ์โดยทั่วไปจะต่ำกว่าภาคใต้และภาคตะวันออกเฉียงใต้ของประเทศ

การเดินทาง

ทางรถยนต์จากกรุงเทพฯ สามารถใช้เส้นทางได้หลายเส้นทาง ได้แก่

1. จากกรุงเทพฯ สามารถใช้เส้นทางสายถนนพหลโยธิน พอถึงรังสิตให้ชิดซ้ายโดยใช้สะพานวงแหวนข้ามมาลงที่เส้นทางหลวงหมายเลข 305 เลียบคลองรังสิตผ่านอำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก แล้วให้เข้าเส้นทางหลวงหมายเลข 33 เส้นนครนายก-ปราจีนบุรี พอถึงแยกเขาที่สามแยกหนองชะอมประมาณกิโลเมตรที่ 155 ให้ใช้เส้นทางหลวงหมายเลข 319 ก็จะถึงตัวจังหวัดปราจีนบุรี

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. จากกรุงเทพฯ ใช้เส้นทางหลวงหมายเลข 1 ไปจนถึงอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พอถึงประมาณกิโลเมตรที่ 90 ให้เลี้ยวขวาโดยใช้เส้นทางหมายเลข 33 ผ่านอำเภอวิหารแดง จังหวัดสระบุรี และจังหวัดนครนายกไปจนถึงประมาณกิโลเมตรที่ 155 ให้แยกขวาที่สามแยกบ้านหนองชะยอม เส้นทางหลวงหมายเลข 319 ก็จะถึงตัวเมืองปราจีนบุรี

3. จากกรุงเทพฯ ใช้เส้นทางหลวงหมายเลข 304 ผ่านจังหวัดฉะเชิงเทรา อำเภอพนมสารคาม แล้วให้เข้าเส้นทางหลวงหมายเลข 319 ผ่านอำเภอศรีมโหสถ ก็จะถึงตัวเมืองปราจีนบุรี

ทางรถโดยสารประจำทาง บริษัท ขนส่ง จำกัด มีบริการรถโดยสารประจำทาง ออกจากสถานีขนส่งหมอชิต ถนนกำแพงเพชร 2 ทุกวัน วันละหลายเที่ยว ทั้งรถโดยสารธรรมดา และรถโดยสารปรับอากาศ

ทางรถไฟการรถไฟแห่งประเทศไทย มีบริการขบวนรถไฟสายกรุงเทพฯ-ปราจีนบุรี ออกจากสถานีรถไฟหัวลำโพงทุกวัน ระยะทางจากอำเภอเมืองปราจีนบุรีไปยังอำเภอต่าง ๆ

อำเภอบ้านสร้าง 20 กิโลเมตร

อำเภอศรีมโหสถ 20 กิโลเมตร

อำเภอศรีมหาโพธิ์ 21 กิโลเมตร

อำเภอประจันตคาม 30 กิโลเมตร

อำเภอกบินทร์บุรี 60 กิโลเมตร

อำเภอนาดี 78 กิโลเมตร

ระยะทางจากจังหวัดปราจีนบุรีไปยังจังหวัดใกล้เคียง

นครนายก 29 กิโลเมตร

ฉะเชิงเทรา 76 กิโลเมตร

สระแก้ว 98 กิโลเมตร

ระยอง 186 กิโลเมตร

นครราชสีมา 194 กิโลเมตร

จันทบุรี 245 กิโลเมตร

นอกจากนั้นที่บริเวณสี่แยกเนินหอมมีรถโดยสารประจำทาง หรือจะเช่ารถไปยังแก่งหินเพิง หรือนำตกต่าง ๆ และสถานที่ท่องเที่ยวอื่น ๆ ได้

3.1.2 สถานที่ตั้งโครงการ

ที่ตั้งของโครงการ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ปราจีนบุรี จังหวัดปราจีนบุรี ตั้งอยู่ทางด้านหลังของศาลากลางจังหวัดปราจีนบุรี ประมาณ 200 เมตร มีขนาดพื้นที่ทั้งหมด 5980 ตร.กม. โดยแบ่งเป็นส่วนต่างๆ ดังนี้

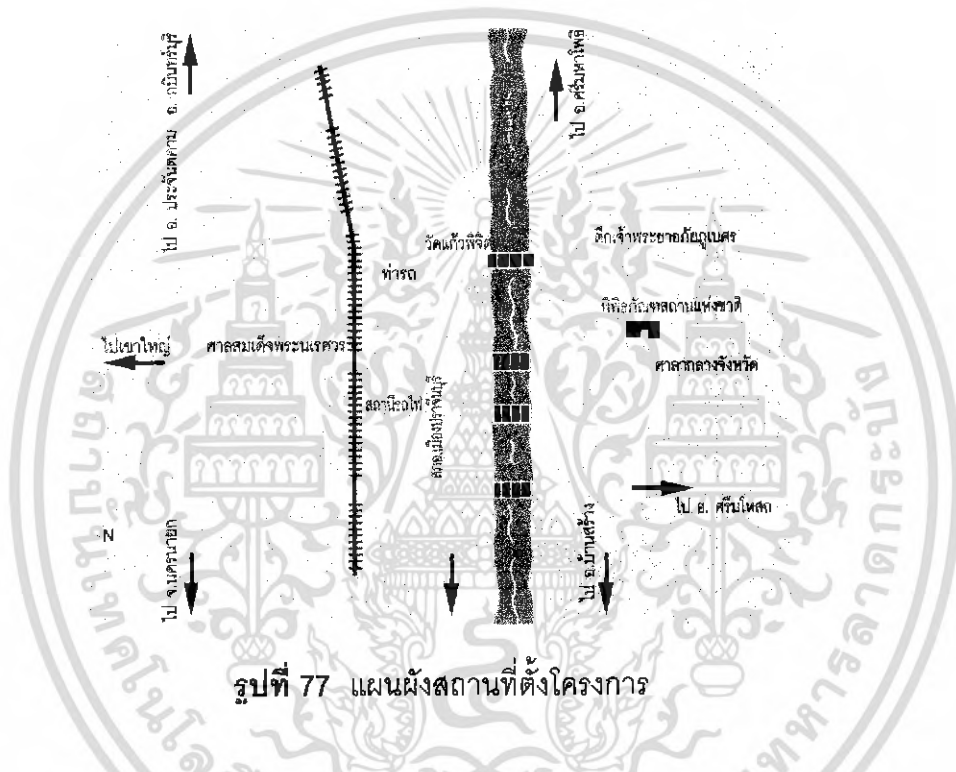
1. พื้นที่อาคาร 930 ตร.กม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้ภายในเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อยู่ภายใต้การนำออกไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 2. พื้นที่สวนหย่อม และอื่นๆ 2583 ตร.กม.
- 3. พื้นที่ถนน และลานจอดรถ 2467 ตร.กม.

อาณาบริเวณติดต่อกับโครงการ

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ บริเวณจอดรถ
ทิศใต้	ติดต่อกับ เนินจัดสวนปลูกต้นไม้
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ สระน้ำขนาดใหญ่ของศาลากลางจังหวัด
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ ส่วนพื้นที่บ้านพักข้าราชการ

รูปที่ 77 แผนผังสถานที่ตั้งโครงการ

3.1.3 สภาพแวดล้อมโครงการ

บริเวณโครงการล้อมรอบไปด้วยสวนราชการ และสถานศึกษา เนื่องจากบริเวณส่วนนี้เกิดจากการขยายตัวของเมืองเพื่อรองรับความแออัดที่จะเพิ่มขึ้น และเพื่อความสะอาดสงบ

สภาพภูมิอากาศ

จังหวัดปราจีนบุรีมีภูมิอากาศร้อนชื้นแถวศูนย์สูตร มีร้อนจัดในฤดูร้อน เนื่องจากได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ และฤดูหนาวจะมีอากาศค่อนข้างหนาวเนื่องจากได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือในช่วงระหว่างปี 2542-2546 จะอยู่ในช่วง 24.62 - 29.42 องศาเซลเซียส โดยมีอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย 14.48 องศาเซลเซียส อุณหภูมิต่ำสุดวัดได้ 12.2 องศาเซลเซียส

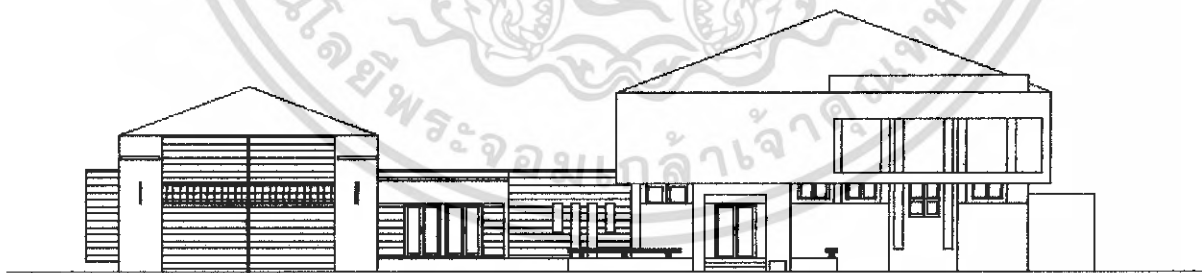
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 69 ลักษณะทางเข้าสู่พื้นที่โครงการ

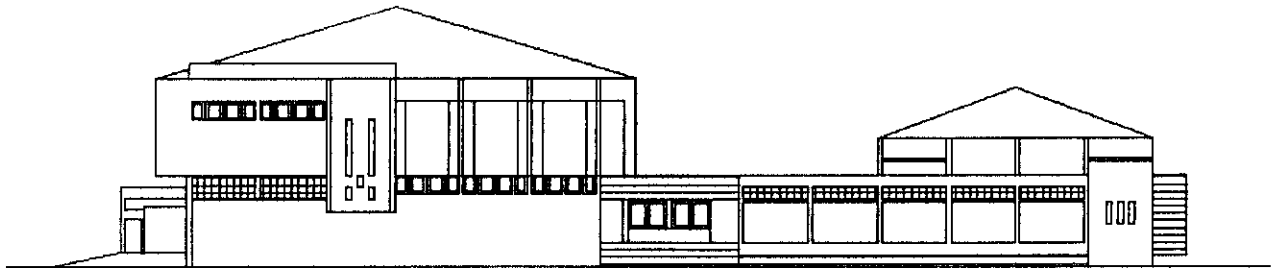
3.2 การศึกษาลักษณะทางสถาปัตยกรรมภายนอก-ภายใน

ลักษณะอาคารพิพิธภัณฑ์ รูปทรงจะสะท้อนสภาพลักษณะความต้องการ การใช้พื้นที่ แสงสว่างธรรมชาติในจุดที่ต้องการ ซึ่งเป็นกรกำหนดการใช้พื้นที่จากภายในเพื่อกำหนดรูปทรงโครงสร้างอาคารเป็นคอนกรีตเสริมเหล็ก ผนังในส่วนที่ติดกับดินเป็นคอนกรีตเสริมเหล็กผสมน้ำยากันซึม และก่ออิฐเว้นห่างจากผนังกันซึม ในส่วนของหลังคามีด้วยกันหลายแบบคือ มีทั้งโครงสร้างเหล็ก, โลหะ และคอนกรีตเสริมเหล็ก

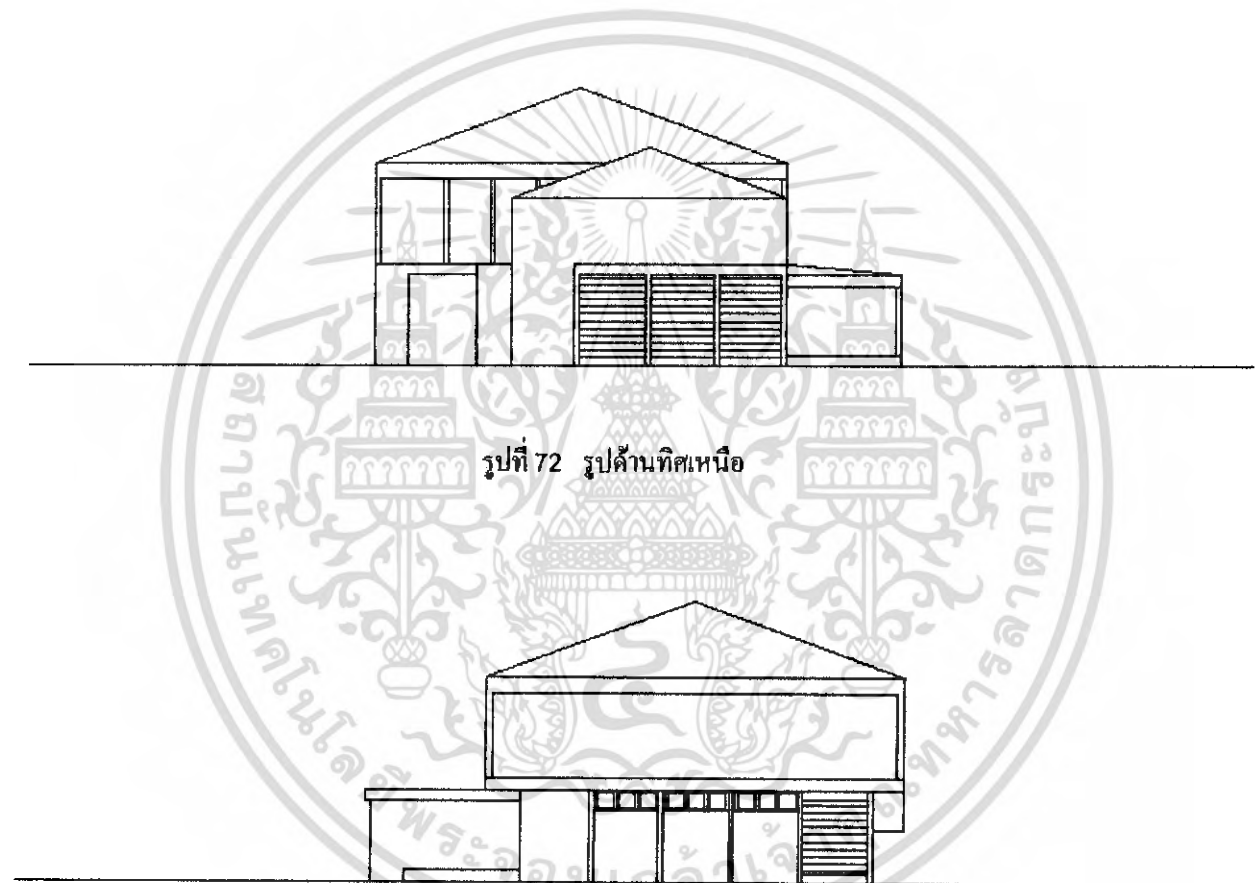

รูปที่ 70 รูปด้านทิศตะวันตก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

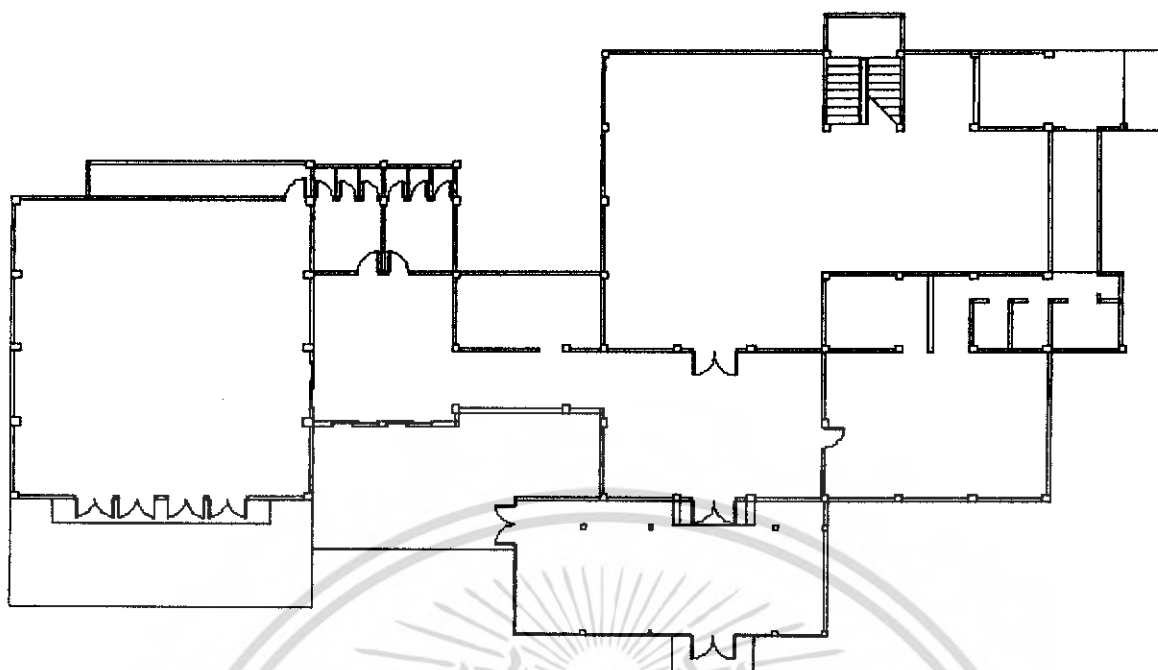
รูปที่ 71 รูปด้านทิศตะวันออก

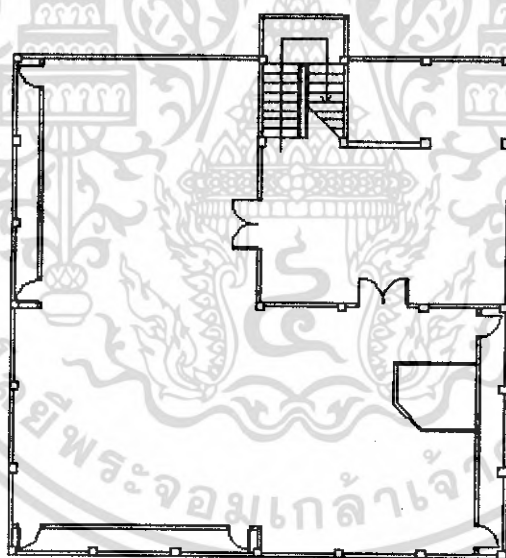
รูปที่ 72 รูปด้านทิศเหนือ

รูปที่ 73 รูปด้านทิศใต้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

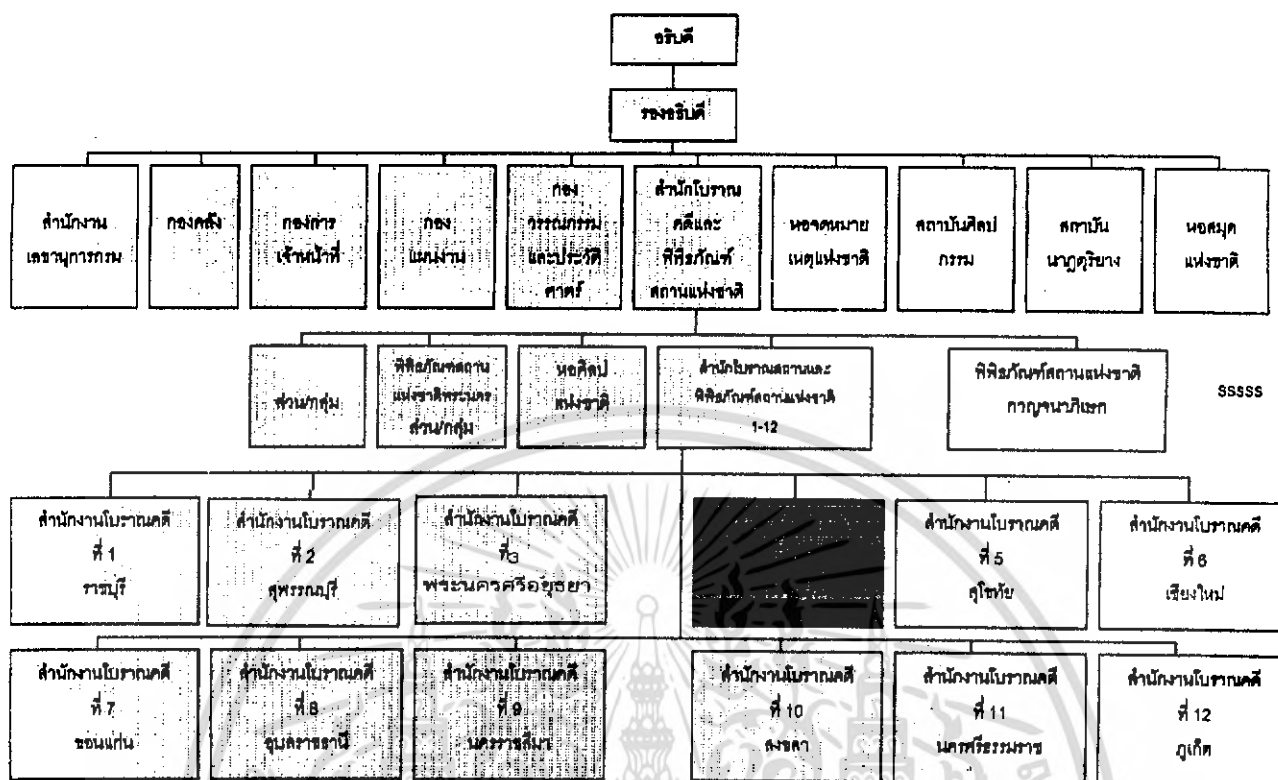
รูปที่ 74 แปลนชั้นที่ 1

รูปที่ 75 แปลนชั้นที่ 2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.3 จุดประสงค์และองค์ประกอบของโครงการ

ตารางที่ 10 แผนภูมิแบ่งส่วนราชการกรมศิลปากร

3.3.1 จุดประสงค์ของโครงการ

พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติถูกจัดตั้งขึ้นเพื่อรวบรวมโบราณวัตถุต่างๆ ที่ค้นพบในภูมิภาคตะวันออก

3.3.2 องค์ประกอบเสริมโครงการ

เป็นองค์ประกอบที่เสริมสร้างขึ้นเพื่อให้สนับสนุนมาตรฐานให้โครงการนั้นสมบูรณ์ขึ้น สามารถนำมากำหนดองค์ประกอบหลักได้ดังนี้

1. ส่วนบริการสาธารณะ

เป็นส่วนที่จัดไว้เพื่อบริการให้แก่ประชาชน ประกอบด้วย

- โถงทางเข้า
- ที่จอดรถ
- ห้องน้ำ

2. ส่วนบริการด้านการศึกษาและประชาสัมพันธ์

เป็นส่วนที่ให้บริการความรู้แก่ผู้สนใจทั่วไป ประกอบด้วย

- ห้องทำงานเจ้าหน้าที่การศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่เผยแพร่เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ส่วนบริหาร

เป็นส่วนที่รับผิดชอบการดำเนินงานด้านการบริหารทั่วไป ซึ่งจะส่งเสริมให้งานดำเนินไปตามเป้าหมาย ประกอบด้วย

- ฝ่ายบริหาร
- ฝ่ายธุรการ
- ฝ่ายการเงิน
- ฝ่ายวิชาการ

4. ส่วนจัดแสดงและนิทรรศการ

เป็นส่วนที่สำคัญมาก เพราะความสามารถที่จะถ่ายทอดความรู้จะขึ้นอยู่กับการจัดแสดงลักษณะห้องบรรยากาศ ฯลฯ โดยแบ่งออกได้เป็น

- นิทรรศการถาวร
- นิทรรศการชั่วคราว

5. ส่วนงานอนุรักษ์และค้นคว้า ศึกษาวัตถุจัดแสดง

- ฝ่ายทะเบียนวัตถุ
- ฝ่ายคลังเก็บวัตถุ
- ฝ่ายบำรุงรักษาวัตถุ

6. ส่วนงานเทคนิค

- ห้องปฏิบัติงานโสตทัศนศึกษา
- ฝ่ายช่างเทคนิค วิศวกรรม
- โรงปฏิบัติงานช่างทั่วไป

องค์ประกอบ ทั้ง 6 ของโครงการ สามารถนำมากำหนดองค์ประกอบย่อยในโครงการได้ โดยใช้หลัก 3 ประการคือ

1. กำหนดจากองค์ประกอบหลัก
2. กำหนดจากความต้องการพื้นฐาน
3. จากนโยบายและการบริหาร

รายละเอียดประกอบของโครงการ

1. ส่วนบริการสาธารณะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับองค์การบริหารเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- โถงทางเข้า เป็นส่วนแรกในการติดต่อเพื่อรับข่าวสารเบื้องต้น และเป็นส่วนควบคุมการสัญจรของผู้ใช้อาคารก่อนที่จะเข้าการบริการส่วนอื่น ๆ ควรจะเป็นส่วนที่เห็นได้ง่ายและเด่นชัด เมื่อมองจากภายนอก เป็นส่วนใกล้ชิดกับทางเข้าและส่วนจอดรถสาธารณะ เพื่อความสะดวกสำหรับผู้ใช้นอกจากนี้ยังต้องสามารถจัดเรื่องโยงการสัญจรไปสู่ส่วนบริการอื่น ๆ ได้ง่าย ซึ่งส่วนนี้จะ

ประกอบไปด้วย

- ส่วนพักคอย
- ส่วนติดต่อสอบถาม
- ชายบัตร
- ชายของที่ระลึก (หนังสือ)
- ห้องน้ำห้องส้วม
- โทรศัพท์สาธารณะ
- แผนผังแสดงส่วนงาน
- ยามรักษาความปลอดภัย
- ส่วนที่จอดรถ ควรอยู่ใกล้ประตูทางเข้ามากที่สุด อยู่ในบริเวณที่จะไม่รบกวนกับ

ส่วนบริการอื่น ๆ

เช่น ห้องนิทรรศการเพื่อต้องการความสงบ ประกอบด้วย

- ที่จอดรถสำหรับประชาชนทั่วไป
- ที่จอดรถโดยสารขนาดใหญ่
- ที่จอดรถเจ้าหน้าที่

2. ส่วนบริการการศึกษา

เป็นส่วนที่ให้บริการทางด้านความรู้แก่ผู้สนใจทั่วไป ประกอบด้วย

2.1 ส่วนงานเจ้าหน้าที่งานการศึกษา

ควรมีการติดต่อกับโถงทางเข้าได้โดยตรง ประกอบด้วย

- ห้องทำงานฝ่ายวิชาการวิชาการ นำชม บรรยาย
- ห้องเก็บของเอกสาร

2.2 ห้องประชุม

ซึ่งจะให้เป็นที่แสดงปาฐกถา ฉายภาพยนตร์ ภาพนิ่ง และส่วนนี้จัดทำเพื่อกรณีที่มีผู้ชมมาเป็นกลุ่มใหญ่ ๆ เพื่อให้ทราบถึงประวัติความเป็นมานอกจากนี้ยังใช้แสดงกิจกรรมต่าง ๆ ทางด้านการศึกษาด้วย ประกอบด้วย

- โถงทางเข้า
- ส่วนนั่งชม
- แท่นบรรยาย จอภาพ (เวที)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ส่วนเก็บของ อุปกรณ์
- ส่วนควบคุม

3. ส่วนบริหาร

เป็นส่วนดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ดำเนินงานของโครงการ อยู่ในตำแหน่งที่สามารถติดต่อกับส่วนที่จัดรถของเจ้าหน้าที่โครงการ และอยู่ใกล้ชิดกับทางเข้าออกเฉพาะเจ้าหน้าที่ และอยู่ในตำแหน่งที่สามารถติดต่อกับส่วนทำงานและบริการต่าง ๆ ของศูนย์ได้โดยง่าย เพื่อสะดวกในการควบคุมและการทำงาน มีส่วนประกอบดังนี้

3.1 ฝ่ายบริหาร

- ห้องคณะกรรมการบริหาร
- ห้องหัวหน้าพิพิธภัณฑ (ผู้จัดการ)
- ห้องผู้ช่วยหัวหน้าพิพิธภัณฑ (รองผู้จัดการ)
- ห้องรับแขกผู้บริหาร
- ห้องประชุมผู้บริหาร
- ห้องน้ำ-ส้วม ผู้บริหาร

3.2 ฝ่ายธุรการ

- ห้องหัวหน้าฝ่าย
- ส่วนงานเลขานุการ
- ห้องคอมพิวเตอร์
- เก็บเอกสาร
- ส่วนประชาสัมพันธ์
- ส่วนพัสดุ
- ส่วน PANTRY
- ห้องน้ำ-ส้วม พนักงาน

3.3 ฝ่ายบัญชี-การเงิน

- หัวหน้าฝ่าย
- ส่วนงานพนักงาน
- ส่วนเจ้าหน้าที่งบประมาณ
- ส่วนจัดหารายได้
- ส่วนเอกสาร
- ส่วนเก็บรักษาเงิน

4. ส่วนจัดแสดง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เป็นองค์ประกอบหลักในด้านการบริหารโครงการ ควรจะอยู่ในส่วนทเขาองเดละตวงจกรกนเสหองนง
ต้องมีการลาธิต การจัดการเรื่องการถ่ายเทผู้ชมได้อย่างลมาเลมอ มีส่วนประกอบดังนี้ ส่วน
นิทรรศการ เป็นส่วนที่สำคัญที่สุดของโครงการ ควรอยู่ในส่วนสงบเงียบ เพื่อเกิดสมาธิในการชม
เพื่อให้เกิดอารมณ์ร่วมในบรรยากาศภายใน
ส่วนที่เป็นบทนำของโครงการได้แก่

- ศิลปะโบราณคดีในภาคตะวันออก
- ศิลปะโบราณคดีในประเทศไทย

5. ฝ่ายงานวิจัยค้นคว้าและอนุรักษ์ (วิชาการ)

โดยเฉพาะคลังเก็บวัตถุ ตลอดจนคำนึงถึงการเคลื่อนย้าย ประกอบด้วยรายละเอียดดังนี้

- ฝ่ายวิชาการและทะเบียน
- ห้องภัณฑารักษ์
- ห้องนายทะเบียน
- ห้องทำงานเจ้าหน้าที่
- ส่วนเก็บเอกสาร
- คลังวัตถุ

เมื่อวัตถุเข้ามาในโครงการจะต้องฝ่ายเจ้าหน้าที่ฝ่ายทะเบียนวัตถุ เพื่อตรวจสอบสภาพและ
ถ่ายรูปทำทะเบียนบันทึก นอกจากนี้ยังต้องควบคุมการแกะหีบห่อ ประกอบด้วย

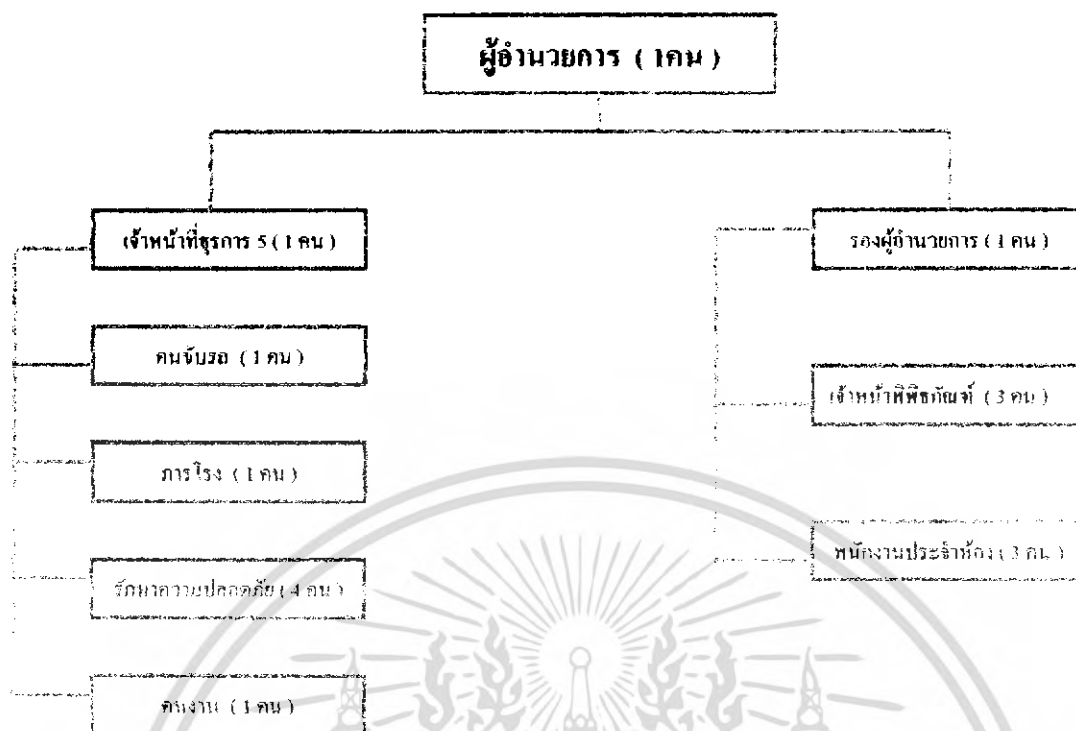
- ส่วนตรวจรับวัตถุ
- ส่วนควบคุมการเปิด-ปิดหีบห่อ
- คลังและซ่อมแซม
- ห้องเก็บเตรียมจัดแสดง

5. ฝ่ายเทคนิค

เป็นส่วนทำงานเจ้าหน้าที่เทคนิค อยู่ในตำแหน่งใกล้เคียงกับส่วนอนุรักษ์ และส่วนนิทรรศการ
เพราะอาจมีการทำงานเชื่อมโยงกันตลอดเวลา และควรอยู่ในส่วนที่ติดต่อกับทางบริการ เพื่อขนส่ง
วัตถุต่าง ๆ ในการทำงานภายในส่วนด้วย ประกอบด้วย

- ห้องทำงานเจ้าหน้าที่
- ห้องไลตทัศน์อุปกรณ์
- ห้องเครื่องปรับอากาศ
- ห้องเครื่องไฟฟ้า, ประปา
- ห้องเก็บของและอุปกรณ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 9 ตารางแสดงผังบริหารพหุภคณทลถนนงศคค บรจกนบรจ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 8 ตารางแสดงอัตรากำลังและหน้าที่ของพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ปราจีนบุรี

ตำแหน่ง	อัตรากำลัง	หน้าที่รับผิดชอบ
1. ผู้อำนวยการพิพิธภัณฑ	1	- ควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ทุก คน บริหารงานบริหารทั่วไป งานวิชาการ การจัด แสดงนิทรรศการถาวร และชั่วคราว การจัดทำ ทะเบียนโบราณวัตถุ การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ การรักษาความปลอดภัยโบราณวัตถุ งานอาคาร สถานที่
2. ผู้ช่วยผู้อำนวยการ	1	- จัดทำทะเบียนโบราณวัตถุของพิพิธภัณฑ งาน การศึกษา และประชาสัมพันธ์ ตรวจสอบการ นำเข้าโบราณวัตถุ
3. เจ้าหน้าที่ธุรการ	1	- ปฏิบัติหน้าที่บริหารงานทั่วไป งานธุรการ งาน การเงิน งานพัสดุ งานอาคารสถานที่ ควบคุม จำหน่ายบัตร จัดทำงบประมาณ ทำหน้าที่บันทึก ข้อมูล ควบคุมการเบิกจ่ายวัสดุ
4. เจ้าหน้าที่พิพิธภัณฑที่ 1	1	- ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้ารักษาความปลอดภัย เปิด ปิดอาคารจัดแสดง ช่วยงานด้านทะเบียน บรรยายนำชม
5. เจ้าหน้าที่พิพิธภัณฑที่ 2	1	- ปฏิบัติหน้าที่บันทึกข้อมูล จัดทะเบียน โบราณวัตถุ จัดทำฐานข้อมูลพิพิธภัณฑ อนุรักษ์ ซ่อมสงวนรักษาโบราณวัตถุ บรรยายนำชม ช่วยงานด้านธุรการ การเงิน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้ภายในเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ในการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตำแหน่ง	อัตรากำลัง	หน้าที่รับผิดชอบ
6. เจ้าหน้าที่พิพิธภัณฑฯ3	1	<ul style="list-style-type: none"> - รับผิดชอบเฝ้าห้องจัดแสดง ช่างงานทะเบียน บรรยายการเข้าชม ดูแลรักษาความปลอดภัย โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ จำนวน 2ห้อง -ห้องจัดแสดงศิลปโบราณวัตถุในประเทศไทย -ห้องก่อนประวัติศาสตร์
7. พนักงานประจำห้อง1	1	<ul style="list-style-type: none"> - รวบรวมสถิติเข้าชม ข้อมูลการเข้าชมเป็นหมู่ คณะ รักษาความสะอาดอาคารจัดแสดง รับฝากสัมภาระผู้เข้าชม ดูแลรักษาความปลอดภัย โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ จำนวน 2ห้อง -ห้องจัดแสดงศิลปโบราณวัตถุ จ.ปราจีนบุรี -ห้องจัดแสดงศิลปโบราณวัตถุ จ.สระแก้ว
8. พนักงานประจำห้อง2	1	<ul style="list-style-type: none"> - ช่างงานทะเบียน บรรยายการเข้าชม รักษาความสะอาดอาคารจัดแสดง รับผิดชอบเฝ้าห้องจัดแสดง รับฝากสัมภาระผู้เข้าชมดูแลรักษาความปลอดภัยโบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ จำนวน 2ห้อง -ห้องเครื่องถ้วยเบญจรงค์ -ห้องโบราณคดีได้นำ
9. พนักงานประจำห้อง3	1	<ul style="list-style-type: none"> - ช่างงานทะเบียน บรรยายการเข้าชม รักษาความสะอาดอาคารจัดแสดง รับผิดชอบเฝ้าห้องจัดแสดง รับฝากสัมภาระผู้เข้าชมดูแลรักษาความปลอดภัยโบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ จำนวน 2 ส่วน -ส่วนนำเสนอข้อมูลวีดิทัศน์ -ส่วนนิทรรศการกวีชั่วคราว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้ในวงที่ควรศึกษารวบรวม ในอนุภาคใหม่ไปเพื่อประโยชน์ด้านการศึกษา
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตำแหน่ง	อัตรากำลัง	หน้าที่รับผิดชอบ
10. นักการภารโรง	1	- มีหน้าที่ดูแลรักษาความสะอาด อาคารจัดแสดงชั้นล่าง และชั้นบน ห้องน้ำ
11. คนงาน	1	- รับผิดชอบดูแลรักษาความสะอาด ช่วยงานด้านศิลปกรรม
12. พนักงานขับรถยนต์	1	- ปฏิบัติหน้าที่ขับรถยนต์ ดูแลตรวจสอบสภาพรถยนต์ของพิพิธภัณฑ์ ทำบันทึกการใช้งานรถ การเบิกจ่ายค่าน้ำมัน งานช่างทั่วไป
13. ยามรักษาการ	4	- ดูแล และควบคุมความปลอดภัยทั้งภายในและภายนอกอาคาร
รวม	16	คน

3.3.3 หัวข้อนิทรรศการในการจัดแสดง

การจัดแสดงเนื้อหาเรื่องราวในพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ปราจีนบุรี ได้ นำหลักการและจุดประสงค์หลักของโครงการมาเป็นแนวทางในการจัดห้องจัดแสดง จึงได้เป็นแนวทางดังนี้

- หัวข้อจัดแสดงที่ 1** ประวัติเมืองดงละคร นครนายก
- วัตถุประสงค์** เป็นการนำเสนอโบราณวัตถุที่สำคัญถูกค้นพบที่เมืองดงละคร และประวัติศาสตร์ของเมือง
- หัวข้อย่อย 1.1 ลักษณะของผังเมืองยุคแรกเริ่ม
- หัวข้อย่อย 1.2 ลักษณะการตั้งถิ่นฐานของชุมชนโบราณ
- หัวข้อย่อย 1.3 เครื่องมือเครื่องใช้ที่ค้นพบ
- หัวข้อจัดแสดงที่ 2** โบราณวัตถุปราสาทเขาน้อย
- วัตถุประสงค์** เพื่อเป็นการบอกเล่าเรื่องราวความเป็นมาของศิลปะเขมรในประเทศไทย

หัวข้อย่อย 2.1 ปราสาทเขาน้อย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- หัวข้อย่อย 2.2 ปราสาทสติก๊กอกกรม
- หัวข้อจัดแสดงที่ 3 หัวข้อจัดแสดงศิลปะโบราณคดีภาคตะวันออกเฉียง
วัตถุประสงค์ เพื่อเป็นการบอกเล่าเรื่องราวความเป็นมาของศิลปะโบราณคดีภาคตะวันออกเฉียง
- หัวข้อย่อย 3.1 วัฒนธรรมเขมร
- หัวข้อย่อย 3.2 วัฒนธรรมทวารวดี
- หัวข้อจัดแสดงที่ 4 แหล่งโบราณคดีหนองโน และโคกพนมดี
วัตถุประสงค์ เพื่อเป็นการบอกเล่าเรื่องราวการดำรงชีพของมนุษย์ในสมัยก่อนประวัติศาสตร์ในย่านชายฝั่งทะเล ตลอดจนเครื่องมือเครื่องใช้ที่มนุษย์ประดิษฐ์ขึ้นจากธรรมชาติ
- หัวข้อย่อย 5.1 การดำรงชีพของมนุษย์สมัยก่อนประวัติศาสตร์แถบชายฝั่งทะเล
- หัวข้อย่อย 5.2 เครื่องมือเครื่องใช้ที่ขุดพบ
- หัวข้อจัดแสดงที่ 5 สมบัติใต้ทะเลในอ่าวไทย
วัตถุประสงค์ เพื่อเป็นแหล่งข้อมูลการศึกษางานโบราณคดีใต้น้ำ
- หัวข้อจัดแสดงที่ 6 ศิลปะโบราณคดีในประเทศไทย
วัตถุประสงค์ เพื่อเป็นการเผยแพร่ความรู้ด้านโบราณสถานและโบราณวัตถุที่สำคัญของประเทศไทย
- หัวข้อย่อย 6.1 ศิลปะทวารวดี
- หัวข้อย่อย 6.2 ศิลปะศรีวิชัย
- หัวข้อย่อย 6.3 ศิลปะเขมร
- หัวข้อย่อย 6.4 ศิลปะล้านนา(เชียงใหม่)
- หัวข้อย่อย 6.5 ศิลปะสุโขทัย
- หัวข้อย่อย 6.6 ศิลปะอยุธยา
- หัวข้อย่อย 6.7 ศิลปะรัตนโกสินทร์-ปัจจุบัน
- หัวข้อจัดแสดงที่ 7 เครื่องถ้วยในประเทศไทย
วัตถุประสงค์ เพื่อเป็นแหล่งข้อมูลการศึกษาเครื่องถ้วยในประเทศไทย
- หัวข้อย่อย 7.1 เครื่องถ้วยเขมร
- หัวข้อย่อย 7.2 เครื่องถ้วยสุโขทัย(สังคโลก)
- หัวข้อย่อย 7.3 เครื่องปั้นดินเผาอินทนิม(ญวน)
- หัวข้อย่อย 7.4 เครื่องถ้วยเบญจรงค์ และลายน้ำทอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.4 การศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับผู้ใช้โครงการ

3.4.1 ประเภทผู้ใช้โครงการ

จากการศึกษาข้อมูลด้วยการจัดทำรายละเอียดโครงการและวิชาการพิพิธภัณฑ์สามารถแบ่งประเภทผู้ใช้โครงการ ได้ดังนี้

1. ผู้ใช้ประจำหรือผู้ใช้บริการ

ได้แก่ เจ้าหน้าที่-บุคคล ทั้งฝ่ายบริหารและฝ่ายดำเนินการโครงการ รวมทั้งพนักงานในส่วนต่าง ๆ

2. ผู้ใช้ชั่วคราวหรือผู้รับบริการ

ได้แก่ ผู้เข้ามาใช้บริการภายในโครงการ สามารถแบ่งประเภทได้ดังนี้ผู้เข้าชมทั่วไป

- ประชาชนทั่วไป

นิยมเข้าชมพิพิธภัณฑ์ในวันหยุดสุดสัปดาห์ ต้องการชมเพื่อความเพลิดเพลิน มี

วัตถุประสงค์ในการศึกษาหาความรู้ไม่มากนัก เพราะไม่ค่อยมีความรู้ทางด้านวัตถุจัดแสดง

- นักเรียน – นักศึกษา

ส่วนใหญ่มีจุดมุ่งหมาย เพื่อต้องการเรียนรู้เรื่องราวต่าง ๆ ที่จัดแสดงและต้องการคำ

บรรยายทางวิชาการ

- นักท่องเที่ยว

เป็นกลุ่มที่ต้องการเข้าชม เพื่อความเพลิดเพลิน มีความสนใจในเรื่องราวที่จัดแสดง

ส่วนใหญ่จะเข้าชมเพียงครั้งเดียวและจากไป

- นักวิชาการ, ผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้เข้าชมประเภทนี้มีไม่มากนัก

เป็นผู้ที่มีความรู้พื้นฐานเรื่องราวของวัตถุจัดแสดงเป็น

อย่างดี

ความประสงค์ของคนกลุ่มนี้เพื่อการศึกษาหาข้อมูล

ผู้มาติดต่อ

ประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ของหน่วยราชการต่าง ๆ หรือหน่วยงานเอกชนที่เกี่ยวข้องหรือผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการ เข้ามา ตลอดจนบุคคลที่มาติดต่อขอข้อมูล หรือเอกสารต่าง ๆ บุคคลที่เข้าร่วมกิจกรรมพิพิธภัณฑ์ รวมทั้งการติดต่อในเรื่องอื่น ๆ

วัตถุจัดแสดง

พิพิธภัณฑ์ทุกแห่ง จำเป็นต้องมีการจัดหาวัตถุเข้ามาใหม่ หรือนำจากคลังออกแสดงโดยวัตถุทุกชิ้นที่นำเข้าหรือออก จำเป็นต้องมีการตรวจสอบทำหลักฐานและขึ้นทะเบียนก่อนนำเข้า หรือนำออกจากพิพิธภัณฑ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.4.2 พหุติกรรมผู้ใช้

ตารางแสดงการศึกษาพหุติกรรมผู้ใช้โครงการจากวัตถุประสงค์ในการเข้าใช้ในโครงการ

ประเภทผู้ใช้โครงการ	วัตถุประสงค์ในการเข้าใช้ในโครงการ
1. ผู้ใช้ประจำ (ผู้ให้บริการ) - เจ้าหน้าที่บุคลากรทั้งฝ่ายบริหารและฝ่ายดำเนินการ รวมทั้งพนักงานในส่วนต่าง ๆ ของพิพิธภัณฑ์ 2. ผู้ใช้ชั่วคราว (ผู้รับบริการ) 2.1 ผู้ชม - ประชาชนทั่วไป - นักเรียน, นักศึกษา - นักท่องเที่ยว - นักวิชาการ 2.2 ผู้มาติดต่อ - เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานราชการ - บุคคลหรือหน่วยงานเอกชน - นักวิชาการและผู้เชี่ยวชาญ - บุคคลผู้เข้าร่วมกิจกรรมพิพิธภัณฑ์ 2.3 วัตถุประสงค์จัดแสดง	- เพื่อปฏิบัติงานตามหน้าที่รับผิดชอบ - เพื่อให้บริการแก่ผู้เข้าชมทั่วไป ผู้มาติดต่อและอื่น ๆ - เข้าชมเพื่อความเพลิดเพลินไม่สนใจรายละเอียดวัตถุจัดแสดงมากนัก - ต้องการเรียนรู้เรื่องราวต่าง ๆ มีความสนใจในความแปลกใหม่ ต้องการคำบรรยายทางวิชาการ - เข้าชมเพื่อความเพลิดเพลิน มีความสนใจในเรื่องราวจัดแสดง - เข้าชมเพื่อการศึกษา ค้นคว้าข้อมูล ชมรายละเอียดใช้เวลานาน ไม่สนใจเทคนิคจัดแสดง - ติดต่อราชการ - ติดต่อข้อมูล เอกสารต่าง ๆ - เป็นวิชาการพิเศษ เข้าร่วมสัมมนา เข้าร่วมค้นคว้าวิจัย - เข้ารับฟังการบรรยาย เข้ารับการอบรมพิเศษ ทางพิพิธภัณฑ์จัดขึ้นอื่น ๆ - นำมาเพื่อการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย นำมาเพื่อจัดแสดง

ตารางที่ 11 ตารางแสดงพหุติกรรมผู้ใช้โครงการ

3.4.3 เวลาทำการโครงการ

เวลาทำการของพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ปราจีนบุรี เจ้าหน้าที่จะต้องเข้ามาถึงที่ทำการ และเริ่มปฏิบัติงานไม่ช้ากว่า 8.30 น. พักลงวัน เวลา 12.00 – 13.00 น. ทำการปิดส่วนจัดแสดงในวันจันทร์และวันหยุดนักขัตฤกษ์ เพื่อตรวจเช็คส่วนต่าง ๆ เปิดทำการจัดแสดงตั้งแต่วันอังคาร พุธ พฤหัสบดี ศุกร์ เสาร์ อาทิตย์ เริ่มเปิดตั้งแต่ 09.00-16.00 น. บริการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการออกแบบ

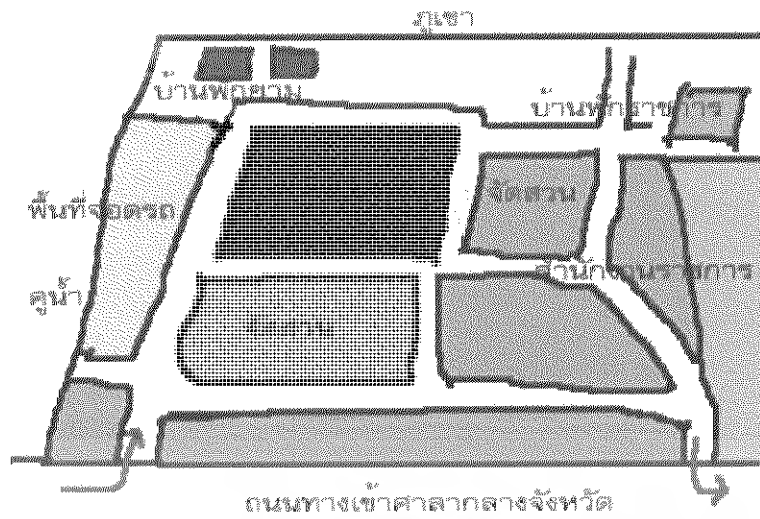
4.1 วิเคราะห์สภาพแวดล้อมโครงการ

4.1.1 วิเคราะห์สถานที่ตั้งและสภาพแวดล้อมโครงการ

ที่ตั้ง - พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ปราจีนบุรี ตั้งอยู่ที่ถนนปราจีนอนุสรณ์ตำบลหน้าเมือง อำเภอเมือง จังหวัดปราจีนบุรี

อาณาเขตติดต่อ

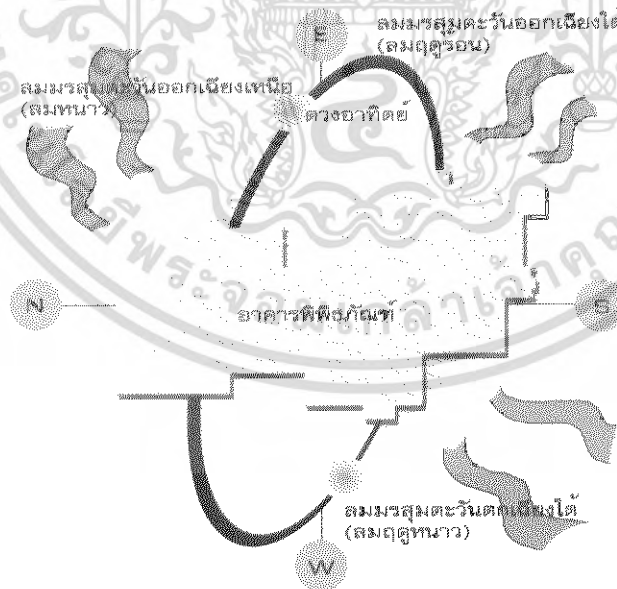
- ทิศเหนือ**
- ติดต่อกับถนนทางเข้าศาลากลางจังหวัด
  - ผลกระทบต่อโครงการไม่ค่อยมี เพราะมีพื้นที่ว่างใช้สำหรับจอดรถของโครงการ ซึ่งอยู่ห่างจากตัวอาคารพิพิธภัณฑ
- ทิศใต้**
- ติดกับภูเขาและบริเวณป่า
  - ผลกระทบต่อโครงการไม่ค่อยมีเนื่องจากเป็นพื้นที่ที่ไม่มีการเลี้ยงสัตว์หรือกิจกรรม เพราะเป็นพื้นที่ที่เป็นร่องเขาและป่า
- ทิศตะวันออก**
- ติดกับอาคารส่วนราชการ
  - ผลกระทบต่อโครงการไม่ค่อยมีเนื่องจากมีพื้นที่ว่างมากพอระหว่างสวนพิพิธภัณฑ และอาคารสำนักงาน
- ทิศตะวันตก**
- ติดกับร่องน้ำที่กั้นเขตระหว่างอาคารพิพิธภัณฑกับสวนอาคารสำนักงานจังหวัดปราจีนบุรี
  - ผลกระทบต่อโครงการไม่ค่อยมีเนื่องจากเป็นร่องน้ำไหลผ่าน

รูปที่ 76 แผนผังสถานที่ตั้งโครงการ

จากการวิเคราะห์สถานที่ตั้ง และสภาพแวดล้อมโครงการ พบว่าสถานที่ตั้งโครงการมีความเหมาะสมมาก ทั้งสภาพพื้นที่และสภาพภูมิอากาศ อีกทั้งทางสัญจรก็สะดวกสบาย เนื่องจากตั้งอยู่ใกล้กับแหล่งตัวเมือง และสถานที่ท่องเที่ยวสำคัญ จึงเหมาะสมมากที่จะเป็นที่ตั้งของโครงการเพื่อที่จะได้คอยรองรับนักท่องเที่ยวเข้ามาเข้าชมประชาชนอีกแห่งหนึ่ง

4.1.2 วิเคราะห์อิทธิพลสภาพภูมิอากาศ

รูปที่ 77 วิเคราะห์สถานที่ตั้งโครงการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แสงแดด (Sun) เนื่องจากตัวอาคารของโครงการหันหน้าไปทางทิศตะวันตกของตัวอาคารตามแนวโคจรของดวงอาทิตย์ แต่จะไม่มีผลมากนัก ผลกระทบที่ได้รับจากแสงแดดต่อด้านหน้าของตัวอาคารจะได้รับแสงมากในช่วงฤดูร้อน-ฤดูฝน เนื่องจากพระอาทิตย์โคจรต่ำได้

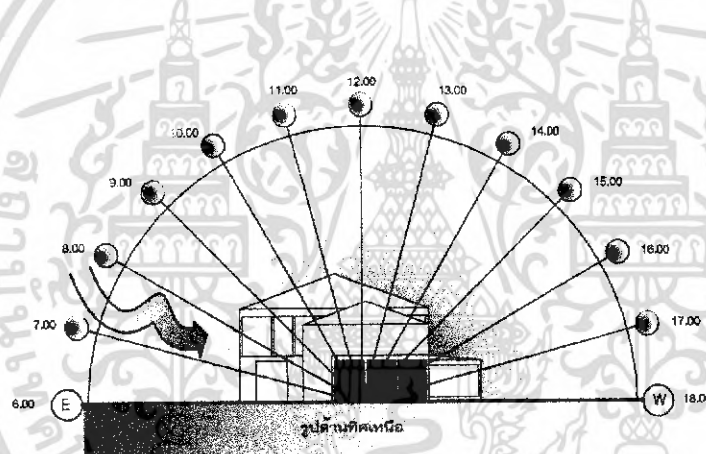
ลม (Wind) ลมจะไม่ค่อยมีผลกระทบต่อตัวอาคารมากนัก เนื่องจากตัวอาคารโดยรอบจะมีการจัดสวนปลูกต้นไม้จึงไม่เกิดผลกระทบมากนัก

ฝน (Rain) ปริมาณฝนและละอองฝน จะมีผลกระทบต่อตัวอาคารในช่วงฤดูฝน

อุณหภูมิ (Temperature) เนื่องจากสภาพภูมิอากาศส่วนใหญ่จะร้อนจึงมีผลกระทบต่อภายในอาคารและเน้นการปรับอุณหภูมิภายในเพื่อให้เกิดความสะดวกสบาย

เสียง (Sound) พื้นที่ตั้งของโครงการ จะมีพื้นที่กว้างสำหรับจัดสวนปลูกต้นไม้จึงไม่ค่อยมีผลกระทบเรื่องเสียง

4.2 วิเคราะห์ลักษณะทางสถาปัตยกรรม

รูปที่ 78 ทิศเหนือ

ลม

ลมด้านทิศเหนือจะได้รับผลกระทบเรื่องของลมมรสุมเอเชียตะวันออกเฉียงเหนือซึ่งเป็นลมหนาวที่พัดผ่านจากประเทศจีน

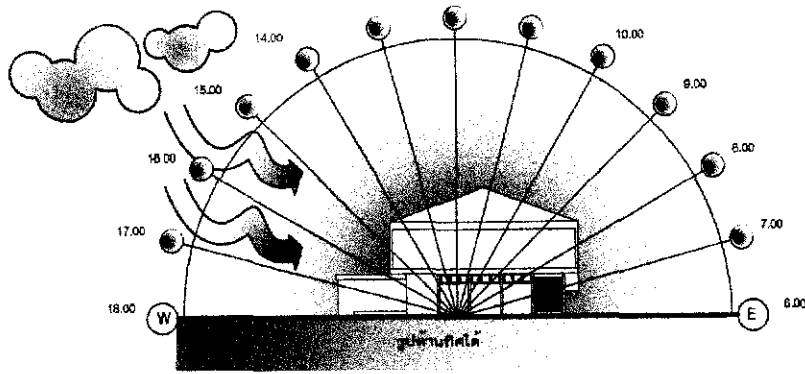
ฝน

อาคารด้านทิศเหนือไม่มีผลกระทบต่อฝนมากนักเนื่องจากมีต้นไม้มาบังฝน

แสงแดด

ตัวอาคารจะไม่ได้รับผลกระทบจากแสงแดดโดยตรงส่วนใหญ่จะเป็นทิศด้านตะวันออก และตะวันตกของอาคาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 79 ทิศใต้

ลม

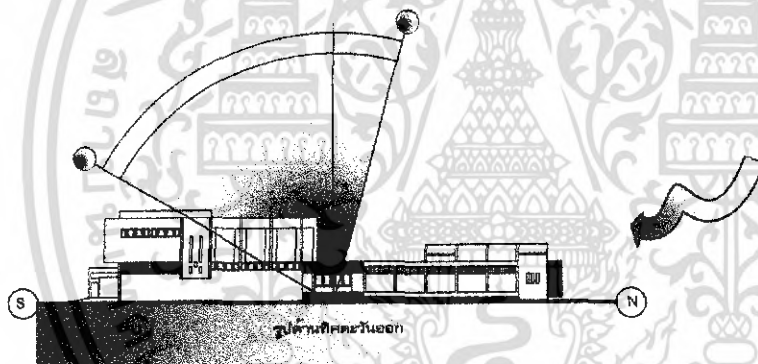
จะไม่ได้รับผลกระทบมากนักเนื่องจากตัวอาคารออกแบบให้มีการถ่ายเทลม

ฝน

อาคารด้านทิศใต้ได้รับผลกระทบจากลมมรสุมเอเชียตะวันตกเฉียงใต้

แสงแดด

ตัวอาคารมีการป้องกันความร้อนโดยใช้ผนังเบา และกระจกสีขาในการป้องกันความร้อน

รูปที่ 80 ทิศตะวันออก

ลม

จะไม่ได้รับผลกระทบมากนักเนื่องจากตัวอาคารออกแบบให้มีการถ่ายเทลม

ฝน

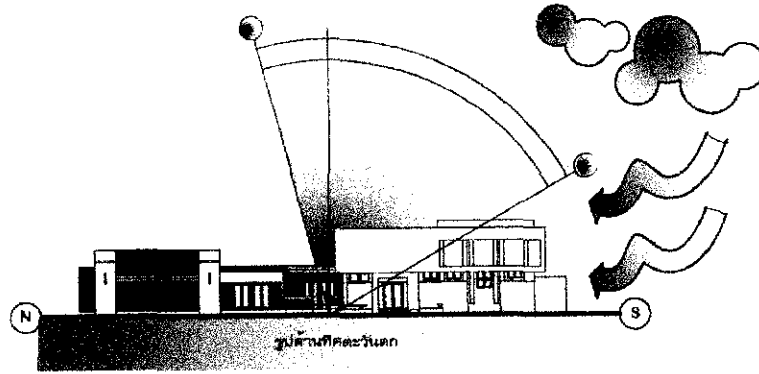
อาคารด้านทิศตะวันออกได้รับผลกระทบจากลมมรสุมเอเชียตะวันออกเฉียงใต้แต่อาคารได้ออกแบบให้มีช่องระบาย

อากาศของชายคาสูงยื่นยาวทำให้ได้รับผลกระทบน้อย

แสงแดด

ตัวอาคารจะได้รับผลกระทบในช่วงเช้า มีการป้องกันโดยใช้ผนังเบาซ้อนป้องกันหลังวัสดุจัดแสดงภายใน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 81 ทิศตะวันตก

ลม

ในช่วงพฤษภาคมถึงมิถุนายนจะได้รับผลกระทบจากลมตะวันตกเฉียงใต้เล็กน้อย

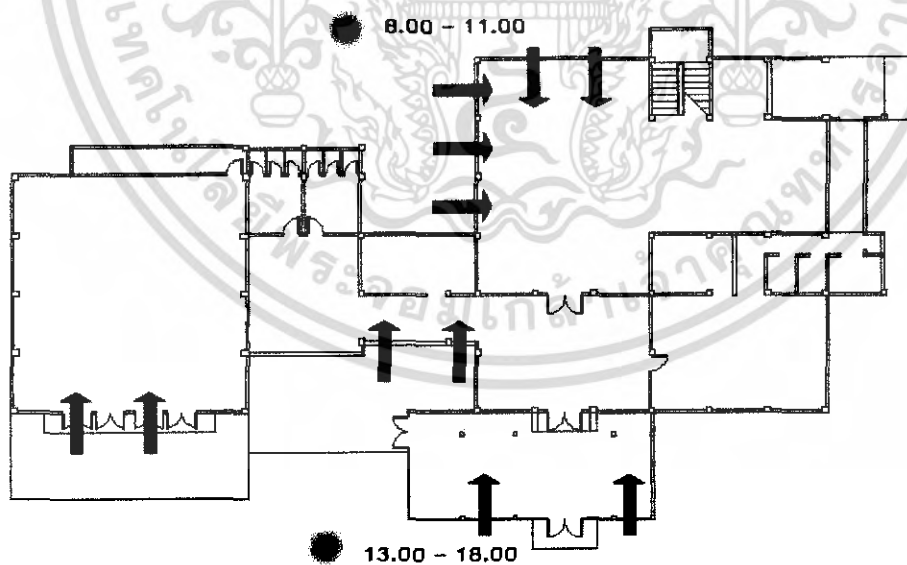
ฝน

อาคารด้านทิศใต้ได้รับผลกระทบจากลมมรสุมเอเชียตะวันตกเฉียงใต้

แสงแดด

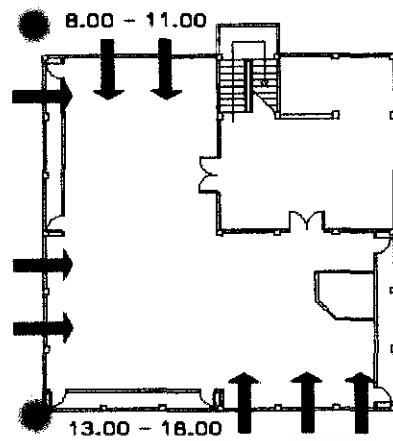
ตัวอาคารจะได้รับผลกระทบในช่วงเช้า บริเวณโถงทางเข้า และส่วนสำนักงาน

4.2.1 วิเคราะห์ผลกระทบของแสงแดดต่อโครงการ

รูปที่ 82 แปลนชั้นที่ 1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

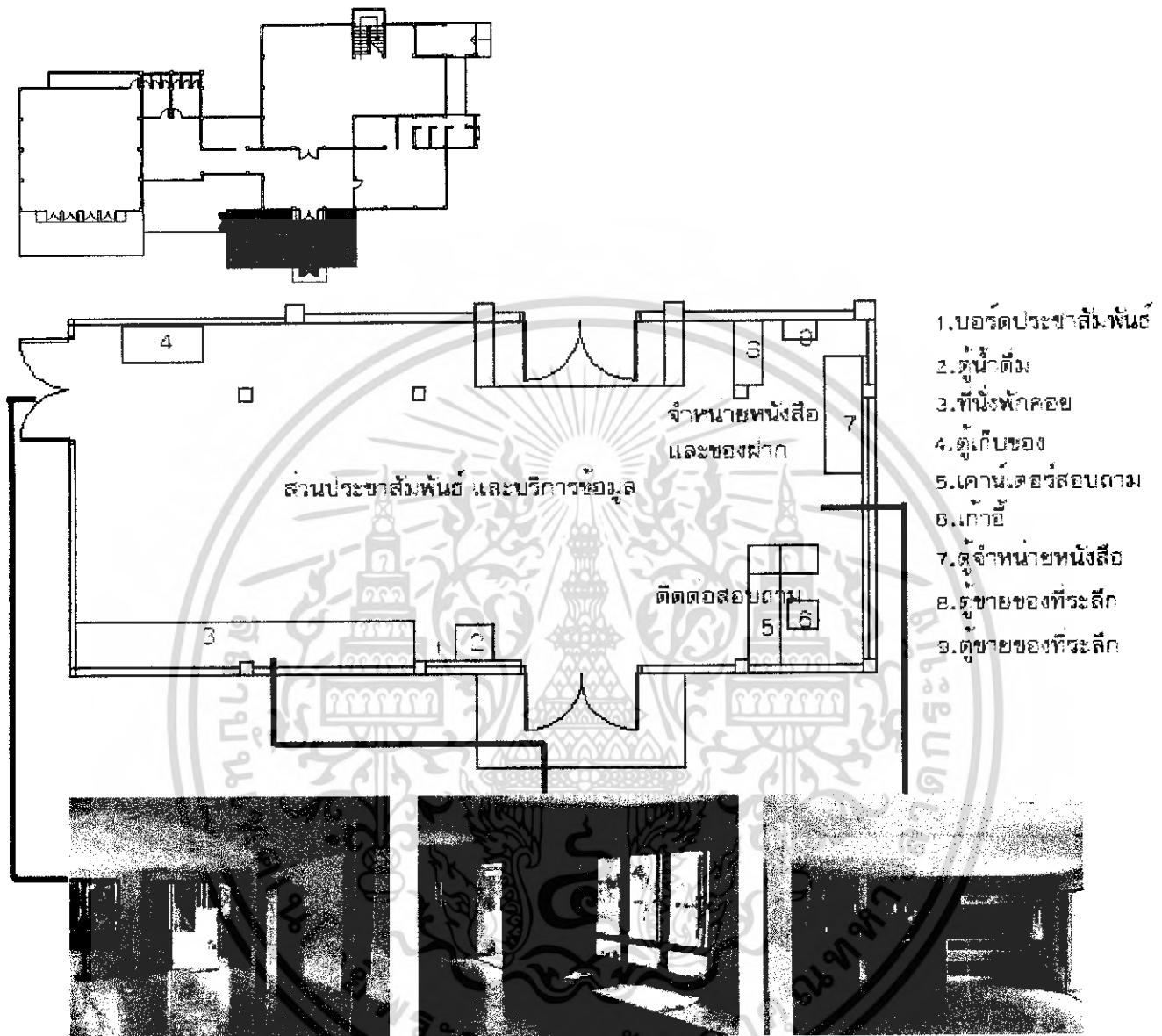
รูปที่ 83 แปลนชั้นที่ 2

แสงแดดตอนบ่ายจะให้ความร้อน แต่จะไม่ส่องเข้ามามากนัก ไม่เหมือนในช่วงเช้าและเย็น โดยอาคารได้รับผลกระทบของแสงแดดมากใน เดือน ก.พ. – ก.ย. เพราะแกนโคจรของดวงอาทิตย์เปลี่ยนมาค้ำมได้ในฤดูร้อน-ฤดูฝน ปัญหาจะเกิดกับเทคนิคการจัดแสงเพราะอาจส่งผลต่อวัตถุจัดแสดงได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.3 การวิเคราะห์ทางสถาปัตยกรรมภายใน

4.3.1. ส่วนประชาสัมพันธ์ และบริการข้อมูล

ตารางวิเคราะห์ลักษณะทางสัญจร

สภาวะปัจจุบัน	วิเคราะห์ปัญหาลักษณะทางสัญจร	วิเคราะห์แก้ไขแนวทางปัญหาทางสัญจร
-จุดพักคอยมีขนาดกว้างมากเกินไป	-การสัญจรมีความสะดวกแต่เสียพื้นที่ในการจัดแสดง	-เพิ่มเติมพื้นที่ส่วนจัดแสดงบริเวณจุดพักคอย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางวิเคราะห์ลักษณะSPACEภายใน

สภาวะปัจจุบัน	วิเคราะห์ปัญหาลักษณะSPACEภายใน	วิเคราะห์แก้ไขแนวทางปัญหาSPACEภายใน
-ห้องมีขนาดกว้างมากเกินไปทำให้เสียพื้นที่ในการจัดแสดง -บอร์ดประชาสัมพันธ์ติดตั้งอยู่สูงเกินไป	-ห้องมีขนาดกว้างมากเกินไปทำให้เสียพื้นที่ในการจัดแสดงในการจัดหัวข้อจัดแสดงในบางจุดอาจมีน้อยเกินไป -บอร์ดประชาสัมพันธ์ติดตั้งสูงกว่าระดับสายตาปกติจึงทำให้ไม่สะดวกแก่การมอง และไม่สามารถใช้งานได้เต็มพื้นที่บอร์ด	-เพิ่มเติมพื้นที่ส่วนจัดแสดงที่มีน้อยเกินไปบริเวณจุดพักคอย -ปรับระดับการติดตั้งให้เหมาะสมกับสายตา และการใช้งาน

ตารางวิเคราะห์ลักษณะแสงสว่าง

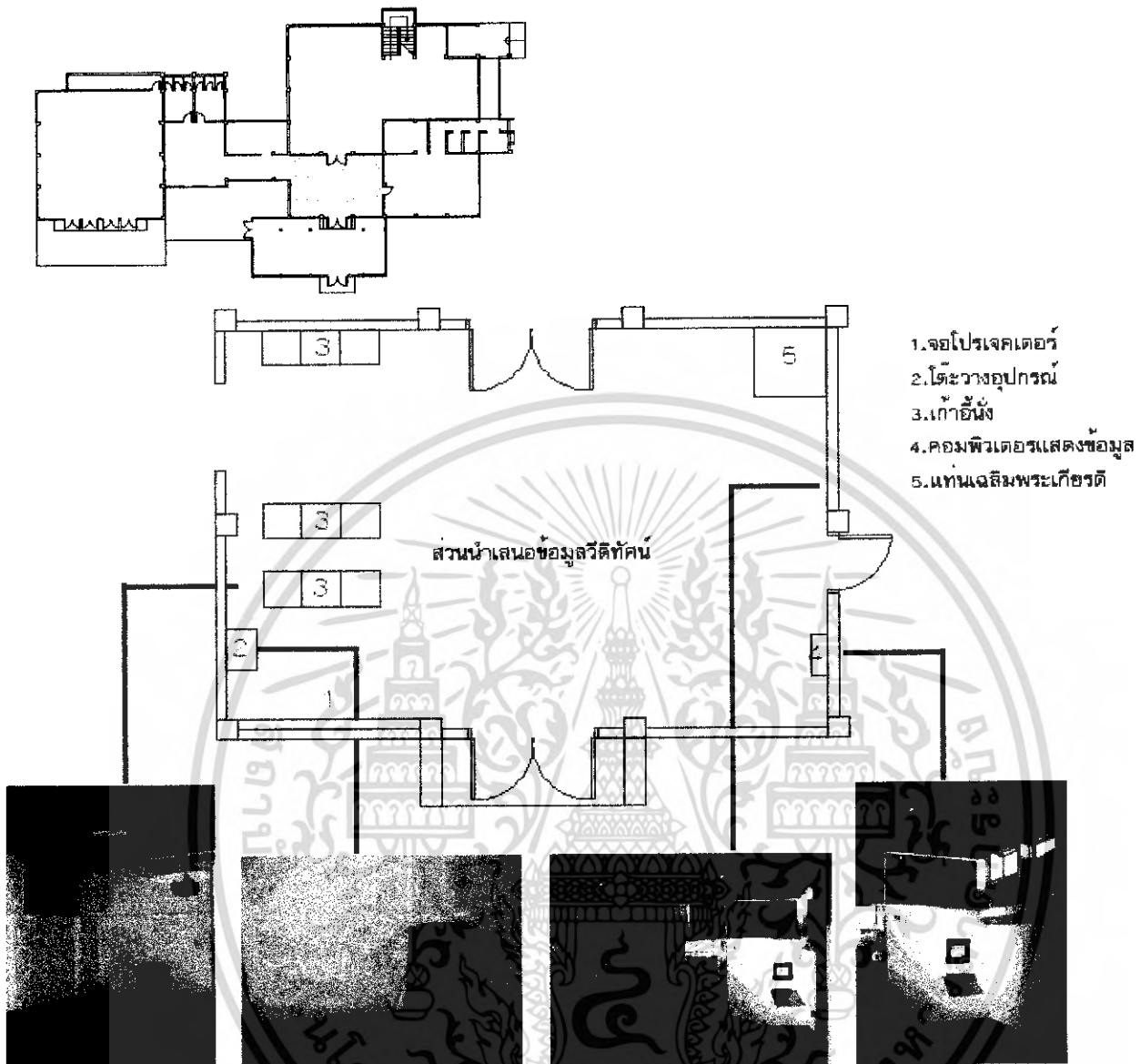
สภาวะปัจจุบัน	วิเคราะห์ปัญหาแสงสว่าง	วิเคราะห์แก้ไขแนวทางปัญหาแสงสว่าง
-ใช้หลอดไฟฟลูออโรเรสเซนต์	-หลอดไฟฟลูออโรเรสเซนต์มีจำนวนน้อย -ช่วงกลางวันแสงแดดส่องเข้าผ่านกระจกใสบริเวณจุดพักคอยจำนวนมาก อาจทำให้เกิดแสงแยงตา	-เพิ่มเติมหลอดไฟฟลูออโรเรสเซนต์และใช้ไฟดาวไลท์เน้นเฉพาะจุด -ใช้กระจกสีเข้ม และม่านปรับแสง

ตารางวิเคราะห์วัสดุ

สภาวะปัจจุบัน	วิเคราะห์ปัญหาวัสดุ	วิเคราะห์แก้ไขแนวทางปัญหาวัสดุ
-เสากลางห้องเป็นหลักเปลือยรูปตัวไอ -พื้นกระเบื้องเซรามิกสีโทนอ่อน -สีเพดานใช้สีโทนอ่อน	-ทำให้ขาดความสวยงาม -ทำให้ห้องดูสบายตาไม่อึดอัด -ทำให้ห้องดูโปร่งไม่อึดอัด	-ปรับแต่งกรุเสาให้เต็มพื้นที่เพื่อให้เกิดความสวยงาม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.3.2. ส่วนนำเสนอข้อมูลวิถีทัศน์

ตารางวิเคราะห์ลักษณะทางสัญจร

สภาวะปัจจุบัน	วิเคราะห์ปัญหาลักษณะทางสัญจร	วิเคราะห์แก้ไขแนวทางปัญหาทางสัญจร
-ทางเดินต่อเนื่องจากส่วนโรงพักคอย -ทางเข้าส่วนสำนักงาน -ทางเข้าส่วนจัดแสดงอื่นๆ -ทางเชื่อมต่อห้องนิทรรศการชั่วคราว	-การสัญจรเชื่อมต่อกับหลายส่วนทำให้เกิดปัญหาความต่อเนื่องในการชม	-แยกส่วนต่อเชื่อมออกจากกัน เพื่อให้การชมมีความต่อเนื่องตามลำดับหัวข้อจัดแสดง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางวิเคราะห์ลักษณะSPACEภายใน

สภาวะปัจจุบัน	วิเคราะห์ปัญหาลักษณะSPACEภายใน	วิเคราะห์แก้ไขแนวทางปัญหาSPACEภายใน
-ใช้ในการรับชมข้อมูลวีดิทัศน์ -เป็นทางเข้า-ออกส่วนสำนักงาน -ทางเข้าไปส่วนการจัดต่างๆ -เครื่องในการฉายวีดิทัศน์ขาดการจัดเก็บที่เป็นระเบียบ	--ขนาดห้องเล็กเกินไปสำหรับใช้ในการรับชมข้อมูลวีดิทัศน์ เป็นทางเข้า-ออกส่วนสำนักงาน และทางเข้าไปส่วนการจัดต่างๆ -ทำให้ดูเกะกะไม่เป็นระเบียบ	-แบ่งกันพื้นที่ให้มีความเหมาะสมกับการใช้งานเป็นสัดส่วน -ออกแบบตู้สำหรับจัดเก็บเครื่องมือให้เป็นระเบียบเรียบร้อย

ตารางวิเคราะห์ลักษณะแสงสว่าง

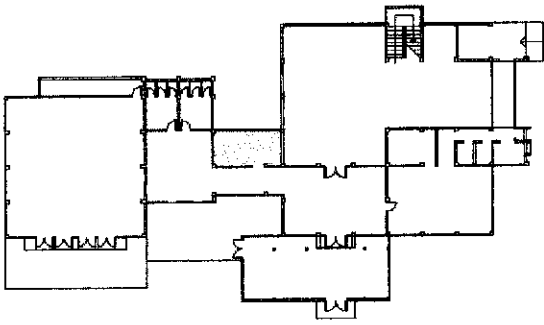
สภาวะปัจจุบัน	วิเคราะห์ปัญหาแสงสว่าง	วิเคราะห์แก้ไขแนวทางปัญหาแสงสว่าง
-ใช้หลอดไฟฟลูออเรสเซนต์	-หลอดไฟฟลูออเรสเซนต์ไม่เหมาะสมกับการสร้างบรรยากาศ แสงสว่างสำหรับการเน้น	-เพิ่มเติมหลอดไฟฟลูออเรสเซนต์ และใช้ไฟดาวไลท์เน้นเฉพาะจุด

ตารางวิเคราะห์วัสดุ

สภาวะปัจจุบัน	วิเคราะห์ปัญหาวัสดุ	วิเคราะห์แก้ไขแนวทางปัญหาวัสดุ
-พื้นกระเบื้องเซรามิกสีเข้ม -สีเพดานใช้สีโทนเข้ม	-ทำให้ห้องดูหนัก และแคบ -ทำให้ห้องดูไม่โปร่งรู้สึกอึดอัด	-ใช้สีกระเบื้องโทนอ่อน -ใช้สีเพดานโทนอ่อน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.3.3. ห้องจัดแสดง เมืองดงละคร

ห้องจัดแสดง เมืองดงละคร

รูปแบบการจัดบอร์ดแสดง
ชาติความน่าสนใจ

ส่วนทางเข้าห้องเมืองดงละคร
เป็นฉากโปร่งแสง ภายในห้อง
ชาติการสร้างบรรยากาศให้เข้า
กับเรื่องที่จัดแสดง

ชาติคำบรรยายรายวัตถุจัดแสดง

ลักษณะตู้จัดแสดงภายในห้อง

1. ตู้จัดแสดงภาชนะดินเผา
2. ตู้แสดงพระพุทธรูปสมัยทวารวดี
3. ส่วนจัดแสดงเครื่องประดับลูกปัด
4. ตู้จัดแสดงเครื่องมือหินขัดและเครื่องมือ
สำริด

ตารางวิเคราะห์ลักษณะทางสัญจร

สถานะปัจจุบัน	วิเคราะห์ปัญหาลักษณะทางสัญจร	วิเคราะห์แก้ไขแนวทางปัญหาทางสัญจร
-ทางเดินเข้า-ออกมีทางเดียวทำให้สามารถบังคับการชมเนื้อหาการจัดให้มีมีความต่อเนื่อง	-การชมเนื้อหาในการจัดมีความต่อเนื่องเนื่องจากมีทางเข้า-ออกทางเดียว	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางวิเคราะห์ลักษณะSPACEภายใน

สภาวะปัจจุบัน	วิเคราะห์ปัญหาลักษณะSPACEภายใน	วิเคราะห์แก้ไขแนวทางปัญหาSPACEภายใน
-ห้องสี่เหลี่ยมผืนผ้า	-วัตถุจัดแสดงอยู่ติดกับผนังห้องทำให้พื้นที่การเดินชมมีเพิ่มขึ้น	

ตารางวิเคราะห์ลักษณะแสงสว่าง

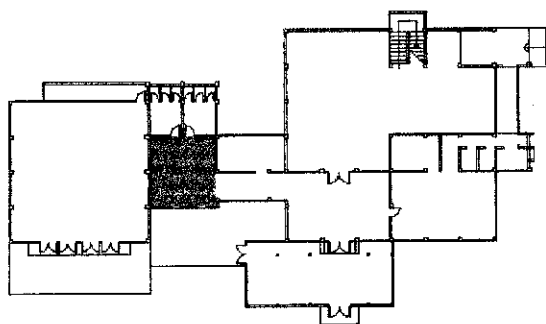
สภาวะปัจจุบัน	วิเคราะห์ปัญหาแสงสว่าง	วิเคราะห์แก้ไขแนวทางปัญหาแสงสว่าง
-ใช้หลอดไฟฟลูออเรสเซนต์	-หลอดไฟฟลูออเรสเซนต์ไม่เหมาะสมกับการสร้างบรรยากาศ ขาดแสงสว่างสำหรับการเน้น	-เพิ่มเติมหลอดไฟฟลูออเรสเซนต์และใช้ไฟดาวไลท์เน้นเฉพาะจุด

ตารางวิเคราะห์วัสดุ

สภาวะปัจจุบัน	วิเคราะห์ปัญหาวัสดุ	วิเคราะห์แก้ไขแนวทางปัญหาวัสดุ
-พื้นกระเบื้องเซรามิกสีเข้ม	-ทำให้ห้องดูหนัก และแคบ	-ใช้สีกระเบื้องโทนอ่อน
-รูปแบบการจัดแสดงไม่น่าสนใจ	-ขาดการใช้วัสดุที่น่าสนใจในการจัดแสดง	-ใช้วัสดุในการจัดแสดงให้มีความน่าสนใจเพื่อกระตุ้นผู้เข้าชมให้สนใจในเนื้อหาจัดแสดง
-บอร์ดขาดเทคนิคการออกแบบ		

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

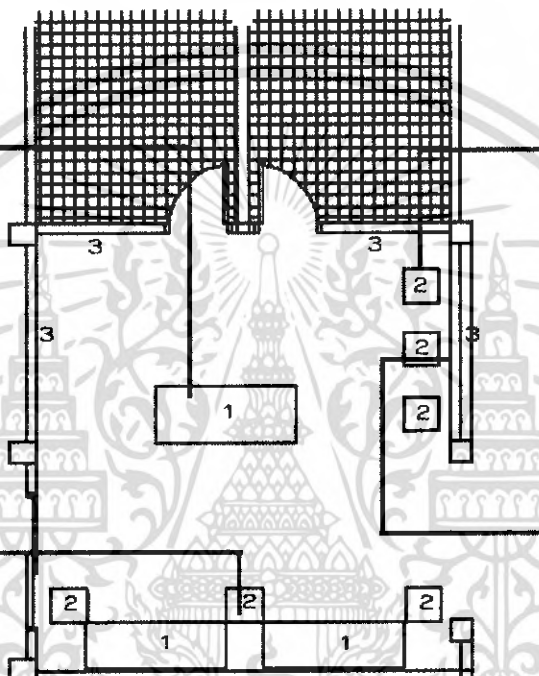
4.3.4. ส่วนจัดแสดง โบราณวัตถุปราสาทเขาน้อย จ.สระแก้ว

ลักษณะการจัดแสดงโบราณวัตถุ

บรรยากาศภายในส่วนจัดแสดง

พื้นที่จัดแสดงอยู่ติดกับประตูเข้าห้องน้ำ

ลักษณะบอร์ดจัดแสดงขาดความน่าสนใจ

- 1. ส่วนจัดแสดงทับหลัง
- 2. แท่นแสดงชิ้นส่วนปราสาทหิน
- 3. บอร์ดจัดแสดง

ตารางวิเคราะห์ลักษณะทางสัญญาณ

สถานะปัจจุบัน	วิเคราะห์ปัญหาลักษณะทางสัญญาณ	วิเคราะห์แก้ไขแนวทางปัญหาทางสัญญาณ
-ทางเชื่อมต่อไปยังส่วนนิทรรศการชั่วคราว -อยู่ติดกับห้องน้ำ	-การชมเนื้อหาจัดแสดงขาดความต่อเนื่อง เนื่องจากหัวข้อถัดไปต้องเดินย้อนผ่านหัวข้อเก่าไปยังส่วนจัดแสดงใหม่	-แบ่งแยกพื้นที่การจัดแสดงให้ต่อเนื่องกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางวิเคราะห์ลักษณะSPACEภายใน

สภาวะปัจจุบัน	วิเคราะห์ปัญหาลักษณะSPACEภายใน	วิเคราะห์แก้ไขแนวทางปัญหาSPACEภายใน
-ห้องสี่เหลี่ยมจัตุรัสอยู่ติดกับส่วนห้องน้ำ	-วัตถุจัดแสดงบางส่วนอยู่ติดกับประตูทางเข้าห้องน้ำ ทำให้เกิดความไม่สะดวกในการชม	-แบ่งแยกส่วนจัดแสดง และห้องน้ำออกจากกัน

ตารางวิเคราะห์ลักษณะแสงสว่าง

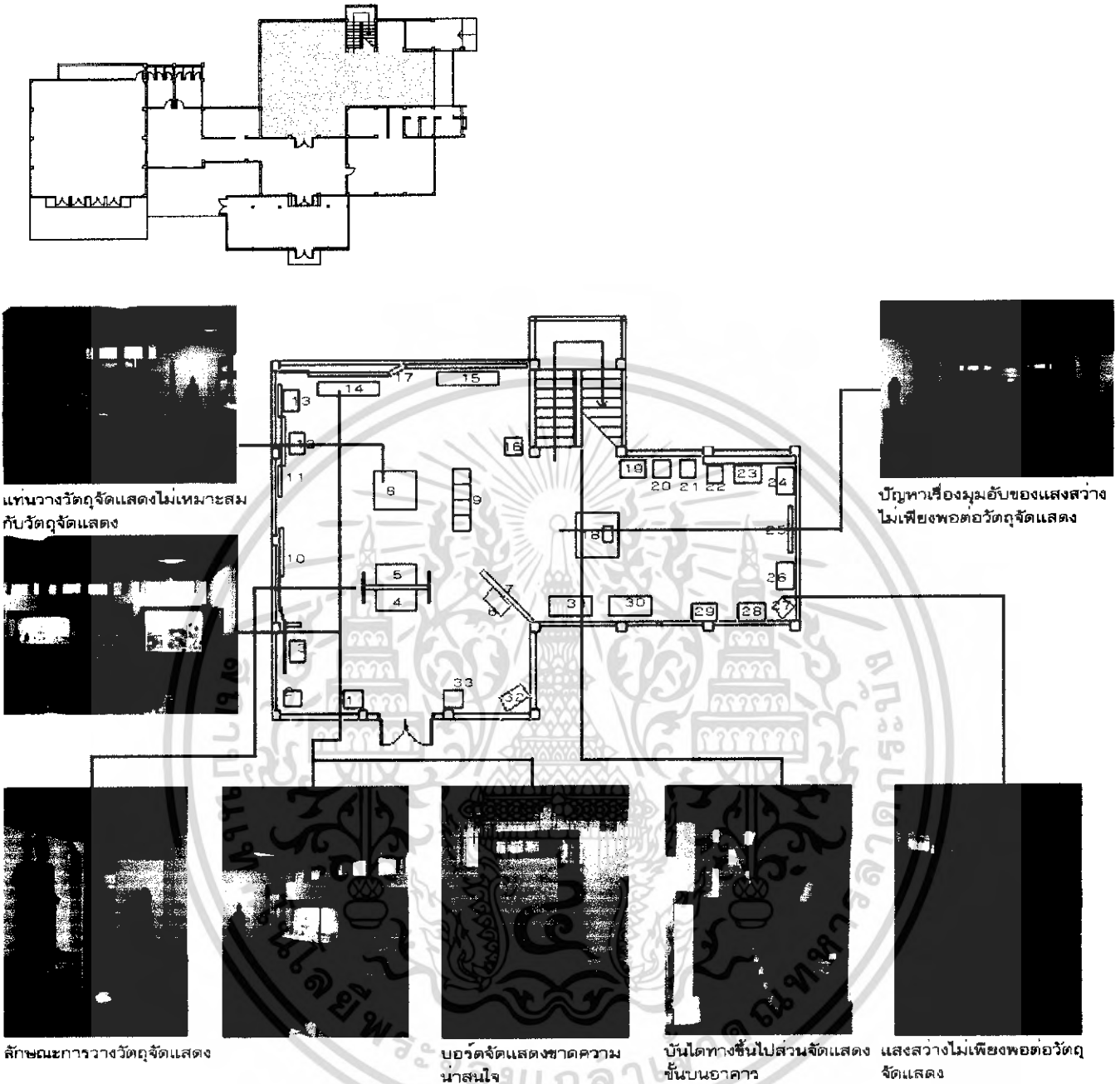
สภาวะปัจจุบัน	วิเคราะห์ปัญหาแสงสว่าง	วิเคราะห์แก้ไขแนวทางปัญหาแสงสว่าง
-ใช้หลอดไฟฟลูออเรสเซนต์	-หลอดไฟฟลูออเรสเซนต์ไม่เหมาะกับการสร้างบรรยากาศ ขนาดแสงสว่างสำหรับการเน้น	-เพิ่มเติมหลอดไฟฟลูออเรสเซนต์ และใช้ไฟดาวไลท์เน้นเฉพาะจุด

ตารางวิเคราะห์วัสดุ

สภาวะปัจจุบัน	วิเคราะห์ปัญหาวัสดุ	วิเคราะห์แก้ไขแนวทางปัญหาวัสดุ
-พื้นกระเบื้องเซรามิกสีเข้ม -รูปแบบการจัดแสดงไม่น่าสนใจ -บอร์ดขาดเทคนิคการออกแบบ -เพดานใช้สีโทนเข้ม	-ทำให้ห้องดูหนัก และแคบ -ขาดการใช้วัสดุที่น่าสนใจในการจัดแสดง -ทำให้รู้สึกเกิดความไม่ปลอดภัย	-ใช้สีกระเบื้องโทนอ่อน -ใช้วัสดุในการจัดแสดงให้มีความน่าสนใจเพื่อกระตุ้นผู้เข้าชมให้สนใจในเนื้อหาจัดแสดง -ใช้เพดานสีโทนอ่อน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.3.5. ห้องจัดแสดงศิลปะโบราณคดีภาคตะวันออก

ตารางวิเคราะห์ลักษณะทางสัญจร

สภาวะปัจจุบัน	วิเคราะห์ปัญหาลักษณะทางสัญจร	วิเคราะห์แก้ไขแนวทางปัญหาทางสัญจร
-ทางเชื่อมต่อไปยังชั้นบนของอาคาร -ลักษณะการเดินทางชมจัดแสดงไม่ได้มีการบังคับว่าจะต้องเดินทางซ้ายหรือขวา	-การชมเนื้อหาจัดแสดงขาดความสะดวกในการชม	-จัดทำป้ายสัญลักษณ์ทิศการเดินทางเพื่อความสะดวกในการชมเนื้อหาการจัดที่ต่อเนื่องกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้เผยแพร่ใช้งานด้านการศึกษา
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางวิเคราะห์ลักษณะSPACEภายใน

สภาวะปัจจุบัน	วิเคราะห์ปัญหาลักษณะSPACEภายใน	วิเคราะห์แก้ไขแนวทางปัญหาSPACEภายใน
-ห้องสีเหลี่ยมผืนผ้าต่อกัน 2 ห้อง	-ขาดความโปร่งภายในห้องจัดแสดงทำให้รู้สึกเหมือนถูกกด	-ใช้เพดานสีโทนอ่อน และติดตั้งกระจกเพิ่มขึ้น

ตารางวิเคราะห์ลักษณะแสงสว่าง

สภาวะปัจจุบัน	วิเคราะห์ปัญหาแสงสว่าง	วิเคราะห์แก้ไขแนวทางปัญหาแสงสว่าง
-ใช้หลอดไฟฟลูออเรสเซนต์ -มีช่องแสงขนาดเล็กด้านบนผนัง	-หลอดไฟฟลูออเรสเซนต์ไม่เหมาะสมกับการสร้างบรรยากาศ ขนาดแสงสว่างสำหรับการเน้น -ช่องแสงมีขนาดเล็กเกินไปทำให้ได้แสงสว่างจากธรรมชาติน้อยเกินไป	-เพิ่มเติมหลอดไฟฟลูออเรสเซนต์ และใช้ไฟดาวไลท์เน้นเฉพาะจุด

ตารางวิเคราะห์วัสดุ

สภาวะปัจจุบัน	วิเคราะห์ปัญหาวัสดุ	วิเคราะห์แก้ไขแนวทางปัญหาวัสดุ
-พื้นกระเบื้องเซรามิกสีเข้ม -รูปแบบการจัดแสดงไม่น่าสนใจ -บอร์ดขาดเทคนิคการออกแบบ -เพดานใช้สีโทนเข้ม	-ทำให้ห้องดูหนัก และแคบ -ขาดการใช้วัสดุที่น่าสนใจในการจัดแสดง -ทำให้รู้สึกเกิดความไม่ปลอดภัย	-ใช้สีกระเบื้องโทนอ่อน -ใช้วัสดุในการจัดแสดงให้มีความน่าสนใจเพื่อกระตุ้นผู้เข้าชมให้สนใจในเนื้อหาจัดแสดง -ใช้เพดานสีโทนอ่อน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

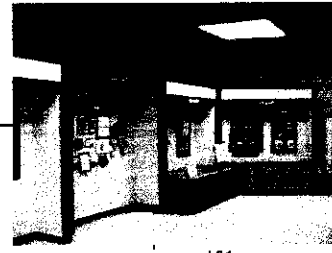
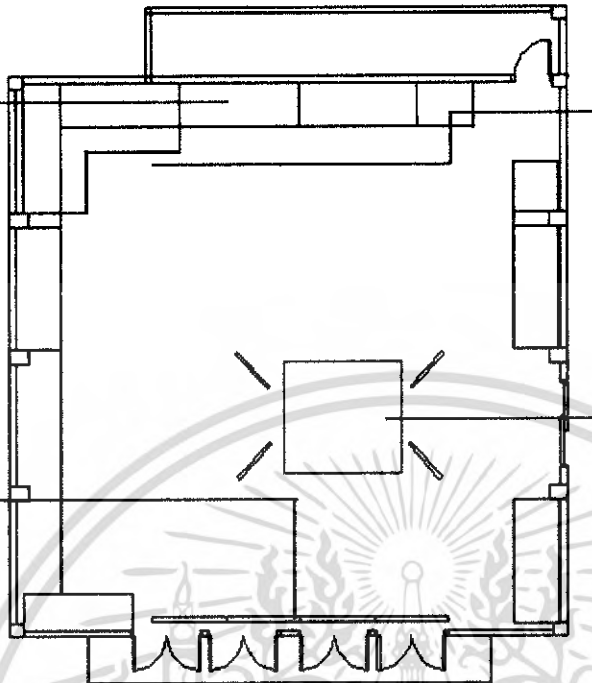
4.3.6. ห้องจัดแสดงนิทรรศการชั่วคราว

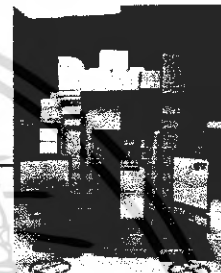
ลักษณะภายในห้อง
จัดแสดงนิทรรศการ
ชั่วคราว

รูปแบบบอร์ดการจัด
แสดง

ระบบแสงสว่าง ปรับอากาศภายในห้อง

ลักษณะรูปแบบการจัดแสดง

ตารางวิเคราะห์ลักษณะทางสัญจร

สภาวะปัจจุบัน	วิเคราะห์ปัญหาลักษณะทาง สัญจร	วิเคราะห์แก้ไขแนวทางปัญหาทาง สัญจร
-ครุภัณฑ์ภายในห้องจัดแสดง นิทรรศการชั่วคราวสามารถ เคลื่อนย้ายปรับเปลี่ยนได้ทำให้เกิด ปัญหาต่อทางสัญจรน้อย		

ตารางวิเคราะห์ลักษณะSPACEภายใน

สภาวะปัจจุบัน	วิเคราะห์ปัญหาลักษณะSPACE ภายใน	วิเคราะห์แก้ไขแนวทางปัญหา SPACEภายใน
-ห้องสี่เหลี่ยมจัตุรัส -มีทางเข้าออก 2 ทาง	-ภายในห้องมีความทึบตัน แสง สว่างน้อยสามารถรับแสง ธรรมชาติได้เพียงด้านเดียวคือ บริเวณสวนด้านหน้า	-ใช้เพดานสีโทนอ่อน และติดตั้ง กระจกเพิ่มขึ้น -สร้างรูปแบบการจัดแสดงให้ได้ บรรยากาศโล่ง โปร่ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางวิเคราะห์ลักษณะแสงสว่าง

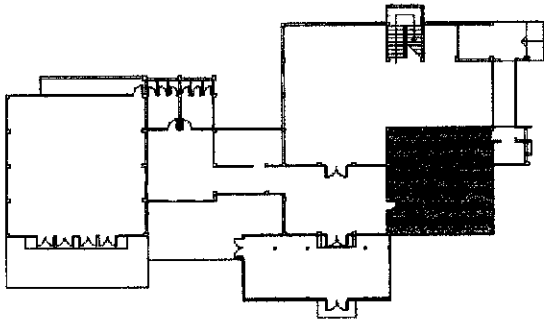
สภาวะปัจจุบัน	วิเคราะห์ปัญหาแสงสว่าง	วิเคราะห์แก้ไขแนวทางปัญหาแสงสว่าง
-ใช้หลอดไฟฟลูออเรสเซนต์ -ห้องมีลักษณะที่บดบัง	-หลอดไฟฟลูออเรสเซนต์ไม่เหมาะสมกับการสร้างบรรยากาศ ขาดแสงสว่างสำหรับการเน้น -มีความที่บดบังเนื่องจากสามารถรับแสงธรรมชาติได้เพียงส่วนด้านหน้าด้านเดียวเท่านั้น	-เพิ่มเติมหลอดไฟฟลูออเรสเซนต์และใช้ไฟดาวไลท์เน้นเฉพาะจุด -ใช้แสงประดิษฐ์เข้ามาช่วย

ตารางวิเคราะห์วัสดุ

สภาวะปัจจุบัน	วิเคราะห์ปัญหาวัสดุ	วิเคราะห์แก้ไขแนวทางปัญหาวัสดุ
-เพดานใช้สีโทนเข้ม -พื้นเป็นกระเบื้องยางทำให้มีความยืดหยุ่น -ผนังฉาบเรียบทำสีครีมทำให้ดูสว่าง	-ทำให้รู้สึกเกิดความไม่ปลอดภัย -พื้นสีขาวยังทำให้เกิดความสกปรกได้ง่าย	-ใช้เพดานสีโทนอ่อน -ใช้สีที่เข้มขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

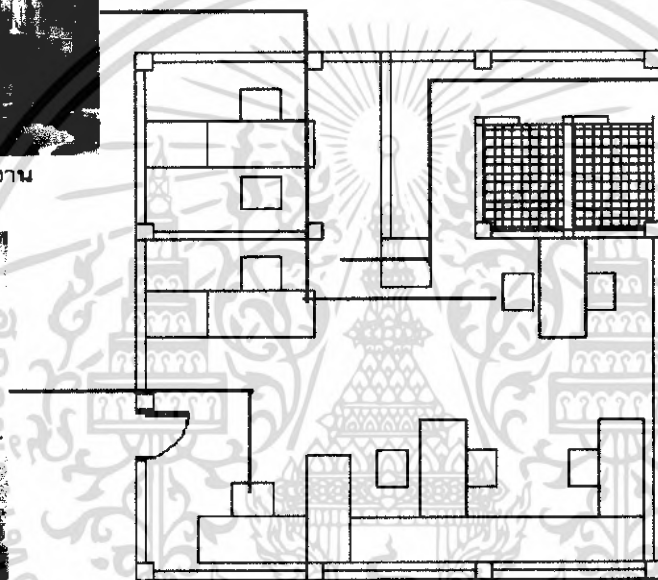
4.3.7. ส่วนสำนักงาน

ลักษณะภายในห้องสำนักงาน

รูปแบบการจัดวางครุภัณฑ์ไม่เหมาะสมต่อการใช้สอย

รูปแบบการจัดวางไม่เป็นสัดส่วนที่ชัดเจน

ตารางวิเคราะห์ลักษณะทางสัญจร

สภาวะปัจจุบัน	วิเคราะห์ปัญหาลักษณะทางสัญจร	วิเคราะห์แก้ไขแนวทางปัญหาทางสัญจร
-ทางเข้า-ออกสำนักงานต้องผ่านส่วนแสดงข้อมูลวีดิทัศน์	-การเดินทางเข้า-ออกสำนักงานต้องผ่านส่วนแสดงข้อมูลวีดิทัศน์	-สร้างผนังเบาหรือฉากกั้นเพื่อแยกส่วนสำนักงานออกจากส่วนการจัดแสดง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางวิเคราะห์ลักษณะSPACEภายใน

สภาวะปัจจุบัน	วิเคราะห์ปัญหาลักษณะSPACEภายใน	วิเคราะห์แก้ไขแนวทางปัญหาSPACEภายใน
-ห้องสี่เหลี่ยมจัตุรัส	-ภายในห้องมีความทึบตัน	-ใช้เพดานสีโทนอ่อน

ตารางวิเคราะห์ลักษณะแสงสว่าง

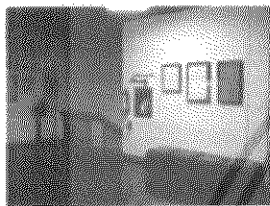
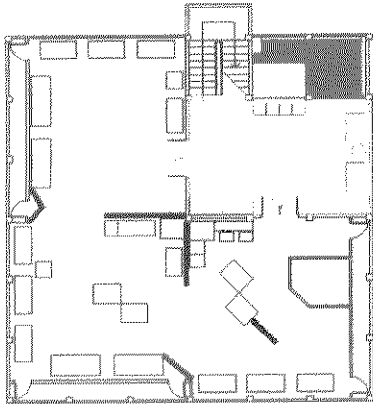
สภาวะปัจจุบัน	วิเคราะห์ปัญหาแสงสว่าง	วิเคราะห์แก้ไขแนวทางปัญหาแสงสว่าง
-ใช้หลอดไฟฟลูออเรสเซนต์ -มีช่องรับแสงที่ผนังด้านบน -มีช่องแสงหน้าต่างกระจกใส ด้านหน้า	-หลอดไฟฟลูออเรสเซนต์มีน้อยเกินไป -มีแสงสว่างเข้าทางกระจกใส ด้านหน้ามากเกินไป	-เพิ่มเติมหลอดไฟฟลูออเรสเซนต์ -ติดตั้งม่านบังแสงเพื่อควบคุมแสงสว่างให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม

ตารางวิเคราะห์วัสดุ

สภาวะปัจจุบัน	วิเคราะห์ปัญหาวัสดุ	วิเคราะห์แก้ไขแนวทางปัญหาวัสดุ
-เพดานใช้สีโทนเข้ม -พื้นเป็นกระเบื้องยางทำให้มีความ ยืดหยุ่น -ผนังฉาบเรียบทำสีครีมทำให้ดู สว่าง	-ทำให้รู้สึกเกิดความไม่ปลอดภัย -พื้นสีขาวทำให้เกิดความสกปรกได้ ง่าย	-ใช้เพดานสีโทนอ่อน -ใช้สีที่เข้มขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

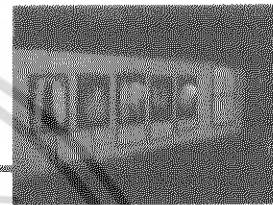
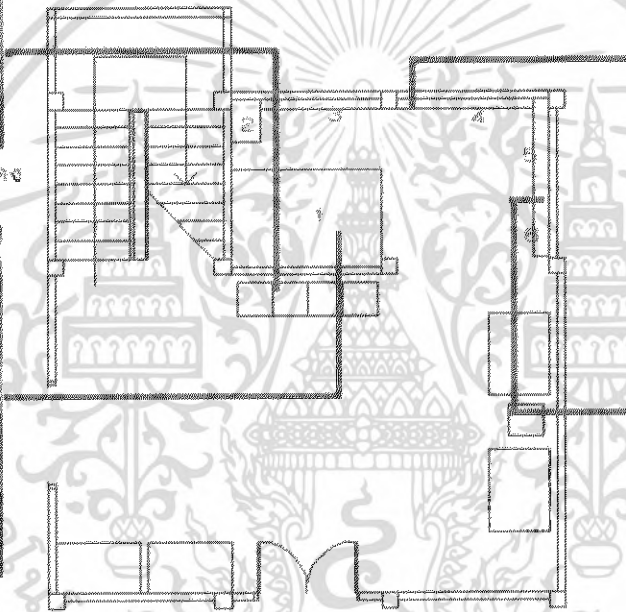
4.3.8. ห้องจัดแสดง แหล่งโบราณคดีหนองโน

ส่วนพักชมการจัดแสดง

ลักษณะการจัดแสดง แหล่งโบราณคดีหนองโน

ลักษณะบอร์ดจัดแสดง

ขนาดการสร้างบรรยากาศ ภายในห้องจัดแสดง

1. หลุมขุดพบซากกระดูก
2. กำไล/ตุ้มหู ทำจากเปลือกหอย
3. บอร์ดจัดแสดง
4. บอร์ดจัดแสดง
5. ภาชนะดินเผา
6. บอร์ดจัดแสดง

ตารางวิเคราะห์ลักษณะทางสัญจร

สภาวะปัจจุบัน	วิเคราะห์ปัญหาลักษณะทางสัญจร	วิเคราะห์แก้ไขแนวทางปัญหาทางสัญจร
-มีส่วนจำลองหลุมศพทำให้ทางสัญจรภายในห้องแคบ	-การเดินทางเข้าส่วนจำลองหลุมศพมีทางสัญจรภายในห้องแคบทำให้ต้องเดินย้อนกลับหัวข้อจัดแสดงเดิม	-ลดพื้นที่ส่วนจำลองหลุมศพเพื่อเพิ่มพื้นที่ทางสัญจรให้กว้างขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ทางการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางวิเคราะห์ลักษณะSPACEภายใน

สภาวะปัจจุบัน	วิเคราะห์ปัญหาลักษณะSPACEภายใน	วิเคราะห์แก้ไขแนวทางปัญหาSPACEภายใน
-ห้องสี่เหลี่ยมผืนผ้า -บริเวณโถงสามารถมองเห็นรอบห้องในมุมกว้าง	-ภายในห้องมีความทึบตัน -มีพื้นที่ที่ไม่สามารถแบ่งส่วนระหว่างโบราณคดีหนองโน และ โศกพนมดีได้อย่างเป็นสัดส่วน	-ใช้เพดานสีโทนอ่อน -ควรมีป้ายบอก หรือระบุส่วนต่างๆ ให้ชัดเจน

ตารางวิเคราะห์ลักษณะแสงสว่าง

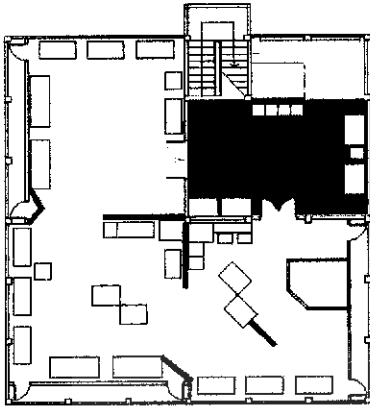
สภาวะปัจจุบัน	วิเคราะห์ปัญหาแสงสว่าง	วิเคราะห์แก้ไขแนวทางปัญหาแสงสว่าง
-ใช้หลอดไฟฟลูออเรสเซนต์ในการให้แสงสว่าง -แสงสว่างไม่เพียงพอในส่วนบอร์ดจัดแสดง	-หลอดไฟฟลูออเรสเซนต์มีน้อยเกินไป -ขาดแสงไฟในส่วนบอร์ดจัดแสดง	-เพิ่มเติมหลอดไฟฟลูออเรสเซนต์ -ติดตั้งไฟดาวไลท์เพื่อเน้นส่องวัตถุจัดแสดง

ตารางวิเคราะห์วัสดุ

สภาวะปัจจุบัน	วิเคราะห์ปัญหาวัสดุ	วิเคราะห์แก้ไขแนวทางปัญหาวัสดุ
-เพดานใช้สีโทนเข้ม -พื้นกระเบื้องเซรามิกสีเข้ม	-ทำให้รู้สึกเกิดความไม่ปลอดภัย -ทำห้องรู้สึกหนัก และแคบ	-ใช้เพดานสีโทนอ่อน -ใช้โทนสีพื้นอ่อนลง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

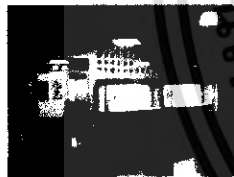
4.3.9. ส่วนจัดแสดง แหล่งโบราณคดีโคกพนมดี

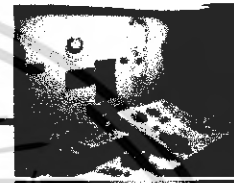
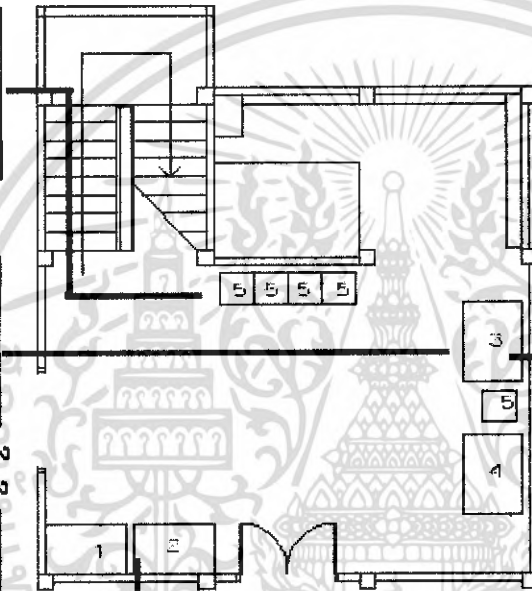
ส่วนนั่งพัก

ลักษณะของช่องแสง
ภายในส่วนจัดแสดง

การลักษณะการจัดแสดง

การจัดเรียงวัตถุภายในตู้จัด
แสดงไม่เหมาะสม

1. ก้าไล/ตุ่มหู/สร้อยลูกปัด เปลือกหอย
2. ก้าไล/ตุ่มหู หินอ่อน หินเชอเพนไทน์
3. ภาชนะดินเผาหลายเชือกทาบ
4. ภาชนะดินเผาดินสีนวล
5. ที่นั่ง

ตารางวิเคราะห์ลักษณะทางสัญจร

สภาวะปัจจุบัน	วิเคราะห์ปัญหาลักษณะทางสัญจร	วิเคราะห์แก้ไขแนวทางปัญหาทางสัญจร
-ไม่มีการบังคับทิศทางการชมวัตถุจัดแสดง	-ไม่มีการบังคับทิศทางการเดินชม หัวข้อจัดแสดง อาจทำให้ขาดความต่อเนื่องในการชมตามลำดับหัวข้อจัดแสดง	-กำหนดป้ายสัญลักษณ์ในการบังคับทิศทางการชม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางวิเคราะห์ลักษณะSPACEภายใน

สภาวะปัจจุบัน	วิเคราะห์ปัญหาลักษณะSPACEภายใน	วิเคราะห์แก้ไขแนวทางปัญหาSPACEภายใน
-ห้องสีเหลี่ยมผืนผ้า เพดานสีเข้ม -บริเวณโถงสามารถมองเห็นรอบห้องในมุมกว้าง	-ภายในส่วนจัดแสดงรู้สึกไม่ปลอดภัย -มีพื้นที่ที่ไม่สามารถแบ่งส่วนระหว่างโบราณคดีหนองโน และโคกพนมดีได้อย่างเป็นสัดส่วน	-ใช้เพดานสีโทนอ่อน -ควรมีป้ายบอก หรือระบุส่วนต่างๆให้ชัดเจน

ตารางวิเคราะห์ลักษณะแสงสว่าง

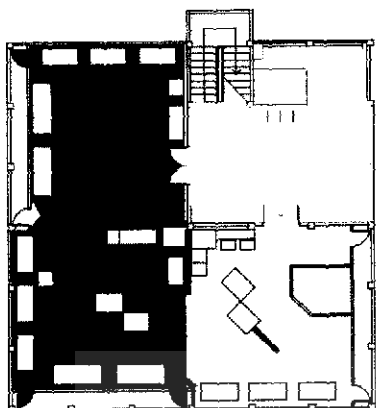
สภาวะปัจจุบัน	วิเคราะห์ปัญหาแสงสว่าง	วิเคราะห์แก้ไขแนวทางปัญหาแสงสว่าง
-ใช้หลอดไฟฟลูออเรสเซนต์ในการให้แสงสว่าง -มีช่องแสงขนาดแคบ และสูงนำแสงสว่างจากดวงอาทิตย์เข้าสู่ส่วนจัดแสดง	-หลอดไฟฟลูออเรสเซนต์ไม่เหมาะกับการสร้างบรรยากาศภายใน -ตู้จัดแสดงตั้งอยู่ใกล้ช่องแสงเกินไปอาจก่อให้เกิดปัญหาแสงสะท้อนส่วนตู้จัดแสดง	-ติดตั้งไฟดาวไลท์เพื่อเน้นส่องวัตถุจัดแสดงเฉพาะจุด -ใช้กระจกสีเข้ม ชั้นหลังตู้จัดแสดง
-ใช้หลอดไฟฟลูออเรสเซนต์ในการให้แสงสว่างตู้จัดแสดง	-หลอดไฟฟลูออเรสเซนต์ไม่เหมาะกับการสร้างบรรยากาศภายในตู้จัดแสดง	-ติดตั้งไฟดาวไลท์ภายในตู้จัดแสดง

ตารางวิเคราะห์วัสดุ

สภาวะปัจจุบัน	วิเคราะห์ปัญหาวัสดุ	วิเคราะห์แก้ไขแนวทางปัญหาวัสดุ
-เพดานใช้สีโทนเข้ม -พื้นกระเบื้องเซรามิกสีเข้ม -วัสดุที่ใช้ทำบอร์ดจัดแสดงมีความเสื่อมโทรม	-ทำให้รู้สึกเกิดความไม่ปลอดภัย -ทำห้องรู้สึกหนัก และแคบ -กรอบไม้ในส่วนบอร์ดจัดแสดงเกิดรอยแตก และผุพัง	-ใช้เพดานสีโทนอ่อน -ใช้โทนสีพื้นอ่อนลง -ออกแบบบอร์ดจัดแสดงให้มีความน่าสนใจใช้วัสดุที่ทนทาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.3.10. ห้องจัดแสดง ศิลปะโบราณวัตถุในประเทศไทย

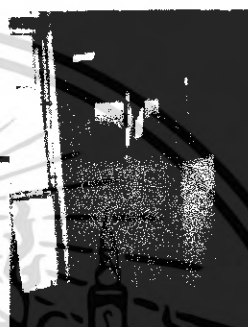
ลักษณะการจัดแสดงภายใน

ระบบแสงสว่าง และปรับอากาศภายในห้องจัดแสดง

ขาดการบูรณะรักษาภายใน

รูปแบบการจัดแสดงขาดความน่าสนใจ

ตารางวิเคราะห์ลักษณะทางสัญจร

สภาวะปัจจุบัน	วิเคราะห์ปัญหาลักษณะทางสัญจร	วิเคราะห์แก้ไขแนวทางปัญหาทางสัญจร
-ไม่มีการบังคับทิศทางการชมวัตถุจัดแสดง	-ไม่มีการบังคับทิศทางการเดินชมหัวข้อจัดแสดง อาจทำให้ขาดความต่อเนื่องในการชมตามลำดับหัวข้อจัดแสดงนั้น	-กำหนดป้ายสัญลักษณ์ในการบังคับทิศทางการชม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้ภายในเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางวิเคราะห์ลักษณะSPACEภายใน

สภาวะปัจจุบัน	วิเคราะห์ปัญหาลักษณะSPACEภายใน	วิเคราะห์แก้ไขแนวทางปัญหาSPACEภายใน
-ห้องสี่เหลี่ยมผืนผ้า เพดานสีเข้ม -บริเวณโถงสามารถมองเห็นรอบห้องในมุมกว้าง	-ทำให้ห้องดูต่ำกว่าความเป็นจริง -มีพื้นที่ ที่ไม่สามารถแบ่งส่วนจัดแสดงได้ชัดเจนนัก	-ใช้เพดานสีโทนอ่อน -ควรมีป้ายบอก หรือระบุส่วนต่างๆให้ชัดเจน

ตารางวิเคราะห์ลักษณะแสงสว่าง

สภาวะปัจจุบัน	วิเคราะห์ปัญหาแสงสว่าง	วิเคราะห์แก้ไขแนวทางปัญหาแสงสว่าง
-ใช้หลอดไฟฟลูออเรสเซนต์ในการให้แสงสว่าง -มีช่องแสงขนาดแคบ และสูง นำแสงสว่างจากดวงอาทิตย์เข้าสู่ส่วนจัดแสดง	-หลอดไฟฟลูออเรสเซนต์ไม่เหมาะกับการสร้างบรรยากาศภายใน -ตู้จัดแสดงตั้งอยู่ใกล้ช่องแสงเกินไปอาจก่อให้เกิดปัญหาแสงสะท้อนส่วนตู้จัดแสดง	-ติดตั้งไฟดาวไลท์เพื่อเน้นส่องวัตถุจัดแสดงเฉพาะจุด -ใช้กระจกสีเข้ม ซ้อนหลังตู้จัดแสดง
-ใช้หลอดไฟฟลูออเรสเซนต์ในการให้แสงสว่างตู้จัดแสดง	-หลอดไฟฟลูออเรสเซนต์ไม่เหมาะกับการสร้างบรรยากาศภายในตู้จัดแสดง	-ติดตั้งไฟดาวไลท์ภายในตู้จัดแสดง

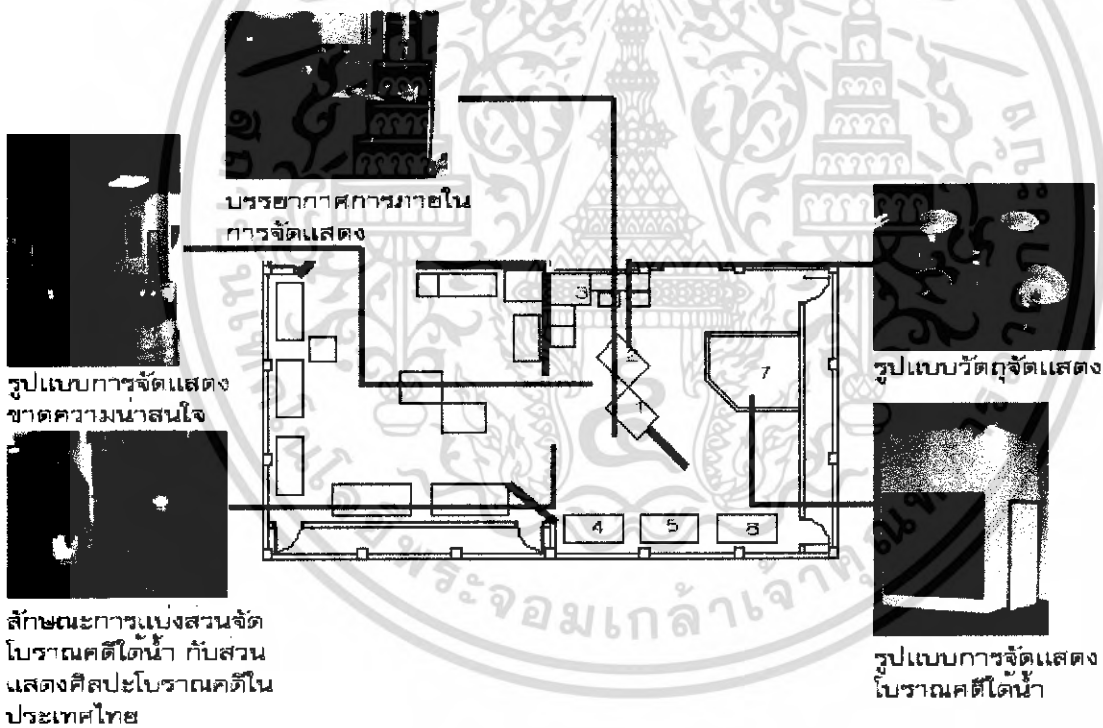
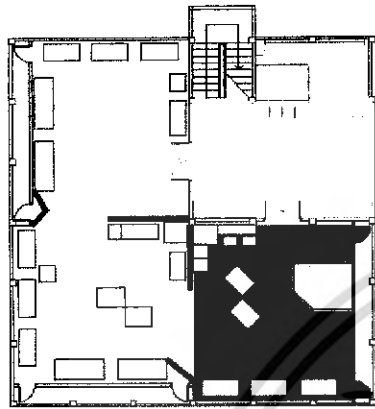
ตารางวิเคราะห์วัสดุ

สภาวะปัจจุบัน	วิเคราะห์ปัญหาวัสดุ	วิเคราะห์แก้ไขแนวทางปัญหาวัสดุ
-เพดานใช้สีโทนเข้ม -พื้นกระเบื้องเซรามิกสีเข้ม -วัสดุที่ใช้ทำบอร์ดจัดแสดงมี	-ทำให้รู้สึกเกิดความไม่ปลอดภัย -ทำห้องรู้สึกหนัก และแคบ	-ใช้เพดานสีโทนอ่อน -ใช้โทนสีพื้นอ่อนลง -ออกแบบบอร์ดจัดแสดงให้มี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความเสื่อมโทรม	-กรอบไม้ในส่วนบอร์ดจัดแสดง เกิดรอยแตก และผุพัง	ความน่าสนใจใช้วัสดุที่ทนทาน
----------------	---	-----------------------------

4.3.11. ส่วนจัดแสดง โบราณคดีไดโนเสาร์

ตารางวิเคราะห์ลักษณะทางสัญญาณ

สถานะปัจจุบัน	วิเคราะห์ปัญหาลักษณะทางสัญญาณ	วิเคราะห์แก้ไขแนวทางปัญหาทางสัญญาณ
-ไม่มีการบังคับทิศทางการชมวัตถุจัดแสดง	-ไม่มีการบังคับทิศทางการเดินชม หัวข้อจัดแสดง อาจทำให้ขาด	-กำหนดป้ายสัญลักษณ์ในการ บังคับทิศทางการชม

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.4 วิเคราะห์พฤติกรรมผู้ใช้โครงการ

การวิเคราะห์พฤติกรรมผู้ใช้โครงการนั้น เพื่อเป็นข้อมูลในการกำหนด

- องค์ประกอบของโครงการ
- ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบ
- ความต้องการของพื้นที่ใช้สอย

4.4.1 ประเภทของผู้ใช้โครงการ

1. ผู้ให้บริการ ได้แก่ เจ้าหน้าที่ทั้งฝ่ายบริหาร และฝ่ายดำเนินการโครงการหน่วยงานต่างๆ

2. ผู้รับบริการ ได้แก่

2.1 ประชาชนทั่วไป

2.2 ผู้มาติดต่อ

2.2.1 เจ้าหน้าที่หน่วยงานราชการ

2.2.2 บุคคล หรือหน่วยงานเอกชน

2.2.3 นักวิชาการ

2.2.4 บุคคลผู้เข้าร่วมกิจกรรม

4.4.2 ลักษณะพฤติกรรมของผู้ใช้บริการ

1. ผู้ให้บริการจะมีลักษณะหน้าที่รับผิดชอบการทำงานที่ทำ และเป็นไปตามระเบียบของหน่วยงาน
2. ผู้รับบริการมีพฤติกรรมที่แตกต่างกันตามวัตถุประสงค์ และการเข้าใช้โครงการ

4.4.3 ลักษณะพฤติกรรมของผู้รับบริการ

ผู้ให้บริการ พนักงาน หรือเจ้าหน้าที่ของพิพิธภัณฑ์ อาจมาโดยรถยนต์ รถโดยสาร หรือทางเท้า แล้วแยกย้ายปฏิบัติงาน 8.00-17.00 น.

ผู้เข้าใช้โครงการจะใช้บริการตั้งแต่ช่วงเวลา 10.00-16.00 น. มีลักษณะของผู้เข้าชมแบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ

ประเภทที่ 1 ผู้เข้าชมเป็นรายบุคคล ได้แก่ ประชาชนทั่วไปเมื่อมาถึงพิพิธภัณฑ์จะเข้าสู่ตัวอาคารจากทางเข้าโครงการตรงส่วนด้านหน้าตัวบริเวณทางเข้าด้านหน้าโครงการ และเข้าชมนิทรรศการเมื่อชมเสร็จสิ้นอาจจะเลือกซื้อของที่ระลึก หนังสือ แล้วจึงออกจากพิพิธภัณฑ์

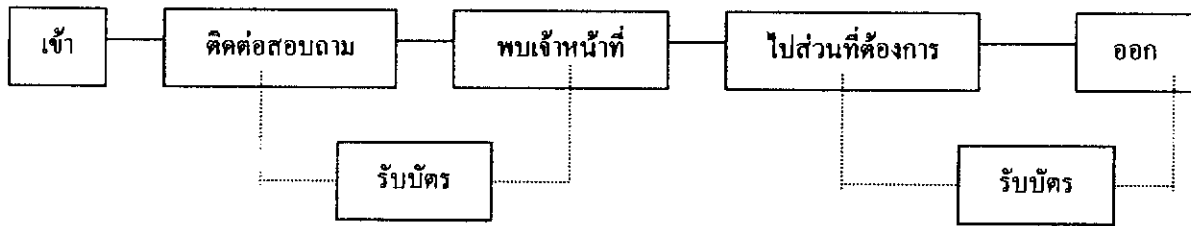
ประเภทที่ 2 ผู้เข้าชมเป็นหมู่คณะ ได้แก่ นักเรียนนักศึกษา พฤติกรรมโดยทั่วไปคล้ายกับผู้เข้าชมรายบุคคลแต่จะต้องมีการติดต่อกับเจ้าหน้าที่พิพิธภัณฑ์เพื่อรับฟังการบรรยายก่อนการเข้าชมนิทรรศการ

ประเภทที่ 3 ผู้มาศึกษาค้นคว้า จะมาใช้บริการเพื่อการศึกษาค้นคว้าโดยเฉพาะ เช่น ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการจัดแสดง ต้องติดต่อขอข้อมูลจากนักวิชาการของทางพิพิธภัณฑ์เมื่อทำการศึกษาเสร็จนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

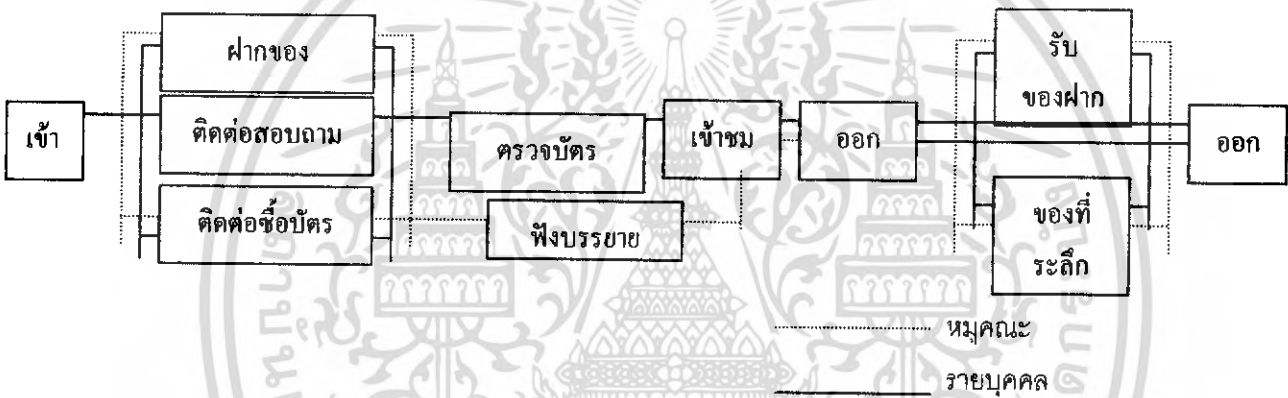
อาจจะเข้าขามนิตรรศการ หรืออาจกลับออกเลยจากพิพิธภัณฑ์

พฤติกรรมของผู้มาติดต่อ

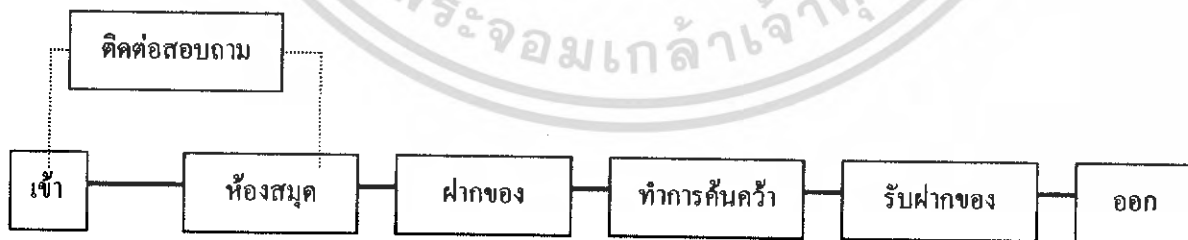
ตารางที่ 12 แผนภูมิแสดงพฤติกรรมผู้มาติดต่อ

พฤติกรรมของผู้รับบริการรายบุคคล และแบบหมู่คณะ

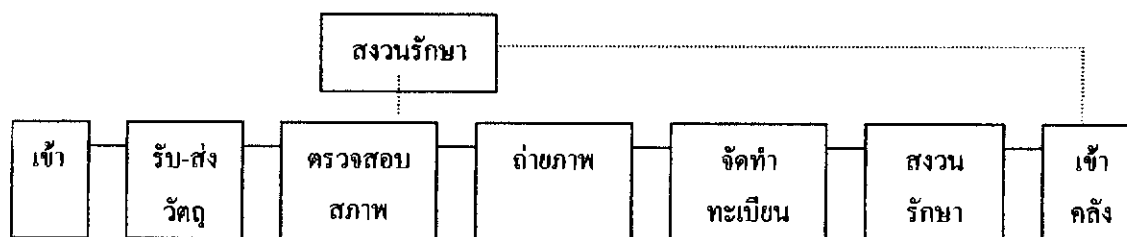
ตารางที่ 13 แผนภูมิแสดงพฤติกรรมผู้รับบริการ

พฤติกรรมของผู้เข้ามาศึกษาค้นคว้า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 14 แผนภูมิแสดงพฤติกรรมผู้เข้ามาศึกษาค้นคว้า
พฤติกรรมนำวัตถุเข้าพิพิธภัณฑ์

ตารางที่ 15 แผนภูมิแสดงพฤติกรรมกรรมการนำวัตถุเข้าคลังพิพิธภัณฑ์

พฤติกรรมนำวัตถุออกจากพิพิธภัณฑ์

ตารางที่ 16 แผนภูมิแสดงพฤติกรรมกรรมการนำวัตถุออกคลังพิพิธภัณฑ์

4.5 วิเคราะห์เวลาทำการของโครงการ

เวลาทำตามระเบียบราชการ ต้องมาอยู่ที่ทำการและเริ่มปฏิบัติงานไม่ช้ากว่าเวลา 8.00 น. พักกลางวัน ช่วงเวลา 12.00 –13.00 น. และเลิกงานเวลา 17.00 หยุดในวันจันทร์และวันหยุดราชการ

สำหรับพนักงานบางตำแหน่งที่ต้นสังกัด กำหนดเวลาเลิกงานต่างไปจากเวลาปกติของข้าราชการ ให้มาทำงานตามเวลาที่กำหนดในกรทำงาน พนักงานที่มีตำแหน่งต่ำกว่าหัวหน้าหน่วยงาน หรือเทียบเท่าต้องลงเวลาพร้อมกับลงชื่อด้วย

สำหรับส่วนจัดแสดงนิทรรศการและส่วนค้นคว้าข้อมูล จะเปิดให้ใช้บริการในวันเสาร์-อาทิตย์ เพราะเป็นวันหยุดผู้ให้บริการมีมากแล้วปิดบริการในวันใดวันหนึ่งของสัปดาห์ 2 วัน เพื่อตรวจสอบสภาพความเรียบร้อยของส่วนต่าง ๆ ในห้องจัดแสดง ในส่วนจัดนิทรรศการมีเวลาเปิดทำการตั้งแต่ 9.00-16.00 น.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.6 การวิเคราะห์เวลาสำหรับการชมนิทรรศการ

เพื่อให้ได้เวลาที่เหมาะสมในการชมนิทรรศการ ควรศึกษาถึงระยะเวลาในการชมวัตถุจัดแสดงแต่ละชิ้น ว่าใช้เวลานานน้อยเท่าใด ช่วงเวลาที่ผู้ชมจะรู้สึกเมื่อยล้าในการชมนิทรรศการและช่วงเวลาที่ผู้ชมต้องการเปลี่ยนอิริยาบถ ได้มีการวิจัยถึงระยะเวลาของผู้ชมหนึ่งคน ที่มีต่อการบริการของพิพิธภัณฑ์โดยไม่หยุดเลย คือ 1 ชม. และเฉลี่ยสูงสุด 2 ชม. และต่ำสุด 30 นาที ดังนั้นในการจัดนิทรรศการที่จะให้ผลดีต่อผู้ชมได้มากขึ้น พิพิธภัณฑ์ควรจัดให้มีช่วงพักการชมแทนที่จะมีการชมอย่างเดียวยตลอดเวลา ช่วงพักควรจัดให้มีทุก ๆ 30 นาที เป็นอย่างต่ำในการกำหนดช่วงเวลาที่เหมาะสมกับการชมนิทรรศการของพิพิธภัณฑ์แบ่งออกเป็น 2 ช่วงใหญ่ ๆ คือ

1. ช่วงเช้า เริ่มตั้งแต่เปิดบริการจนกระทั่งพักเที่ยง
2. ช่วงบ่าย เริ่มตั้งแต่พักเที่ยงจนปิดพิพิธภัณฑ์

4.7 การวิเคราะห์ค่าความสัมพันธ์ขององค์ประกอบโครงการ

จากพฤติกรรมการประสานงานภายในทำให้ทราบถึงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่างๆภายในโครงการ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ปรากฏบุรี ในการหาค่าความสัมพันธ์ เพื่อการจัดวางตำแหน่งขององค์ประกอบ ซึ่งสามารถพิจารณาตามเกณฑ์ต่อไปนี้

- 4 แทนค่า สัมพันธ์มากที่สุด
- 3 แทนค่า สัมพันธ์มาก
- 2 แทนค่า สัมพันธ์ปานกลาง
- 1 แทนค่า สัมพันธ์น้อย

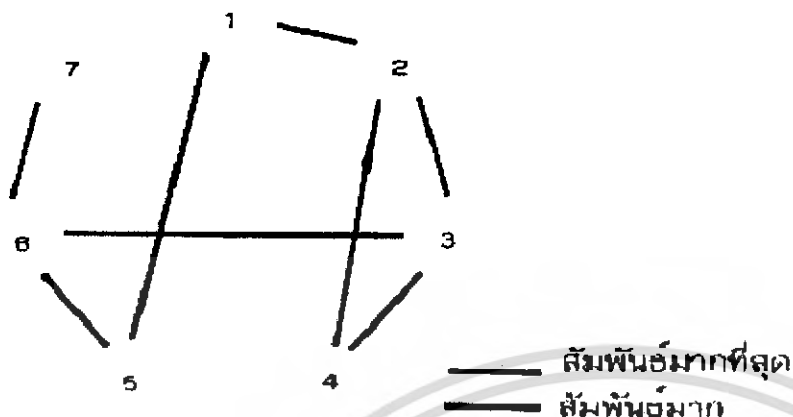
แสดงให้เห็นว่าองค์ประกอบใดควรอยู่กับองค์ประกอบใด หรือไม่ต้องอยู่กับองค์ประกอบใด โดยสังเกตได้จากตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 17 ค่าความสัมพันธ์องค์ประกอบรวมของโครงการ

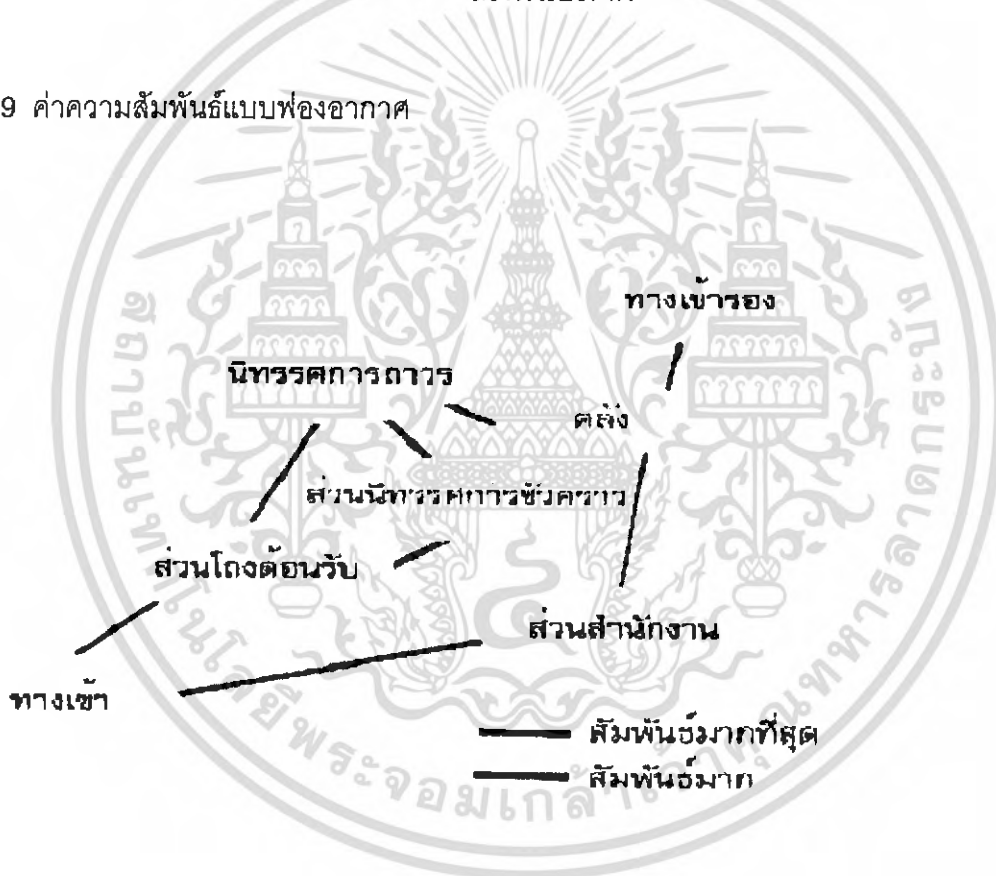
องค์ประกอบ						
1.ทางเข้า						
2.โถงต้อนรับ	4					
3.ส่วนนิทรรศการถาวร	4	2				
4.ส่วนนิทรรศการชั่วคราว	4	3	2			
5.ส่วนสำนักงาน	3	2	2	1		
6.สวนหลัง	2	2	4	1	1	
7.ทางเข้ารอง	4	1	1	1	1	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 18 ค่าความสัมพันธ์แบบโครงตาข่าย

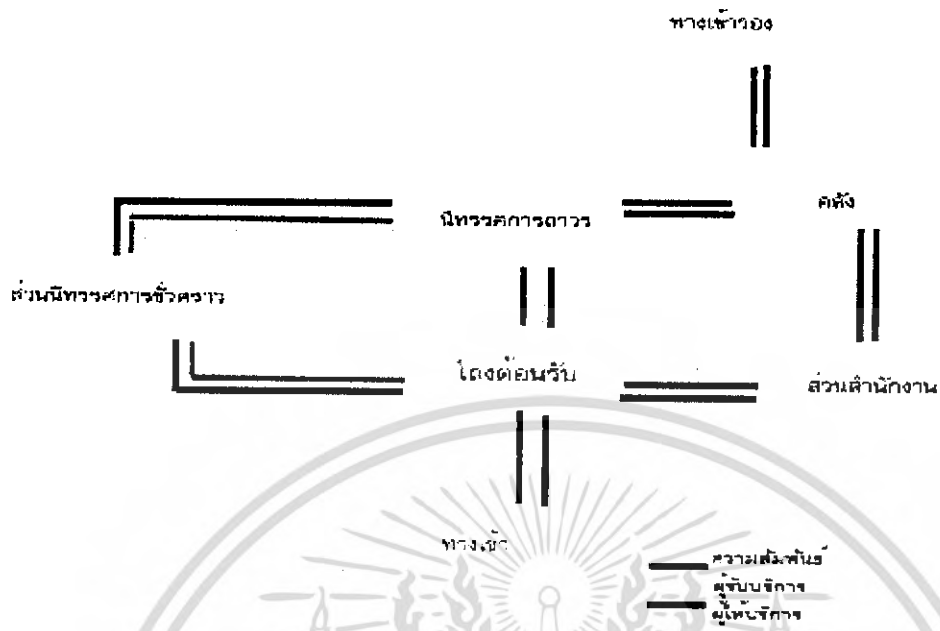

ตารางที่ 19 ค่าความสัมพันธ์แบบฟองอากาศ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 20 ค่าความสัมพันธ์องค์ประกอบ

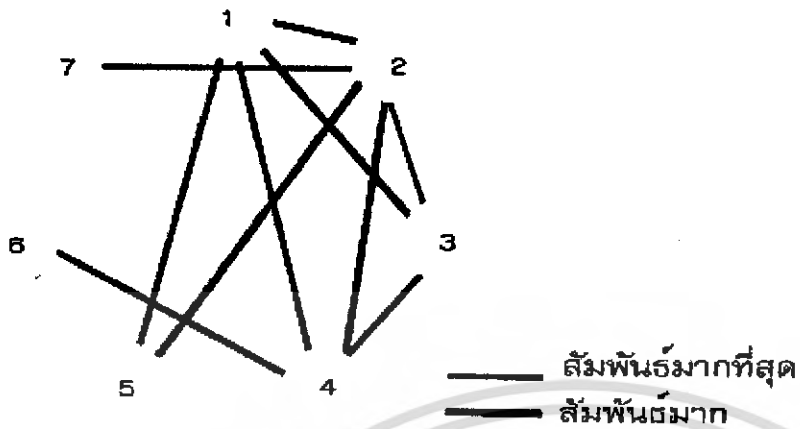

ตารางที่ 21 ค่าความสัมพันธ์องค์ประกอบส่วนโถงต้อนรับ

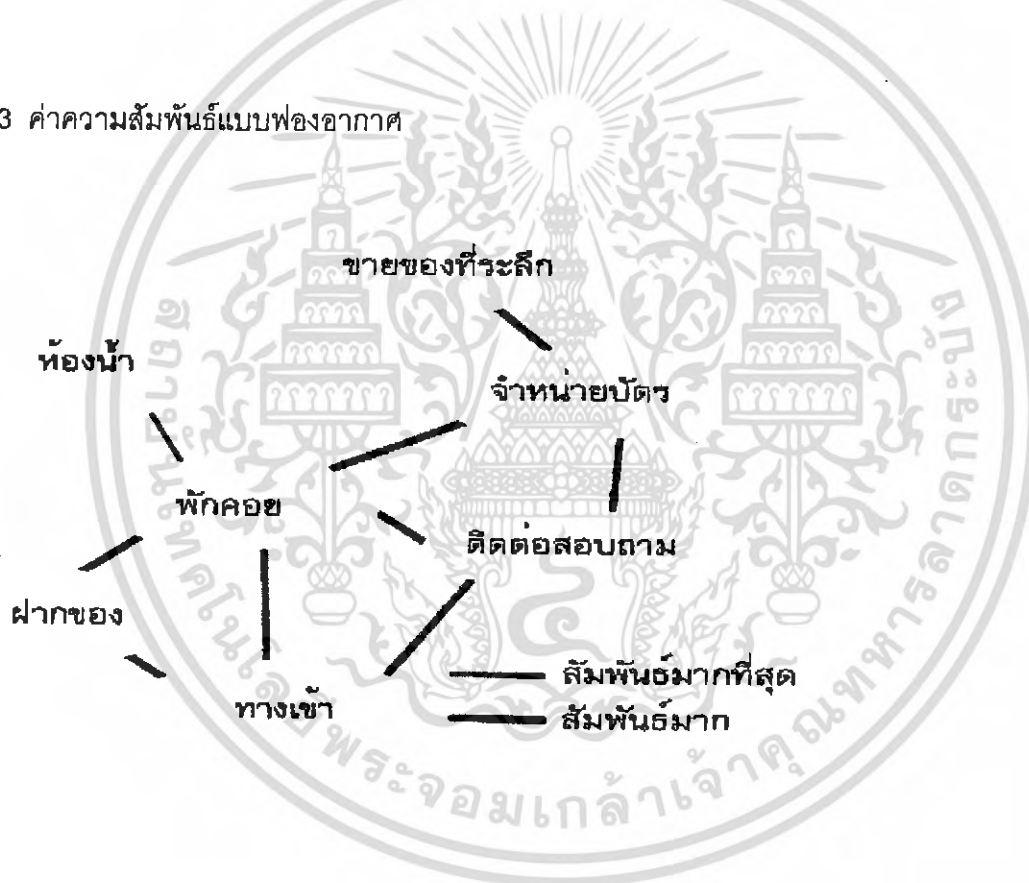
ลำดับรายการ	ค่าความสัมพันธ์
1. ทางเข้า	3
2. พักคอย	3 4
3. ติดต่อสอบถาม	3 3 3 3
4. เจ้าหน้าที่	1 2 3 2 2
5. ฝากของ	2 3 2 4
6. ขยายขมกที่ระลึก	2 1 1
7. ห้องน้ำ	1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 22 ค่าความสัมพันธ์แบบโครงตาข่าย

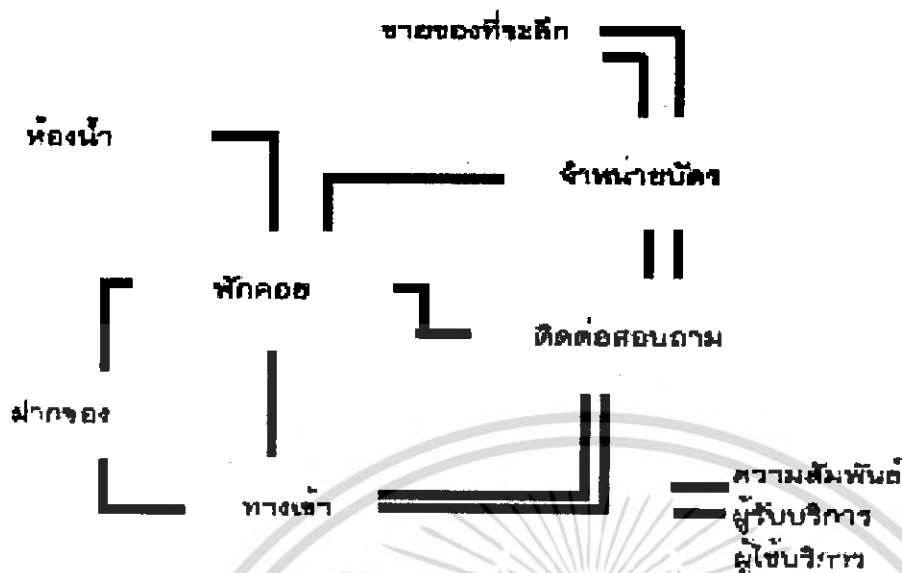

ตารางที่ 23 ค่าความสัมพันธ์แบบฟองอากาศ

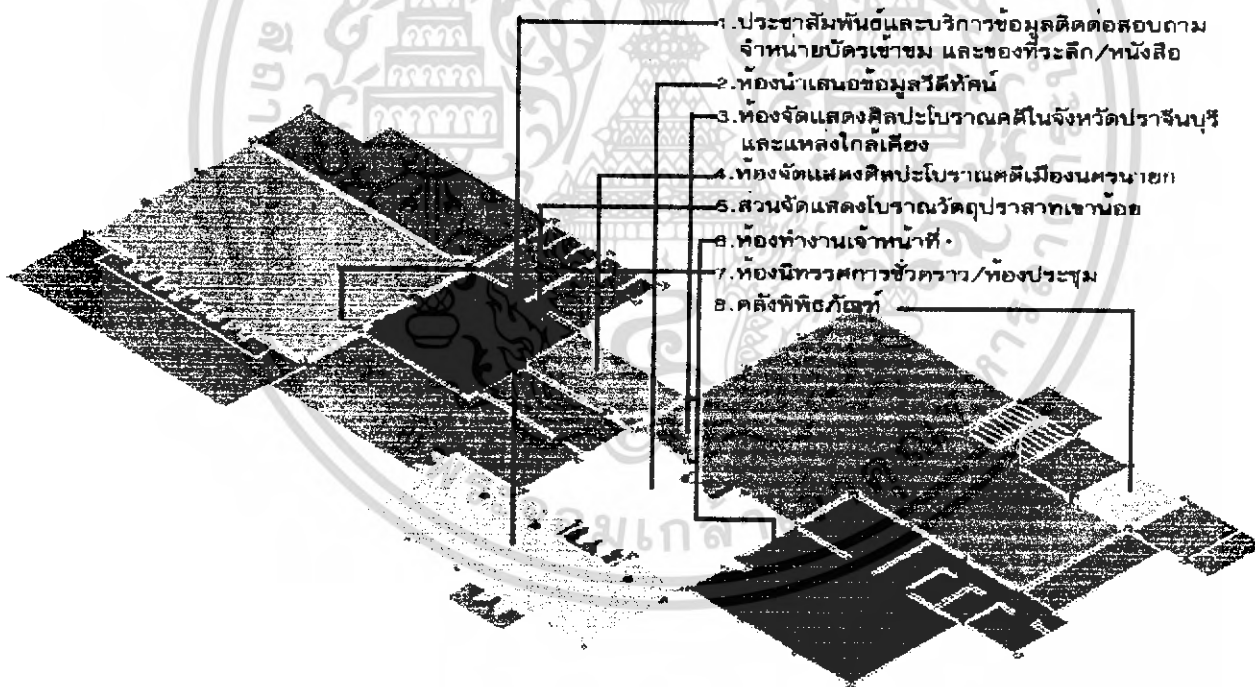

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 24 ค่าความสัมพันธ์องค์ประกอบ

4.8 การวิเคราะห์เนื้อเรื่องการจัดแสดง

รูปที่ 84 ส่วนจัดแสดงชั้นล่างของอาคาร

1. ประชาสัมพันธ์และบริการข้อมูลติดต่อสอบถาม จำหน่ายบัตรเข้าชม และของที่ระลึก/หนังสือ

ขนาดห้อง = 6.00 x 12.00 เมตร

พื้นที่รวม = 72.00 ตารางเมตร

ลักษณะห้อง = ผังเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าโครงสร้างผนังรับน้ำหนักหนา 10 เซนติเมตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อใช้ในการศึกษาเท่านั้น เมื่อผู้ใช้เห็นหน้าไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ห้องนำเสนอข้อมูลวีดิทัศน์

ขนาดห้อง = 6.00 x 8.00 เมตร

พื้นที่รวม = 48.00 ตารางเมตร

ลักษณะห้อง = ผังเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าโครงสร้างผนังรับน้ำหนักหนา 10 เซนติเมตร

3. ห้องจัดแสดงศิลปะโบราณคดีในจังหวัดปราจีนบุรีและแหล่งใกล้เคียง

ขนาดห้อง = 12.00 x 9.00 เมตร + 9.00 x 9.00 เมตร

พื้นที่รวม = 108.00 + 81.00 = 189.00 ตารางเมตร

ลักษณะห้อง = ผังเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าโครงสร้างผนังรับน้ำหนักหนา 10 เซนติเมตร

4. ห้องจัดแสดงศิลปะโบราณคดีเมืองนครนายก

ขนาดห้อง = 6.00 x 3.00 เมตร

พื้นที่รวม = 18.00 ตารางเมตร

ลักษณะห้อง = ผังเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าโครงสร้างผนังรับน้ำหนักหนา 10 เซนติเมตร

5. ส่วนจัดแสดงโบราณวัตถุปราสาทเขาน้อย

ขนาดห้อง = 6.00 x 6.00 เมตร

พื้นที่รวม = 36.00 ตารางเมตร

ลักษณะห้อง = ผังเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสโครงสร้างผนังรับน้ำหนักหนา 10 เซนติเมตร

6. ห้องทำงานเจ้าหน้าที่

ขนาดห้อง = 9.00 x 9.00 เมตร

พื้นที่รวม = 81.00 ตารางเมตร

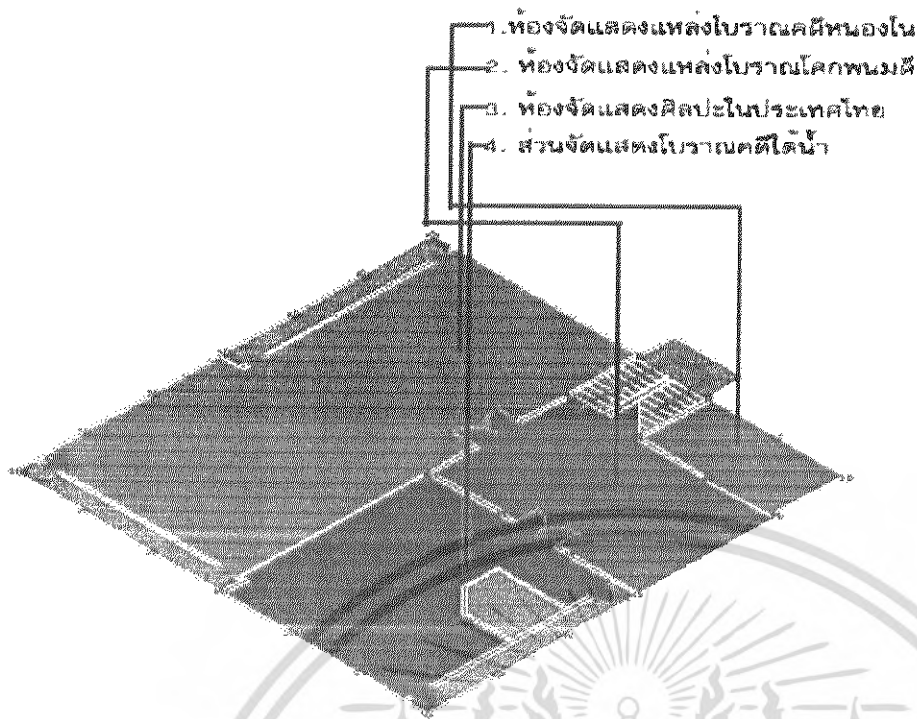
ลักษณะห้อง = ผังเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสโครงสร้างผนังรับน้ำหนักหนา 10 เซนติเมตร

7. ห้องนิทรรศการชั่วคราว/ห้องประชุม

ขนาดห้อง = 12.00 x 12.00 เมตร

พื้นที่รวม = 144.00 ตารางเมตร

ลักษณะห้อง = ผังเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสโครงสร้างผนังรับน้ำหนักหนา 10 เซนติเมตร

รูปที่ 85 ลานจัดแสดงชั้นบนของอาคาร

1. ห้องจัดแสดงแหล่งโบราณคดีหนองโน

ขนาดห้อง = 3.00 x 5.00 เมตร

พื้นที่รวม = 18.00 ตารางเมตร

ลักษณะห้อง = ผังเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าโครงสร้างผนังรับน้ำหนักหนา 10 เซนติเมตร

2. ห้องจัดแสดงแหล่งโบราณคดีโคกพนมดี

ขนาดห้อง = 9.00 x 6.00 เมตร

พื้นที่รวม = 54.00 ตารางเมตร

ลักษณะห้อง = ผังเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าโครงสร้างผนังรับน้ำหนักหนา 10 เซนติเมตร

3. ห้องจัดแสดงศิลปะในประเทศไทย

ขนาดห้อง = 9.00 x 9.00 เมตร + 9.00 x 9.00 เมตร

พื้นที่รวม = 81.00 + 81.00 = 162 ตารางเมตร

ลักษณะห้อง = ผังเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าโครงสร้างผนังรับน้ำหนักหนา 10 เซนติเมตร

4. ส่วนจัดแสดงโบราณคดีไดโนเสาร์

ขนาดห้อง = 9.00 x 9.00 เมตร

พื้นที่รวม = 81.00 ตารางเมตร

ลักษณะห้อง = ผังเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสโครงสร้างผนังรับน้ำหนักหนา 10 เซนติเมตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากการวิเคราะห์เนื้อหาจัดแสดงตามสภาพเดิมของโครงการพบว่าการจัดแสดงแต่ละหัวข้อจัดแสดงเกิดความผิดพลาดในการจัดวัตถุจัดแสดงบางชิ้น และไม่สอดคล้องกับการเรียงลำดับเนื้อหาจัดแสดง จึงทำการเรียบเรียงหัวข้อการจัดแสดงให้เหมาะสมโดยการวิเคราะห์สามารถแบ่งหัวข้อจัดแสดงได้เป็น 7 หัวข้อ และได้จัดแสดงทำเป็นลักษณะแผนผังฟองอากาศได้ดังนี้

- หัวข้อจัดแสดงที่ 1   บทเกริ่นนำจังหวัดปราจีนบุรี ประวัติการก่อตั้งพิพิธภัณฑ์
และความสำคัญของศิลปะโบราณคดี
- หัวข้อจัดแสดงที่ 2   2. สมัยก่อนประวัติศาสตร์
2.1 แหล่งโบราณคดีหนองโน
2.2 แหล่งโบราณคดีโคกพนมดี
- หัวข้อจัดแสดงที่ 3   สมัยประวัติศาสตร์
3.1 วัดมณฑลธรรมทวารวดี
3.2 วัดมณฑลธรรมเขมร
- หัวข้อจัดแสดงที่ 4   เมืองโบราณคดีภาคตะวันออก
4.1 เมืองศรีมโหสถ ปราจีนบุรี
4.2 เมืองดงละคร นครนายก
4.3 เมืองพะเนียด
4.4 ปราสาทเขาน้อย
4.5 ปราสาทสตึกก๊กอกรม
- หัวข้อจัดแสดงที่ 5   ศิลปะโบราณคดีในประเทศไทย
5.1 ศิลปะทวารวดี
5.2 ศิลปะศรีวิชัย
5.3 ศิลปะเขมร
5.4 ศิลปะล้านนา(เชียงใหม่)
5.5 ศิลปะสุโขทัย
5.6 ศิลปะอยุธยา
5.7 ศิลปะรัตนโกสินทร์-ปัจจุบัน
- หัวข้อจัดแสดงที่ 6   เครื่องถ้วยในประเทศไทย
6.1 เครื่องถ้วยเขมร
6.2 เครื่องถ้วยสุโขทัย(สังคโลก)
6.3 เครื่องปั้นดินเผาอันนัม(ญวน)
6.4 เครื่องถ้วยเบญจรงค์ และลายน้ำทอง
- หัวข้อจัดแสดงที่ 7   เอกสารที่สงวนไว้สมบัติได้ทะเลในอ่าวไทยศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สรุป การนำวัตถุมาใช้จัดแสดง

จากรายละเอียดหัวข้อการจัดแสดงทั้ง 7 หัวข้อที่ได้กล่าวมานี้สามารถที่จะจำแนกวัตถุที่จะนำมาประกอบใช้ในการจัดแสดงเป็นหัวข้อดังนี้

1. วัตถุที่สามารถนำของจริงมาจัดแสดง
2. วัตถุที่ต้องสร้างขึ้นเพื่อนำมาจัดแสดง

ในการใช้วัตถุจัดแสดงของพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ปราจีนบุรี สามารถแยกประเภทวัตถุพร้อมแนวทางการจัดแสดงได้ดังนี้

1. วัตถุที่สามารถนำมาได้ และมีของจริงอยู่แล้ว

หัวข้อการจัดแสดงที่ 2 สมัยก่อนประวัติศาสตร์

วัตถุ

- เครื่องภาชนะดินเผา
- เครื่องมือหินขัด
- เครื่องประดับที่ทำจากธรรมชาติ

เทคนิคการจัดแสดง

- ตู้จัดแสดงวัตถุ
- บอร์ดจัดแสดงภาพวัตถุ
- แทนบรรยายวัตถุจัดแสดง
- หลุมขุดพบจำลอง

หัวข้อจัดแสดงที่ 4 เมืองโบราณคดีภาคตะวันออกเฉียง

วัตถุ

- ประติมากรรมในศาสนาพราหมณ์
- ประติมากรรมในศาสนาพุทธ
- ประติมากรรมลอยตัวสลักด้วยหิน
- ประติมากรรมรูปนูนสูงสลักบนแผ่นหิน
- ประติมากรรมโลหะ

เทคนิคการจัดแสดง

- แทนจัดแสดงวัตถุ
- บอร์ดจัดแสดงภาพบรรยายวัตถุ
- ตู้จัดแสดงพร้อมคำบรรยาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อจัดแสดงที่ 5 ศิลปะโบราณคดีในประเทศไทย

วัตถุ

- เครื่องมือเครื่องใช้สมัยก่อนประวัติศาสตร์
- ประติมากรรมแบบศรีวิชัย
- ประติมากรรมในศิลปะอิทธิพลเขมร
- ประติมากรรมทางศาสนาพุทธ

เทคนิคการจัดแสดง

- ตู้วัตถุจัดแสดง
- แท่นบรรยายวัตถุจัดแสดง

หัวข้อจัดแสดงที่ 6 เครื่องถ้วยในประเทศไทย

วัตถุ

- เครื่องถ้วยลพบุรี
- เครื่องสังคโลก
- เครื่องปั้นดินเผาอันนัม
- เครื่องถ้วยเบญจรงค์

เทคนิคการจัดแสดง

- ตู้จัดแสดงวัตถุ
- บอร์ดบรรยายภาพจัดแสดงวัตถุ

2. วัตถุที่ต้องสร้างขึ้น

หัวข้อจัดแสดงที่ 1 บทเกริ่นนำ และความสำคัญของศิลปะโบราณคดี

วัตถุ

- เทปวีดิทัศน์บรรยาย ประวัติเมืองปราจีนบุรี ประวัติการก่อตั้งพิพิธภัณฑสถาน และโบราณวัตถุที่สำคัญของพิพิธภัณฑสถาน
- แท่นแสดงตำแหน่งจุดค้นพบโบราณวัตถุ
- ภาพถ่ายทางอากาศ
- แผนที่
- แผนที่พิพิธภัณฑสถาน

เทคนิคการจัดแสดง

- วีดิทัศน์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- บอร์ดจัดแสดงติดผนัง
- แท่นจัดแสดง

หัวข้อจัดแสดงที่ 2 สมัยก่อนประวัติศาสตร์

วัตถุประสงค์

- ภาพวาด
- เทปบรรยายการดำรงชีพของมนุษย์สมัยก่อนประวัติศาสตร์
- หลุมขุดพบวัตถุจำลอง

เทคนิคการจัดแสดง

- บอร์ดภาพจัดแสดงติดผนัง
- แท่นเสียงบรรยายเนื้อเรื่องจัดแสดง
- หลุมจำลองขุดพบเครื่องใช้สมัยก่อนประวัติศาสตร์ของมนุษย์

หัวข้อจัดแสดงที่ 3 สมัยประวัติศาสตร์

วัตถุประสงค์

- ภาพวาดบรรยาย
- เทปบรรยายการเกิดวัฒนธรรมในสมัยประวัติศาสตร์ระยะเริ่มแรก
- ภาพถ่าย

เทคนิคการจัดแสดง

- บอร์ดภาพแสดงติดผนัง
- แท่นเสียงบรรยายเนื้อเรื่องจัดแสดง
- แผ่นภาพหลักจำลอง

หัวข้อจัดแสดงที่ 4 เมืองโบราณคดีภาคตะวันออกเฉียง

วัตถุประสงค์

- ภาพถ่าย
- แผนที่
- ภาพวาด
- เทปบรรยายประวัติเมืองโบราณคดีภาคตะวันออกเฉียง

เทคนิคการจัดแสดง

- บอร์ดภาพแสดงวัตถุ
- ชุมจำลองปราสาทหิน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- แทนเสียงบรรยายเนื้อเรื่องจัดแสดง

หัวข้อจัดแสดงที่ 5 ศิลปะโบราณคดีในประเทศไทย

วัตถุประสงค์

- ภาพวาด
- แผนที่
- ภาพถ่ายทางอากาศ
- เทปบรรยายศิลปะโบราณคดีสมัยต่างๆ

เทคนิคการจัดแสดง

- บอร์ดจัดแสดงภาพ
- แทนเสียงบรรยายเนื้อเรื่องจัดแสดง

หัวข้อจัดแสดงที่ 6 เครื่องถ้วยในประเทศไทย

วัตถุประสงค์

- ภาพถ่าย
- แผนที่
- ภาพวาด

เทคนิคการจัดแสดง

- บอร์ดภาพจัดแสดงติดผนัง
- แทนบรรยายภาพ

หัวข้อจัดแสดงที่ 7 สมบัติใต้ทะเลในอ่าวไทย

วัตถุประสงค์

- ภาพถ่าย
- แผนที่
- ภาพฉายวีดีทัศน์

เทคนิคการจัดแสดง

- บอร์ดภาพแสดงติดผนัง
- วีดีทัศน์

4.9 วิเคราะห์พื้นที่ใช้สอยส่วนต่างๆของโครงการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

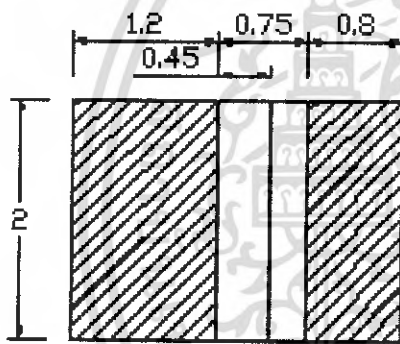
จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ใช้โครงการ และการวิเคราะห์ค่าความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของโครงการ ทำให้ทราบถึงพฤติกรรม และความต้องการเครื่องใช้สอยเพื่อหาความต้องการใช้พื้นที่ใช้สอยในส่วนต่างๆตามองค์ประกอบของโครงการสามารถแบ่งได้ดังนี้

4.9.1 รูปแบบการคำนวณพื้นที่ใช้สอย

1. ส่วนโถงประชาสัมพันธ์ และบริการข้อมูล จากลักษณะของผังพิพิธภัณฑที่กำหนดทางเข้าหลักอยู่ด้านข้างกึ่งกลางตัวอาคาร จึงกำหนดให้เป็นพื้นที่ส่วนโถงประชาสัมพันธ์ และบริการข้อมูลเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ใช้อาคาร

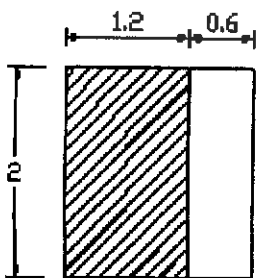
การคำนวณหาพื้นที่ใช้สอยส่วนโถงประชาสัมพันธ์และบริการข้อมูลได้อ้างอิงข้อมูลจากการศึกษา ARCHITECH DATA สามารถสรุปได้ดังนี้

1. โต๊ะติดต่อสอบถาม

ต้องการพื้นที่ $2 \times 2.75 = 5.5$ ตารางเมตร/หน่วย

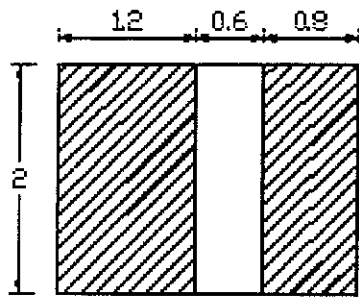
2. ตู้สำหรับรับฝากของ

ต้องการพื้นที่ $2 \times 1.8 = 3.6$ ตารางเมตร/หน่วย

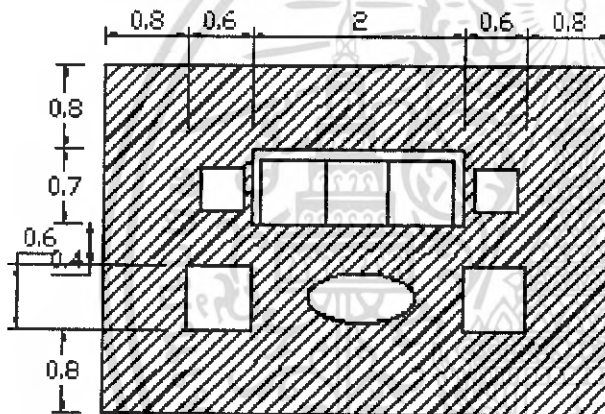
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. โต๊ะจำหน่ายหนังสือ และของที่ระลึก

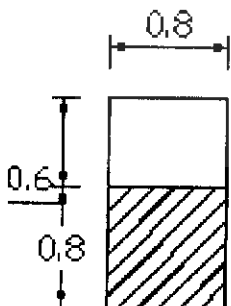
ต้องการพื้นที่ $2 \times 2.6 = 5.2$ ตารางเมตร/หน่วย

4. ส่วนนั่งพักคอย

ต้องการพื้นที่ $3.3 \times 4.8 = 15.84$ ตารางเมตร/หน่วย

5. จุดบริการน้ำดื่ม

ต้องการพื้นที่ $0.8 \times 1.4 = 1.12$ ตารางเมตร/หน่วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อจัดแสดงที่ 1 บทเกริ่นนำ และความสำคัญของศิลปะโบราณคดี

เนื้อเรื่อง

- แนะนำนำจังหวัดปราจีนบุรี
- ประวัติการก่อตั้งพิพิธภัณฑ์
- โบราณสถานโบราณวัตถุที่สำคัญ

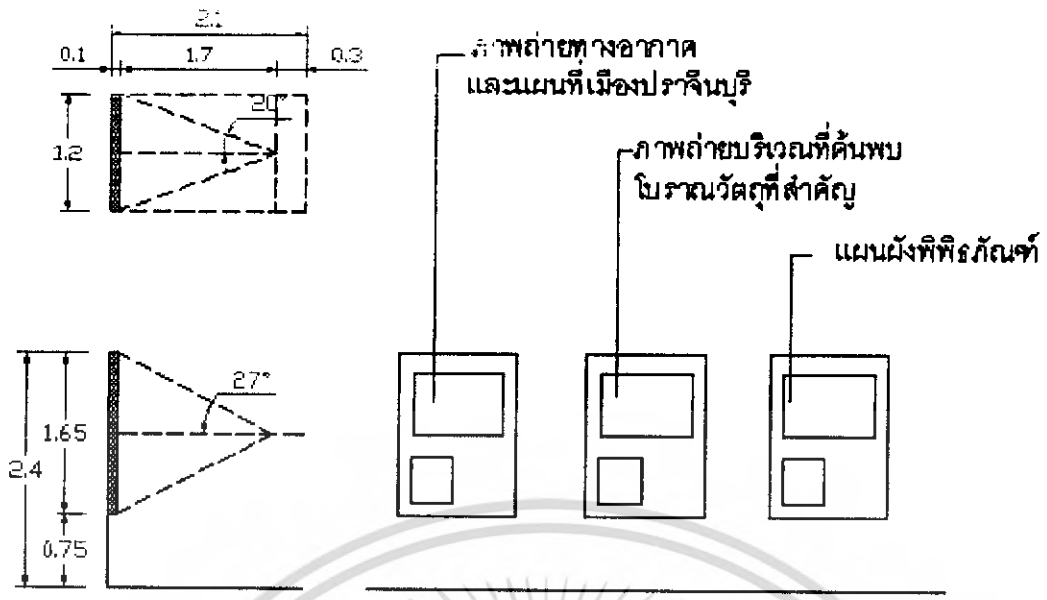
เทคนิคการจัดแสดง

- วีดีทัศน์
- บอร์ดจัดแสดงติดผนัง
- แห่นจัดแสดง

รูปแบบการจัดแสดง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

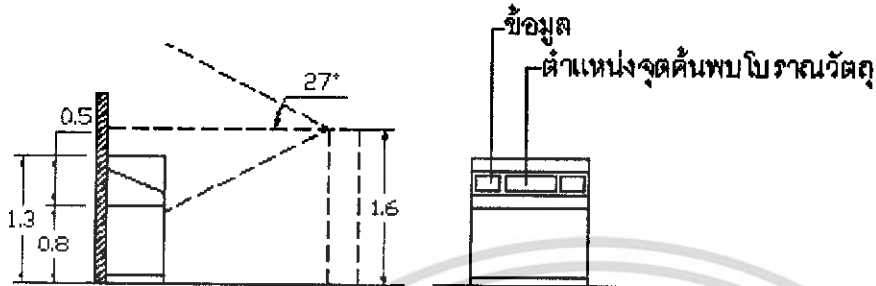
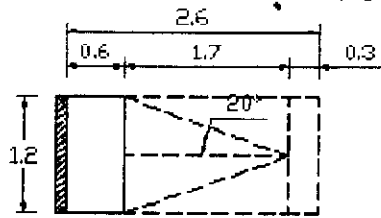

$2.1 \times 1.2 = 2.52 \times 3 = 7.56$

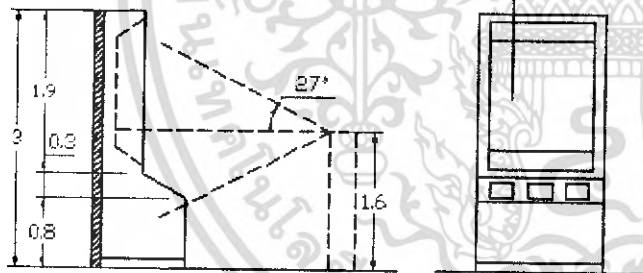
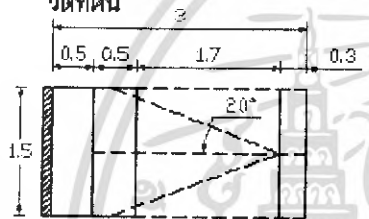
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แทนแสดงตำแหน่งจุดค้นพบโบราณวัตถุ

$2.6 \times 1.2 = 3.12$

วิธีทัศน

$3 \times 1.5 = 4.5$

วิธีทัศนบรรยายประวัติเมืองราชบุรี
การจัดตั้งพิพิธภัณฑ์โบราณวัตถุที่สำคัญ

รวมพื้นที่ต้องการ $7.56 + 3.12 + 4.5 = 15.18$ ตารางเมตร/หน่วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อจัดแสดงที่ 1 บทเกริ่นนำ และความสำคัญของศิลปโบราณคดี

วัตถุประสงค์	วัตถุจัดแสดง
<p>- เพื่อให้ผู้เข้าชมรู้จักเมืองปราจีนบุรี ประวัติใน การก่อตั้งพิพิธภัณฑสถาน และการค้นพบโบราณวัตถุ ที่สำคัญในภูมิภาคตะวันออกเฉียง</p>	<ul style="list-style-type: none"> - เทปวีดิทัศน์บรรยาย ประวัติเมืองปราจีนบุรี ประวัติการก่อตั้งพิพิธภัณฑสถาน และโบราณวัตถุที่สำคัญของพิพิธภัณฑสถาน - แทนแสดงตำแหน่งจุดค้นพบโบราณวัตถุ - ภาพถ่ายทางอากาศ - แผนที่ - แผนที่ผังพิพิธภัณฑสถาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับกรใช้ในงานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อจัดแสดงที่ 2 สมัยก่อนประวัติศาสตร์

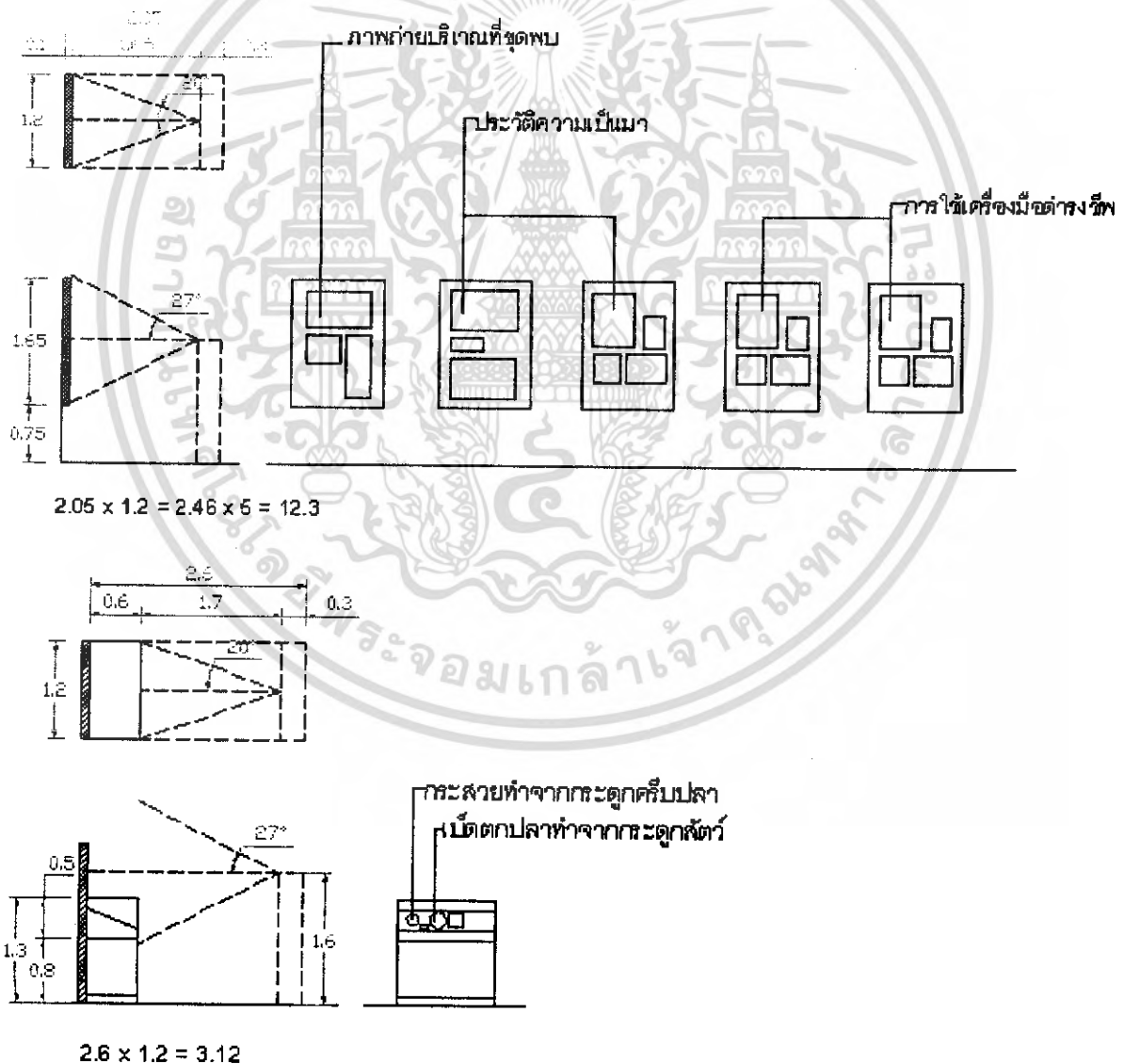
เนื้อเรื่อง

- สมัยก่อนประวัติศาสตร์
- แหล่งโบราณคดีหนองโน
- แหล่งโบราณคดีโคกพนมดี

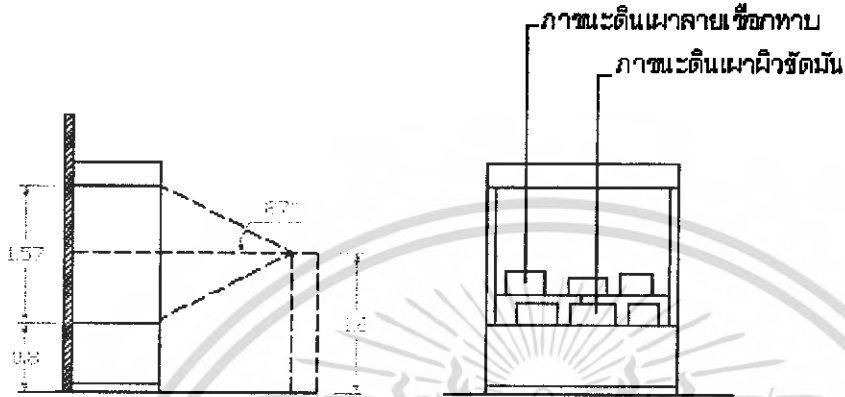
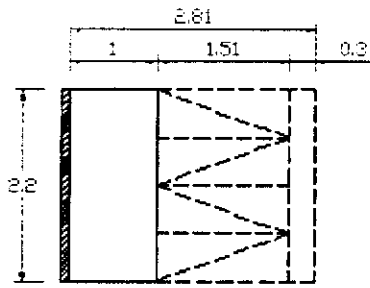
เทคนิคการจัดแสดง

- ตู้จัดแสดงวัตถุ
- บอร์ดภาพจัดแสดงติดผนัง
- แทนเสียงบรรยายเนื้อเรื่องจัดแสดง

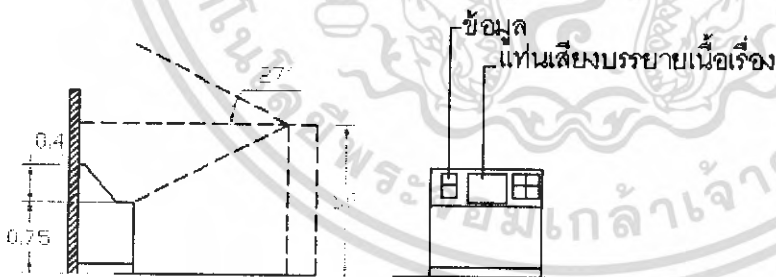
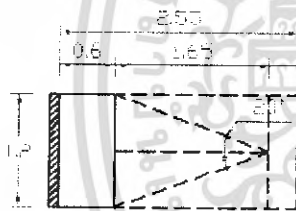
รูปแบบการจัดแสดง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามเผยแพร่ลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

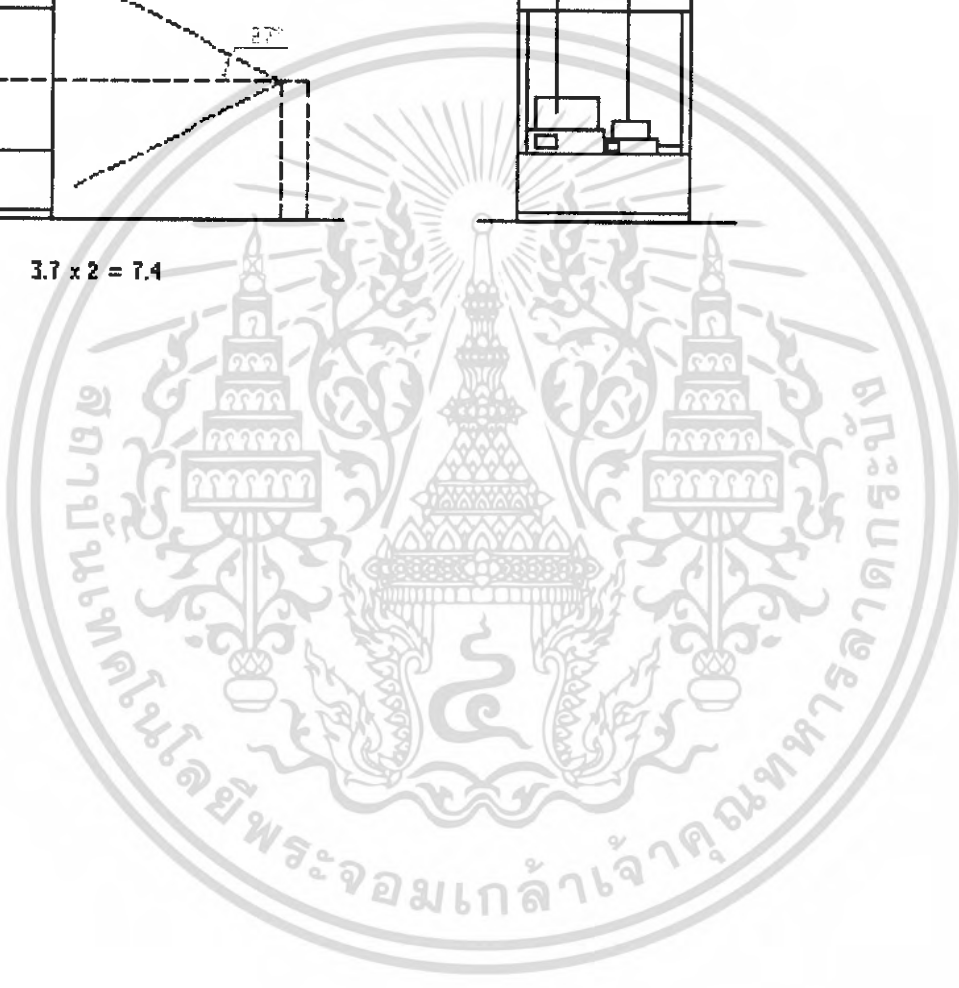
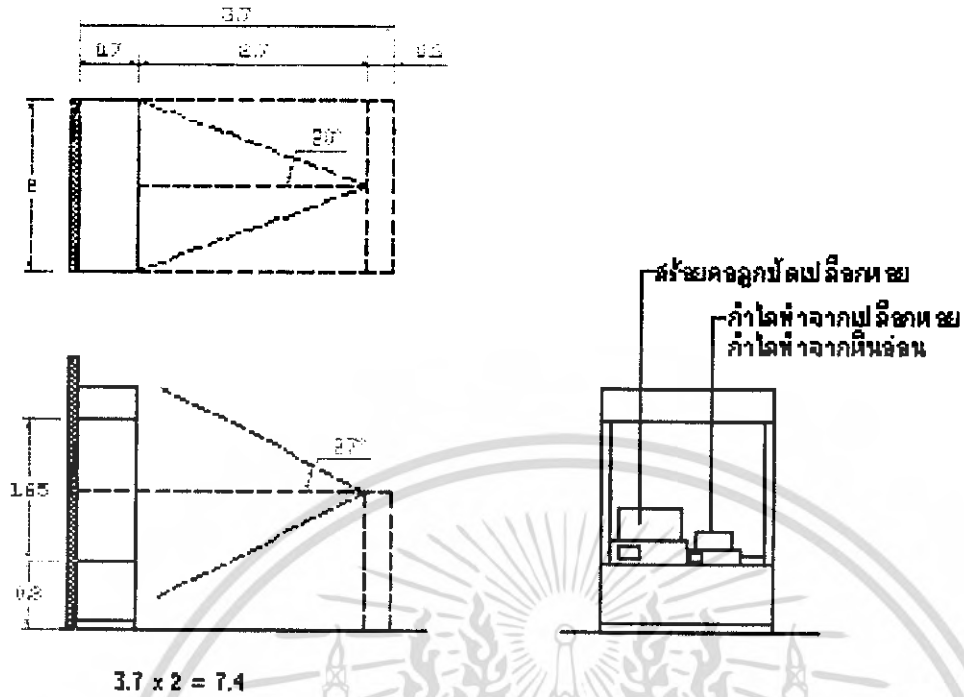
$2.81 \times 2.2 = 6.182$

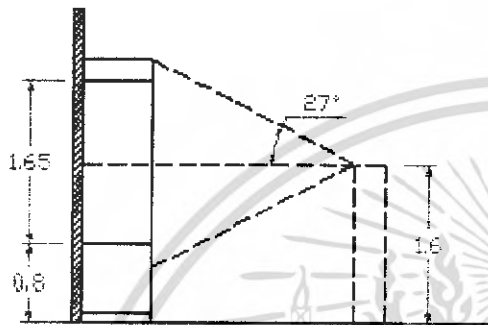
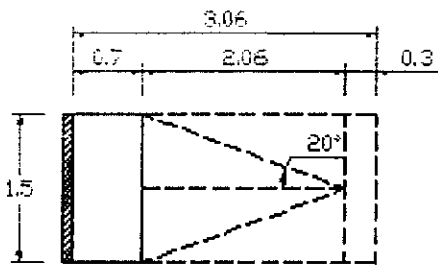
$2.55 \times 1.2 = 3.06$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับราชการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้ทำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

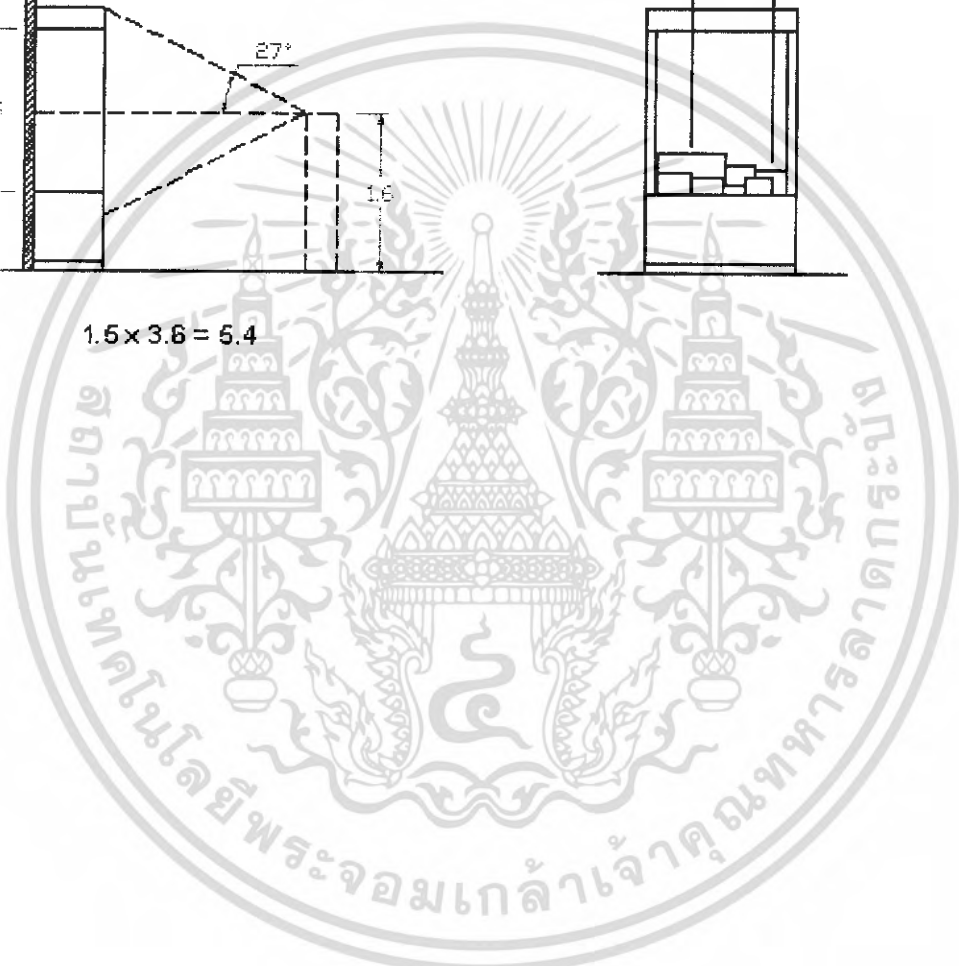
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

$1.5 \times 3.6 = 5.4$

รวมพื้นที่ต้องการ $12.3 + 3.12 + 6.182 + 3.06 + 7.4 + 5.4 = 37.462$ ตารางเมตร/หน่วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้ภายในเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้เผยแพร่ไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อจัดแสดงที่ 2 สมัยก่อนประวัติศาสตร์	
วัตถุประสงค์	วัตถุจัดแสดง
<p>- เพื่อเป็นการบอกเล่าเรื่องราวการดำรงชีพของมนุษย์ในสมัยก่อนประวัติศาสตร์ ในย่านชายฝั่งทะเล ตลอดจนเครื่องมือเครื่องใช้ที่มนุษย์ประดิษฐ์ขึ้นจากธรรมชาติ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - เครื่องมือหินกะเทาะบ้านท่ากุ่ม - ภาชนะดินเผาลายเชือกทาบ - ภาชนะดินเผาผิวขัดมัน - เครื่องมือหินขัดแบบไม่มีปา - เครื่องมือหินขัดแบบมีปา - กระจงทำจากกระดูกคียบปลา - เบ็ดตกปลาทำจากกระดูกสัตว์ - ลูกบิดทำจากกระดูกสันหลังปลา - เขี้ยวละมั่ง - สร้อยคอลูกบิดเปลือกหอย - กำไลทำจากเปลือกหอย - กำไลทำจากหินอ่อน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่โดยไม่ได้รับความยินยอม

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อจัดแสดงที่ 3 สมัยประวัติศาสตร์

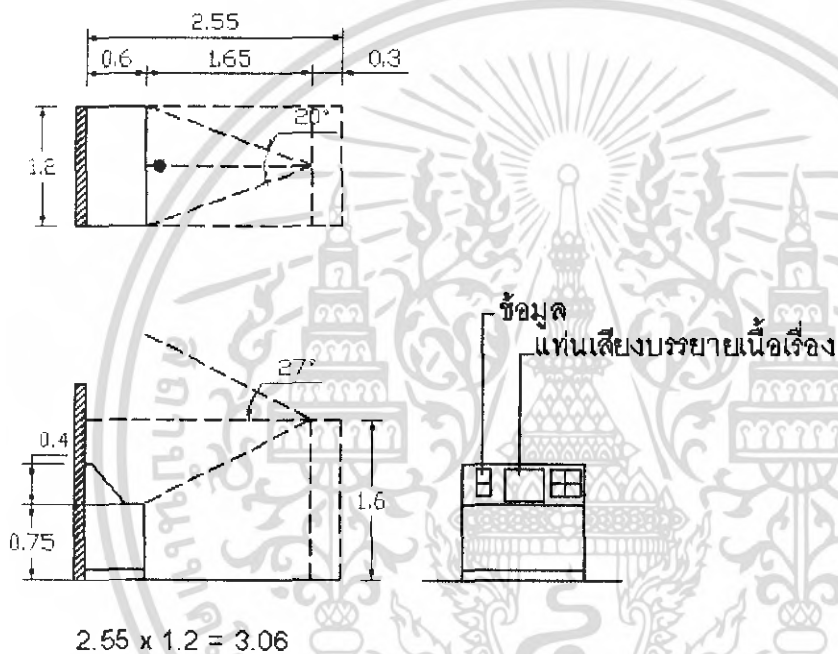
เนื้อเรื่อง

- วัฒนธรรมเขมร
- วัฒนธรรมทวารวดี

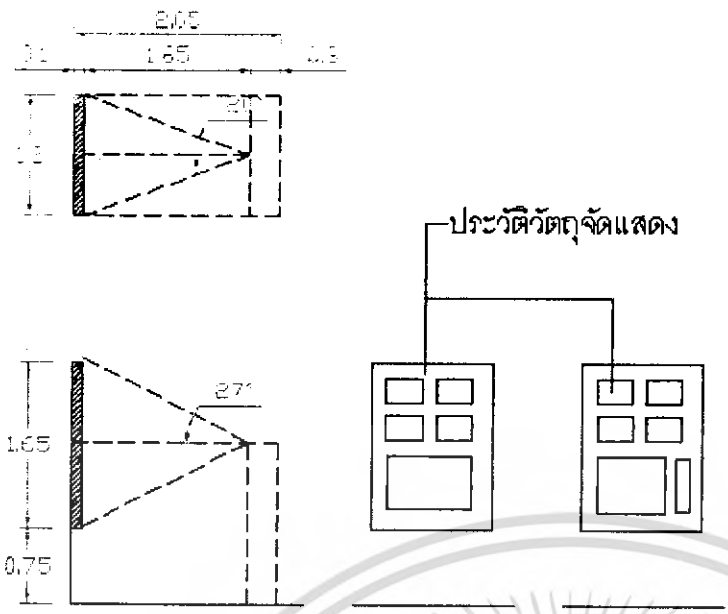
เทคนิคการจัดแสดง

- บอร์ดภาพแสดงติดผนัง
- แท่นเสียงบรรยายเนื้อเรื่องจัดแสดง
- แผ่นภาพสลักจำลอง

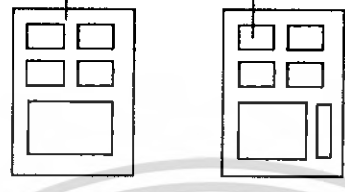
รูปแบบการจัดแสดง

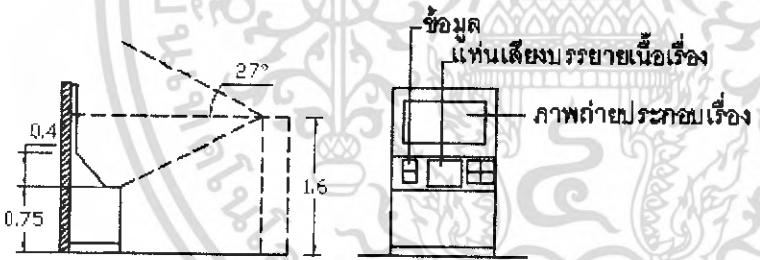
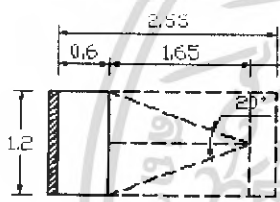
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่ สงวนลิขสิทธิ์ สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประวัติวัตถุจัดแสดง

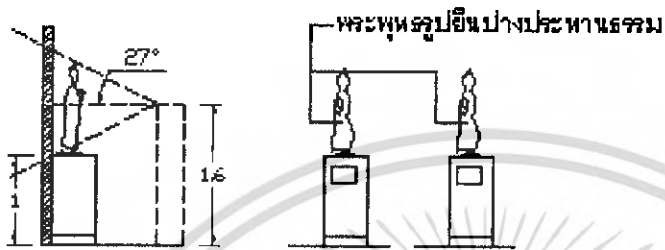
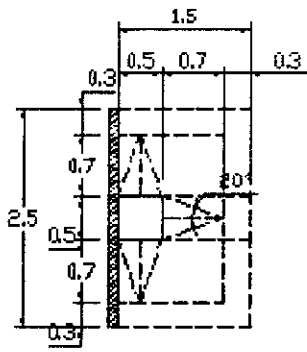

$$2.05 \times 1.2 = 2.46 \times 2 = 4.92$$

$$2.55 \times 1.2 = 3.06$$

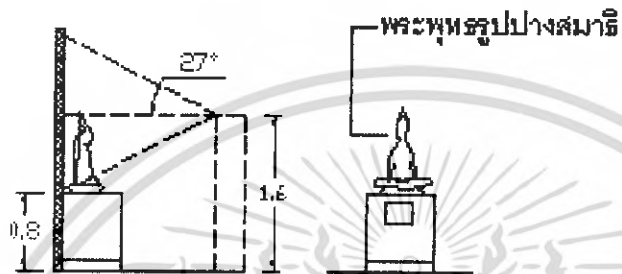
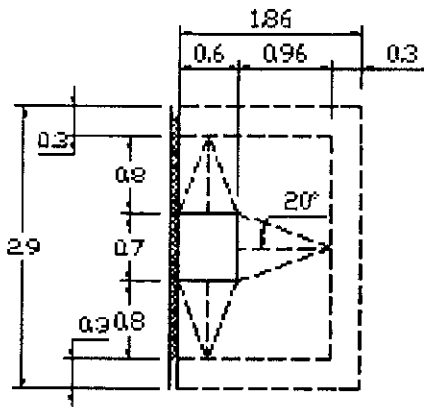
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

$1.5 \times 2.5 = 3.75 \times 2 = 7.5$

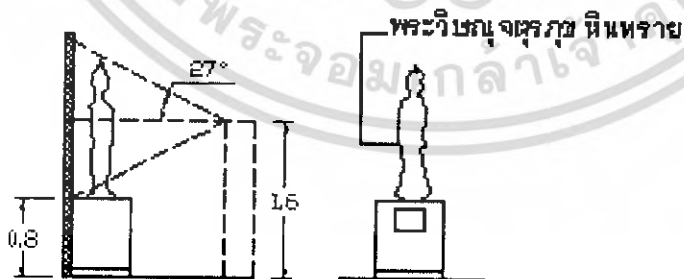
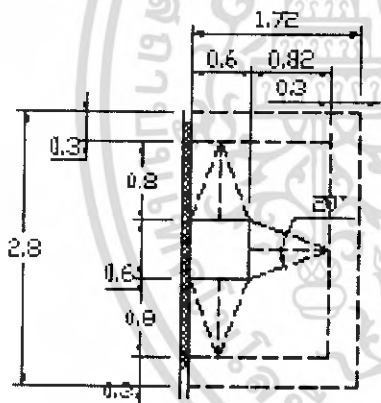

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พระพุทธรูปปางสมาธิ

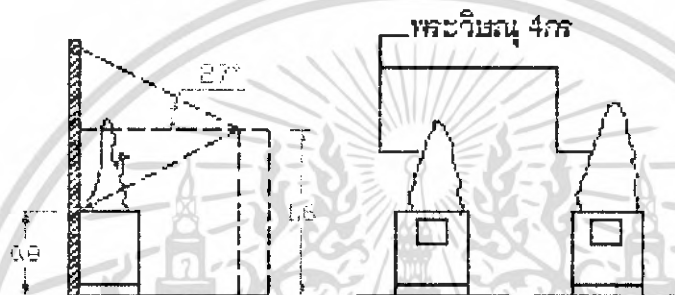
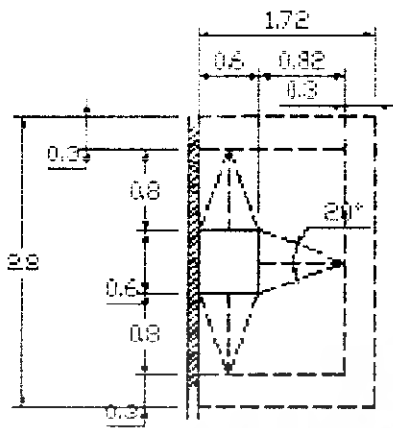
$1.86 \times 2.9 = 5.394$

พระวิษณุจตุรภุช หินทราย

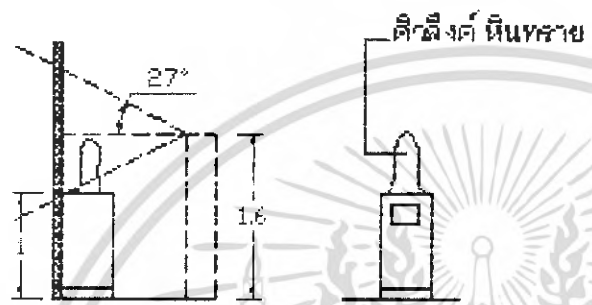
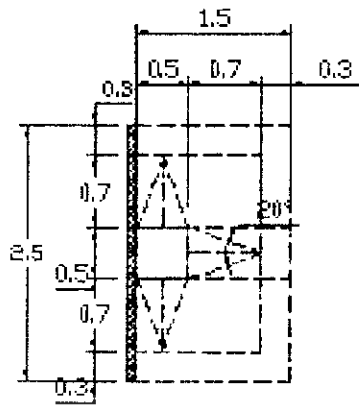
$1.72 \times 2.8 = 4.816$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับกรใช้เฉพาะการศึกษเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

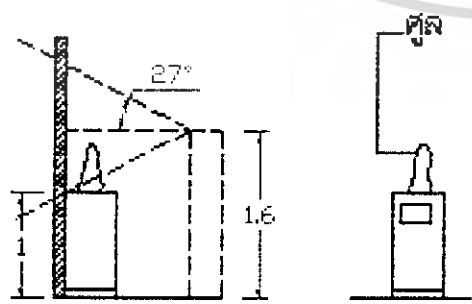
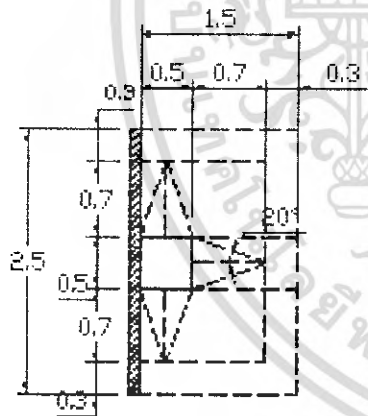

$$1.72 \times 2.8 = 4.816 \times 2 = 9.632$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

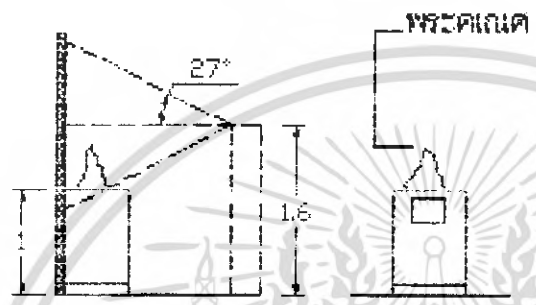
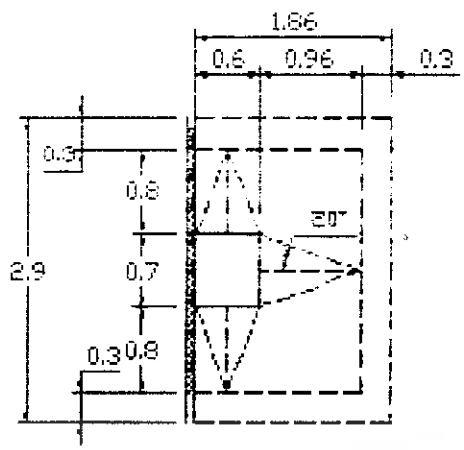

$1.5 \times 2.5 = 3.75$

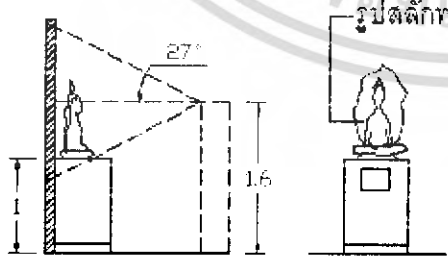
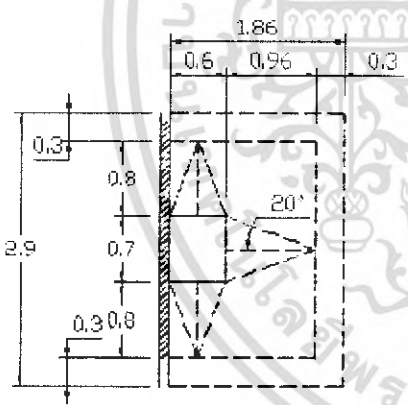

$1.5 \times 2.5 = 3.75$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

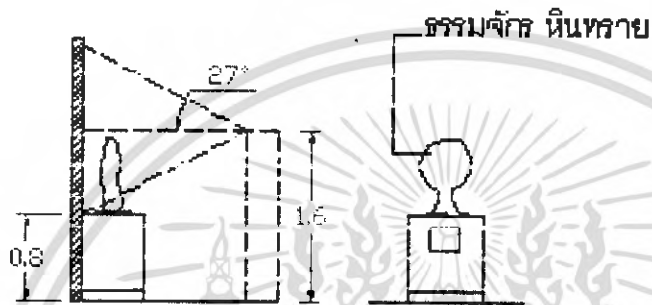
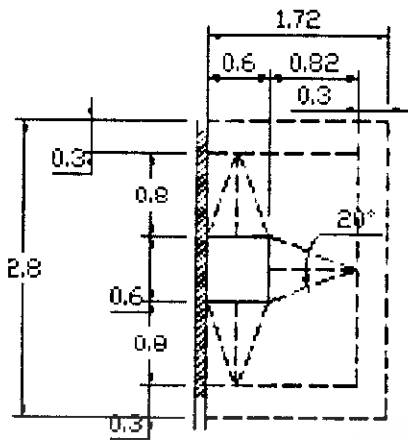

$$2.55 \times 1.2 = 3.06$$

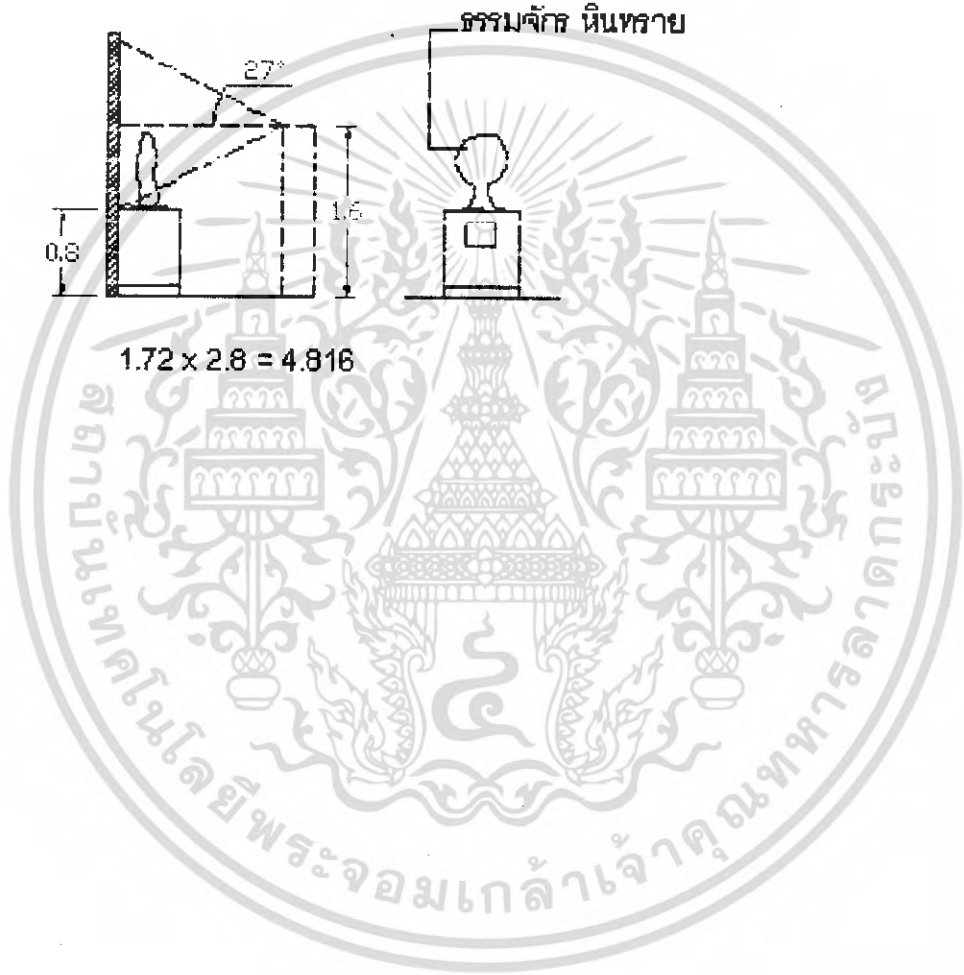

$$2.55 \times 1.2 = 3.06$$

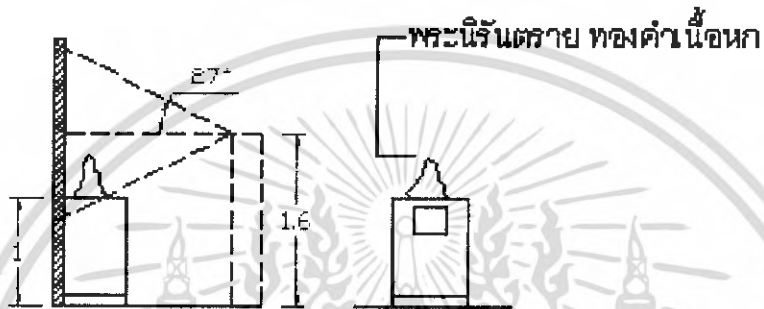
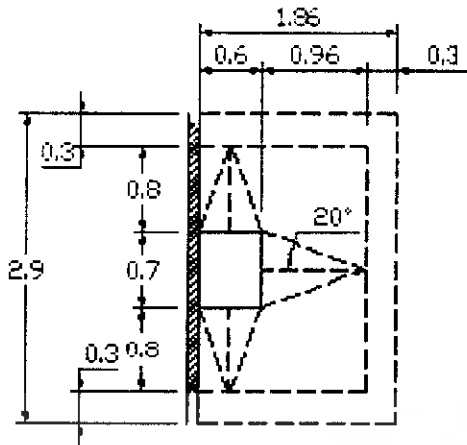
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

$1.72 \times 2.8 = 4.816$

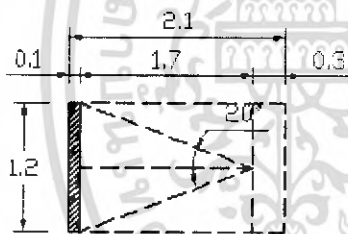

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

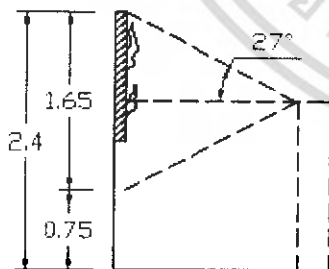

พระนรินทราย ทอดค้ำ เนื้อหก

$2.55 \times 1.2 = 3.06$

เดียนาค
กรอบค้ำช่อง
ชัน
เชิงเทียน

$2.1 \times 1.2 = 2.52 \times 3 = 7.56$

รวมพื้นที่ต้องการ 3.06 + 4.92 + 3.06 + 7.5 + 5.394 + 4.816 + 9.632 + 3.75 + 3.75 + 3.06 + 3.06 + 4.816 + 3.06 + 7.56 = 67.438 ตารางเมตร/หน่วย

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อจัดแสดงที่ 3 สมัยประวัติศาสตร์	
วัตถุประสงค์	วัตถุจัดแสดง
-เพื่อศึกษาอิทธิพลวัฒนธรรมของมนุษย์ในสมัยประวัติศาสตร์	<ul style="list-style-type: none"> - ภาพวาดบรรยาย - เทปบรรยายการเกิดวัฒนธรรมในสมัยประวัติศาสตร์ระยะเริ่มแรก - ภาพถ่าย - พระพุทธรูปปางสมาธิ หินทรายสูง 27 ซม. - พระวิษณุจตุรภุช หินทรายสูง 165 ซม. - พระวิษณุ 4กร หินทราย 148 ซม.(พร้อมฐาน 222 ซม.) - พระวิษณุ 4กร หินทราย 125 ซม. - พระกฤษณะ ยกภูเขาโควรรณะ กว้าง 20 ซม. ยาว 32 ซม. - ศิวลึงค์ หินทราย สูง 21 ซม. กว้าง 65 ซม. - ศูล สูง 88 ซม. - พระคเณศ สูง 170 ซม. - พระพุทธรูปยืนปางแสดงธรรม สูง 2 ม. - พระพุทธรูปยืนปางประทานธรรม สูง 113 ซม. - ธรรมจักร หินทราย เส้นผ่าศูนย์กลาง 78 ซม. - รูปสลักพระพุทธรูปปางสมาธิ หินทราย สูง 103 ซม. - รูปสลักพระพุทธรูปนาคปรก หินทราย สูง 79 ซม. - พระนรินทร์ราย ทองคำเนื้อหก สูง 9 ซม. - กรอบคันท้อง กว้าง 20 ซม. สูง 13 ซม. - ชัน เส้นผ่าศูนย์กลาง 20 ซม. - เสิงเทียน สูง 16 ซม. - เคียนาค สูง 45 ซม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้ทำซ้ำไปเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อจัดแสดงที่ 4 เมืองโบราณคดีภาคตะวันออก

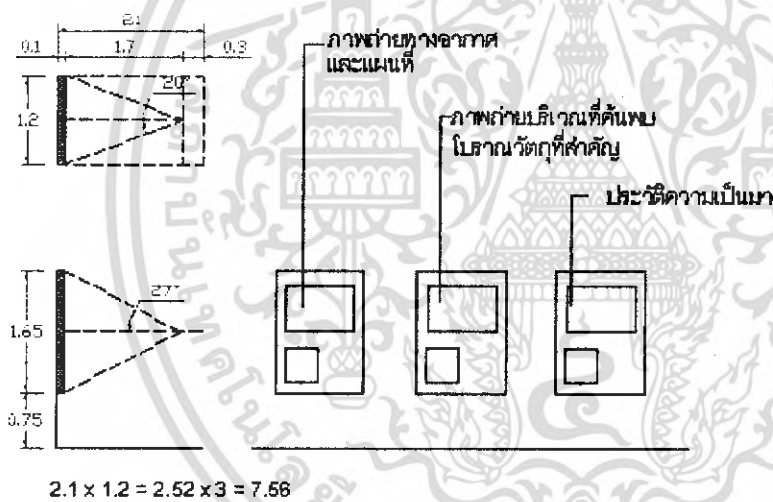
เนื้อเรื่อง

- เมืองศรีมโหสถ ปราจีนบุรี
- เมืองดงละคร นครนายก
- เมืองพะเนียด
- ปราสาทเขาน้อย
- ปราสาทสติก๊กอกรรม

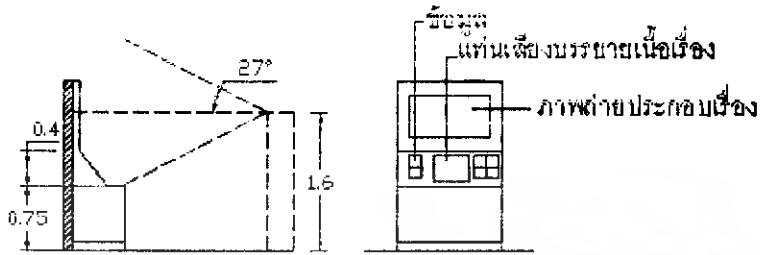
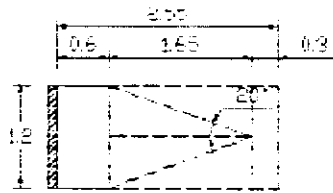
เทคนิคการจัดแสดง

- บอร์ดภาพแสดงวัตถุ
- ชุ้มจำลองปราสาทหิน
- แท่นเสียงบรรยายเนื้อเรื่องจัดแสดง

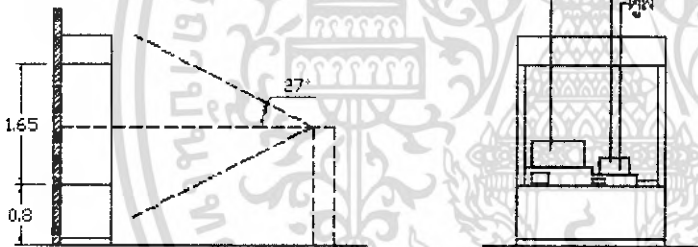
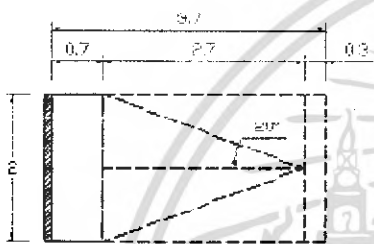
รูปแบบการจัดแสดง

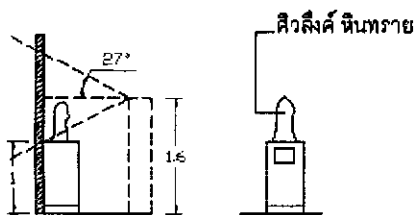
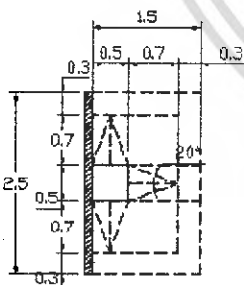
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

$2.55 \times 1.2 = 3.06$

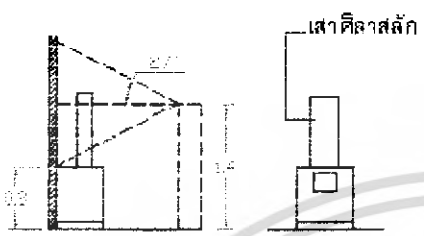
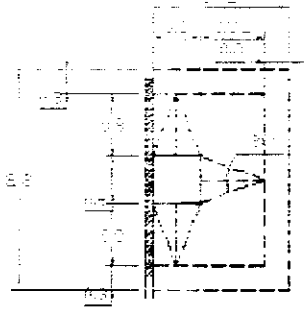
$3.7 \times 2 = 7.4$

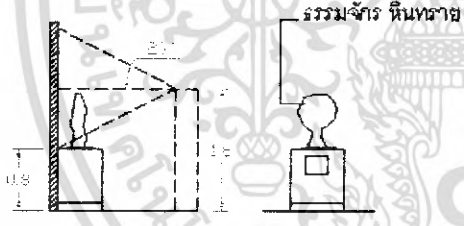
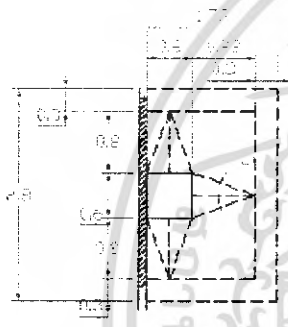
$1.5 \times 2.5 = 3.75$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

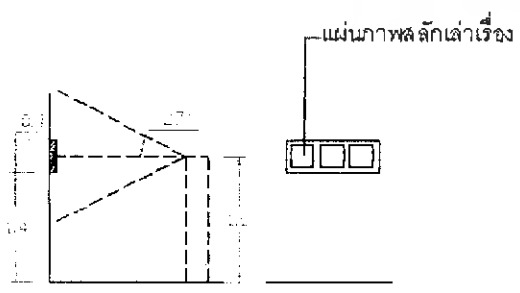
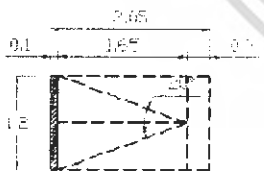

$1.72 \times 2.8 = 4.816$

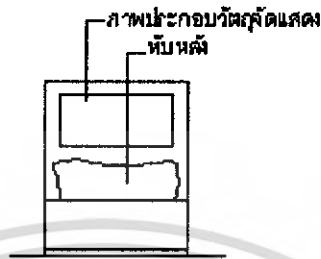
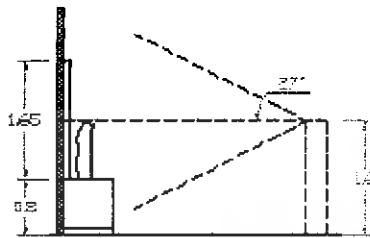
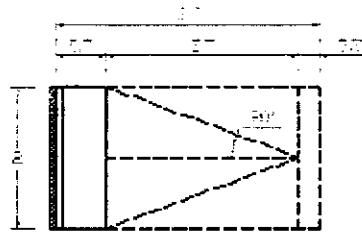

$1.72 \times 2.8 = 4.816$

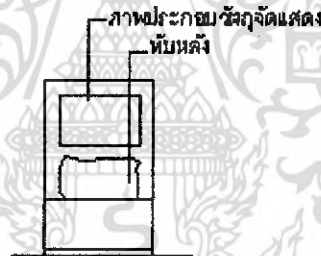
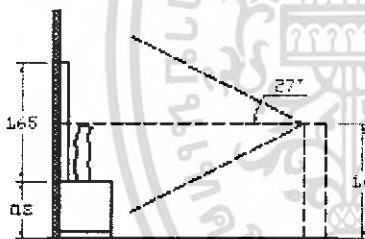
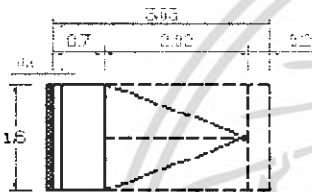

$2.05 \times 1.2 = 2.46$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

$3.7 \times 2 = 7.4$

$3.03 \times 1.5 = 4.545 \times 2 = 9.09$

รวมพื้นที่ต้องการ $7.56 + 3.06 + 7.4 + 3.75 + 4.816 + 7.4 + 4.816 + 4.816 + 2.46 + 7.4 + 9.09 = 62.568$ ตารางเมตร/หน่วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ในการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อจัดแสดงที่ 4 เมืองโบราณคดีภาคตะวันออกเฉียง	
วัตถุประสงค์	วัตถุประสงค์แสดง
- เพื่อเป็นการบอกเล่าเรื่องราวความเป็นมาของศิลปะ เขมรในประเทศไทย	- ภาพถ่าย - แผนที่ - ภาพวาด - เทปบรรยายประวัติเมืองโบราณคดีภาคตะวันออกเฉียง - ครุฑยุคนาค หิน สูง 39.5 ซม. - ศูล สูง 88 ซม. - พระกฤษณะ ยกภูเขาโคววรรณะ กว้าง 26 ซม. ยาว 32 ซม. - พระวิษณุ 4กร หินทราย 110 ซม. - ศิวลึงค์ หินทราย สูง 18 ซม. กว้าง 53 ซม. - พระคเณศ สูง 120 ซม. - พระพุทธรูปยืนปางแสดงธรรม สูง 1.80 ม. - พระพุทธรูปนั่งประทับสมาธิ - ธรรมจักร เส้นผ่าศูนย์กลาง 68 ซม. - พระพุทธรูปปางสมาธิ สูง 110 ซม. - เสาศิลาสลัก - แผ่นภาพสลักเล่าเรื่อง - ทับหลัง กว้าง 35 ซม. ยาว 150 ซม. - ทับหลัง กว้าง 50 ซม. ยาว 133 ซม. - ทับหลัง กว้าง 50 ซม. ยาว 100 ซม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับควรใช้เฉพาะเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้ทำไปใช้ประโยชน์ด้วยวิธีการใด

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อจัดแสดงที่ 6 ศิลปะโบราณคดีในประเทศไทย

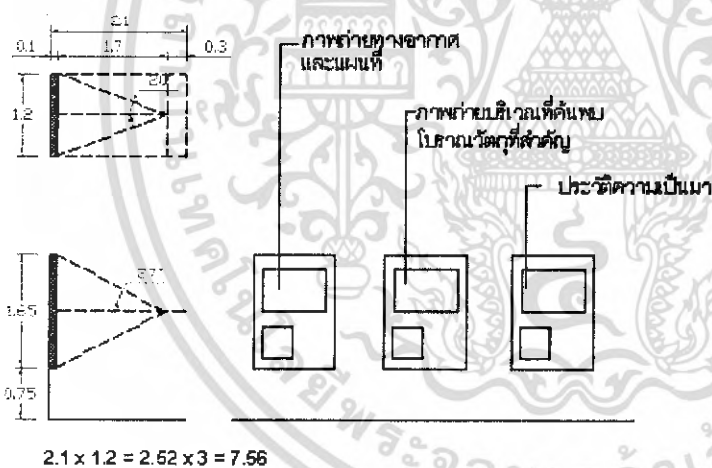
เนื้อเรื่อง

- ศิลปะทวารวดี
- ศิลปะศรีวิชัย
- ศิลปะเขมร
- ศิลปะล้านนา(เชียงใหม่)
- ศิลปะสุโขทัย
- ศิลปะอยุธยา
- ศิลปะรัตนโกสินทร์-ปัจจุบัน

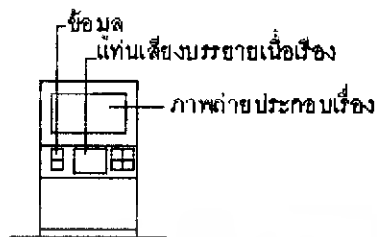
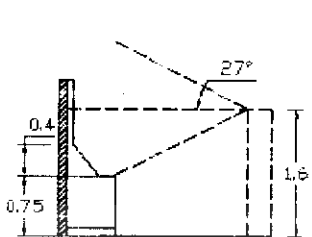
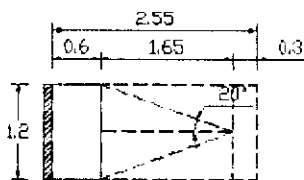
เทคนิคการจัดแสดง

- บอร์ดจัดแสดงภาพ
- แท่นเสียงบรรยายเนื้อเรื่องจัดแสดง
- แท่นจัดแสดง
- ตู้จัดแสดง

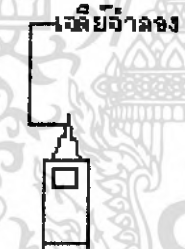
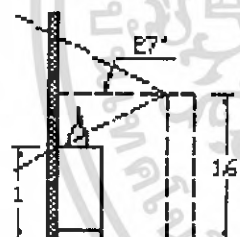
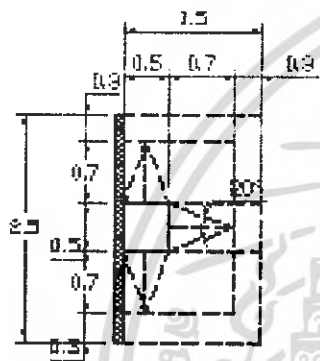
รูปแบบการจัดแสดง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่ออนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

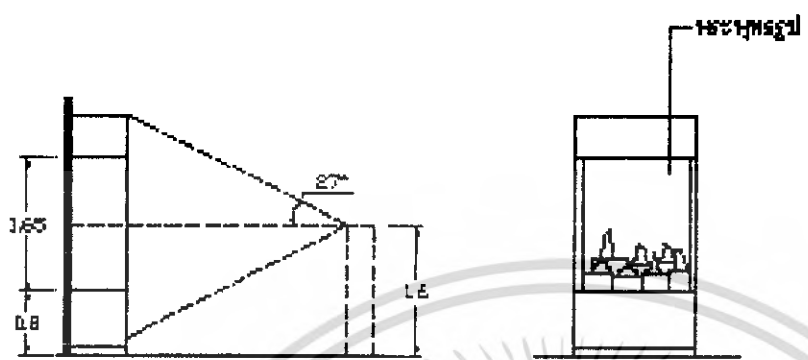
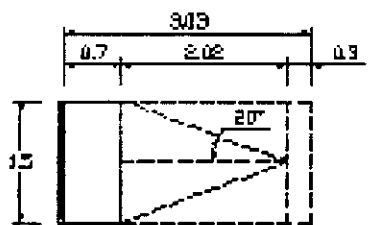

$2.55 \times 1.2 = 3.06$

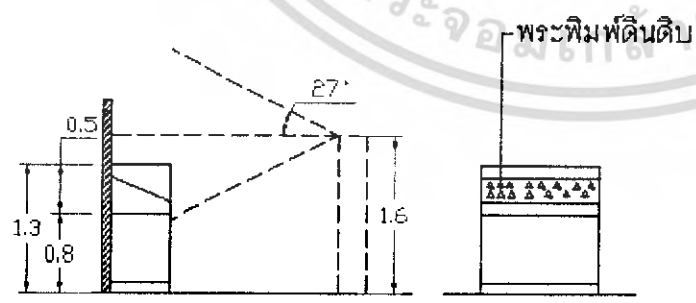
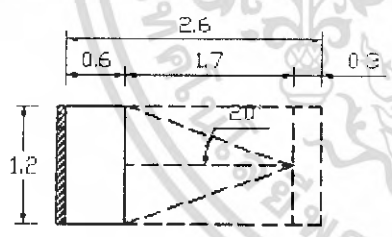

$1.5 \times 2.5 = 3.75$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

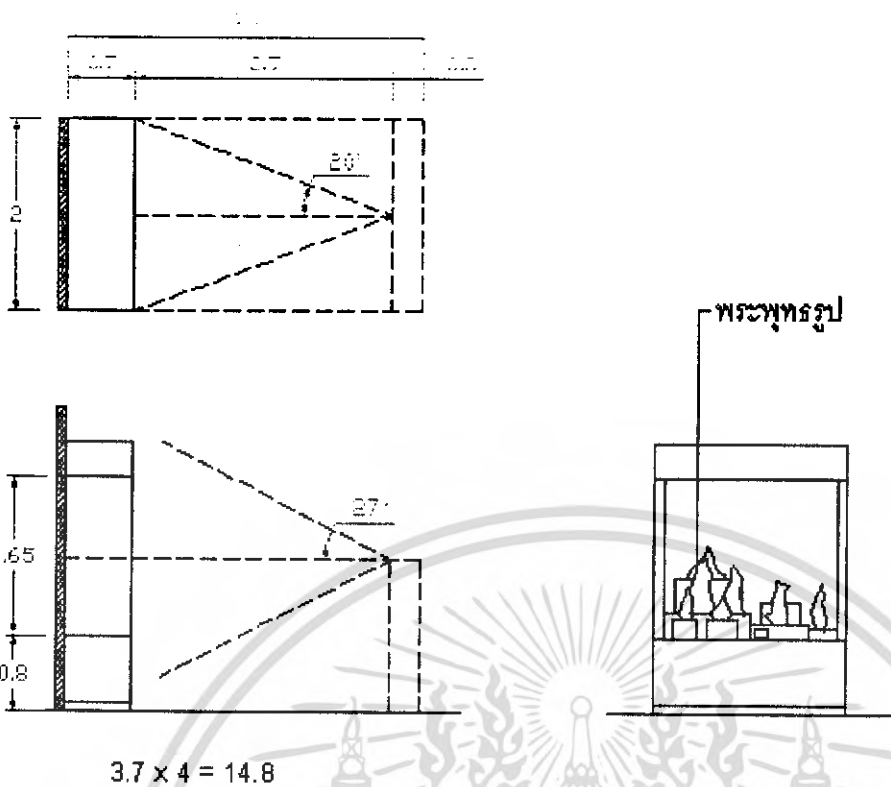

$3.03 \times 1.5 = 4.545 \times 4 = 18.18$

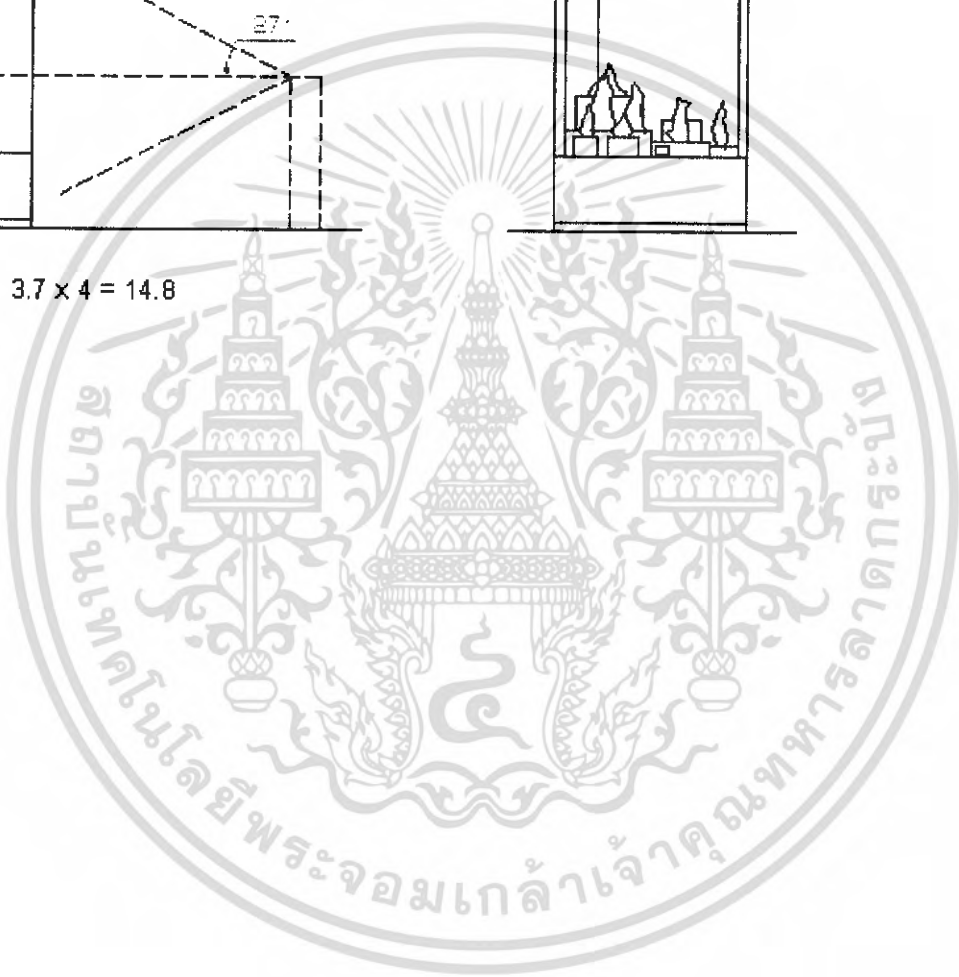

$2.6 \times 1.2 = 3.12 \times 3 = 9.36$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

$3.7 \times 4 = 14.8$

รวมพื้นที่ต้องการ $7.56 + 3.06 + 3.75 + 18.18 + 9.36 + 14.8 = 56.71$ ตารางเมตร/หน่วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานที่อาคารศึกษานั้น ไม่นำออกนอกรั้วไปเผยแพร่โดยเด็ดขาด

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อจัดแสดงที่ 6 ศิลปะโบราณคดีในประเทศไทย

วัตถุประสงค์	วัตถุประสงค์แสดง
- เพื่อเป็นการเผยแพร่ความรู้ด้านโบราณสถานและโบราณวัตถุที่สำคัญของประเทศไทย	<ul style="list-style-type: none"> - ภาพวาด - แผนที่ - ภาพถ่ายทางอากาศ - เทปบรรยายศิลปะโบราณคดีสมัยต่างๆ - พระพุทธรูปปางประทานอภัย สูง 54.5 ซม. - พระพุทธรูปปางประทานอภัย สูง 41.7 ซม. - ประติมากรรมดินเผา สูง 32 ซม. กว้าง 20.2 ซม. - ประติมากรรมดินเผา สูง 24 ซม. กว้าง 23 ซม. - พระพิมพ์ดินดิบ สูง 10.5 ซม. กว้าง 9 ซม. - พระพิมพ์ดินดิบ สูง 10.5 ซม. กว้าง 8.4 ซม. - พระพิมพ์ดินดิบ สูง 7.3 ซม. กว้าง 6.7 ซม. - พระพุทธรูปขนาดปรก สูง 112 ซม. หน้าตักกว้าง 51 ซม. - พระโพธิสัตว์วairocana โลกิตเศศวร สูง 45 ซม. กว้าง 36 ซม. - พระรัตนตรัยมหายาน - พระพุทธรูปทรงเครื่องปางประทานอภัย สูง 10 ซม. - พระคเณศ สำริด สูง 6.5 ซม. กว้าง 4.5 ซม. - เทวรูป ศิลาลา สูง 51 ซม. กว้าง 27 ซม. - พระพุทธรูปปางสมาธิ - เจดีย์จำลอง - พระพุทธรูปปางมาวิชัย สูง 19.5 ซม. กว้าง 12 ซม. - พระหัตถ์พระพุทธรูป สูง 24 ซม. กว้าง 9.5 ซม. - เศียรนาคสังโลก สูง 34.5 ซม. กว้าง 20 ซม. - พระพุทธรูปปางมาวิชัย สูง 42 ซม. กว้าง 28 ซม. - พระพุทธรูปปางมาวิชัย สูง 27 ซม. กว้าง 14 ซม. - พระพุทธรูปปางมาวิชัย สูง 67 ซม. กว้าง 35 ซม. - เศียรพระพุทธรูปทรงเครื่อง สูง 23 ซม. - พระพิมพ์แม่ชินปิดทอง สูง 39 ซม. กว้าง 28.3 ซม. - พระพิมพ์แม่ชินปิดทอง สูง 26 ซม. กว้าง 13.5 ซม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับกระใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้วยวิธีใดๆ

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อจัดแสดงที่ 7 เครื่องถ้วยในประเทศไทย

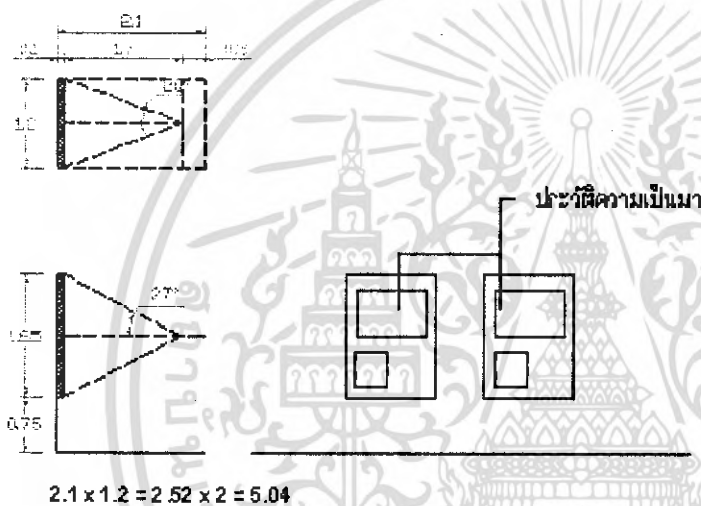
เนื้อเรื่อง

- เครื่องถ้วยเขมร
- เครื่องถ้วยสุโขทัย (สังคโลก)
- เครื่องปั้นดินเผาอันนัม (ญวน)
- เครื่องถ้วยเบญจรงค์ และลายน้ำทอง

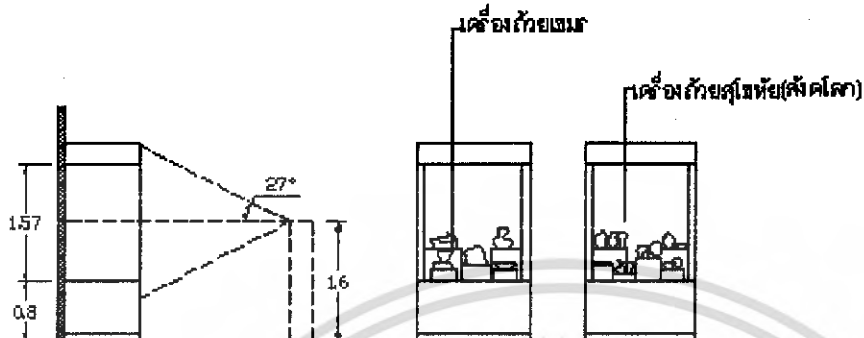
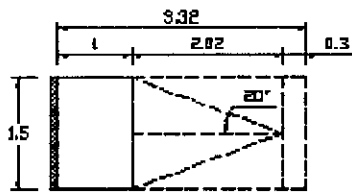
เทคนิคการจัดแสดง

- บอร์ดภาพจัดแสดงติดผนัง
- ตู้จัดแสดงวัตถุ

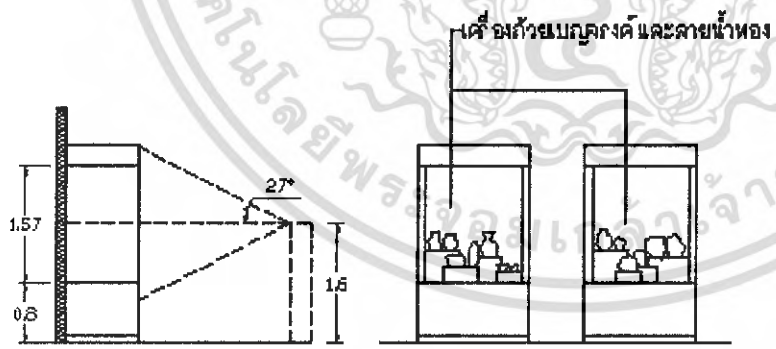
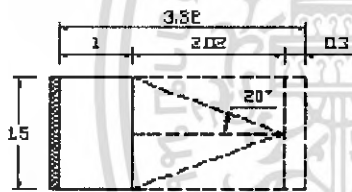
รูปแบบการจัดแสดง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

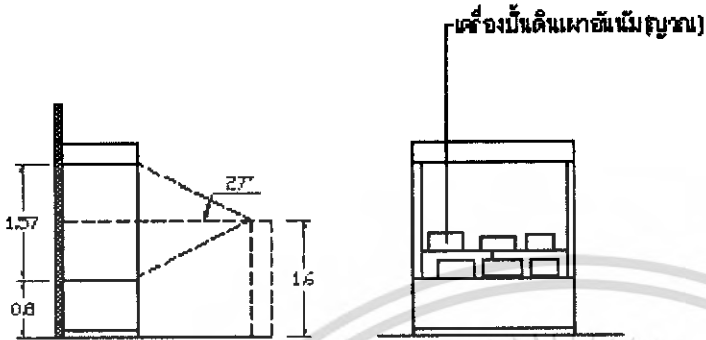
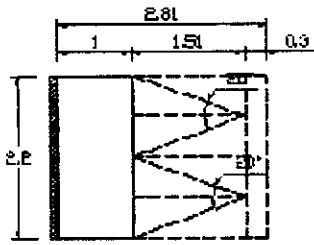

$3.32 \times 1.5 = 4.98 \times 2 = 9.96$

$3.32 \times 1.5 = 4.98 \times 2 = 9.96$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

$2.81 \times 2.2 = 6.182$

รวมพื้นที่ที่ต้องการ $5.04 + 9.96 + 9.96 + 6.182 = 31.142$ ตารางเมตร/หน่วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อจัดแสดงที่ 7 เครื่องถ้วยในประเทศไทย	
วัตถุประสงค์	วัตถุจัดแสดง
- เพื่อเป็นแหล่งข้อมูลการศึกษาเครื่องถ้วยในประเทศไทย	<ul style="list-style-type: none"> - ภาพถ่าย - แผนที่ - ภาพวาด - เครื่องถ้วยเขมร สีเขียว - เครื่องถ้วยเขมร สีน้ำตาล - จาน สังคโลก - จาน ลวดลายพุกชา - กระจุก - จานขอบเรียบ - จานขอบหยัก - จานเขียนลายซาม - ซาม - โถมีฝา - เครื่องถ้วยลายน้ำทอง - เครื่องถ้วยเบญจรงค์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อจัดแสดงที่ 5 สมบัติได้ทะเลในอ่าวไทย

เนื้อเรื่อง

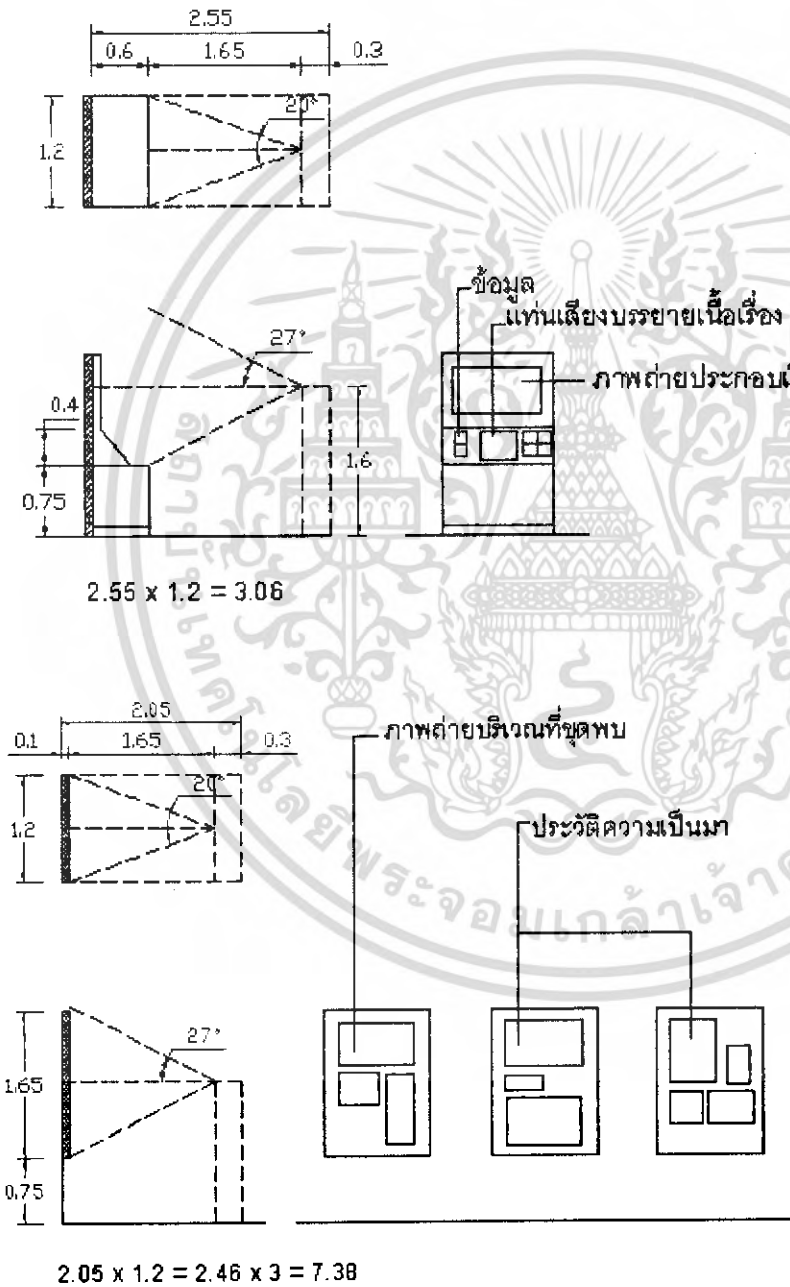
-โบราณวัตถุที่ค้นพบจากทะเลอ่าวไทย

เทคนิคการจัดแสดง

- วีดีทัศน์

-บอร์ดภาพจัดแสดง

รูปแบบการจัดแสดง

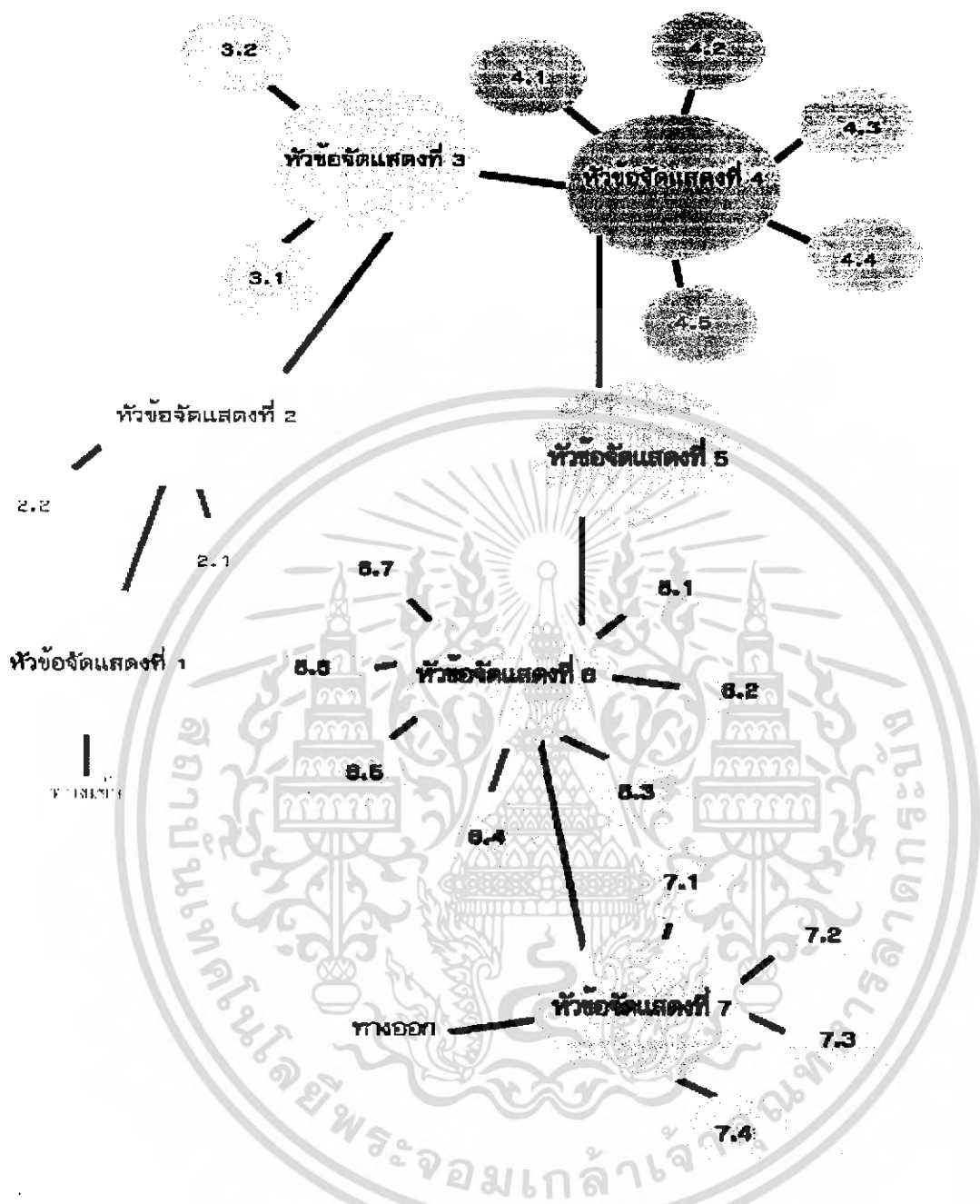
รวมพื้นที่ที่ต้องการ $3.06 + 7.38 = 10.44$ ตารางเมตร/หน่วย

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อจัดแสดงที่ 5 สมบัติได้หะลิมเอวักไซะ

วัตถุประสงค์	วัตถุประสงค์แสดง
- เพื่อเป็นแหล่งข้อมูลการศึกษางานโบราณคดีได้นำ	<ul style="list-style-type: none"> - ภาพถ่าย - แผนที่ - ภาพฉายวีดิทัศน์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ ๑๖. โครงสร้างแผนผังห้องอากาศหัวข้อจัดแสดง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.10 การแบ่งพื้นที่ใช้สอยภายในโครงการ

1. ส่วนโถงต้อนรับ

องค์ประกอบ	จำนวน	พื้นที่/หน่วย	รวมพื้นที่วิเคราะห์
-ติดต่อบริเวณ	1	5.5	5.5
-ฝาผนัง	1	3.6	3.6
-จำหน่ายของ	1	5.2	5.2
-พักผ่อน	2	7.6	15.2
-บริการน้ำดื่ม	1	1.12	1.12

รวมพื้นที่ใช้สอยส่วนโถงพักผ่อน	30.62	ตารางเมตร
พื้นที่สัญญา 50%	15.31	ตารางเมตร
รวมพื้นที่วิเคราะห์	45.93	ตารางเมตร
พื้นที่จริงส่วนโถงพักผ่อน	72	ตารางเมตร

องค์ประกอบ	พื้นที่ต้องการ	พื้นที่สัญญา 50%	พื้นที่สัญญา 50%+พื้นที่ ต้องการ
<u>หัวข้อจัดแสดงที่ 1</u>			
บทเกริ่นนำ			
-แนะนำนำจังหวัดปราจีนบุรี	7.56	3.78	11.34
-ประวัติการก่อตั้งพิพิธภัณฑ์	7.29	3.645	10.935
-โบราณสถานโบราณวัตถุที่สำคัญ	3.12	1.56	4.68
รวมพื้นที่จัดแสดงหัวข้อที่ 1	17.97	8.985	26.415

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อจัดแสดงที่ 2			
สมัยก่อนประวัติศาสตร์	24.682	12.341	37.023
2.1 แหล่งโบราณคดีโคกพนมดี	37.8092	18.9046	56.7138
2.2 แหล่งโบราณคดีหนองโน	62.4912	31.2456	93.7368
รวมพื้นที่จัดแสดงหัวข้อที่ 2			
หัวข้อจัดแสดงที่ 3			
สมัยประวัติศาสตร์			
3.1 วัดมณฑลมหาอารวัด	16.434	8.217	24.651
3.2 วัดมณฑลเชมร	40.484	20.242	60.726
รวมพื้นที่จัดแสดงหัวข้อที่ 3	56.918	28.459	85.377
หัวข้อจัดแสดงที่ 4			
เมืองโบราณคดีภาคตะวันออก			
4.1 เมืองศรีมโหสถ ปราจีนบุรี	49.422	24.711	74.133
4.2 เมืองดงละคร นครนายก	13.742	6.871	20.613
4.3 เมืองพะเนียด	14.836	7.418	22.254
4.4 ปราสาทเขาน้อย	14.96	7.48	22.44
4.5 ปราสาทสติก๊กอกรรม	14.96	7.48	22.44
รวมพื้นที่จัดแสดงหัวข้อที่ 4	107.47	53.735	161.205
หัวข้อจัดแสดงที่ 5			
สมบัติใต้ทะเลในอ่าวไทย			
5.สมบัติใต้ทะเลในอ่าวไทย	30.6092	15.3046	45.9966
รวมพื้นที่จัดแสดงหัวข้อที่ 5			
หัวข้อจัดแสดงที่ 6			
ศิลปะโบราณคดีในประเทศไทย			
6.1 ศิลปะทวารวดี	10.62	5.31	15.93
6.2 ศิลปะศรีวิชัย	9.36	4.68	14.04
6.3 ศิลปะเขมร	30.556	15.278	45.834

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ในการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6.4 ศิลปะล้านนา(เชียงใหม่)	31.504	15.752	47.256
6.5 ศิลปะสุโขทัย	7.56	3.78	11.34
6.6 ศิลปะอยุธยา	20.194	10.097	30.291
6.7 ศิลปะรัตนโกสินทร์-ปัจจุบัน	20.554	10.277	30.381
รวมพื้นที่จัดแสดงหัวข้อที่ 6	124.948	62.474	195.072
หัวข้อจัดแสดงที่ 7			
เครื่องถ้วยในประเทศไทย			
7.1 เครื่องถ้วยเขมร (ลพบุรี)	15	7.5	22.5
7.2 เครื่องถ้วยสุโขทัย(สังคโลก)	9.96	4.98	14.94
7.3 เครื่องปั้นดินเผาอันนัม(ญวน)	6.182	3.091	9.273
7.4 เครื่องถ้วยเบญจรงค์ และลาย น้ำทอง	9.96	4.98	14.94
รวมพื้นที่จัดแสดงหัวข้อที่ 7	41.102	20.551	61.653

4.9 การแบ่งพื้นที่ใช้สอยภายในโครงการ

2. ส่วนโถงต้อนรับ

องค์ประกอบ	จำนวน	พื้นที่/หน่วย	รวมพื้นที่วิเคราะห์
-ติดต่อสอบถาม/ฝากของ	1 ชุด	6.50	6.50
-จำหน่ายของ	1 ชุด	7.20	7.20
-พักผ่อน	1 ชุด	13.25	13.25
-บริการน้ำดื่ม	1 ชุด	3.15	3.15

รวมพื้นที่ใช้สอยส่วนโถงพักผ่อน	30.1	ตร.ม.
พื้นที่สัญญา 50%	15.05	ตร.ม.
รวมพื้นที่วิเคราะห์	45.15	ตร.ม.
พื้นที่จริง	85	ตร.ม.
พื้นที่ต่าง	39.85	ตร.ม.

(นำพื้นที่ต่าง เฉลี่ยเพิ่มเติมตามสัดส่วน)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

องค์ประกอบ	พื้นที่สัญญา+พื้นที่ ต้องการ	พื้นที่เพิ่มเติม	รวมพื้นที่
-ติดต่อสอบถาม/ฝากของ	9.75		
-จำหน่ายของ	10.8		
-พักคอย	19.875		
-บริการน้ำดื่ม	4.725		
รวมพื้นที่	45.15	39.85	85

องค์ประกอบหัวข้อจัดแสดงที่ 1	พื้นที่ต้องการ	พื้นที่สัญญา 50%+พื้นที่ ต้องการ
รวมพื้นที่จัดแสดงหัวข้อที่ 1	28.8275	43.24175

พื้นที่จริงส่วนจัดแสดงที่ 1   54   ตร.ม.
พื้นที่สัญญา 50%+พื้นที่ต้องการ   43.24175   ตร.ม.
พื้นที่ต่าง   10.75875   ตร.ม.

องค์ประกอบหัวข้อจัดแสดงที่ 2	พื้นที่ต้องการ	พื้นที่สัญญา 50%+พื้นที่ ต้องการ
รวมพื้นที่จัดแสดงหัวข้อที่ 2	31.228	46.842

พื้นที่จริงส่วนจัดแสดงที่ 2   72   ตร.ม.
พื้นที่สัญญา 50%+พื้นที่ต้องการ   46.842   ตร.ม.
พื้นที่ต่าง   25.158   ตร.ม.

องค์ประกอบหัวข้อจัดแสดงที่ 3	พื้นที่ต้องการ	พื้นที่สัญญา 50%+พื้นที่ ต้องการ
รวมพื้นที่จัดแสดงหัวข้อที่ 3	85.105	127.6575

พื้นที่จริงส่วนจัดแสดงที่ 3   269   ตร.ม.
พื้นที่สัญญา 50%+พื้นที่ต้องการ   127.6575   ตร.ม.
พื้นที่ต่าง   141.3425   ตร.ม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

องค์ประกอบหัวข้อจัดแสดงที่ 4	พื้นที่ต้องการ	พื้นที่สัญญา 50%+พื้นที่ ต้องการ
รวมพื้นที่จัดแสดงหัวข้อที่ 4	15.12	22.68

พื้นที่จริงส่วนจัดแสดงที่ 4	54	ตร.ม.
พื้นที่สัญญา 50%+พื้นที่ต้องการ	22.68	ตร.ม.
พื้นที่ต่าง	31.32	ตร.ม.

องค์ประกอบหัวข้อจัดแสดงที่ 5	พื้นที่ต้องการ	พื้นที่สัญญา 50%+พื้นที่ ต้องการ
รวมพื้นที่จัดแสดงหัวข้อที่ 5	51.11	76.665

พื้นที่จริงส่วนจัดแสดงที่ 5	162	ตร.ม.
พื้นที่สัญญา 50%+พื้นที่ต้องการ	76.665	ตร.ม.
พื้นที่ต่าง	85.335	ตร.ม.

องค์ประกอบหัวข้อจัดแสดงที่ 6	พื้นที่ต้องการ	พื้นที่สัญญา 50%+พื้นที่ ต้องการ
รวมพื้นที่จัดแสดงหัวข้อที่ 6	14.48	21.72

พื้นที่จริงส่วนจัดแสดงที่ 6	40.5	ตร.ม.
พื้นที่สัญญา 50%+พื้นที่ต้องการ	21.72	ตร.ม.
พื้นที่ต่าง	18.78	ตร.ม.

องค์ประกอบหัวข้อจัดแสดงที่ 7	พื้นที่ต้องการ	พื้นที่สัญญา 50%+พื้นที่ ต้องการ
รวมพื้นที่จัดแสดงหัวข้อที่ 7	18.44	27.66

พื้นที่จริงส่วนจัดแสดงที่ 7	40.5	ตร.ม.
พื้นที่สัญญา 50%+พื้นที่ต้องการ	27.66	ตร.ม.
พื้นที่ต่าง	12.84	ตร.ม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

สรุปผลงานการออกแบบ

แนวความคิดในการออกแบบ

พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติปราจีนบุรี เป็นพิพิธภัณฑ์ที่จัดแสดงนิทรรศการเรื่องราวทางด้านโบราณคดี โบราณวัตถุ ของภูมิภาคตะวันออกกลาง ซึ่งวัตถุที่จัดแสดงเป็นส่วนใหญ่ค้นพบที่เมืองศรีมโหสถ จังหวัด ปราจีนบุรี อีกทั้งการให้ความรู้ความเข้าใจทางด้านประวัติศาสตร์ของจังหวัดปราจีนบุรี ศิลปะยุคต่างๆ ที่เกิดขึ้นในแถบภูมิภาคตะวันออกกลาง และภายในประเทศไทย รวมไปถึงแหล่งอารยธรรมความเป็นมาของกลุ่มชนจากอดีตจนถึงปัจจุบัน เป็นแหล่งรวบรวมข้อมูลโบราณคดีด้านประวัติศาสตร์ให้กับนักโบราณคดี นักวิชาการ และผู้สนใจ เพื่อให้เกิดสำนึกความหวงแหนสมบัติอันทรงคุณค่า และเกิดความภาคภูมิใจ การเสนอแนะปรับปรุงการออกแบบตกแต่งภายในจึงออกแบบให้สอดคล้องกับการใช้งาน โดยการนำรูปแบบของงานสถาปัตยกรรม และศิลปะลวดลายที่อยู่ในจังหวัดปราจีนบุรีมาประยุกต์ใช้กับการออกแบบสถาปัตยกรรมภายใน

โดยสามารถแบ่งเป็นส่วนย่อยๆ ได้ดังนี้

1. ส่วนบริการสาธารณะ(ส่วนโถงต้อนรับ ส่วนขายสินค้าที่ระลึก)
2. ส่วนห้องประชุมบรรยาย
3. ส่วนนิทรรศการ แบ่งออกเป็น 7 หัวข้อ
  - 3.1 บทเกริ่นนำ
    - แนะนำจังหวัดปราจีนบุรี
    - ประวัติการก่อตั้งพิพิธภัณฑ์
    - โบราณสถานโบราณวัตถุที่สำคัญ
  - 3.2 สมัยก่อนประวัติศาสตร์
    - แหล่งโบราณคดีโคกพนมดี
    - แหล่งโบราณคดีหนองโน
  - 3.3 สมัยประวัติศาสตร์
    - วัฒนธรรมทวารวดี
    - วัฒนธรรมเขมร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.4 เมืองโบราณคดีภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

- เมืองศรีมโหสถ ปราจีนบุรี
- เมืองดงละคร นครนายก
- เมืองพะเนียด
- ปราสาทเขาน้อย
- ปราสาทสตีลก็อกรม

3.5 สมบัติใต้ทะเลในอ่าวไทย

- สมบัติใต้ทะเลในอ่าวไทย

3.6 ศิลปะโบราณคดีในประเทศไทย

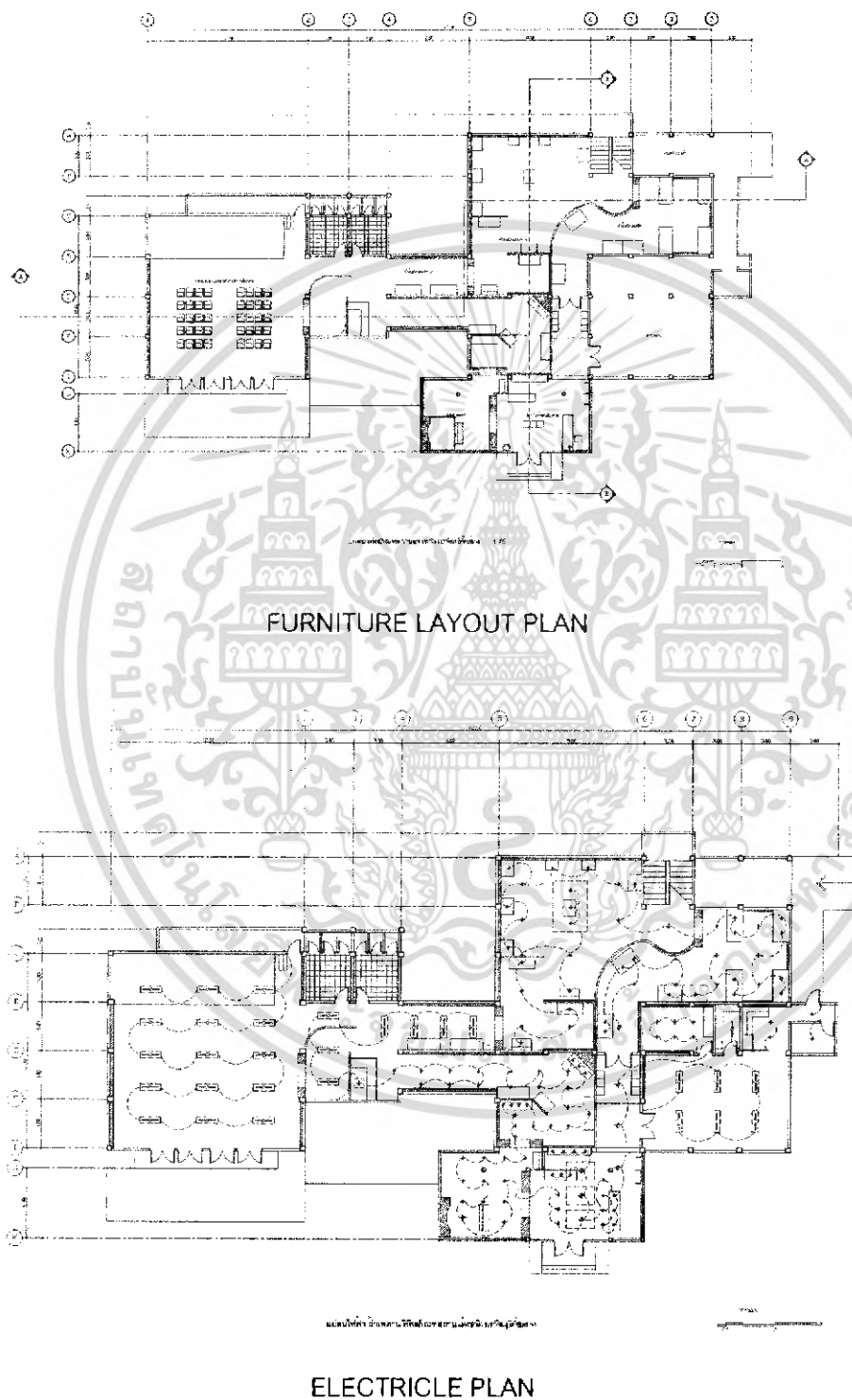
- ศิลปะทวารวดี
- ศิลปะศรีวิชัย
- ศิลปะเขมร
- ศิลปะล้านนา(เชียงใหม่)
- ศิลปะสุโขทัย
- ศิลปะอยุธยา
- ศิลปะรัตนโกสินทร์-ปัจจุบัน

3.7 เครื่องถ้วยในประเทศไทย

- เครื่องถ้วยเขมร (ลพบุรี)
- เครื่องถ้วยสุโขทัย(สังคโลก)
- เครื่องปั้นดินเผาอันนัม(ญวน)
- เครื่องถ้วยเบญจรงค์ และลายน้ำทอง

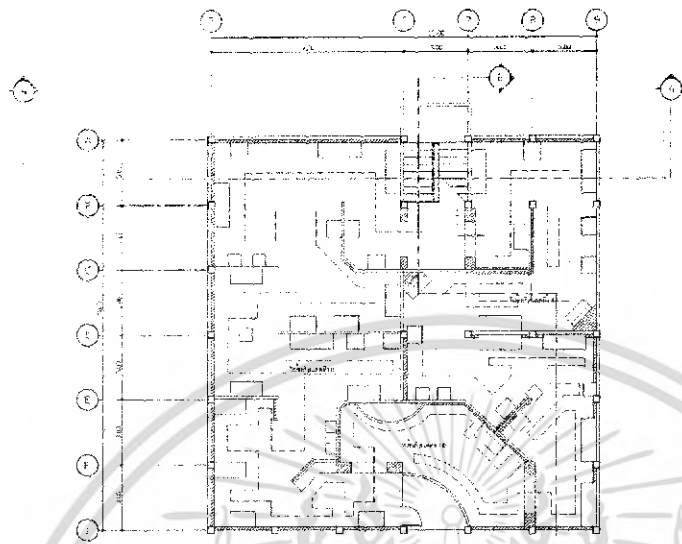
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การจัดวางผังโครงการพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ปราจีนบุรี
ผังภายในอาคารชั้นที่ 1

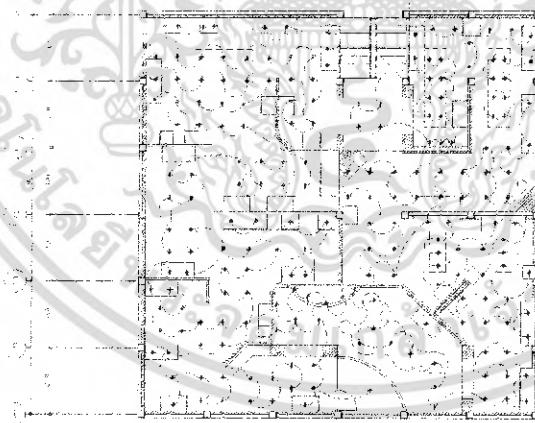

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผังภายในอาคารพื้นที่ 2

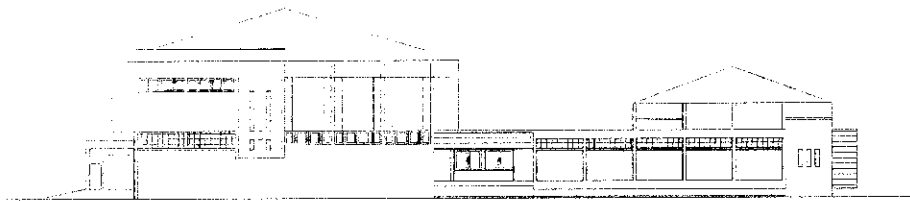

FURNITURE LAYOUT PLAN

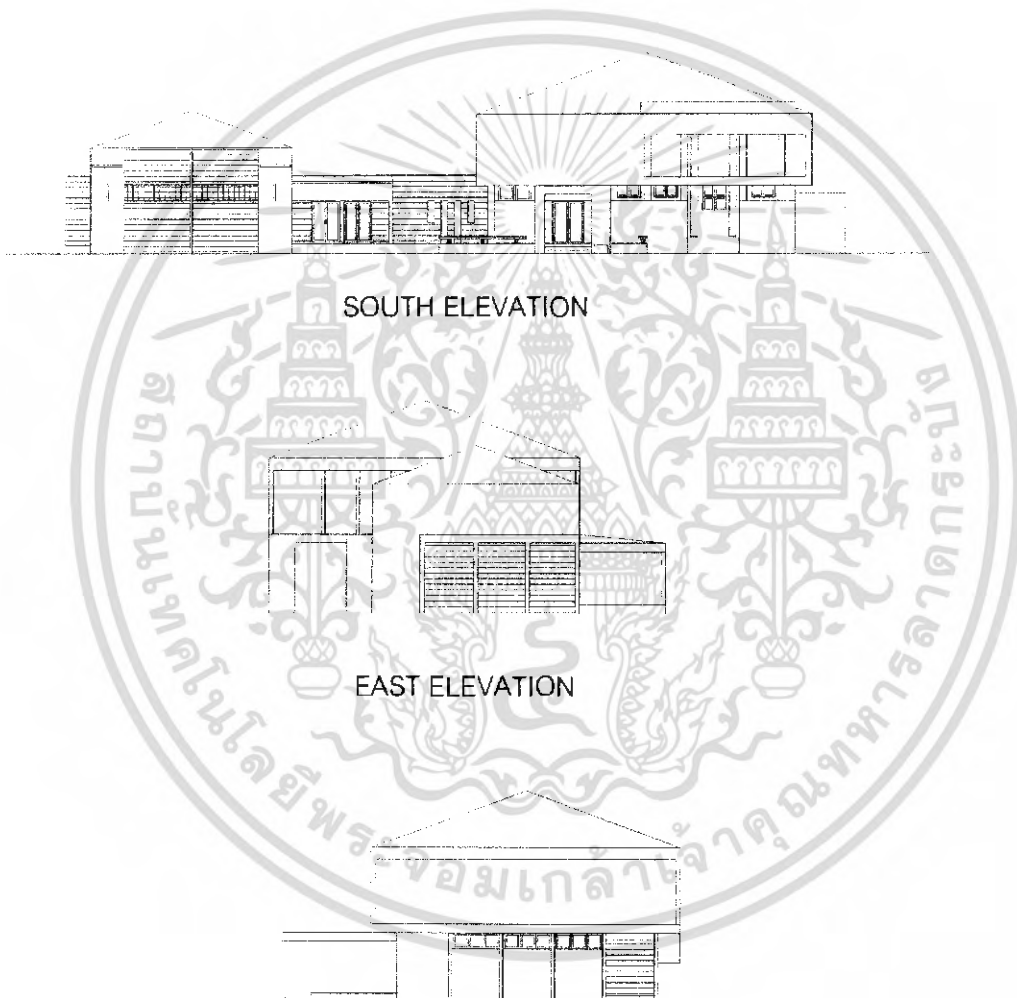

ELECTRICLE PLAN

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

NORTH ELEVATION

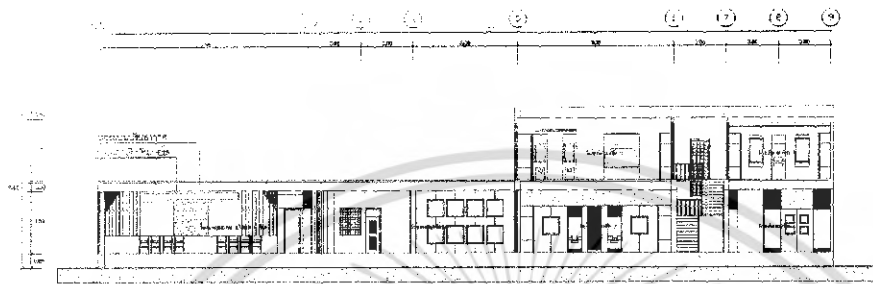

SOUTH ELEVATION

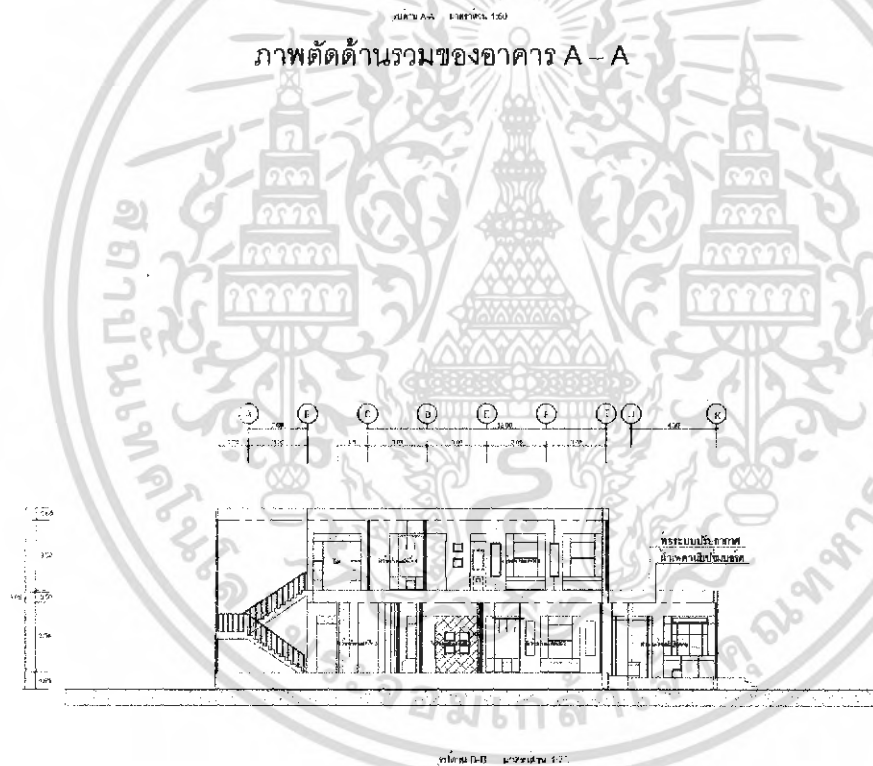
EAST ELEVATION

WEST ELEVATION

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพตัดด้านรวมของอาคาร A - A

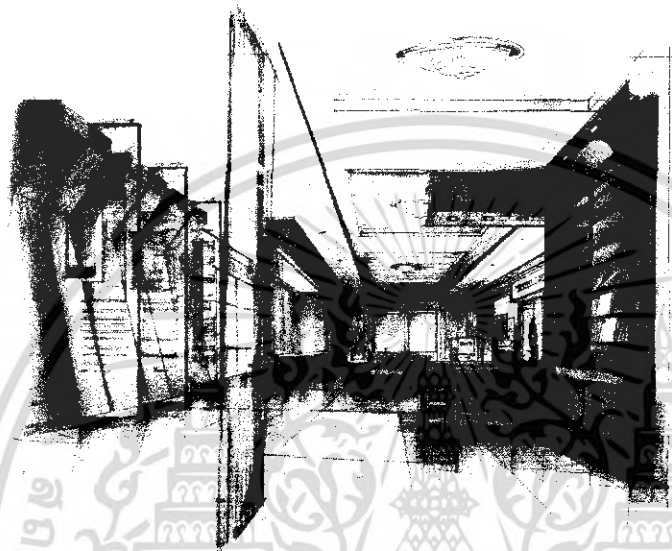

ภาพตัดด้านรวมของอาคาร B - B

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนโถงประชาสัมพันธ์

แนวความคิดในการออกแบบส่วนโถงประชาสัมพันธ์เนื่องจากเป็นส่วนที่จะสามารถสร้างความประทับใจให้แก่ผู้เข้าชมแนวความคิดจึงเป็นลักษณะการนำวัสดุในท้องถิ่น และสวดลายพื้นถิ่นของจังหวัดปราจีนเข้ามาประยุกต์ในการออกแบบ ให้มีความสอดคล้องกับฟังก์ชันภายใน

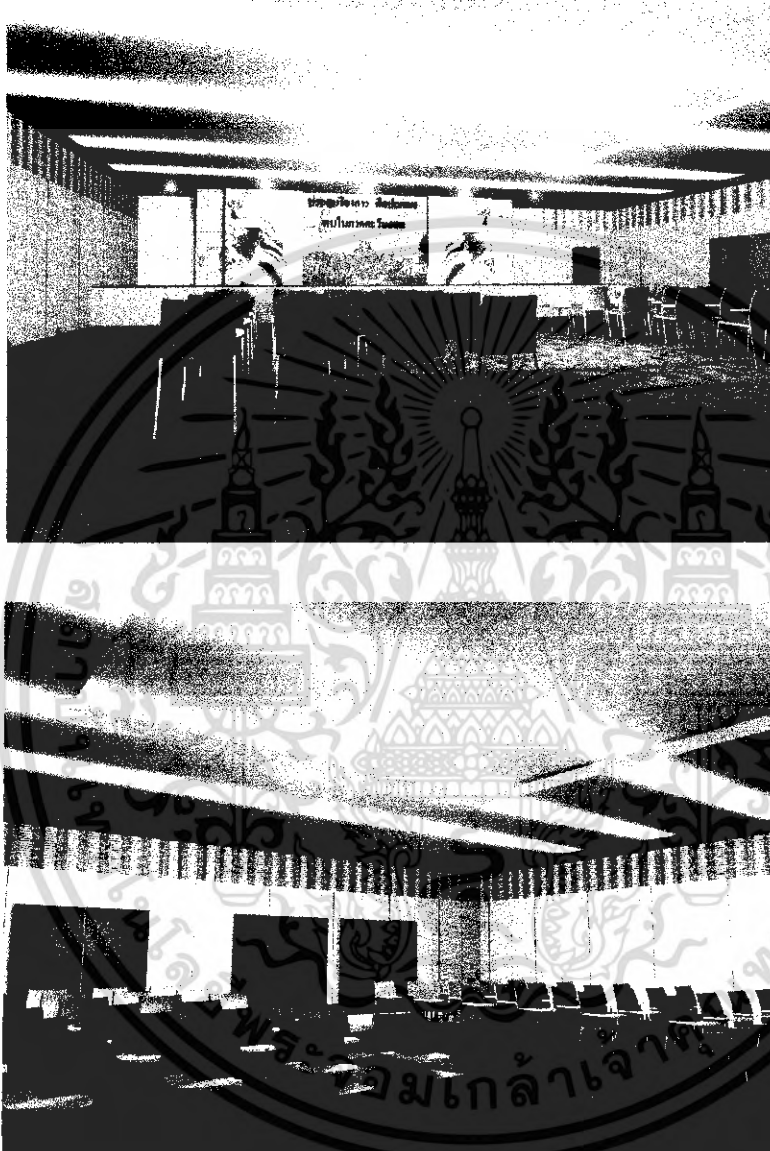

แสดงรูปส่วนโถงประชาสัมพันธ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ห้องประชุมบรรยาย

ในส่วนห้องประชุมบรรยายนี้ออกแบบโดยสร้างบรรยากาศให้มีความรู้สึกปลอดโปร่งไม่แออัด มีการใช้วัสดุไม้ที่มีมากในจังหวัดเข้ามาผสมผสานในการออกแบบ เฟอร์นิเจอร์ที่ใช้สามารถเคลื่อนย้ายได้สะดวก

แสดงรูปส่วนประชุม/นิทรรศการชั่วคราว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนจัดแสดงหัวข้อที่ 1 บทเกริ่นนำ

- แนะนำนำจังหวัดปราจีนบุรี
- ประวัติการก่อตั้งพิพิธภัณฑ์
- โบราณสถานโบราณวัตถุที่สำคัญ

PRAJINBURI NATIONAL MUSEUM

หัวข้อจัดแสดงที่ 1 บทเกริ่นนำจังหวัดปราจีนบุรี ประวัติการก่อตั้งพิพิธภัณฑ์ และความสำคัญของศิลปะโบราณคดี

ประเภทวัตถุ	ชื่อวัตถุ	วัสดุ	สมัย
เครื่องปั้นดินเผา	...	...	...
...	...	...	...
...	...	...	...

แสดงรูปส่วนจัดแสดงที่ 1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อจัดแสดงที่ 2 สมัยก่อนประวัติศาสตร์

-แหล่งโบราณคดีโคกพนมดี

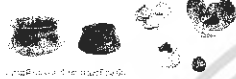
-แหล่งโบราณคดีหนองโน

PRAJINBURI NATIONAL MUSEUM

หัวข้อจัดแสดงที่ 2 สมัยก่อนประวัติศาสตร์

2.1 แหล่งโบราณคดีหนองโน

แหล่งโบราณคดีหนองโนเป็นแหล่งโบราณคดีที่สำคัญของจังหวัดปราจีนบุรี มีอายุประมาณ 2,000 ปีเศษ แหล่งโบราณคดีแห่งนี้มีพื้นที่ประมาณ 100 ไร่เศษ มีพื้นที่ขุดค้นพบโครงกระดูกมนุษย์สมัยก่อนประวัติศาสตร์ และเครื่องมือหินขัดจำนวนมาก นอกจากนี้ยังพบเครื่องปั้นดินเผาและเครื่องใช้สำริดจำนวนมาก

เครื่องปั้นดินเผาสมัยก่อนประวัติศาสตร์

เครื่องมือหินขัด

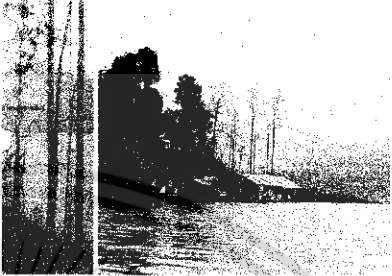
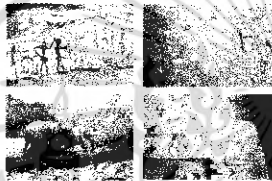
เครื่องปั้นดินเผาสมัยก่อนประวัติศาสตร์

เครื่องมือหินขัด

เครื่องปั้นดินเผาสมัยก่อนประวัติศาสตร์

เสาหินขนาดใหญ่สมัยก่อนประวัติศาสตร์

เสาหินขนาดใหญ่สมัยก่อนประวัติศาสตร์ เป็นเสาหินที่ขุดค้นพบที่แหล่งโบราณคดีหนองโน มีลักษณะเป็นเสาหินทรงกลม มีเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 1 เมตร สูงประมาณ 2 เมตร

เสาหินขนาดใหญ่สมัยก่อนประวัติศาสตร์ เป็นเสาหินที่ขุดค้นพบที่แหล่งโบราณคดีหนองโน มีลักษณะเป็นเสาหินทรงกลม มีเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 1 เมตร สูงประมาณ 2 เมตร

เสาหินขนาดใหญ่สมัยก่อนประวัติศาสตร์ เป็นเสาหินที่ขุดค้นพบที่แหล่งโบราณคดีหนองโน มีลักษณะเป็นเสาหินทรงกลม มีเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 1 เมตร สูงประมาณ 2 เมตร

เสาหินขนาดใหญ่สมัยก่อนประวัติศาสตร์ เป็นเสาหินที่ขุดค้นพบที่แหล่งโบราณคดีหนองโน มีลักษณะเป็นเสาหินทรงกลม มีเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 1 เมตร สูงประมาณ 2 เมตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แสดงรูปส่วนจัดแสดงที่ 2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อจัดแสดงที่ 3 สมัยประวัติศาสตร์

- วัฒนธรรมทวารวดี
- วัฒนธรรมเขมร

PRAJINBURI NATIONAL MUSEUM

หัวข้อจัดแสดงที่ 3 สมัยประวัติศาสตร์

วัฒนธรรมทวารวดี มีประวัติความเป็นมาที่ยาวนาน มีลักษณะเฉพาะตัวที่แตกต่างไปจากวัฒนธรรมสมัยใหม่ของไทยในปัจจุบัน วัฒนธรรมทวารวดี มีลักษณะเฉพาะตัวที่แตกต่างไปจากวัฒนธรรมสมัยใหม่ของไทยในปัจจุบัน วัฒนธรรมทวารวดี มีลักษณะเฉพาะตัวที่แตกต่างไปจากวัฒนธรรมสมัยใหม่ของไทยในปัจจุบัน

1.1 วัฒนธรรมทวารวดี

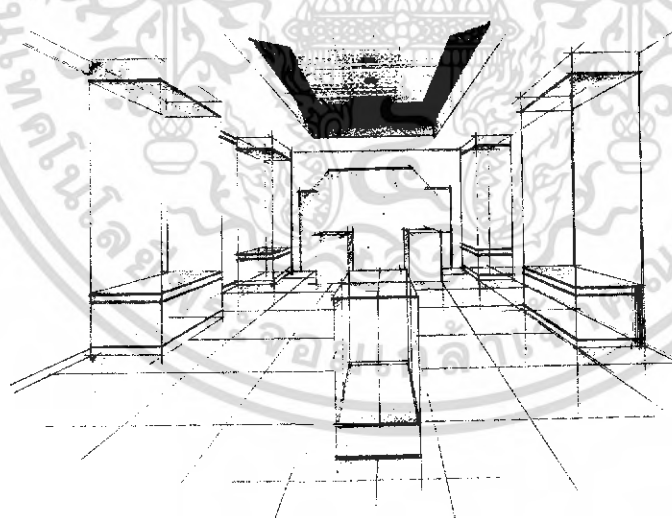
วัฒนธรรมทวารวดี มีประวัติความเป็นมาที่ยาวนาน มีลักษณะเฉพาะตัวที่แตกต่างไปจากวัฒนธรรมสมัยใหม่ของไทยในปัจจุบัน วัฒนธรรมทวารวดี มีลักษณะเฉพาะตัวที่แตกต่างไปจากวัฒนธรรมสมัยใหม่ของไทยในปัจจุบัน วัฒนธรรมทวารวดี มีลักษณะเฉพาะตัวที่แตกต่างไปจากวัฒนธรรมสมัยใหม่ของไทยในปัจจุบัน

1.2 วัฒนธรรมเขมร

วัฒนธรรมเขมร มีประวัติความเป็นมาที่ยาวนาน มีลักษณะเฉพาะตัวที่แตกต่างไปจากวัฒนธรรมสมัยใหม่ของไทยในปัจจุบัน วัฒนธรรมเขมร มีลักษณะเฉพาะตัวที่แตกต่างไปจากวัฒนธรรมสมัยใหม่ของไทยในปัจจุบัน วัฒนธรรมเขมร มีลักษณะเฉพาะตัวที่แตกต่างไปจากวัฒนธรรมสมัยใหม่ของไทยในปัจจุบัน

ชื่อโบราณวัตถุ	ลักษณะ	แหล่งที่มา
...	...	...
...	...	...
...	...	...

แสดงรูปส่วนจัดแสดงที่ 3

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อจัดแสดงที่ 4 เมืองโบราณคดีภาคตะวันออกเฉียง

- เมืองศรีมโหสถ ปราจีนบุรี
- เมืองดงละคร นครนายก
- เมืองพะเนียด
- ปราสาทเขาน้อย
- ปราสาทสติก๊กอ้อม

PRAJINBURI NATIONAL MUSEUM
หัวข้อจัดแสดงที่ 4 เมืองโบราณคดีภาคตะวันออกเฉียง

4.1 เมืองศรีมโหสถ ปราจีนบุรี

เมืองศรีมโหสถ เป็นเมืองโบราณที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย มีพื้นที่ประมาณ 1,000 ไร่เศษ มีกำแพงเมืองยาวประมาณ 3 กิโลเมตร มีคูเมืองรอบนอกอีก 1 ชั้น มีประตูเมือง 4 ประตู มีซากปรักหักพังของศาสนสถานและบ้านเรือนจำนวนมาก

4.2 เมืองดงละคร นครนายก

เมืองดงละคร เป็นเมืองโบราณที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย มีพื้นที่ประมาณ 1,000 ไร่เศษ มีกำแพงเมืองยาวประมาณ 3 กิโลเมตร มีคูเมืองรอบนอกอีก 1 ชั้น มีประตูเมือง 4 ประตู มีซากปรักหักพังของศาสนสถานและบ้านเรือนจำนวนมาก

4.3 เมืองพะเนียด

เมืองพะเนียด เป็นเมืองโบราณที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย มีพื้นที่ประมาณ 1,000 ไร่เศษ มีกำแพงเมืองยาวประมาณ 3 กิโลเมตร มีคูเมืองรอบนอกอีก 1 ชั้น มีประตูเมือง 4 ประตู มีซากปรักหักพังของศาสนสถานและบ้านเรือนจำนวนมาก

4.4 ปราสาทเขาน้อย

ปราสาทเขาน้อย เป็นปราสาทหินที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย มีพื้นที่ประมาณ 1,000 ไร่เศษ มีกำแพงเมืองยาวประมาณ 3 กิโลเมตร มีคูเมืองรอบนอกอีก 1 ชั้น มีประตูเมือง 4 ประตู มีซากปรักหักพังของศาสนสถานและบ้านเรือนจำนวนมาก

4.5 ปราสาทสติก๊กอ้อม

ปราสาทสติก๊กอ้อม เป็นปราสาทหินที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย มีพื้นที่ประมาณ 1,000 ไร่เศษ มีกำแพงเมืองยาวประมาณ 3 กิโลเมตร มีคูเมืองรอบนอกอีก 1 ชั้น มีประตูเมือง 4 ประตู มีซากปรักหักพังของศาสนสถานและบ้านเรือนจำนวนมาก

ชื่อโบราณสถาน	เนื้อที่ (ไร่)	จำนวนซากปรักหักพัง	จำนวนสิ่งของขุดพบ
เมืองศรีมโหสถ	1,000	1,000	1,000
เมืองดงละคร	1,000	1,000	1,000
เมืองพะเนียด	1,000	1,000	1,000
ปราสาทเขาน้อย	1,000	1,000	1,000
ปราสาทสติก๊กอ้อม	1,000	1,000	1,000
รวมทั้งหมด	5,000	5,000	5,000

แสดงรูปส่วนจัดแสดงที่ 4

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อจัดแสดงที่ 5 สมบัติใต้ทะเลในอ่าวไทย

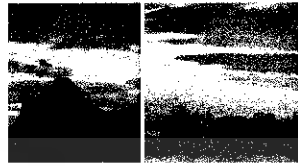
-สมบัติใต้ทะเลในอ่าวไทย

PRAJINBURI NATIONAL MUSEUM

หัวข้อจัดแสดงที่ 5 สมบัติใต้ทะเลในอ่าวไทย

ประวัติ รามอินทรา
 ภายใต้อ่าวไทย มีสมบัติมากมายที่รอคอยการค้นพบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในอ่าวไทยตอนบน ซึ่งมีความสำคัญทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมอย่างมาก การค้นพบสมบัติใต้น้ำในอ่าวไทยมีมาตั้งแต่สมัยโบราณ และยังคงมีอย่างต่อเนื่องในปัจจุบัน การศึกษาสมบัติใต้น้ำในอ่าวไทยสามารถช่วยให้นักวิจัยเข้าใจถึงวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของชุมชนโบราณได้ดียิ่งขึ้น

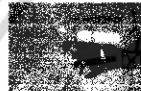

ประวัติ รามอินทรา (ต่อ)

การค้นพบสมบัติใต้น้ำในอ่าวไทยมีมาตั้งแต่สมัยโบราณ และยังคงมีอย่างต่อเนื่องในปัจจุบัน การศึกษาสมบัติใต้น้ำในอ่าวไทยสามารถช่วยให้นักวิจัยเข้าใจถึงวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของชุมชนโบราณได้ดียิ่งขึ้น

การค้นพบสมบัติใต้น้ำในอ่าวไทย

การค้นพบสมบัติใต้น้ำในอ่าวไทยมีมาตั้งแต่สมัยโบราณ และยังคงมีอย่างต่อเนื่องในปัจจุบัน การศึกษาสมบัติใต้น้ำในอ่าวไทยสามารถช่วยให้นักวิจัยเข้าใจถึงวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของชุมชนโบราณได้ดียิ่งขึ้น

ประเภทของสมบัติ	จำนวน	สถานที่พบ
เครื่องปั้นดินเผา	120 ชิ้น	อ่าวไทยตอนบน
เครื่องมือหิน	50 ชิ้น	อ่าวไทยตอนบน
เครื่องเงิน	10 ชิ้น	อ่าวไทยตอนบน

การค้นพบสมบัติใต้น้ำในอ่าวไทยมีมาตั้งแต่สมัยโบราณ และยังคงมีอย่างต่อเนื่องในปัจจุบัน การศึกษาสมบัติใต้น้ำในอ่าวไทยสามารถช่วยให้นักวิจัยเข้าใจถึงวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของชุมชนโบราณได้ดียิ่งขึ้น

แสดงรูปส่วนจัดแสดงที่ 5

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อจัดแสดงที่ 6 ศิลปะโบราณคดีในประเทศไทย

- ศิลปะทวารวดี
- ศิลปะศรีวิชัย
- ศิลปะเขมร
- ศิลปะล้านนา(เชียงใหม่)
- ศิลปะสุโขทัย
- ศิลปะอยุธยา
- ศิลปะรัตนโกสินทร์-ปัจจุบัน

PRAJINBURI NATIONAL MUSEUM
หัวข้อจัดแสดงที่ 6 ศิลปะโบราณคดีในประเทศไทย

6.1 ศิลปะทวารวดี
 ศิลปะทวารวดีเป็นศิลปะที่รุ่งเรืองที่สุดในประเทศไทย มีศูนย์กลางอยู่ที่เมืองอู่ทองในจังหวัดสุพรรณบุรี ศิลปะทวารวดีได้รับอิทธิพลจากศิลปะอินเดียและศิลปะเขมร ศิลปะทวารวดีมีลักษณะเด่นคือการใช้หินทรายเป็นวัสดุในการสร้างพระพุทธรูปและพระพิมพ์ ศิลปะทวารวดีมีอายุตั้งแต่ประมาณพุทธศตวรรษที่ 6 ถึงพุทธศตวรรษที่ 12

6.2 ศิลปะศรีวิชัย
 ศิลปะศรีวิชัยเป็นศิลปะที่รุ่งเรืองในภาคใต้ของประเทศไทย มีศูนย์กลางอยู่ที่เมืองศรีวิชัยในจังหวัดสงขลา ศิลปะศรีวิชัยได้รับอิทธิพลจากศิลปะอินเดียและศิลปะเขมร ศิลปะศรีวิชัยมีลักษณะเด่นคือการใช้หินทรายเป็นวัสดุในการสร้างพระพุทธรูปและพระพิมพ์ ศิลปะศรีวิชัยมีอายุตั้งแต่ประมาณพุทธศตวรรษที่ 7 ถึงพุทธศตวรรษที่ 12

6.3 ศิลปะเขมร
 ศิลปะเขมรเป็นศิลปะที่รุ่งเรืองในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย มีศูนย์กลางอยู่ที่เมืองเขมรในจังหวัดสุรินทร์ ศิลปะเขมรได้รับอิทธิพลจากศิลปะอินเดียและศิลปะศรีวิชัย ศิลปะเขมรมีลักษณะเด่นคือการใช้หินทรายเป็นวัสดุในการสร้างพระพุทธรูปและพระพิมพ์ ศิลปะเขมรมีอายุตั้งแต่ประมาณพุทธศตวรรษที่ 7 ถึงพุทธศตวรรษที่ 12

6.4 ศิลปะล้านนา
 ศิลปะล้านนาเป็นศิลปะที่รุ่งเรืองในภาคเหนือของประเทศไทย มีศูนย์กลางอยู่ที่เมืองเชียงใหม่ในจังหวัดเชียงใหม่ ศิลปะล้านนาได้รับอิทธิพลจากศิลปะอินเดียและศิลปะเขมร ศิลปะล้านนามีลักษณะเด่นคือการใช้หินทรายเป็นวัสดุในการสร้างพระพุทธรูปและพระพิมพ์ ศิลปะล้านนามีอายุตั้งแต่ประมาณพุทธศตวรรษที่ 7 ถึงพุทธศตวรรษที่ 12

6.5 ศิลปะสุโขทัย
 ศิลปะสุโขทัยเป็นศิลปะที่รุ่งเรืองในภาคเหนือตอนล่างของประเทศไทย มีศูนย์กลางอยู่ที่เมืองสุโขทัยในจังหวัดสุโขทัย ศิลปะสุโขทัยได้รับอิทธิพลจากศิลปะอินเดียและศิลปะเขมร ศิลปะสุโขทัยมีลักษณะเด่นคือการใช้หินทรายเป็นวัสดุในการสร้างพระพุทธรูปและพระพิมพ์ ศิลปะสุโขทัยมีอายุตั้งแต่ประมาณพุทธศตวรรษที่ 12 ถึงพุทธศตวรรษที่ 17

6.6 ศิลปะอยุธยา
 ศิลปะอยุธยาเป็นศิลปะที่รุ่งเรืองในภาคกลางของประเทศไทย มีศูนย์กลางอยู่ที่เมืองอยุธยาในจังหวัดอยุธยา ศิลปะอยุธยาได้รับอิทธิพลจากศิลปะอินเดียและศิลปะเขมร ศิลปะอยุธยามีลักษณะเด่นคือการใช้หินทรายเป็นวัสดุในการสร้างพระพุทธรูปและพระพิมพ์ ศิลปะอยุธยามีอายุตั้งแต่ประมาณพุทธศตวรรษที่ 17 ถึงพุทธศตวรรษที่ 23

6.7 ศิลปะรัตนโกสินทร์-ปัจจุบัน
 ศิลปะรัตนโกสินทร์-ปัจจุบันเป็นศิลปะที่รุ่งเรืองในประเทศไทย มีศูนย์กลางอยู่ที่เมืองรัตนโกสินทร์ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ศิลปะรัตนโกสินทร์-ปัจจุบันได้รับอิทธิพลจากศิลปะอินเดียและศิลปะเขมร ศิลปะรัตนโกสินทร์-ปัจจุบันมีลักษณะเด่นคือการใช้หินทรายเป็นวัสดุในการสร้างพระพุทธรูปและพระพิมพ์ ศิลปะรัตนโกสินทร์-ปัจจุบันมีอายุตั้งแต่ประมาณพุทธศตวรรษที่ 23 ถึงปัจจุบัน

ชื่อศิลปะ	อายุ	วัสดุ	ลักษณะเด่น
ศิลปะทวารวดี	พุทธศตวรรษที่ 6-12	หินทราย	พระพุทธรูปและพระพิมพ์
ศิลปะศรีวิชัย	พุทธศตวรรษที่ 7-12	หินทราย	พระพุทธรูปและพระพิมพ์
ศิลปะเขมร	พุทธศตวรรษที่ 7-12	หินทราย	พระพุทธรูปและพระพิมพ์
ศิลปะล้านนา	พุทธศตวรรษที่ 7-12	หินทราย	พระพุทธรูปและพระพิมพ์
ศิลปะสุโขทัย	พุทธศตวรรษที่ 12-17	หินทราย	พระพุทธรูปและพระพิมพ์
ศิลปะอยุธยา	พุทธศตวรรษที่ 17-23	หินทราย	พระพุทธรูปและพระพิมพ์
ศิลปะรัตนโกสินทร์-ปัจจุบัน	พุทธศตวรรษที่ 23-ปัจจุบัน	หินทราย	พระพุทธรูปและพระพิมพ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แสดงรูปสวนจัดแสดงที่ 6

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วัสดุส่วนจัดนิทรรศการถาวร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วัสดุส่วนจัดนิทรรศการชั่วคราว/ประชุมบรรยาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม

จิรา จงกล

นิคม มุสิกคามะ

กอฟปี แมทธิวส์

ดร.ชำนานู ห่อเกียรติ

เกศา ธีระโกเมน

พิพิธภัณฑ์สถานวิทยา กรมศิลปากร, 2521

การปฏิบัติงานของภัณฑารักษ์ พิพิธภัณฑ์

สถานแห่งชาติ กรมศิลปากร วิชาการพิพิธภัณฑ์

, 2536

คู่มือพิพิธภัณฑ์และหอศิลป์

แสงสว่างบนงานศิลป์

อาษา มกราคม 2540

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประเทศไทย

ชนชาวไทยได้อพยพจากทิศตะวันตกเฉียงใต้ของประเทศจีน เข้ามาสู่ประเทศไทย ตั้งแต่สมัยโบราณกาล ในพุทธศตวรรษที่ ๑๑ ชาวไทยได้สร้างอาณาจักรน่านเจ้าขึ้นในอุษาคเนย์ (Annam) อาณาจักรนี้มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์มาก และได้ถูกทำลายโดย กุบไลข่าน (Kublai Khan) ในพุทธศตวรรษที่ ๑๘ ชาวไทยจำต้องอพยพจากแคว้นน่านเจ้า เข้ามายังประเทศไทย และประเทศไทยเป็นจำนวนมาก

ตั้งแต่พุทธศตวรรษที่ ๑๑ ถึง ๑๓ นั้นเป็นยุครุ่งเรืองของอาณาจักรทวารวดี ประชชนในสมัยทวารวดีนับถือพุทธศาสนาฝ่ายหินยาน ปกครองอาณาบริเวณซึ่งเป็นประเทศไทยปัจจุบันนี้ มีเมืองสำคัญ ๆ คือ นครปฐม อู่ทอง ลพบุรี (สระบัว) ลำพูน ฯลฯ ศิลปะของสมัยทวารวดี ได้ให้อิทธิพลแก่ศิลปะทางเหนือของไทยด้วย

ในพุทธศตวรรษที่ ๑๓ ราชวงศ์ศรีวิชัย แห่งชวา มีอำนาจปกครองแหลมมลายู ธิโยยาเป็นเมืองท่าสำคัญ วัฒนธรรมของศรีวิชัยจากตอนใต้ของประเทศไทยได้แผ่ไปถึงตอนเหนือถึงเมืองเชียงแสน พวกศรีวิชัยนับถือพุทธศาสนาฝ่ายมหายาน

จากพุทธศตวรรษที่ ๑๖ ถึง ๑๘ เขมรมีอำนาจปกครอง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลางและบางส่วนของภาคเหนือ ของประเทศไทย ชาวเขมนับถือทั้ง ศาสนา ฮินดู และพุทธศาสนาฝ่ายมหายาน

ชาวไทยได้ผสมผสานอยู่กับชนชาติมอญ มลายู และ เขมร อยู่เป็นศตวรรษ ทั้งนี้วัฒนธรรมและศิลปะจึงกลดเคล้ากันอยู่ เพราะว่า วัฒนธรรมของชนชาติเหล่านี้มีที่มาจาก อินเดีย ดังนั้นวัฒนธรรมของไทยจึงขึ้นอยู่กับการแสดงออกทางพุทธปัญญาของอินเดียด้วย แต่เนื่องจากชนชาติซึ่งรวมกันเป็นปึกแผ่นขึ้นได้ในพุทธศตวรรษที่ ๑๘ นั้น ได้รับวัฒนธรรมมาจากจีนด้วย ซึ่งเป็นสมการอันสำคัญในระหว่างชาติต่าง ๆ ในเอเชีย อากเนย์ ที่เริ่มต้น ความเจริญรุ่งเรืองขึ้น

แคว้นต่าง ๆ ของไทยซึ่ง ตั้งต้นเป็นอิสสระในสมัยโบราณนั้นตั้งอยู่ทางภาคเหนือ มีเมืองเชียงแสน เมืองฝาง เมืองพะเยา เมืองหลวงพระบาง ตั้งแต่ประมาณพุทธศตวรรษที่ ๑๕

ศักราชที่สำคัญของไทยมีดังต่อไปนี้ ---

พุทธศักราช ๑๗๘๑

ก่อตั้งอาณาจักรสุโขทัย

.. ๑๘๑๘-๑๘๖๐ รัชสมัยของพ่อขุนรามคำแหง ยุคทองของสุโขทัย

ในระยะเวลาเดียวกันกับรัชสมัยของพ่อขุนรามคำแหง พระมหากษัตริย์
ราชสร้างเมืองเชียงราย และเมืองเชียงใหม่

- พุทธศักราช ๑๘๘๓ พระเจ้ารามธิบดี สร้างกรุงศรีอยุธยาเป็นเมืองหลวงใหม่
.. ๑๘๑๐ กรุงสุโขทัย ขึ้นกับกรุงศรีอยุธยา
.. ๒๓๑๐ กรุงศรีอยุธยา เสียแก่พม่า ครังสุกท้าย
.. ๒๓๑๘ พระเจ้าตากสิน รวมไทยเป็นปึกแผ่น สร้างเมืองหลวงใหม่ที่ธนบุรี
.. ๒๓๒๕ เจ้าพระยาจักรี เป็นกษัตริย์คั่นราชวงศ์จักรี สร้างกรุงรัตนโกสินทร์
.. ๒๓๕๔-๒๔๑๑ พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (King Mongkut) เริ่ม
ดำเนินพระราชสัมพันธไมตรีกับมหาอำนาจต่างประเทศ
.. ๒๔๑๑-๒๔๕๓ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (King Chulalongkora)
นำอารยธรรมตะวันตกเข้ามาพัฒนาประเทศไทย

ศิลปะ

สมัยก่อนไทย (Pre Thai Periods)

ศิลปะสมัยทวารวดี (Davaravati Art)

ศิลปะสมัยทวารวดีสร้างขึ้นเพื่อศาสนาพุทธ ฝ่ายมหายาน ครั้งแรกได้อิทธิพลจากศิลปะ
สมัยอมราวดี ต่อมาจึงได้จากศิลปะสมัยคุปตะของอินเดียตามลำดับ เริ่มแรกศิลปินสมัยทวารวดี
เลียนแบบการสร้างพระพุทธรูปจากสมัยคุปตะอย่างแท้จริง ต่อ ๆ มาจึงค่อยมีลักษณะของตนเอง
มากขึ้นงานประติมากรรมของสมัยทวารวดีที่น่าสนใจเป็นพิเศษนั้นเป็นงานสำริด , ดินเผาไฟ และ
ปูนปั้นซึ่งแสดงให้เห็นได้ถึงลักษณะพิเศษของเชื้อชาติเป็นอย่างดี ศิลปะทวารวดีเป็นสมการ
สำคัญของการก่อสร้างสกุลช่างการสร้างพระพุทธรูป ทางภาคเหนือของไทย

ศิลปะสมัยศรีวิชัย (Srivijaya Art)

เมื่อพิจารณาถึงความสัมพันธ์อันใกล้ชิด ของ ประติมากรรมทางภาคเหนือของไทยกับ
ประติมากรรมของชวา ก็ใคร่จะคิดว่าศิลปะ ของชวา คงมีส่วนช่วย ให้เกิดศิลปะแบบ เชียงแสนขึ้น
(Syle of Chiengsen) สถาปัตยกรรมทางภาคเหนือของไทยด้วยเหมือนกัน ได้แสดงให้เห็นถึงลัก-
ณะศิลปะของศิลปะของศรีวิชัย เรื่องอิทธิพลของศิลปะชวาสมัยศรีวิชัยนี้ อาจเป็นไปได้สองทฤษฎี
คือทฤษฎีหนึ่ง ก็คือ ศิลปะศรีวิชัยได้มีอิทธิพลอยู่ในศิลปะสมัยสุโขทัย ดังนั้นจึงมีอยู่ในศิลปะทางภาค
เหนือด้วยภายหลัง เมื่อพระเจ้ารามคำแหงมี อำนาจปกครองภาคใต้ตลอดแหลมมลายู

ศิลปะสมัยเขมร (Khmer Art)

เกี่ยวกับศิลปะของเขมรนั้น ไทยได้รับเอาแบบอย่างทางศาสนาศิลปะกรรม และ ลวดลายตกแต่งมาใช้หลายอย่าง แต่ไม่ได้รับเอางานประติมากรรมประเภทสร้างรูปเคารพ (Statuary) เลย

ศิลปะไทย – พระพุทธรูปของสมัยทวารวดี, ศรีวิชัย และเขมรโดยมากสร้างเป็นพิเศษ เป็นรูปจำหลักหิน ส่วนพระพุทธรูปของไทยสร้างด้วยสำริด หากจะกล่าวให้ถูกก็คือ เป็นลักษณะของการปั้นผง ซึ่งเมื่อปั้นแล้วจึงนำไปหล่อเป็นโลหะ นี่เป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้เข้าใจการแสดงออกทางจิตใจของชาวไทยได้

ศิลปะเขียงแสน และ ศิลปะทางภาคเหนือ

ศาสนาศิลปะกรรม – ศาสนาศิลปะกรรมของไทยโบราณ ที่สุด ที่ยังเหลืออยู่ให้เห็นก็คือ พระเจดีย์ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงลักษณะพิเศษของศิลปะอินเดีย, พม่า และ ศรีวิชัย ในสมัยเขียงแสนนี้อาจจะมีสิ่งก่อสร้างโบราณที่สุดเหลืออยู่บ้าง แต่ตัวเมืองจมื่น รกเป็นป่า หากมีการขุดค้นเมืองเขียงแสนขึ้นอย่างจริงจัง ก็คงจะช่วยให้เราได้หลักฐานทางประวัติศาสตร์ศิลปะของไทยอันสำคัญได้บ้าง

ศาสนาศิลปะกรรมทางภาคเหนือของไทยส่วนใหญ่มีลักษณะของพม่า ล้างแห่งมีอิทธิพลศิลปะจีนอยู่ด้วย ศิลปะของเมืองลำพูนนั้น เห็นได้ว่า มีศิลปะทวารวดี ศรีวิชัย และเขมร ผสมอยู่ด้วยกันเนื่องจากขาดหลักฐานทางประวัติศาสตร์ แบบอย่างศิลปะหลายแบบนั้นจึงยากที่จะกล่าวได้อย่างแน่นอนว่า งานศาสนาศิลปะกรรมนั้น เป็นของสร้างในสมัยใด

ประติมากรรม

สมัยแรก อยู่ใน (ระยะเวลา) ระหว่าง พุทธศตวรรษที่ ๑๕ – ๑๘

สมัยหลัง ... .. พุทธศตวรรษที่ ๑๘ – ๒๑

แบบพระพุทธรูปทางภาคเหนือของไทยสมัยแรกนั้น มีความสัมพันธ์กับแบบพระพุทธรูปของสมัยคุปตะ ซึ่งมีทรวดทรงอวบอ้วน นั่งขัดสมาธิเพชร พระเศียรค่อนข้างกลม มีเม็ดประศกวงกลมใหญ่ พระพุทธรูปแบบนี้มีพระเกตุมาลา เป็นรูปดอกบัวตูม และชายสังฆาฏิห้อยลงจากพระอังสะแก่ราวพระอุระ พระพุทธรูปปางองค์ของสมัยแรก สวยงามและมีชีวิตจิตใจมาก

จากตอนปลายพุทธศตวรรษที่ ๑๘ – ๒๐ พระพุทธรูปทางภาคเหนือได้รับอิทธิพลจากศิลปะสุโขทัย ซึ่งรับมาได้จากถรณ์ั้งขัดสมาธิราบ เม็ดประศกเล็ก พระเศียรมีเปลวรัศมี และชายสังฆาฏิห้อยลงมาถึงพระนาภี จากตอนปลายพุทธศตวรรษที่ ๒๐ ศิลปะการสร้างพระพุทธรูปทางภาคเหนือก็เริ่มเสื่อมลง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ศิลปะอุทอง

ในสมัยโบราณ อุทองเป็นเมืองหนึ่งของอาณาจักรทวารวดี ดังนั้นศิลปะอุทองจึงเป็นศิลปะของทวารวดี ในครั้งหลังของพุทธศตวรรษที่ ๑๖ หรือต้นศตวรรษที่ ๑๗ ศิลปะอุทองเริ่มได้รับอิทธิพลเขมร ประติมากรรมจึงเริ่มหันมีลักษณะเขมร เพราะเหตุว่า งานประติมากรรมของทวารวดีและของเขมรนั้น มีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดในแบบอย่างมาก ดังนั้นจึงมีระยะหัวเหลี่ยมหัวคี่ซึ่งศิลปะทั้งสองแบบคลุกเคล้ากันอยู่ด้วยกัน จนเป็นการยากที่จะกล่าวได้ว่า เป็นแบบของใคร ย่อมเป็นสิ่งที่แน่ว่า เรื่องเช่นนี้ ยังเกิดขึ้นแก่สมัยหัวเหลี่ยมหัวคี่ต่อทุกสมัย เช่นเดียวกับ สกulpture ที่องค์นี้ย่อมมีลักษณะพิเศษโดยเฉพาะในศิลปะของทุกสกุล

ใน พ.ศ. ๑๘๙๓ พระรามาธิบดี แห่งอุทองได้สร้างเมืองหลวงใหม่ขึ้นที่กรุงศรีอยุธยา ดังนั้นศิลปะอุทองจึงเคลื่อนย้ายมาอยู่ที่ศูนย์กลางแห่งการเมืองใหม่นี้ ซึ่งเป็น ระยะเวลาที่เข้าสู่ยุคแห่งความเหนียวอ่อน งานประติมากรรมซึ่งสร้างขึ้นในสมัย อยุธยาจึงไม่ เป็นสิ่งน่าสนใจ เช่นงานประติมากรรมซึ่ง สร้างในอุทอง ดังนั้นตัวอย่างงานศิลปะอุทองที่ดีที่สุดจึงเป็นของสร้างในพุทธศตวรรษที่ ๑๘ และต้นพุทธศตวรรษที่ ๑๙

พระพุทธรูปอุทองมีลักษณะแข็งแรง ให้ความรู้สึกเป็นสมาธิ เส้นวงพระพักตร์อันแข็งแรงนั้น เคือนให้ระลึกถึงความสัมพันธ์กับงานประติมากรรมของเขมรอันมีอยู่อย่างใกล้ชิด

ศิลปะสุโขทัย (Sukhothai - Art) พุทธศตวรรษที่ ๑๘ - ๒๐

สถาปัตยกรรม ชาวไทยสมัยสุโขทัยนับถือพุทธศาสนาเถรวาทหินยาน จึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องสร้างบุชณีสถานจำนวนมากมาเพื่อส่งเสริมพุทธศาสนา อันแตกต่างกันมาจากเขมร โดยทั่วไปสิ่งก่อสร้างทางศาสนาของไทย เช่น โบสถ์ วิหาร นั้นมีขนาดกว้างใหญ่ ดังนั้นจึงสร้างหลังคาด้วยหินอย่างวิหารของเขมรไม่ได้ ฉะนั้นจึงใช้ไม้เป็นโครงสร้าง อันเป็นทางให้เกิดแบบอย่างสถาปัตยกรรมใหม่ขึ้น เนื่องมาจากประเพณีชาวไทยรับเอาแบบสถาปัตยกรรมของเขมรมาใช้ด้วยแต่ได้กลายเป็นส่วนแตกต่างอาคารแทนที่จะเป็นโครงสร้างอันเป็นบึกแผ่น (Constructive)

สีในศิลปะสถาปัตยกรรมของไทยในระยะเริ่มคั้นนั้นเป็นประเภทเอกรงค์ (Monochrome) ต่อมาเมื่อได้รับอิทธิพลของจีน จึงกลายเป็นพหุรงค์ (Polychrome) และบรรลุผลในการแสดงออกซึ่งแบบอย่างของศิลปะอย่างเต็มที่ ในสมัยอยุธยาในพุทธศตวรรษที่ ๒๑

เกี่ยวกับอิทธิพลของจีนนั้น เราต้องพิจารณาถึงข้อเท็จจริงว่า อาคารที่มีโครงสร้าง

ด้วยไม้ ก่อให้เกิดมีการตกแต่งลวดลาย และมีการใช้สีหลายสี ฉะนั้นชนชาติที่ก่อสร้างพระพุทธรูป
รากษณิกเดียวกัน ก็มักจะมีแบบอย่างศิลปะ คล้ายคลึงกัน ดังจะเห็นได้จากงานลวดลายจำพวกไม้
(Wood — carvings) ลวดปักทอง ประดับกระจก เป็นต้น ส่วนโครงสร้างที่เป็นอิฐและฉาบ
ตกแต่งด้วยลวดลายปูนปั้น (Stucco)

แบบอย่างศิลปะของภาคเหนือ นั้นได้นำมาใช้ในสถาปัตยกรรมของสุโขทัยด้วย โดยเฉพาะ
เราเริ่มเอาสถาปัตยกรรมของเขมรมาสร้างเป็นปราสาท มีวัตถุประสงค์ที่ใช้เช่นเดียวกับสถูป แบบ
ปราสาทที่ระวางแม่ทัพอยู่ที่วัดมหาธาตุ พิษณุโลก ต่อมาในสมัยอยุธยาตอนปลาย และในสมัยรัตน
โกสินทร์ทรงของพระเจ้าอยู่หัว และพระปรางค์ สูงซุกซุกซ้นกว่าเดิม ซึ่งทำให้ขาดความเป็นหนักแน่น
ของแบบเดิมไป

ประติมากรรม ตรงกันข้ามกับงานสถาปัตยกรรม งานประติมากรรมของสุโขทัยไม่มีความ
สัมพันธ์กับของเขมร ดังได้กล่าวแล้วว่า พระพุทธรูปทางภาคเหนือของไทยนั้น มีความสัมพันธ์
ในแบบอย่างกับของสมัยคุปตะ แต่ในสมัยสุโขทัย ประติมากรไทยสร้างแบบพระพุทธรูปขึ้นมา
ตามความรู้สึกเลื่อมใสในพระพุทธศาสนา และความรู้สึกแห่งเชื้อชาติอย่างแท้จริง

เรามีอาจยืนยันได้แน่นอนว่า คนไทยโบราณสมัยสุโขทัยนั้น ได้แบบพระพุทธรูปจาก
ไหนมาสร้างพระพุทธรูปเป็นแบบสุโขทัยของตนขึ้น แต่เราอาจสันนิษฐานได้ว่า เขาได้ความบัน
ดาลใจก่อสร้างแบบจากพระพุทธรูปทางภาคเหนือ ครั้นต่อมาเมื่อพระสงฆ์ลังกาได้เข้ามา
สั่งสอนพระพุทธศาสนาในสุโขทัยได้นำแบบพระพุทธรูปอินเดียและลังกาเข้ามาด้วยซึ่งได้ ให้ความ
บันดาลใจใหม่แก่ศิลปินสุโขทัย พระพุทธรูปซึ่งศิลปินไทยคิดสร้างขึ้นนั้น เติบโตด้วยความรู้สึก
ซาบซึ้งในพุทธศาสนาและความมีชีวิตจิตใจของศิลปิน ลักษณะศิลปะของสุโขทัยนั้น ได้ถูกถ่ายทอด
มาอยู่ในงานจิตรกรรมไทย และยังคงมีอยู่ตลอดมาในงานศิลปะสมัยใหม่ด้วย ดังนั้นเราอาจกล่าว
ได้ว่าศิลปินสุโขทัยได้แสดงออกซึ่งอารมณ์ ความรู้สึกของชาติไทยไว้ในงานศิลปะเป็นอย่างดี

เครื่องปั้นดินเผา ผลผลิตทางศิลปะของไทยโบราณที่นับว่า มีความงดงามอย่างยิ่งประเภทหนึ่ง
ก็คือ เครื่องปั้นดินเผาของสุวรรณภูมิ และสุโขทัยในพุทธศตวรรษที่ ๑๙ — ๒๐ ซึ่งเป็นที่รู้จักกัน
ดีทั่วโลก เครื่องปั้นสมัยนี้มีสีเอกรงค์ เทาปนเขียว ลางที่ ก็มีลวดลายตกแต่งเป็นสีคำ หรือไม่
ก็มีสิ่งต่าง ๆ ตกแต่งด้วยลวดลายสีน้ำเงิน บรรดาตุ๊กตาเล็ก ๆ เกือบด้วยสีเขียวอ่อน นั้นใช้สำหรับ
ในพิธีกรรมศพ แม้จะมีฝีมือหยาบ แต่ก็น่าสนใจยิ่ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ศิลปสมัยอยุธยา (พ.ศ. ๑๘๘๐ - ๒๓๑๐)

สถาปัตยกรรม สถาปัตยกรรมของสมัยอยุธยานั้นนิยมใช้สีตกแต่งเป็นพวงกบ ย้อมแผ่นฉนวนสีและสมัยอยุธยานั้นได้รับอิทธิพลจากจีนซึ่งมีรสนิยมทางสีในการตกแต่งเป็นพิเศษ ส่วนสถาปัตยกรรมภาคเหนือ และสุโขทัยนั้นผสมผสานเข้าอยู่ด้วยกันทำให้เกิดแบบ (Designs) สถาปัตยกรรมอันเป็นแบบแผนต่าง ๆ กันขึ้น ในพุทธศตวรรษที่ ๒๑ อยุธยาได้บรรลุในพัฒนาการทางสถาปัตยกรรมอย่างเต็มที่ บรรดาโบสถ์ วิหาร พระเจดีย์ พระปราสาท ปราสาทราชวัง ได้สร้างขึ้นในศิลปะที่ทั่วไปหมด เพียงแต่ทวารวดีโบราณสถานที่เหลืออยู่นั้น ก็ทำให้เราสนใจไม่น้อย

งานประเภทลวดลาย (Ornamental works) ของสมัยอยุธยานั้นมีคุณค่าทางศิลปะสูงยิ่งที่สร้างขึ้นอย่างมากมายได้แก่ งานช่างโลหะ งานแกะงา งานเครื่องรัก ผ้า และเครื่องเคลือบสำหรับเครื่องเคลือบซึ่งส่งไปทำในประเทศจีน และ ผ้าซึ่งมีลวดลายส่งไปทำในประเทศอินเดีย นั้นช่างไทยเป็นผู้ออกแบบลวดลาย (Designs) และสี (Colour) จึงต้องถือว่าเป็นศิลปะไทย

ประติมากรรม แบบอย่างพระพุทธรูปของอยุธยานั้นเริ่มจากสมัยอู่ทอง ต่อมาจึงได้รับอิทธิพลจากแบบพระพุทธรูปของสมัยลพบุรีและสมัยสุโขทัย แต่แบบผสมของอู่ทองและสุโขทัยนั้นมิได้มีคุณค่าทางศิลปะสูง เพราะศิลปะสองสมัยนั้นแตกต่างกันมากจนมีอาจรวมเข้าอยู่ด้วยกันได้ ในพุทธศตวรรษที่ ๒๓ ได้มีการสร้างพระพุทธรูปกันใหม่ขึ้นอีกแบบหนึ่ง มีลักษณะผสมระหว่างศิลปะสุโขทัยกับลพบุรี แม้ว่าจะดีกว่าแบบก่อน แต่ก็ไม่มีคุณค่าทางศิลปะมากนัก เพราะงานประติมากรรมไทยเริ่มเสื่อมลงในศตวรรษนี้ โดยทั่วไปนั้นพระพุทธรูปสมัยอยุธยาขาดคุณสมบัติทางทวารวดีและจกใจ

จิตรกรรม ขณะที่สุโขทัยเป็นศูนย์กลางของงานประติมากรรมนั้น อยุธยาก็เป็นศูนย์กลางของจิตรกรรม อันงานจิตรกรรมนั้นเริ่มต้นมาจากการจำหลักลายเส้นบนแผ่นหิน (Engraving) เป็นแบบที่ลึกลับที่สุดเป็นของทวารวดีที่สุโขทัย ในพุทธศตวรรษที่ ๑๘ ต่อมาก็ได้แนวความคิดนิเวศวิทยาเรื่องไตรภูมิ (Buddhist Cosmology) ซึ่งเป็นการแสดงออกทางศิลปะอย่างสมบูรณ์ทั่วไปของประเทศทั้งหลายในประเทศตะวันออกซึ่งได้รับอิทธิพลจากอินเดีย (Farther India)

งานจิตรกรรมฝาผนัง (Murals) อันเก่าแก่ที่สุดนั้นอยู่ในกรุพระปราสาทจักรพรรดิพระเจดีย์มหาจักรพรรดิหรืออยุธยา เป็นของตอนต้นพุทธศตวรรษที่ ๒๐ ในงานจิตรกรรมเหล่านี้ของเมืองสุโขทัยนั้นเป็นลวดลายหมู่ อันเป็นวิธีที่ช่างเขียนสมัยต่อมา ซึ่งนิยมเขียนภาพพระพุทธรูป

เป็นแนวคำลำพังหรือมีพระสาวกนั่งพนมมืออยู่ข้างๆ ค่ายสี่แฉกรงค์ กำเนินรอยตาม โดยที่ปรากฏการบันทึกหลักฐาน เราจึงสันนิษฐานว่า งานจิตรกรรมฝาผนังเกี่ยวกับองค์ประกอบภาพแสดงให้เห็นถึงเรื่องราวหรือพุทธประวัตินั้น ได้เริ่มขึ้นเมื่อตอนปลาย หรือตอนต้นพุทธศตวรรษที่ ๒๑ งานจิตรกรรมฝาผนังกบวรผลสูงสุดในช่วงพุทธศตวรรษที่ ๒๑ นี้ งานจิตรกรรมที่วัดพุทธโสธรวรวิหาร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา อันเป็นของตอนปลายพุทธศตวรรษที่ ๒๐ หรือตอนต้นพุทธศตวรรษที่ ๒๒ นั้น เราเห็นได้ถึงความแตกต่างกันอย่างมากในคุณค่าทางศิลปะและแบบอย่าง กล่าวคือ งานจิตรกรรมเขียนโดยศิลปินหลายคน อย่างไรก็ตาม เมื่อเราเปรียบเทียบงานจิตรกรรมนี้กับงานจิตรกรรมของกรุงเทพฯ ก็เห็นได้ว่า งานจิตรกรรมของอยุธยา มีโครงการณั้ลก่อนข้างอ่อนส่วนของกรุงเทพฯ นั้น โดยทั่วไปแล้ว จากหลังของภาพนั้นมีสีแก่ ส่วนภาพคนมีสีสดลอยออกมา

งานจิตรกรรมไทยโบราณมีแบบแตกต่างกันอยู่สองแบบคือ แบบหนึ่งเขียนด้วยฝีมือช่างชั้นสูงตามประเพณี เลียนลักษณะท่าทางและเครื่องแต่งกายของพวกโขนละครอน ได้แก่รูปเทวสถานางฟ้าและพระมหากษัตริย์ ความงามของภาพขึ้นอยู่กับลวดลายเส้นอันประณีตอ่อนหวาน และมีงานจนเปรียบได้กับงานจิตรกรรมขนาดเล็ก (Miniatures) แบบที่สองนั้น แสดงให้เห็นถึงภาพคนสามัญ เขียนขึ้นอย่างอิสระปราศจากกฎเกณฑ์ ช่างเขียนแสดงความรู้สึกออกมาด้วยความจริงใจอันมีชีวิตชีวา การสังเกตของศิลปินโบราณนั้น น่าดู และเต็มไปด้วยอารมณ์ขันอันเป็นพิเศษโดยจะเพาะของคนไทยโบราณ

พิธีกรรมต่าง ๆ ชีวิตประจำวัน ขบวนแห่ กีฬา และ การหย่อนใจต่าง ๆ อันเป็นชีวิตของชนชาวไทยนั้น ปรากฏอยู่ในงานจิตรกรรมแบบจริงตามธรรมชาติทั้งสิ้น ซึ่งอาจให้ความบันเทิงใจแก่การสร้างงานองค์ประกอบจิตรกรรมฝาผนังสมัยใหม่ได้

ศิลปะสมัยรัตนโกสินทร์

สถาปัตยกรรม เมื่อกรุงศรีอยุธยาถึงแก่ความพินาศเสียหายไปแล้ว กรุงธนบุรีได้เป็นนครหลวงของไทย จนในปี พ.ศ. ๒๓๒๕ ได้มีการสร้างกรุงเทพพระมหานครขึ้นเป็นราชธานีอันสวยงามอันใหม่ ได้มีการสร้างวัดขึ้นอย่างมากมาย และเป็นการแน่นอนว่า ศิลปินจากอยุธยาได้มาทำงานในกรุงเทพฯ ด้วย นี่เป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้เราเข้าใจได้ว่า ศิลปะของสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้นนั้นมีลักษณะเหมือนกับศิลปะสมัยอยุธยา งานสถาปัตยกรรมของสมัยรัตนโกสินทร์ตอนปลายนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เป็นศิลปะจีน ได้รับอิทธิพลจากงานสถาปัตยกรรมประเภทไม้ของจีนมากเกินไป จนทำให้เสียคุณค่าทางโครงสร้างของสถาปัตยกรรมไป พระเจดีย์และพระปรางค์มีทรงสอบยิ่งขึ้น การที่ทศกัณฐ์และพระลักษมณ์ช่วยสวกลายทำด้วยกระเบื้องเคลือบนั้น ทำให้คุณค่าของศิลปะเสื่อมลงอย่างมาก

ประติมากรรม – ได้มีการรวบรวมพระพุทธรูปจากภาคต่าง ๆ เข้ามาไว้ในกรุงเทพฯ อย่างมากมาย (เป็นพิเศษที่วัดพระเชตุพน) เป็นโอกาสให้ได้ชื่นชมพระพุทธรูปแบบต่าง ๆ ของโบราณ เมื่อใครจะสร้างพระพุทธรูปใหม่ ช่างก็จะเลือกเอาของเก่าสมัยใดสมัยหนึ่งเป็นแบบสร้าง จึงเป็นเหตุให้ศิลปะเป็นสมัยรัตนโกสินทร์ไม่อาจเนรมิตศึกษแบบพระพุทธรูปขึ้นใหม่ได้ อย่างไรก็ตามก็ได้ทำงานของตนกันขึ้นอีกได้ดี การสร้างพระพุทธรูปด้วยปูนปั้น ด้วยทองสำริดจากรัชกาลที่หนึ่ง จนถึงรัชกาลที่สี่ จนต่อ ๆ มา การสร้างพระพุทธรูปได้กลายเป็นงาน ศิลปะเพื่อประโยชน์ทางการค้าไป

จิตรกรรม – งานจิตรกรรมฝาผนังของรัชกาลที่หนึ่ง ที่สอง และที่สามนั้นนับได้ว่าเป็นของฝีมือช่างชั้นสูง มีลักษณะคล้ายกับฝีมือการช่างของสมัยอยุธยามาก หลังจากรัชกาลที่สามไปแล้ว ศิลปะของยุโรป ได้เข้ามา กระแทบ กระเทือน งาน จิตรกรรม ไทย เป็นผล เสียในคุณค่าทาง ศิลปะเป็นอย่างมาก

ประวัติผู้จัดทำปริญญาบัตร
โครงการเสนอแนะปรับปรุงพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ
ปราจีนบุรี

ชื่อ นาย รณกฤต เจริญวานิช

เกิดที่ ต.เกาะหลัก อ.เมือง จ.ประจวบคีรีขันธ์
วัน จันทร์ ที่ 17 สิงหาคม พ.ศ. 2524

การศึกษา

ระดับอนุบาล

โรงเรียนพระแม่มาลี ประจวบฯ

ระดับประถมศึกษา

โรงเรียนประชาอุปถัมภ์ นนทบุรี

ระดับมัธยมศึกษา

โรงเรียนเบญจมราชานุสรณ์

ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ

โรงเรียนไทยไปรษณีย์เทคนิคกรุงเทพฯ

ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

โรงเรียนเพาะช่าง

(สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเพาะช่าง)

ระดับปริญญาตรี

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร

ลาดกระบัง

ที่อยู่ปัจจุบัน

ถ.ปู่เจ้าสมิงพราย อ.พระประแดง จ.สมุทรปราการ